

П.Г.УДХАУС

Ъкридж

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА • КРОНОС •

П. Г. УДХАУС ЪКРИДЖ

Превод: Тодор Кенов

chitanka.info

ЪКРИДЖ И НЕГОВИЯТ КОЛЕЖ ЗА КУЧЕТА

— Момко — заяви Стенли Федърстоунхо Ъкридж, този преживял какво ли не човек, като си взе от тютюна ми и разсеяно пхна торбичката ми в собствения си джоб, — чуй какво ще ти кажа на теб, сине на Белиал. (библ. Сатаната, един от падналите ангели, бел. пр.)

— Какво? — попитах аз, като си прибрах обратно торбичката.

— Искаш ли да спечелиш огромно богатство?

— Искам.

— Тогава напиши моята биография. Изложи житието ми на хартия и ще си разделим приходите. Напоследък доста внимателно изучавах писанията ти, старче, и ще ти кажа, че си на грешен път. Твоят проблем е, че не вникваш в изворите на човешката природа и прочее. Просто си измисляш някаква дълга заплетена история за нещо си и я пробутваш. Ако обаче се разровиш в моя живот, наистина ще разполагаш с нещо, за което си струва да пишеш. Купища пари има в него, момчето ми, авторски права за английска поредица, авторски права за поредица в Америка, авторски права за книга, авторски права за драматизация и филмиране — е, слушай какво ти казвам, по най-скромна преценка двамата ще гушнем поне по петдесет хиляди лири.

— Толкова много?

— Абсолютно. И знаеш ли какво, момко — ти си душа човек, двамата сме приятели от едно време и съм готов да ти отстъпя моя дял от авторските права за английската поредица срещу сто лири в брой.

— Какво те кара да си мислиш, че ми се намират сто лири?

— Добре де, тогава ще ти отстъпя моя дял от правата за поредицата в Англия и за поредицата в Америка за петдесет лири.

— Май ти се е изпарил мозъкът.

— Какво ще кажеш за целия ми дял от абсолютно всички права за двайсет и пет?

— Не, благодаря.

— Чуй какво ще ти кажа тогава, стари ми друже — продължи Ъкридж вдъхновено. — Дай ми половин лира и да си вървя.

Ако трябва най-интересните случки от житието на вечния неудачник С. Ф. Ъкридж да бъдат сведени до знанието на широката публика — при това, без да й бъдат спестени пикантните подробности, както някои биха предложили — то със сигурност аз съм човекът, който може да ги опише. Двамата с Ъкридж сме приятели от училищните дни. Заедно спортувахме на игрището за голф, а когато го изключиха, аз най-силно чувствах липсата му. Неприятна работа беше това изключване. Неспokoйният дух на Ъкридж, който по никакъв начин не успяваше да се примири с училищните правила, стана причина в края на краищата да наруши най-важното от тях, когато една нощ се измъкна, за да пробва уменията си в хвърлянето на кокосови орехи на панаира в близкото селце. Проявената от него предвидливост да си залепи рижи бакенбарди и фалшив нос изобщо не му свърши работа, тъй като по време на цялата експедиция на главата му се мъдрела училищната фуражка, която разсеяно нахлупил на излизане. Изхвърлиха го на следващата сутрин за всеобщо съжаление.

След тази случка в приятелството ни настъпи неколкогодишна пауза. По това време аз учех в Кеймбридж, където попивах култура с всяка пора на тялото си, а Ъкридж, доколкото успях да разбера от редките му писма и от разказите на наши общи познати, се носеше по света като голяма бекасица. Някой го бе срещнал в Ню Йорк точно когато слизал от кораб, натоварен с добитък. Друг пък го мярнал в Буенос Айрес. Трети с горчивина разказваше как Ъкридж изневиделица го връхлетял в Монте Карло и успял да изкрънка от него петарка. Едва когато се установих в Лондон, той отново се върна в живота ми. Срещнахме се един ден на Пикадили и възобновихме отношенията си там, откъдето ги бяхме прекъснали. Старото другарство трудно се забравя, а фактът, че той беше горе-долу с моя ръст, поради което можеше да носи моите чорапи и ризи, твърде много ни сближи.

После Стенли отново изчезна и едва след месец-два успях да науча какво става с него.

Джордж Тапър ме осветли по въпроса. През последната ми година в училище Джордж беше първенец на випуска, а по-късно

напълно реализира многообещаващия си потенциал от онези младежки дни. В момента работи във Външното министерство, справя се отлично с работата си и всички го уважават. Той е съвестен мъж, мекушав по душа и взима твърде присърце чуждите проблеми. Доста пъти като истински баща се е тюхкал пред мен заради непрестанното люшкане на Ъкридж през житейското море, ала сега, докато говореше, той изглеждаше изпълнен с безкрайна радост, сякаш блудният син най-после беше влязъл в правия път.

— Чу ли за Ъкридж? — попита Джордж Тапър. — Най-сетне се е кротнал. Отишъл да живее при някаква негова леля, която притежавала една от онези големи къщи в Уимбълдън Комън. Много богата жена. Страшно се радвам. Това ще му помогне да си стъпи на краката.

Предполагам, че беше прав донякъде, но на мен това смирено и скучно съществуване в ролята на компаньон на някаква богата леля в Уимбълдън ми изглеждаше някак неподобаващ, почти трагичен завършек на колоритната кариера на С. Ф. Ъкридж. А когато след седмица срещнах самия него, сърцето ми се изпълни с още по-голяма печал.

Това стана на Оксфорд стрийт, в часа, когато жените от предградията на талази плъзват да пазаруват. Ъкридж стърчеше между кучетата и униформените портиери пред универсалния магазин на Гордън Селфридж. Ръцете му бяха пълни с пакети, по бледото му изнурено лице беше изписано притеснение и беше така елегантно и скъпо облечен, та отначало не можах да го позная. Всичко, което Изисканият господин носи, беше струпано по тялото му — от копринения цилиндър до лачените боти; и, както сподели с мен преди да беше изтекла и минута, мъките на прокълнатите били нищо в сравнение с мъчението, на което бил подложен. Ботите го стягали, цилиндърът убивал на челото му, а положението с яката било по-зле от ботите и шапката, взети заедно.

— Тя ме кара да ги нося — мрачно процеди той, като кимна с глава към вътрешността на магазина и в същия миг изрева мъчително, тъй като при това движение яката се бе врязала във врата му.

— Но все пак — отбелязах аз, като се опитах да насоча вниманието му към по-приятни неща, — сигурно при теб всичко е наред. Джордж Тапър разправя, че леля ти била богата. Предполагам, че си живееш славно.

— Кльопачката и пиячката си ги бива — призна Ъкридж. — Но животът е изнурителен, младежо, страшно изнурителен.

— Защо не наминеш към мен някой път?

— Не ми е позволено да излизам вечер.

— Е, тогава аз да намина? — предложих.

Погледът, който ме стрелна изпод копринения цилиндър, беше изпълнен с неприкрита тревога.

— Не си го и помисляй, момко — горещо ме замоли Ъкридж. — Не си го и помисляй. Ти си душа човек — най-добрият ми приятел и прочее — ала истината е, че положението ми в къщата дори и сега не е никак сигурно, а като те видят, престижът ми съвсем ще иде на кино. Леля Джулия ще те помисли за бохем.

— Аз не съм бохем.

— Но изглеждаш като бохем. Носиш мека шапка и яката ти не е колосана. Ако не възразяваш срещу предложението ми, старче, мисля, че ако бях на твое място, щях да се измета веднага, преди тя да е излязла. Довиждане, друже от младежките дни.

Какъв безславен край! — тихо промърморих аз, като продължих надолу по Оксфорд стрийт. — Какъв безславен край!

Би трябвало да имам повече вяра в Ъкридж. Би трябвало да го познавам по-добре. Би трябвало да се досетя, че някакво лондонско предградие едва ли би успяло да задържи този велик човек по-дълго отколкото Елба беше задържала Наполеон.

Един следобед, на влизане в къщата на Ибъри стрийт, където по онова време бях наел спалнята и всекидневната на първия етаж, се озовах лице в лице с Бауълс, моя хазаин, застанал заслушан на стълбищната площадка.

— Добър ден, сър — каза Бауълс. — Някакъв джентълмен ви чака. Стори ми се, че преди миг ме извика.

— Кой е той?

— Някой си мистър Ъкридж, сър. Той...

Отгоре прогърмя плътен глас.

— Бауълс, старче!

Бауълс, като всички останали стопани на мебелирани стаи в югозападния район на Лондон, беше бивш иконом, и около него, както около всички бивши икономисти, витаеше атмосфера на надутост и превъзходство, която винаги ме изпълваше със смразяващо

страхопочитание. Той беше представителен мъж, плешив и с изпъкнали светли очи — очи, които сякаш безстрастно преценяваха колко струвам, и оценката определено не беше в моя полза. „Хм! — сякаш казаха те. — Млад, много млад. И изобщо не прилича на хората, които съм свикнал да срещам в най-изисканите кръгове.“ А сега, когато чух как към този сановник се обръщат — при това гръмогласно — със „старче“, ме изпълни същото усещане за предстоящ хаос, каквото би изпълнило някое благочестиво кюре, видяло някой да шляпва неговия епископ по задника. Ето защо изпаднах направо в потрес от изненада, когато той отговори не просто благо, а дори с нещо подобно на дружелюбност.

— Сър? — изгука Бауълс.

— Донеси ми шест кокала и един тирбушон.

— Много добре, сър.

Бауълс се оттегли, а аз хукнах нагоре по стълбите и със замах отворих вратата на всекидневната си.

— Божичко! — втрещен възкликнах аз.

Стаята приличаше на море от пекинези. Последвалото преброяване намали техния брой до шест, но в онзи първи момент ми се стори, че бяха стотици. Накъдето и да обърнех поглед, очите ми срещаха ококорени срещу мен кучешки очи. Стаята имаше вид на гора от поклащащи се опашки. Застанал с гръб към камината, Ъкридж пушеше невъзмутимо.

— Здравсти, младежо! — каза той, като сърдечно махна с ръка, сякаш да ме накара да се отърся от изненадата си. — Пристигаш точно навреме. След петнайсетина минути трябва да хуквам дахващам влака. Млъкнете, псета проклети! — изрева той и шестте пекинеза, които не бяха престанали да лаят от момента на моята поява, спряха наред поредния лай и се умириха. Очевидно за представителите на животинското царство, като се почне с бившите икономи и се свърши с пекинезите, личността на Ъкридж излъчваше някакъв магнетизъм, граничещ със свръхестественото. — Заминавам за Шийпс Крей, в Кент. Наех къщурка там.

— Там ли ще живееш?

— Да.

— А леля ти?

— О, изнесох се. Животът е суров и неумолим и ако сериозно искам да натрупам състояние, трябва да се напъна, а не да стоя заврян в някое затънтено място като Уимбълдън.

— Има нещо вярно в това.

— На всички отгоре тя ми каза, че само като ме погледнела, започвало да ѝ се повдига и повече никога не искала да ме вижда.

Можех да се досетя, още като го видях, че в техните отношения бе настъпил някакъв катаклизъм. Разкошните дрехи, превърнали го в такава неочаквана радост за окотопри последната ни среща, бяха изчезнали и той отново беше в костюма си от преуимбълдънската епоха, който, ако използваме фразата, употребявана в рекламите, беше ярко самобитен. Над сивите панталони от каша, жакета за голф и кафявия пуловер Ъкридж беше наметнал като кралска роба яркожълта мушама. Яката му се беше откачила от копчето и под нея се показваха няколко сантиметра гол врат. Косата му беше разчорлена, а властният му нос бе увенчан от пенсне с метална рамка, майсторски закрепено над щръкналите му уши с тел от капачка на джинджифилова лимонада. Целият му вид излъчваше бунтарски дух.

Бауълс се появи с чиния кокали.

— Браво. Сложи я на пода.

— Много добре, сър.

— Този тип ми харесва — каза Ъкридж, когато Бауълс затвори вратата. — Проведохме страшно интересен разговор преди да се върнеш. Знаеш ли, че братовчед му се подвизавал из мюзикховете?

— Не е споделял това с мен.

— Обеща да ме запознае с него. Може да се окаже полезно човек да поддържа връзка с някого, който е ориентиран в нещата. Разбираш ли, старче, хрумна ми изключителна идея. — Той размаха драматично ръка, като събори гипсовата статуетка на малкия Самуил, коленичил за молитва. — Добре де, добре, можеш да я залепиш, пък и не ти е притрябвала кой знае колко. Да, сър, хрумна ми страхотен план. Идеята на хилядолетието.

— И каква е тя?

— Ще дресирам кучета.

— Ще дресиращ кучета?

— За представления в мюзикхола. Нали знаеш, номера с кучета. Кучета изпълнители. Купища пари има в това. Започвам скромно с тези

шестте. Когато ги науча на няколко номера, ще ги продам на някой професионалист за тлъста сума и ще си купя нови дванайсет. Ще ги дресирам, ще ги продам за тлъста сума и с парите ще си купя двайсет и четири. Ще ги дресирам...

— Чакай малко. — Главата ми беше започнала да се върти. Във въображението ми беше изникнала картина на Англия, осяяна с пекинези, всеки изпълняващ някакъв номер. — Откъде тази сигурност, че ще успееш да ги продадеш?

— Разбира се, че ще ги продам. Търсенето е огромно. Предлагането не може да насмогне. По скромна преценка, мисля, че първата година ще успея да спечеля четири-пет хиляди лири. Това, разбира се, е преди бизнесът да започне да се разраства.

— Разбирам.

— Когато нещата тръгнат както трябва, организирам всичко и наема хора да работят за мен, ще бъда само на крачка от големите пари. Целта е да направя нещо като колеж за кучета някъде в провинцията. Голямо имение с огромен двор. Многоброен персонал, всеки член от който ще отговаря за десетки кучета, а аз ще ги контролирам и ръководя. Потръгнат ли нещата, бизнесът сам ще започне да се развива и единственото, което ще правя, ще бъде да си седя в креслото и да джиросвам чекове. Разбира се, не мисля да ограничавам деловите операции само в Англия. Търсенето на кучета е всеобщо из целия цивилизован свят. Америка иска дресирани кучета. Австралия иска дресирани кучета. Не се съмнявам, че и на Африка няма да са излишни няколко. Целта ми, момко, е постепенно да монополизирам тази дейност. Искам всеки, който се нуждае от дресирано куче, независимо каква порода, автоматично да идва при мен. И слушай какво ще ти кажа. Ако искаш да вложиш известен капитал, с удоволствие ще ти разреша да натопиш човката.

— Не, благодаря.

— Добре. Както искаш. Само не забравяй, че преди време някакъв тип вложил деветстотин долара в предприятието на Форд за автомобили, когато бизнесът едва прохождал, а накрая прибрал чисти четиридесет милиона. Слушай, този часовник точен ли е? Мили Боже! Ще си изпусна влака. Я ми помогни да подбера тези проклети животни.

Пет минути по-късно, придружен от шестте пекинеза и отнасяйки със себе си фунт от моя тютюн, три чифта мои чорапи и бутилка с остатъци от уиски, Ъкридж пое с такси към гара „Чаринг Крос“, за да се захване с делото на живота си.

Изминаха може би шест седмици, шест безоблачни седмици без следа от Ъкридж, а после една сутрин получих тревожна телеграма. Всъщност, това не беше телеграма, а по-скоро изтерзан зов. Във всяка дума се таеше измъченият дух на един велик мъж, който напразно се е борил срещу съкрушителните изпитания, поднесени му от безмилостния живот. Убеден съм, че Йов би изпратил подобна телеграма след продължително общуване с Валдад. (библ. Йов поставя пред Бога въпроса защо страда и защо Бог не възнагражда праведните със здраве, богатство и щастие. Онези, с които разговаря, сред които и Валдад, не дават отговор на въпроса му, а му показват, че Бог е твърде велик, за да бъде напълно разбран от ограничения човешки ум., бел. пр.)

„Пристигай незабавно. Въпрос на живот и смърт. Отчаяна ситуация. Не ме предавай.“

Телеграмата ме пришпори като ловджийски рог — хванах следващия влак.

Уайт Котидж, Шийпс Крей — обречен вероятно да се превърне в бъдеща историческа забележителност и Мека за поклонниците, влюбени в кучета — представляваше малка и порутена постройка, разположена до главния път за Лондон на известно разстояние от селцето. Намерих я без особени затруднения, тъй като Ъкридж, изглежда, се беше прочул сред местните жители. Да вляза вътре обаче се оказа по-трудна задача. Чуках в продължение на цяла минута безрезултатно, после започнах да викам и тъкмо вече предположих, че Ъкридж не си е у дома, когато вратата внезапно се отвори. Тъй като бях замахнал да почукам за последен път, влетях в къщата по начин, наподобяващ балерина, която разучава нова и трудна стъпка.

— Съжалявам, старче — каза Ъкридж. — Не бих те карал да чакаш, ако знаех кой ме търси. Помислих, че си Гуч, бакалина — доставени стоки на стойност шест лири, три шилинга и едно пени.

— Разбирам.

— Преследва ме като хрътка за тези проклети пари — горчиво произнесе Ъкридж, докато ме водеше към всекидневната. — Трудно е.

Господ ми е свидетел, че е трудно.

Дойдох тук да положа началото на огромен бизнес и да направя добро на местните жители, като основа бързо растящо предприятие на крачка от тях, и докато се усетиш, вече започват да се обръщат и да хапят ръката, която е възнамерявала да ги храни. Откакто пристигнах тук, тези кръвопийци непрестанно ми създават неприятности и ме заплашват. Малко доверие, малко отзивчивост, малко проява на добрите стари отношения на взаимни отстъпки — това е всичко, което искам. А какво се случи? Започнаха да ми искат предплата за това и онова. И непрестанно все за предплата плачат, можеш ли да си представиш, точно когато имах нужда от целия си мисловен потенциал, от цялата си енергия и всеки грам концентрация за моята изключително трудна и деликатна работа. Не можех да им дам никаква предплата. По-късно, ако само бяха проявили малко търпение, несъмнено щях да бъда в състояние да уредя всичките си проклети сметки петдесеторно. Но това време все още не е дошло. Опитах се да ги убедя. Казах им: „Ето ме, човек затънал до гуша в работа, опитвам се с всички сили да дресирам шест пекинеза за мюзикховете, а вие идвате, отвличате вниманието ми и пречите на работоспособността ми, като ми бръщолевите за някаква си предплата. В това няма никакво желание за сработване — казах им. — Това не е пътят, който води към печалба и богатство. Тези дребнави идеи никога няма да ви донесат успех.“ Ала не, те просто не можах да го проумеят. Започнаха да ме търсят тук по всяко време и да ме дебнат в засада по пътя, докато накрая превърнаха живота ми в проклетие. А сега знаеш ли какво се случи?

— Какво?

— Кучетата.

— Пипнали са куча чума?

— Не. По-лошо. Хазаинът ми ги отмъкна като гаранция срещу проклетия си наем! Задигна стоката. Прибра активите. Съсипа бизнеса в зародиш. Чувал ли си някога в живота си за подобна низост? Знаем, че се съгласих да плащам проклетия наем всяка седмица и в момента съм изостанал с шест седмици, но Боже мой! Естествено, не може да се очаква от човек, захванал се с такъв огромен бизнес, да се тревожи за подобни дреболии, когато е зает с толкова деликатна... Е, обясних

всичко това на стария Никърсън, но полза никаква. И тогава ти изпратих телеграма.

— А! — казах аз и последва кратка и многозначителна пауза.

— Помислих си — продължи Ъкридж замислено, — че ти може би ще ме насочиш към някого, от когото бих могъл да измъкна малко пари.

Думите му прозвучаха незаинтересовано и почти нехайно, но очите му, вперени в мен, блестяха изразително и аз с чувство на вина извърнах поглед. Моите финанси в момента бяха в обичайното си разклатено положение — при това доста по-разклатено от обикновено в резултат на разорителните ми спекулации в Кемптън Парк миналата събота. Струваше ми се, че именно в този момент е най-удачно да прехвърля отговорността върху нечии други плещи. Впрегнах цялата си мисловна мощ. Случаят изискваше бързо мислене.

— Джордж Тапър! — извиках аз в момент на щастливо прозрение.

— Джордж Тапър? — повтори грейнал Ъкридж, а меланхолията, която го беше обхванала, започна да се топи като мъгла на слънце. — Точно той е човекът, кълна се! Може да е странно, но така и не се сетих за него. Джордж Тапър, разбира се! Щедрият Джордж, старото приятелче от училище. Той веднага ще се съгласи, пък и парите няма да му липсват. Тези момчета от Външното министерство имат винаги под ръка някоя десетачка или дващесетачка, скътана под дюшека. Задигат ги от обществените фондове. Върни се мигом в града, момко, с главоломна скорост, изрови Тапи, напий го и му изкрънкай дващесет лири. Сега е моментът всички верни хора да се притекат на помощ на партията.

Бях убеден, че Джордж Тапър няма да ни подведе и той не ни подведе. Раздели се с парите без да каже гък — дори го направи с ентузиазъм. Тази задача беше точно за него работа. Като момче Джордж пишеше сантиментални стихотворения за училищното списание, а сега е от онези хора, които винаги са готови да сложат началото на подписки за набиране на средства, да организират петиции и дарения. Той заслуша разказа ми с важния вид, който типовете от Външното министерство винаги си придават, когато трябва да решат дали да обявят война на Швейцария или да изпратят строга нота на Сан Марино и посегна да извади портфейла си преди да изтекат две

минути от началото на речта ми. Изглежда, тъжната история на Ъкридж силно го трогна.

— Твърде зле — каза Джордж. — Значи дресираща кучета, така ли? Е, наистина не е честно след като най-сетне се е захванал с истинска работа, да изпадне във финансови затруднения от самото начало. Трябва да направим нещо практично за него. В края на краищата, този заем от двайсет лири не може да реши завинаги въпроса.

— Мисля, че проявяваш твърде голям оптимизъм, ако гледаш на това като на заем.

— Ъкридж се нуждае от капитал.

— И той мисли така. Гуч, бакалина, е на същото мнение.

— Капитал — твърдо повтори Джордж Тапър, сякаш спореше с извънредния и пълномощен посланик на някоя Велика сила. — Всяко делово начинание се нуждае от капитал в началото. — Той се намръщи замислено. — Откъде можем да намерим капитал за Ъкридж?

— Да ограбим някоя банка.

Лицето на Джордж Тапър светна.

— Сетих се! — каза той. — Довечера ще ида направо в Уимбълдън и ще говоря с леля му.

— Не забравяш ли, че рейтингът му пред нея е направо нулев?

— Може и да има временно охлаждане в отношенията им, но ако изложи фактите и успея да я убедя, че Ъкридж искрено се стреми сам да се издържа...

— Е, можеш да опиташ, ако искаш. Но тя вероятно ще те отреже.

— Това, разбира се, трябва да се направи дипломатично. Може би ще е най-добре да не казваш на Ъкридж какво предлагам да направя. Не искам да будя надежди, които могат да останат напразни.

Яркожълтото петно, което забелязах на другата сутрин на гарата на Шийпс Крей, ми подсказа, че Ъкридж е дошъл да ме посрещне. Слънцето сипеше жарки лъчи от безоблачното небе, но на Стенли Федърстоунхо Ъкридж му трябваше нещо повече от слънчево време, за да свали мушамата си. Приличаше на подвижна капка горчица.

Когато влакът спря на гарата, той стоеше величаво самотен и се опитваше да запази лулата си, но щом слязох, забелязах, че към него се беше присламчил някакъв мъж с тъжен вид, който, ако се съдеше по бързия и настойчив начин на говорене, както и от разпалените му жестове, изглежда разискваше тема, която живо го вълнуваше. Ъкридж

изглеждаше раздразнен и изтормозен и когато наближих, чух как гласът му прокънтя в отговор.

— Драги ми сър, стари мой друже, бъди разумен, опитай се да развиеш у себе си онзи широк, гъвкав поглед към нещата...

Той ме видя и пое към мен — при това с желание; и като грабна ръката ми, ме помъкна по перона. Мъжът с тъжен вид нерешително ни последва.

— Носиш ли парите, старче? — попита Ъкридж с напрегнат шепот. — Носиш ли ги?

— Да, ето ги.

— Прибери ги, прибери ги! — болезнено простена Ъкридж, щом бръкнах в джоба си. — Знаеш ли кой беше онзи тип, с когото говорех? Гуч, бакалина!

— Доставени стоки на стойност шест лири, три шилинга и едно пени?

— Абсолютно!

— Е, ето го твоят шанс. Метни му една кесия злато. Това ще го накара да изглежда глупаво.

— Скъпи ми стари друже, не мога да си позволя да тръгна из селото и да си пиляя средствата, за да накарам някакъв бакалин да изглежда глупаво. Тези пари са определени за Никърсън, моя хазаин.

— О! Слушай, онзи тип с шестте лири, трите шилинга и едно пени ни следва.

— Тогава, момко, за Бога, хайде да се размърдаме! Ако този човек разбере, че разполагаме с двайсет лири, животът ни ще бъде в опасност. Веднага ще ни наскочи.

Той ме измъкна бързешком от гарата и ме поведе по сенчест път, който се виеше през полето, като се прокрадваше досущ като „някой, който по пустинен път върви, обзет от страх и ужас, и веднъж назад погледнал, не обръща повече глава, защото знае, че по петите страховит злодей го следва“. Всъщност, страховитият злодей се беше отказал да ни преследва след първите няколко крачки и миг по-късно аз съобщих този факт на Ъкридж, тъй като денят не предполагаше без нужда да се подобряват рекорди по бързо ходене.

Той спря, изпълнен с облекчение, и избърса широкото си чело с носна кърпа, която, установих аз, в недалечното минало беше моя собственост.

— Слава Богу, че се отървахме от него — каза той. — Не е лош човек, общо взето, поне така си мисля — добър съпруг и баща, така разправят, пеел в църковния хор. Но му липсва прозорливост. Това му липсва, стари ми друже — прозорливост. Не може да проумее, че всички огромни промишлени предприятия са изградени по системата на щедри и охотни кредити. Не може да разбере, че кредитът представлява основният източник на енергия за търговията. Без кредит на търговията ѝ липсва гъвкавост. А ако на търговията ѝ липсва гъвкавост, за какво, по дяволите, ни е притрябвала?

— Не знам.

— Някой не знае. Е, след като вече го няма, можеш да ми дадеш парите. Старият Тапи с желание ли се раздели с тях?

— На драго сърце.

— Знаех си — дълбоко развълнуван заяви Ъкридж. — Знаех си. Добро момче. Едно от най-свестните. Винаги съм харесвал Тапи. Човек, на когото можеш да разчиташ. Някой ден, когато нещата тръгнат с пълна пара, ще му ги върна хилядократно. Радвам се, че си донесъл дребни банкноти.

— Защо?

— Искам да ги пръсна по масата пред този досадник Никърсън.

— Тук ли живее?

Бяхме стигнали до една къща с червен покрив, разположена встрани от пътя сред дървета. Ъкридж енергично разтърси чукалото.

— Кажу ми мистър Никърсън — нареди той на прислужницата, — че мистър Ъкридж е дошъл и иска да поговори с него.

В поведението на мъжа, който след малко влезе в стаята, където бяхме въведени, се долавяше онова неуловимо, но ясно изразено отношение, характерно за кредиторите в целия свят. Мистър Никърсън беше среден на ръст, с върхна част почти напълно обрасла с бакенбарди, през която гъста растителност той се вираше в Ъкридж с леден поглед, излъчващ вълни на вреден животински магнетизъм. Веднага се виждаше, че никак не харесва Ъкридж. Общо взето, мистър Никърсън изглеждаше като някой не дотам симпатичен старозаветен пророк, който се кани да разговаря с пленения владетел на амаликитите. (библ. номадско племе, което воюва продължително с израеляните, бел. пр)

— Е? — каза той. Никога не бях чувал тази дума произнесена толкова неприветливо.

— Дойдох за наема.

— А! — предпазливо откликна мистър Никърсън.

— Да се разплатя — поясни Ъкридж.

— Да се разплатите! — невярващо възкликна мистър Никърсън.

— Заповядайте — каза Ъкридж и с величествен жест хвърли парите на масата.

Едва сега разбрах защо този широкомыслец човек се зарадва на дребните банкноти. Те представляваха красива гледка. През прозореца подухваше лек бриз, който така мелодично шумолеше, докато си играеше със струпаното богатство, че неприветливостта на мистър Никърсън изчезна като сутрешна роса под първите лъчи на слънцето. За миг в очите му се появи смайване и той леко се олюля; после, щом започна да събира парите, той доби благосклонния вид на епископ, благославящ поклонници. Радостта се беше върнала в живота на мистър Никърсън.

— Ами, благодарен съм ви, мистър Ъкридж, със сигурност — каза той. — Много ви благодаря. Надявам се, не сте останал с лоши чувства?

— Не съм от тези коне с капаци, стари друже — любезно отговори Ъкридж. — Бизнесът си е бизнес.

— Точно така.

— Е, сега вече мога да си прибера кучетата — каза Ъкридж, като си взе пура от една кутия, която едва сега беше забелязал на лавицата над камината, и мушна още няколко в джоба си съвсем непринудено. — Колкото по-скоро си ги взема, толкова по-добре. Вече загубиха цял ден дресировка.

— Но, разбира се, мистър Ъкридж, разбира се. Те са в бараката в дъното на градината. Веднага ще ви ги доведе.

Той излезе през вратата, като продължи да бърбори угоднически.

— Удивително колко много обичат парите тези типове — въздъхна Ъкридж. — И никак не ми харесва да го виждам. Алчност, така му казвам аз. Очите на този негодник сияеха, направо сияеха, момко, докато прибираше парите. Тези пури са добри — добави той и пъкна още три в джоба си.

Отвън се дочу шум от нерешителни стъпки и мистър Никърсън отново влезе в стаята. Човекът определено имаше угрижен вид. Погледът на обградените му от бакенбарди очи беше изцъклен, а устата му, макар че не беше лесно да се види сред околната джунгла, сякаш беше провиснала скръбно. Той приличаше на някой от по-незначителните пророци, цапардосан зад ухото с натъпкана с пясък кожа от змиорка.

— Мистър Ъкридж!

— Да?

— Мал... малките кучета!

— Е?

— Малките кучета!

— Какво става с тях?

— Няма ги!

— Няма ги?

— Избягали са!

— Избягали? Как, по дяволите, биха могли да избягат?

— Изглежда една от дъските на задната стена на бараката е била разхлабена. Малките кучета трябва да са се промушили. Няма и следа от тях.

Ъкридж отчаяно вдигна ръце и се наду като балон на връв. Пенснето започна да се клати върху носа му, мушамата му изплююща заплашително, а яката му се откачи от копчето, което я придържаше. Юмрукът му се стовари с гръм върху масата.

— Дявол да го вземе!

— Много съжалявам...

— Дявол да го вземе! — извика Ъкридж. — Трудно е. Много е трудно. Идвам тук да развия огромен бизнес, който впоследствие ще осигури поминък и благоденствие на цялата околия, и едва съм сварил да се обърна и да се заема с подготвителните подробности на предприятието, когато пристига този човек и ми задига кучетата. А сега ми разправя с безгрижен смях...

— Мистър Ъкридж, уверявам ви...

— Разправя ми с безгрижен смях, че тях ги нямало. Нямало ги! И къде са се дянали? Дявол да го вземе, ами че те може да са се пръснали из цялата околност. Едва ли ще успея да ги видя отново. Шест

скъпоценни пекинеза, вече дресирани на практика до степен, когато биха могли да бъдат продадени с огромна печалба...

Мистър Никърсън, който пристъпваше от крак на крак с виновен вид, сега извади от джоба си смачкана пачка банкноти, които развълнувано тикна на Ъкридж, който се отказа от тях с презрително махване на ръката.

— Този джентълмен — прокътят гласът на Ъкридж, като ме посочи със стремителен жест — по една случайност е адвокат. Провървя ми, че избра точно днес да ми дойде на посещение. Проследи ли внимателно всичко, случило се до момента?

Отговорих, че съм следил всичко много внимателно.

— Смяташ ли, че мога да заведа дело?

Казах, че ми се струва твърде вероятно и това мнение на вещ специалист сякаш положи последния щрих към абсолютното рухване на мистър Никърсън. Почти разплакан, той отново се опита да натика парите в ръцете на Ъкридж.

— Какво е това? — високомерно попита Ъкридж.

— Аз... аз си помислих, мистър Ъкридж, че, ако ви устройва, може да склоните да си вземете обратно парите, и... да сметнем този епизод за приключен.

Ъкридж се обърна към мен с повдигнати вежди.

— Ха! — извика той. — Ха, ха!

— Ха, ха! — послушно му запригласях аз.

— Той си мисли, че може да приключи епизода, като ми върне парите. Не е ли забавно?

— И още как! — съгласих се аз.

— Тези кучета струваха стотици лири, а той си мисли, че може да ме компенсира с някаква си смрадлива двайсетачка. Щеше ли да повярваш на нещо подобно, ако не го беше чул със собствените си уши, стари ми друже?

— Никога!

— Ще ти кажа какво ще направя — обяви Ъкридж след известен размисъл. — Ще взема тези пари. — Мистър Никърсън му благодари. — Има още една-две дребни сметки, които трябва да се уредят с местните търговци. Ти ще ги уредиш...

— Разбира се, мистър Ъкридж, разбира се.

— А после... е, ще трябва да помисля. Ако реша да заведа дело, моят адвокат ще се свърже с теб, когато му дойде времето.

След тези думи си тръгнахме, като оставихме този жалък човечец да трепери от страх зад бакенбардите си.

Стори ми се, докато вървахме по сенчестия път, а после но окъпаното в слънце шосе, че Ъкридж се държи в този изпълнен с нещастия час с достойна за възхищение твърдост. Неговият инвентар, кръвта във вените на предприятието му, беше пръсната из цял Кент, като вероятността да се върне някога беше нищожна, а единственото, което се мъдреше в другото поле на търговския му баланс беше отмяната на неколкоседмичен наем и разплащането с Гуч, бакалина и неговите приятелчета. Подобна ситуация като нищо би сломила духа на някой обикновен човек, но Ъкридж в никакъв случай не изглеждаше обезсърчен, а по-скоро изпълнен с доволство. Очите му блестяха иззад пенснето и той си подсвиркваше игрива мелодийка. Когато след малко започна да пее, почувствах, че е дошло време да насоча вниманието му в друга посока.

— Какво ще правиш? — попитах аз.

— Кой, аз ли? — бодро отвърна Ъкридж. — О, връщам се в града със следващия влак. Нали не възразяваш да потрамбуваме до съседната гара? Намира се само на пет мили оттук. Може да е малко рисковано да потеглим от Шийпс Крей.

— Защо пък рисковано?

— Заради кучетата, разбира се.

— Кучета?

Ъкридж затананика някаква игрива мелодия.

— О, да. Забравих да ти кажа за това. Те са при мен.

— Какво?

— Да. Снощи късно излязох и ги отмъкнах от бараката. — Той се засмя развеселен. — Всичко е толкова просто. Трябва единствено здрава мисъл и самообладание. Намерих една умряла котка и я вързах на връв, прокрадвах се до градината на стария Никърсън по мръкнало, измъкнах една дъска от задната страна на бараката, пъхнах главата си и започнах да подсвирквам. Кучетата се изнизаха едно по едно и аз си плюх на петите, като влачех за връвта полковник Котарак. Страхотно бягане падна, момко. Псетата мигом надушиха миризмата и хукнаха на глутница с петдесет мили в час. Котката и аз през цялото време

поддържахме петдесет и пет, разбира се. Мислех си, че всеки миг старият Никърсън ще чуе шума и ще започне да гърми с пушкалото си, но нищо подобно не се случи. С глутницата търчахме двайсет минути през полето без да спрем, настаних кучетата в моята всекидневна и легнах да спя. Дявол да го вземе, доста нагорно ми дойде. Вече не съм толкова млад.

Аз мълчах известно време, обладан от чувство, граничецо с благоговение. Този човек несъмнено беше широко скроен. У Ъкридж винаги имаше нещо, което оставяше моралните скрупули на заден план.

— Е — най-последно казах аз, — на теб прозорливост определено не ти липсва.

— Нали? — доволно отбеляза Ъкридж.

— Както и онзи широк, гъвкав поглед към нещата.

— В днешно време, старче, без него не може. Той е в основата на всяка успешна бизнес кариера.

— И какъв е следващият ход?

Наближавахме Уайт Котидж. Вече изгарях от жегата под палещите лъчи на жаркото слънце и се надявах, че вътре ще има нещо разхладително за пиене. Прозорецът на всекидневната беше отворен и от него долиташе джафкането на пекинезите.

— О, ще намеря къща някъде другаде — заяви Ъкридж, като изгледа малкия си дом с доза сантименталност. — Няма да е трудно. Къщи колкото искаш наоколо. И тогава ще се захвана сериозно за работа. Ще се изненадаш от напредъка, който вече съм постигнал. След минута ще ти покажа какво умеят да правят тези кучета.

— Виждам, че могат да лаят.

— Да. Изглежда нещо ги е раздразнило. Знаеш ли, момко, хрумна ми страхотна идея. Когато се видяхме у вас, планът ми беше да специализирам в кучета, които изпълняват номера за програмите в мюзикхола — би могъл да ги наречеш кучета професионалисти. Но оттогава доста мислих и сега не виждам защо да не се заема да развивам и талантиливи аматьори. Да кажем, че имаш куче — Фидо, домашния ти любимец — и мислиш, че животът вкъщи ще стане по-забавен, ако то може да прави по някой и друг номер от време на време. Е, ти си човек зает, нямаш време да се заемеш с дресировката му. Затова закачаш едно етикетче на нашияника му и го изпращаш за

месец в Колежа за кучета на Ъкридж, а след месец си го получаваш напълно дресиран. Никакви грижи, никакви тревоги, изгодни условия. Дявол да го вземе, не съм сигурен дали в обучението на аматьори няма повече пари, отколкото в това на професионалисти. Не виждам защо в края на краищата собствениците на кучета да не започнат да изпращат любимците си при мен като нещо съвсем нормално, по същия начин както изпращат синовете си в Итън и Уинчестър. Господи! Тази идея започва да се развива. Слушай сега — какво ще кажеш, ако започна да раздавам специални нашийници на всички кучета, които са били дресирани в моя колеж? Нещо отличително, което всеки би разпознал. Разбираш ли какво имам предвид? Нещо като почетна значка. Човек с куче, наградено с тази значка, ще може да гледа отвисоко всеки тип, чието куче няма такава. Постепенно ще стане така, че всеки с що-годе прилично положение в обществото, ще се срамува, ако го видят с куче, което не е преминало през ръцете на Ъкридж. Тази мода ще се развие лавинообразно. От всички краища на страната ще прииждат кучета. Ще има повече работа, отколкото бих могъл да поема. Ще се наложи да открива клонове. Планът е колосален. Милиони има в него, момко! Милиони! — Той спря, хванал дръжката на входната врата. — Разбира се — продължи той, — в настоящия момент няма смисъл да си затварям очите пред факта, че съм възпрепятстван и в неизгодно положение поради липса на средства и мога да действам по въпроса само на дребно. В края на краищата, момко, всичко се свежда до това, че трябва да намеря капитал.

Стори ми се, че именно в този момент трябваше да съобща радостната новина.

— Обещах му да не споменавам за това — започнах аз, — за да не се разочароваш после, но ако трябва да бъда точен, Джордж Тапър се опитва да събере известен капитал за теб. Снощи, когато тръгнах, той тъкмо се канеше да започне.

— Джордж Тапър! — очите на Ъкридж се замъглиха от емоция, която понякога обзема и истинските мъже. — Джордж Тапър! Господи, този човек е солта на земята.

Добър, верен човек! Истински приятел. Кълна се, че ако имаше повече хора като стария Тапи, от целия модерен песимизъм и неудовлетвореност нямаше да има и следа. Как ти се струва, той имаше ли някаква идея откъде може да събере малко капиталец за мен?

— Да. Щеше да ходи при леля ти и да ѝ каже, че си дошъл тук, за да дресиращ тези пекинези, и... Какво има?

Тържествуващият вид на Ъкридж беше претърпял страховита промяна. Очите му сякаш щяха да изхвъркнат от орбитите, ченето му увисна. С добавянето на няколко фута сиви бакенбарди, той досущ щеше да заприлича на мистър Никърсън.

— При леля ми? — смутолеви той, като се поклащаше на дръжката на вратата.

— Да. Какво толкова? Той мислеше, че ако ѝ разкаже всичко за твоето начинание, тя може да се омилостиви и да ти помогне.

От покритите с мушамата гърди на Ъкридж се откъсна въздишката на неустрашим боец, стигнал до края на силите си.

— От всички проклети, дяволски, досадни, бъркащи се, оплитачи конците, глупави, пъхащи носа си където не им работа задници — отпаднало изрече той, — Джордж Тапър е най-противният.

— Какво искаш да кажеш?

— Този човек не трябва да се разхожда на свобода. Той е заплаха за обществото.

— Но...

— Тези кучета *принадлежат* на леля ми. Отмъкнах ги, когато тя ме изгони.

Във вътрешността на къщата пекинезите продължавали да джафкат усърдно.

— Кълна се — каза Ъкридж, — че е много трудно...

Мисля, че щеше да каже още нещо, но в този момент от къщата внезапно долетя рязък и безцеремонен глас. Гласът беше женски, спокоен, твърд като стомана — глас, както ми се стори, който предполагаше студени очи, заострен нос и тъмносива като оръжеен метал коса.

— Стенли!

Това беше всичко, което гласът каза, но то беше достатъчно. Погледът на Ъкридж срещна моя и в него се четеше догадка, на която никак не му се искаше да повярва. Той се сви в мушамата си като охлюв, изненадан докато гризе маруля.

— Стенли!

— Да. Лельо Джулия? — произнесе с треперещ глас Ъкридж.

— Ела тук. Искам да си поговоря с теб.

— Да, лельо Джулия.

Аз се изнизах предпазливо към пътя. Вътре в къщата джафкането на пекинезите беше станало истерично. Установих, че подтичвам, а после — макар че денят беше топъл — хукнах през глава. Бих могъл да остана, ако исках, но някак си не ми се искаше. Нещо сякаш ми казваше, че в тази свята семейна сцена аз щях да бъда натрапник. Не знам кое точно предизвика това впечатление у мен — може би прозорливост или онзи широк, гъвкав поглед към нещата.

ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯТ СИНДИКАТ НА ЪКРИДЖ

— Един момент, момко — каза Ъкридж. И като ме сграбчи за ръката, ме спря в края на малката тълпа, която се беше събрала край вратата на църквата.

Подобна тълпа можеше да се види всяка сутрин по време на сезона на чифтосване в Лондон пред вратата на коя да е църква, разположена на тихите площадчета между Хайд Парк и Кингс роуд, Челси.

Тя се състоеше от пет жени с вид на готвачки, четири бавачки, половин дузина мъже от класата на безделниците, които се бяха откъснали за миг от обичайното си занимание да подпират стената на ъгъла на пивницата „Чепка грозде“, един амбулантен търговец с количка зеленчуци, няколко момченца, единайсет кучета и двама-трима упорити младежи с камери, метнати върху раменете. Беше ясно, че тече венчавка и то, ако се съди по присъствието на операторите и редицата лъскави автомобили край тротоара, на доста популярни представители на висшето общество. Онова, което не беше ясно — поне на мен — беше защо Ъкридж, най-заклетият от всички ергени, беше пожелал да се присъедини към зяпачите.

— Какво — попитах аз — си намислил? Защо прекъсваме разходката си, за да присъстваме на погребалния обред на абсолютно непознат за нас човек?

Ъкридж не отговори веднага. Той изглеждаше дълбоко замислен. После се изсмя безрадостно — ужасен звук, подобен на предсмъртното хъркане на умиращ лос.

— Абсолютно непознат, друг път — отвърна той по присъщия му безцеремонен начин. — Знаеш ли кой е този, дето се бракосъчетава там вътре?

— Кой?

— Теди Уийкс.

— Теди Уийкс? Теди Уийкс? Боже мой! — възкликнах аз.

И изведнъж се върнах пет години назад.

Точно в италианския ресторант на Баролини Ъкридж измисли своя гениален план. Ресторантът на Баролини беше любимото свърталище на нашата малка група усърдно опитващи се да оцелеят младежи. В онези славни дни ресторантьорите-филантропи в Сохо предлагаха четири блюда и кафе за шилинг и шест пенса, а през въпросната вечер освен Ъкридж и моя милост на сбирката присъстваха още следните светски люде: Теди Уийкс, актьорът, който току-що се беше върнал от шестседмично турне с постановката „Просто една продавачка“ на поредната треторазредна театрална труппа; Виктор Биймиш, художникът, човекът, който нарисува картинката с Пианиста О-толкова-лесно за страницата с реклами в „Пикадили Мегъзин“; Бъртрам Фокс, авторът на „Пепелищата на разкаянието“ и куп други все още незаснети сценарии за игрални филми и Робърт Дънхил, който, бидейки нает за годишна заплата в размер на осемдесет лири от Нова азиатска банка, представляваше трезвият, здравомислещ комерсиален елемент. Както обикновено Теди Уийкс беше приватизирал разговора и за пореден път ни разправяше колко го бивало и как жестоко се отнасяла с него злата съдба.

Няма нужда да описвам Теди Уийкс. Под друго, доста по-благозвучно име той отдавна е направил собствената си персона до болка позната на всички онези, които четат илюстрираните седмични издания. И тогава, както и сега, той беше противно красив младеж, притежател на тъкмо онези кадифено меки очи, изразителна уста и чуплива коса, които любителите на театъра толкова ценят и в днешно време. В онзи период от неговата кариера обаче, той хабеше таланта си в малки пътуващи труппи, които обикновено откриваха в Бароу-ин-фърнес и отскачаха до Бутъл за втората половина на седмицата. Той приписваше това похабяване на личността си, точно както и Ъкридж, на липсата на капитал.

— Имам всичко — казваше той кисело, като подчертаваше думите си с вдигната пред лицето лъжичка за кафе. — Вид, талант, индивидуалност, красив звучен глас — всичко. Единственото, което ми трябва, е шанс. А такъв все не идва, защото нямам подходящи дрехи, с които да се облека. Тези импресарии са от един скапан дол дренки, никога не гледат под повърхността, никога не си правят труда да разберат дали човек има талант. Единственото, което ги интересува, са

дрехите. Ако можеш да си позволи костюм от някой шивач на Коркстрийт и ботуши по поръчка от Мойкоф, вместо да ги купувам готови и на старо от Моузис Брадърс, ако поне веднъж можеш да се сдобия с прилична шапка, чифт наистина хубави гети и златна табакера, и всичко това едновременно, бих могъл да вляза в офиса на който и да е лондонски импресарио и още утре да подпиша договор за постановка в Уест Енд.

Тъкмо в този момент влезе Фреди Лънт. Фреди, подобно на Робърт Дънхил, беше на път да се превърне във финансов магнат и с похвално усърдие посещаваше ресторанта на Баролини. Изведнъж всички си дадохме сметка, че от последния път, когато го бяхме видели на обичайното му място, беше минало доста време. Попитахме за причината за това отчуждение.

— Повече от две седмици — обясни Фреди — бях на легло.

Това изявление предизвика яростното неодобрение на Ъкридж. Великият мъж никога не напускаше постелята преди да стане обяд, а веднъж, когато една хвърлена по невнимание кибритена клечка беше прогорила дупка в единствения му чифт панталони, беше стигнал дотам да остане между чаршафите в продължение на четиридесет и осем часа, ала леност в подобни величави мащаби истински го шокира.

— Мързелив млад дявол! — строго отбеляза той. — Позволяваш си да прахосваш златните часове на младостта, вместо да запретиш ръкави и да си създадеш име.

Фреди възрази, че се чувства обиден от подобно обвинение.

— Претърпях злополука — обясни той. — Паднах от велосипеда си и си навехнах глезена.

— Лош късмет — беше всеобщото мнение на присъстващите.

— О, не съм сигурен — каза Фреди. — Почивката не ми се отрази никак зле. И, разбира се, онази петарка в добавка.

— Каква петарка?

— Получих петарка от „Уийкли Сайклист“ затова, че си навехнах глезена.

— Ти... какво? — извика Ъкридж дълбоко разтърсен както винаги от всеки разказ за лесно спечелени пари. — Да не искаш да ми кажеш, както си седиш тук, че някакъв проклет вестник ти е изплатил

пет лири само защото си навехнал глезена си? Я се стегни, старче. Такива неща не се случват.

— Това е самата истина.

— Можеш ли да ми покажеш петарката?

— Не, защото ако го сторя, ти ще поискаш да ти я заема.

Ъкридж пренебрегна тази злостна забележка с изпълнено с достойнство мълчание.

— На всеки ли, който си изкълчи глезена, плащат петарка? — попита той без да се отклонява от темата.

— Да, ако е абонат.

— Знаех си, че има някаква уловка — унило заяви Ъкридж.

— Доста от вестниците със седмични издания започват да използват този номер — продължи Фреди. — Плащаш за едногодишен абонамент и това ти дава право на застраховка срещу злополука.

Това предизвика интереса ни. Историята ставаше в дните преди всеки вестник в Лондон да започне луда надпревара с конкурентите си по отношение на застраховките, като предлага щедър подкуп на гражданите, за да си строшат вратовете. В днешно време вестниците плащат цели две хилядарки за истински труп и пет лири седмично за най-обикновено сецване; по него време обаче идеята беше нова и притежаваше доста голяма притегателна сила.

— Колко от тези парцали предлагат подобно нещо? — попита Ъкридж. По блясъка в очите му си личеше, че мозъкът на този велик мислител бръмчи като динамо. — Десет?

— Да, така си мисля. Точно така, десет.

— Тогава, ако някой се е абонирал за всички, а после си навехне глезена, ще получи ли петдесет лири? — попита Ъкридж с присъщата му проникателност.

— И повече, ако нараняването е по-сериозно — каза Фреди, който минаваше за специалист. — Имат си истинска тарифа. Толкова за счупена ръка, толкова за счупен крак и прочее.

Яката на Ъкридж изскочи от копчето, което я държеше на място, а пенснето му се разклати като пиано, когато той се обърна към нас.

— Колко пари можете да съберете, момчета? — попита той.

— За какво ти трябва? — попита Робърт Дънхил, пред пазлив като истински банкер.

— Скъпи ми старче, няма не виждаш? За Бога, та на мен ми хрумна идеята на столетието. Бог ми е свидетел, това е най-златоносният план, измислян някога. Ще съберем достатъчно пари и ще направим едногодишен абонамент за всеки един от тези проклети вестници.

— Че каква полза от това? — заяви Дънхил със смразяваща липса на ентузиазъм. Разбира се, в банките учат служителите да не дават израз на чувствата си, за да могат да отказват превишаване на кредитите, когато станат управители. — Съществува голям шанс никой от нас да не претърпи злополука и тогава парите ще бъдат напразно похарчени.

— Пресвети небеса, ама че си магаре — презрително изсумтя Ъкридж, — да не си мислиш, че предлагам да оставим всичко на шанса, а? Слушайте! Ето какъв е планът. Ще се абонираме за всички тези вестници, после ще теглим жребий и онзи, който изтегли фаталната карта или каквото решим, излиза, чупи си крака и получава всички мангизи, а ние ще си ги поделим и ще си живеем в лукс. Говорим за стотици лири.

Последва дълго мълчание. После Дънхил отново заговори. Той беше по-скоро здравомислещ, отколкото бързо-загриващ.

— Ами ако не може да си счупи крака?

— Господи! — извика Ъкридж, който беше изгубил търпение. — Та ние живеем в двасти век, разполагаме с всички средства на модерната цивилизация, с възможности за чупене на крака, които се откриват пред нас на всяка крачка и ти ми задаваш такъв глупав въпрос! Разбира се, че може да си счупи крака. Всеки малоумник може да си счупи крака. И още как! Всички здравата сме го закършили — аз поне. Ако Фреди не ми заеме част от тази петарка до събота, трудно ще изкарам седмицата. Всички отчаяно се нуждаем от пари и въпреки това, когато излагам този великолепен план да се сдобием с известно количество насъщни, вместо да ме похвалите за невероятната съобразителност, вие седите и ми възразявате. С този дух нищо няма да постигнете. Това не е духът на победата.

— Щом си толкова закърсал — възпротиви се Дънхил, — как ще дадеш своя дял от общата сума?

В очите на Ъкридж се появи обидено, почти изумено изражение. Той се втрени в Дънхил през килнатото на една страна пенсне, като

човек, който се чуди дали слухът не го мами.

— Аз ли? — извика той. — Аз? Това ми харесва! Дявол да го вземе, това е страхотно! Проклет да съм, ако на този свят има справедливост, ако в проклетите ви гърди има капчица приличие и искрица добросърдечност! Очаквам да ми позволите да участвам безплатно заради това, че ви предложих тази идея. Ама че работа! Не стига, че ви давам акъл, ами искате и пари да ви кихна. Божичко, не очаквах това. Заболя ме, ей Богу! Ако някой ми беше казал, че ще чуя подобни думи от стар приятел...

— Добре де, добре — вдигна ръце Робърт Дънхил. — Добре, добре, добре. Едно нещо ще ти кажа обаче. Ако жре биат се падне на теб, това ще бъде най-щастливият ден в живота ми.

— Няма да ми се падне — отвърна Ъкридж. — Нещо ми подсказва, че няма да ми се падне.

И наистина не му се падна. Когато в тържествената тишина, нарушавана само от далечния кряк на някакъв сервитьор, който се караше с готвача по тръбата за разговори, приключихме с тегленето, избраникът на съдбата се оказа Теди Уийкс.

Предполагам, че дори през пролетта на Младостта, когато счупените крайници изглеждат по-дребен проблем, отколкото на покъсен етап в живота, не би могло еднозначно да се твърди, че е приятно да излезеш на някоя обществена пътна артерия и да се опиташ да претърпиш злополука. При такива обстоятелства мисълта, че по този начин ще облагодетелстваш своите приятели, носи твърде малка утеха. По всичко личеше, че на Теди Уийкс тя не донесе никаква утеха. За това, че не беше особено склонен да се жертва в името на общото благо, говореше фактът, че дните си минаваха, а той все още се разхождаше наоколо в отлично здраве. Ъкридж изглеждаше видимо разтревожен, когато ме посети, за да обсъдим въпроса. Той се отпусна тежко на стола до масата, на която тъкмо започвах скромната си закуска и след като изпи половината от кафето ми, въздъхна дълбоко.

— Господи — простена той, — започвам да се отчайвам. Напъвам си ума да измислям планове, които ще донесе на всички ни по някоя лира тъкмо в момента, когато най-много се нуждаем от пари, и когато ми хрумва идея, която плаче някой да се възползва от нея, този мерзавец Уийкс си взема шапката и хваща пътя, като бяга от отговорност. Ама че късмет имам — тъкмо той да изтегли жребия. А

най-лошо от всичко, момко, е, че щом сме започнали с него, трябва така да продължаваме. Не можем да съберем достатъчно пари, за да платим годишни абонаменти на който и да било друг от нас. Положението е такова — Уийкс или никой друг.

— Предполагам, че трябва да му дадем малко време.

— И той така разправя — навъсено изсумтя Ъкридж, като отчупи парче от препечената ми филийка. — Казва, че не знаел как да го направи. Като го слушаш, ще си помислиш, че да си организираш една най-обикновена дребна злополука е най-деликатната и сложна работа, която изисква години проучване и специална подготовка. Ами че едно шестгодишно дете може да го направи само за пет минути, без да му мисли много. Този човек е толкова претенциозен. Правиш му полезно предложение, а той, вместо да го приеме безрезервно и с желание да съдейства, всеки път си измисля някакво несериозно оправдание. Страшно придирчив е. Снощи бяхме излезли и попаднахме на няколко копача, които се биеха. Яки, мускулести мъжаги, всеки от които можеше да го вкара в болница поне за месец! Казах му да се намеси и да се опита да ги разтърве, а той отказа; било личен спор, който не го засягал и не смятал, че било било оправдано да се намесва. На това му казвам дребнав човек. Слушай какво ти разправям, човече, на този тип не може да се разчита. Абсолютен страхливец. Сбъркахме, като му позволихме изобщо да участва в тегленето на жребия. Трябваше да се сетим, че от такъв човек не можем да очакваме резултати. Без грам съвест. Тесногръд. Не проявява капчица желание поне малко да се напъне за благото на компанията. Намира ли ти се още мармалад, момко?

— Не ми се намира.

— Е, тогава си тръгвам — мрачно обяви Ъкридж. — Предполагам — добави той, като спря до вратата, — че не можеш да ми заемеш пет шилинга?

— Как позна?

— Слушай какво ще ти кажа в такъв случай — заяви Ъкридж, справедлив и разумен както винаги, — можеш да ме заведеш да хапна довечера. — За миг изглеждаше ободрен от този щастлив компромис, но скоро лицето му отново помръкна. — Като си помисля за всички пари, които този страхливец може да спечели за нас, направо ми иде да се разплача. Да се разплача, човече, като малко дете. Никога не съм

харесвал този тип — малодушен е и си къдри косата. Никога не вярвай на мъж, който си къдри косата, стари друже.

Този песимизъм беше обхванал не само Ъкридж. Към края на втората седмица след като на Теди Уийкс не се беше случило нищо лошо освен лека настинка, с която успя да се пребори за един-два дни, всеобщото мнение на останалите му съдружници в начинанието беше, че ситуацията е станала безнадеждна. Нямаше никакви признаци за възвращаемост на огромния капитал, който бяхме вложили, а през това време трябваше да се храним, да плащаме на хазаи и да си купуваме тютюн. При тези обстоятелства четенето на сутрешния вестник се беше превърнало в занимание, което ни изпълваше с меланхолия.

Из целия свят, както установявахме от този добре информиран източник, ежедневно се случваха какви ли не злополуки практически на всички с изключение на Теди Уийкс. Фермери в Минесота попадаха между зъбците на комбайни, селяни в Индия бяха разкъсвани от крокодили, всеки час железни подпорни греди падаха от небостъргачи и се стоварваха върху главите на граждани във всеки град от Филадельфия до Сан Франциско, а единствените хора, които не ставаха жертва на птомаиново отравяне бяха онези, които падаха от скали, забиваха се с мотоциклети в стени, падаха в шахти или съвсем неоснователно предполагаха, че пушките им не са заредени. Имахме усещането, че в изпълнения със злополуки свят единствен Теди Уийкс се разхождаше цял-целеничък и пращящ от здраве. Ситуацията беше от онези мрачни, иронични, безнадеждни, сиви, отчайващи ситуации, които руските писатели така обичат да описват, и не изпитах никакво угризение, когато Ъкридж реши да предприеме директни мерки за овладяване на настъпилата криза. Съжالياвах само, че лошият късмет попречи на този отличен план да се осъществи.

Първото прозрение, че той се опитваше да пришпори нещата, ме осени, докато една вечер двамата с него се разхождахме по Кингс роуд и той ме отведе до Маркъм скуеър — мрачно и затънтено място, където преди години държал квартира.

— Какво си намислил? — попитах аз, защото мястото не ми харесваше.

— Теди Уийкс живее тук — осведоми ме Ъкридж. — В старата ми квартира.

Не виждах как това би могло да придаде на мястото някакво очарование. Всеки ден все повече и по-горчиво съжалявах, че бях проявил достатъчно глупост, за да вложа пари, които никак не ми бяха излишни, в начинание, носещо всички белези на абсолютен провал, поради която причина чувствата ми към Теди Уийкс бяха преди всичко хладни и враждебни.

— Искам да го навестя, за да видя как се чувства.

— Да видиш как се чувства? Защо?

— Ами, да ти кажа право, човече, имам предчувствие, че го е ухапало куче.

— Какво те кара да мислиш така?

— О, не знам — неопределено отвърна Ъкридж. — Просто имам такова предчувствие. Нали знаеш как понякога човек го връхлитат предчувствия.

Самата мисъл за такова прекрасно събитие беше толкова вдъхновяваща, че за момент останах безмълвен. Във всеки от десетте вестници, в които бяхме инвестирали, ухапванията от кучета бяха изрично препоръчвани като злополука, която абонатът трябва да претърпи. Те се намираха някъде по средата на списъка с доходоносни злополуки, по-долу от пукнатите ребра или счупен пищял, но по-скъпо струващи от враснал нокът. Бях обзет от щастливо злорадство от картината, която извикаха във въображението ми думите на Ъкридж, когато сепнат от силно възклицание, се върнах към реалностите на живота. Пред очите ми се разкри отвратителна гледка. От другия край на улицата към нас приближаваше познатата фигура на Теди Уийкс, който крачеше най-спокойно, и само един поглед към елегантната му персона беше достатъчен, за да разберем, че надеждите ни са били съвсем безпочвени. Този човек не беше хапан дори от дребен померанец.

— Здравейте, момчета! — каза Теди Уийкс.

— Здравсти — унило отвърнахме ние.

— Не мога да ви обърна внимание — заяви Теди Уийкс. — Трябва да доведе лекар.

— Лекар?

— Да. Бедният Виктор Биймиш. Ухапа го куче.

Погледите, които си разменихме с Ъкридж, бяха изпълнени с досада. По всичко изглеждаше, че Съдбата полага особени усилия, за

да си играе с нас. Каква полза от това, че някакво куче беше ухапало Виктор Биймиш? Ухапаният от куче Виктор Биймиш нямаше никаква пазарна стойност.

— Нали знаете онова жестоко псе, собственост на хазайката ми — каза Теди Уийкс. — Онова, дето все снове из двора и лае по хората, когато приближат вратата.

Спомних си кучето. Огромен помияр със зловни очи и оголени зъби, което неотложно се нуждаеше от подстригване. Бях се натъкнал веднъж на него, когато идвах на гости на Ъкридж и само присъствието на последния, който го познаваше добре и за когото всички кучета бяха като братя, ме беше спасило от участта на Виктор Биймиш.

— По някакъв начин успяло да се намърда в спалнята митази вечер. Чакаше там, когато се прибрах. Бях довел Биймиш с мен и още щом отворих вратата, кучето го захапа за крака.

— Защо не захапа теб? — огорчено попита Ъкридж.

— Онова, което не мога да си обясня — каза Теди Уийкс, — е как, по дяволите, псето се е озовало в стаята ми. Някой трябва да го е пуснал там. Цялата история е твърде загадъчна.

— Защо не захапа теб? — отново попита Ъкридж.

— О, аз успях да се покатеря върху дрешника, докато то хапеше Биймиш — отвърна Теди Уийкс. — А после дойде хазайката и го отведе. Ала не мога да остана тук и да си говоря с вас. Трябва да вървя и да доведа лекаря.

Загледахме мълчаливо след него, докато подтичваше по улицата. Видяхме как внимателно спря и се огледа на ъгъла преди да пресече улицата, станахме очевидци и на предпазливия начин, по който се дръпна и изчака да премине един камион.

— Чу ли това? — възбудено възкликна Ъкридж. — Пока терил се върху дрешника!

— Да.

— И видя как избегна този чудесен камион?

— Да.

— Трябва да направим нещо — твърдо отсече Ъкридж. — Трябва да разбудим заспалото чувство за отговорност на този човек.

На другия ден цяла делегация очакваше Теди Уийкс.

Бяхме възложили на Ъкридж да говори от името на всички и той веднага пристъпи към темата с достойна за възхищение прямота.

— Е, какво става? — попита Ъкридж.

— Какво става с какво? — отвърна Теди Уийкс нервно, като се опитваше да избегне обвиняващия му поглед.

— Кога ще направиш нещо по въпроса?

— А, имаш предвид онази история със застраховката?

— Да.

— Мисля по въпроса — каза Теди Уийкс.

Ъкридж загърна мушамата, която носеше и на открито, и на закрито във всякакви атмосферни условия, по-плътно около себе си. В движението му имаше нещо, което напомняше за член на Римския сенат, който се кани да заклейми враг на държавата. По съвсем същия начин трябва да е изшумоляла тогата на Цицерон, когато е поел дълбоко дъх преди да се нахвърли върху Клавдий. Ъкридж повъртя разсеяно в ръката си телта от капачка на джинджифилова лимонада, която придържаше пенснето му на място и се опита неуспешно да закопчае яката си отзад. В моменти на емоции яката на Ъкридж започваше да проявява темпераментна нервност, която нито едно копче не успяваше да укроти.

— Крайно време беше да започнеш да мислиш — строго прогърмя гласът му. Ние се размърдахме одобрително по местата си — всички, с изключение на Виктор Биймиш, който беше отказал стол и стоеше прав до камината. — Бог ми е свидетел, крайно време беше да започнеш да мислиш. Даваш ли си сметка, че инвестирахме в теб огромна сума пари с изричната уговорка, че разчитаме на теб да изпълниш задължението си и да получим бързи резултати? Трябва ли да стигнем до заключението, че си толкова страхлив и нерешителен, та искаш да избегнеш изпълнението на своите благородни задължения? Имахме по-високо мнение за теб, Уийкс. Бог ми е свидетел, имахме по-високо мнение. Смятахме те за силен, предприемчив, стопроцентов мъжага, който би защитавал приятелите си докрай.

— Да, но...

— Всеки човек с чувство за лоялност, оценяващ какво означава това за нас, останалите, би запретнал ръкави и отдавна би намерил някакъв начин да изпълни дълга си.

Ти дори не се възползваш от възможностите, които се изпечват на пътя ти. Вчера видях как се дръпна назад, когато беше достатъчна само една крачка на пътя, за да те блъсне идващия насреща камион.

— Е, не е толкова лесно да се оставиш някакъв камион да те блъсне.

— Глупости. Просто се иска малко най-обикновена решителност. Използвай въображението си, човече. Опитай ге да си представиш, че на улицата е паднало малко дете — малко златокосо дете — каза Ъкридж, дълбоко развълнуван. — И насреща му се носи голямо такси или нещо друго. Майката на детето стои на тротоара безпомощна, стиснала страдалчески ръце. „Дявол да го вземе — вика тя — никой ли няма да спаси моето сладурче?“. „Да, за Бога! — викаш ти. — Аз ще го спася“. И скачаш. Всичко приключва за половин секунда. Не знам какво толкова има да му мислиш.

— Да, но... — каза Теди Уийкс.

— Разправят, освен това, че никак не боляло. Нещо като тъп удар, това е всичко.

— Кой разправя?

— Забравих. Някой.

— Е, можеш да му кажеш от мое име, че е глупак — грубо отвърна Теди Уийкс.

— Добре. Ако не искаш да те блъсне камион, има много други начини. Но, Бог ми е свидетел, съвсем безнадеждно е да ти ги предлагам. На теб, изглежда, ти липсва всякаква предприемчивост. Вчера, след като си направих труда да вкарам куче в стаята ти, и то куче, което щеше да свърши цялата работа, а от теб се искаше само да стоиш без да мърдаш и да го оставиш то да прецени какво да прави — какво стана? Ти си се покатерил на...

Виктор Биймиш се намеси с глас, дрезгав от насъбрала се емоция.

— Ти ли вкара това проклето псе в стаята?

— А? — каза Ъкридж. — Ами да. Но можем да си погово рим за всичко това по-късно — бързо продължи той. — Въпросът сега е как, дявол да го вземе, да убедим този безгръбначен червей да получи парите от застраховката за всички ни. По дяволите, аз си мислех, че ти ще...

— Всичко, което мога да кажа... — започна гневно Виктор Биймиш.

— Да, да — прекъсна го Ъкридж, — някой друг път. Сега не трябва да се отклоняваме от въпроса. Та казвах — продължи той, — че

ти ще изгаряш от желание да свършиш тази работа най-вече заради теб самия. Постоянно се оплакваш, че нямаш дрехи, с които да впечатлиш театралните агенти. Представи си само за миг всичко онова, което ще можеш да си купиш с твоя дял от парите, щом събереш малко най-обикновена решителност и свършиш работата. Помисли за костюмите, за ботите, за шапките, за гетите. Непрекъснато говориш за твоята проклетата кариера и как всичко, от което имаш нужда, за да те ангажират в някоя от трупите на Уест Енд, са хубавите дрехи. Ами ето ти възможност да се сдобиеш с тях.

Неговото красноречие очевидно подейства. В очите на Теди Уийкс се появи копнеж, какъвто вероятно се е появил и в очите на Мойсей на връх Писга. Дишането му се учести. Ясно беше, че човекът мислено върви по Корк стрийт и сравнява достойнствата на един прочут шивач с друг такъв.

— Ще ви кажа какво ще направя — внезапно проговори той. — Няма смисъл да ме карате да правя подобно нещо на трезва глава. Просто не мога да го направя. Липсва ми самообладание. Но ако вие, момчета, ми дадете довечера вечеря с много шампанско, мисля, че това ще ми помогне да се настроя подходящо.

В стаята се възцари абсолютна тишина. Шампанско! Думата прозвуча като погребален камбанен звън.

— Как, по дяволите, ще успеем да си позволим шампанско? — попита Виктор Биймиш.

— Това е положението — отсече Теди Уийкс. — Можете да се съгласите или да откажете — ваша работа.

— Господа — каза Ъкридж, — изглежда компанията се нуждае от още капитал. Какво ще кажете, момчета? Хайде да подходим искрено и делово, да сложим картите на масата и да видим какво може да се направи. Аз мога да участвам с десет шилинга.

— Какво! — развика се цялата насъбрала се компания удивено. — Откъде?

— Ще заложа едно банджо.

— Ти нямаш банджо.

— Нямам, но Джордж Тапър има, а аз знам къде го държи.

Започнали по този енергичен начин, доброволните вноски продължиха да се сипят. Аз участвах с табакера, Бъртрам Фокс беше на мнение, че хазайката му може да почака още една седмица за наема,

Робърт Дънхил имаше чичо в Кенсингтън, който, ако бъдеше обработен подобаващо, щеше да се раздели с цяла лира, а Виктор Биймиш заяви, че ако шефът на рекламния отдел на „Пианиста О-толкова-лесно“ е дотам стиснат, та да му откаже аванс в размер на пет шилинга срещу бъдещи негови контрибуции, то тогава Виктор, за жалост, жестоко се е излъгал в него. Накратко, само за няколко минути компанията успя да събере впечатляващата сума от две лири и шест шилинга, след което попитахме Теди Уийкс дали ще успее да се настрои достатъчно подходящо в рамките на тази сума.

— Ще се опитам — каза Теди Уийкс.

И така, без да забравяме факта, че това отлично заведение доставя кварта шампанско по осем шилинга бутилката, се уговорихме да се съберем в седем часа при Баролини.

Ако вечерята, която трябваше да помогне на Теди Уийкс да се настрои подходящо, трябваше да бъде разглеждана като светско събитие, то тя не беше твърде успешна в това отношение. Мисля, че още от самото й начало тя ни се стори дразнеща. Въпросът не се свеждаше само до факта, че той обилно се поеше с осем шилинговото шампанско на Баролини, а ние, поради липса на средства, трябваше да се задоволим с по-скромни напитки. Онова, което наистина отрови радостта от това тържество, беше удивителният ефект, който искрящото вино оказа върху Теди. Какво точно имаше в шампанското, доставяно на Баролини и предлагано от него на клиентелата, която беше достатъчно безразсъдна, за да го пие на цена осем шилинга бутилката, си оставаше тайна между неговия създател и Неговия Създател; но три чаши от напитката се оказаха достатъчни да превърнат Теди Уийкс от кротък младеж, склонен мазно да ласкае онези, от които зависи, в агресивен надут самохвалко. Той успя да се скара с всички ни. Докато хапвахме супа, той се нахвърли да критикува теориите на Виктор Биймиш за изкуството; когато поднесоха рибата, той се подиграваше на мнението на Бъртрам Фокс за бъдещето на игралното кино; а когато стигнахме до пилешкото бутче със салата от глухарче — а може да беше и от боб — по този въпрос мненията се различаваха — дяволската настойка така го беше главозамаяла, че нахалното мекотело започна да чете конско на Ъкридж за неговия напразно пропилян живот и да го подканя с думи, произнесени толкова силно, та се чуваха чак до другия край на улицата, да се размърда и да

си намери работа, като по този начин се сдобие с достатъчно самоуважение, та да може сутрин да се гледа в огледалото без да потрепва от обида. Не че, добави Теди Уийкс с нищо непредизвикана по наше мнение наглост, какво и да е количество самоуважение би могло да помогне в случая. И след като заяви това, властно заръча още една бутилка от осем шилинга.

Ние се спогледахме плахо. Колкото и прекрасна да беше целта, към която всички се стремяхме, поведението на Теди беше трудно поносимо. Но благоразумието ни караше да понасяме мълчаливо излиянията му. Давахме си сметка, че това беше вечерта на Теди Уийкс и че трябва да му угаждаме. Виктор Биймиш кротко заяви, че Теди е изяснил доста въпроси, които дълго време не са му давали мира. Бъртрам Фокс се съгласи, че в мнението на Теди за бъдещето на игралното кино има голяма доза истина. И дори Ъкридж, чиято горделива душа беше разтърсена из основи от инсинуациите на Теди, обеща да се замисли сериозно над неговата проповед и да започне да действа по въпроса в най-скоро време.

— И добре ще направиш! — войнствено отсече Теди Уийкс, като отхапа края на една от най-добрите пури на Баролини. — И още нещо — да не съм чул повече, че отново си задигнал нечии чорапи.

— Много добре, момко — покорно отвърна Ъкридж.

— Ако на света има някой, когото да презирам — каза Теди Уийкс, насочил кръвясал поглед към виновника — а... крадец на чорапи е... знаете какво имам предвид.

Побързахме да го уверим, че знаем какво има предвид, след което той изпадна в продължителен унес, от който се отърси три четвърти час по-късно, за да заяви, че не знаел каккво смятаме да правим, но че той щял да тръгва. Казахме, че ние също си тръгваме, платихме сметката и излязохме.

Негодуванието на Теди Уийкс, когато установи, че сме го наобиколили на паважа пред ресторанта беше силно и той го изрази енергично без всякакви задръжки. Освен всичко друго, заяви той — което не беше вярно — имал репутация в Сохо, която трябвало да поддържа.

— Не се впрягай, Теди, старче — успокоително каза Ъкридж. — Просто си помислихме, че ще искаш да имашоколо себе си всички свои стари приятели, когато те сполети.

— Да ме сполети? Какво да ме сполети?

— Ами злополуката.

Теди Уийкс го изгледа кръвнишки. После настроението му изведнъж се промени и той избухна в силен и искрен смях.

— Ама че глупава идея! — извика развеселен той. — Никаква злополука няма да ме сполети. Нима сте си мислели, че сериозно смятам да си организирам злополука, а?

Това беше просто шега.

В този миг, след повторна рязка смяна на настроението, Теди изведнъж беше обзет от силна тъга. Той погали нежно ръката на Ъкридж, а по бузата му се търкулна сълза.

— Просто шега — повтори Теди. — Нали нямате нищо против тази шега, а? — умолително попита той. — Харесва ви, когато се шегувам, нали? Беше просто шега. Нито за миг не съм си помислял да си организирам злополука. Просто исках да похапна. — Свежият хумор на ситуацията отново надделя над тъгата му. — Най-смешното нещо, което съм чувал — сърдечно заяви той. — Не исках злополука, исках вечеря — добави Теди, обяснявайки какво точно е имал предвид. — Е, лека нощ на всички — весело произнесе той. И щом слезе от тротоара, стъпи върху обелка от банан и минаващият в този миг камион го връхлетя и отхвърли на цели десет метра.

— Две ребра и ръка — каза лекарят пет минути по-късно, докато ръководеше процедурата по отнасянето му. — По-внимателно с носилката.

Изминаха две седмици преди ръководството на болницата в Чаринг Крос да ни уведоми, че пациентът е в състояние да приема посетители. Последва събиране на волни пожертвования, с които бе закупена кошница плодове, а на нас с Ъкридж беше възложено от акционерите да я поднесем заедно с техните поздравления и пожелания за скорошно оздравяване.

— Здравсти! — тихо, както подобава в болнична обстановка казахме ние, когато най-сетне ни допуснаха при него.

— Заповядайте, господа, седнете — отвърна болният.

Трябва да призная, че още в този първи момент изпитах лека изненада. На Теди Уийкс не му беше присъщо да ни нарича господа. На Ъкридж, обаче, това му се стори съвсем в реда на нещата.

— Бре, бре, бре — жизнерадостно заяви той. — Как си, старче? Донесохме ти някой и друг плод.

— Sprawям се превъзходно — отвърна Теди Уийкс все още по онзи изискан начин, който беше накарал първите му думи да ми се сторят странни. — И бих искал да кажа, че Англия има защо да се гордее с експедитивността и пред приемчивостта на своите велики вестници. Невероятното съдържание на техните публикации, изобретателността на различните конкурси и най-вече предприемчивостта, рож ба на която е тази застрахователна схема, заслужават единствено похвала. Записахте ли това? — попита той.

С Ъкридж се спогледахме. Бяха ни казали, че Теди на практика отново е нормален, но това ни прозвуча като бълнуване.

— Дали сме записали това, старче? — внимателно попита Ъкридж. Теди Уийкс доби изненадан вид.

— Вие не сте ли репортери?

— Как така репортери?

— Помислих си, че сте дошли от някой от седмичните вестници, които ми изплащат пари от застраховка, за да ме интервюирате — каза Теди Уийкс.

Двамата с Ъкридж отново се спогледахме. Този път в погледите ни се четеше смущение. Мисля, че някакво мрачно предчувствие вече беше започнало да надвисва над нас.

— Теди, стари ми друже, няма начин да не ме помниш, нали? — попита Ъкридж с тревога в гласа.

Теди Уийкс сбърчи чело в болезнен опит да се съсредоточи.

— Ами да, разбира се — най-накрая каза той. — Ти си Ъкридж, нали?

— Точно така. Ъкридж.

— Разбира се, Ъкридж.

— Да, Ъкридж. Странна работа, да ме забравиш!

— Да — каза Теди Уийкс. — Това е в резултат от шока, който получих, когато онова нещо ме помете. Предполагам, че съм получил удар по главата. Ефектът е, че паметта ми е доста колеблива. Лекарите тук са доста заинтригувани. Разправят, че случаят бил доста необичаен. Някои неща си спомням отлично, но за други паметта ми сякаш е празна.

— О, но виж какво, стари ми друже — с разтреперан глас произнесе Ъкридж. — Предполагам, не си забравил за застраховката, нали?

— О, не, за нея си спомням.

Ъкридж въздъхна с облекчение.

— Бях се абонирал за няколко седмичника — продължи Теди Уийкс. — Сега те ми изплащат застраховките.

— Да, да, старче — извика Ъкридж. — Но аз исках да се уверя, че си спомняш за Синдиката, нали?

Теди Уийкс повдигна вежди.

— Синдикат? Какъв Синдикат?

— Е, когато всички събрахме пари, за да платим абонамента за тези вестници и теглихме жребий, за да изберем кой от нас трябва да претърпи злополука и да получи парите. И тази задача се падна на теб, не помниш ли?

По лицето на Теди Уийкс се изписа изненада, при това разтърсваща изненада. Човекът беше изпълнен с възмущение.

— Определено не си спомням нищо такова — свирепо отсече той. — Не мога да си представя дори за миг, че бих се съгласил да стана участник в нещо, което според думите ти, представлява престъпен заговор за получаване на пари с измама от няколко седмичника.

— Но, момко...

— Обаче — продължи Теди Уийкс, — ако в тази история има и капчица истина, ти несъмнено разполагаш с писмени доказателства, които да я подкрепят.

Ъкридж погледна към мен. Аз погледнах към Ъкридж. Настъпи продължително мълчание.

— Да си тръгваме, стари друже? — тъжно промълви Ъкридж. — Няма смисъл да стоим тук.

— Няма — отговорих аз също тъй унило. — По-добре да си тръгваме.

— Радвам се, че ви видях — каза Теди Уийкс — и благодаря за плодовете.

Следващия път, когато го видях, Теди Уийкс излизаше от офиса на някакъв импресарио в Хеймаркет. Беше с нова мека шапка в нежносив цвят, гети в тон с шапката и нов син костюм от каша,

отлично ушит, с почти невидима червена сплитка. Видът му беше ликуващ и докато минавах край него, той извади от джоба си златна табакера.

Скоро след това, ако си спомняте, той направи голям удар в главната младежка роля на онази постановка в „Аполо“ и сложи начало на сензационната си кариера като идол в дневни представления.

В църквата органът беше подхванал познатата мелодия на Сватбения марш. Църковният прислужник излезе и отвори широко вратите. Петте готвачки престанаха да си разказват спомени за други по-грандиозни венчавки, на които били присъствали. Операторите започнаха да приготвят камерите си. Амбулантният търговец избута количката със зеленчуци напред. Някакъв размъкнат и небръснат тип до мен изръмжа неодобрително.

— Богати безделници! — каза размъкнатият тип.

От църквата излезе красиво създание, повело под ръка друго, не толкова красиво създание.

Не можеше да се отрече, че Теди Уйкс изглеждаше великолепно. Той беше по-представителен от всякога. Лъскавата му коса, великолепно накъдрена, блестеше на слънцето, очите му бяха големи и блестящи, гъвкавата му фигура, облечена в безупречен фрак и панталони, беше като на някой Аполон. Но изгледът на булката оставяше впечатление, че Теди се беше оженил по сметка. Те поспряха на прага и операторите се засуетиха.

— Да ти се намира един шилинг, момко? — тихо, със спокоен глас попита Ъкридж.

— Защо ти е потрябвал един шилинг?

— Стари ми друже — напрегнато заяви Ъкридж, — жизненоважно е да разполагам с един шилинг тук и на мига.

Подадох му шилинга. Ъкридж се обърна към размъкнатия тип и аз забелязах, че той държеше в ръката си голям червен и презрял на вид домат.

— Искаш ли да спечелиш един шилинг? — попита Ъкридж.

— Иска ли питане! — отвърна размъкнатият тип. Ъкридж сниши глас и дрезгаво зашепна.

Операторите бяха привършили с приготвянията си.

Теди Уийкс, отметнал глава по онзи красив начин, който му беше спечелил симпатиите на толкова много женски сърца, излагаше на показ знаменитите си зъби. Готвачките полугласно коментираха недостатъците във външността на младоженката.

— Сега, моля — каза един от операторите.

Над главите на тълпата, добре и точно прицелен, профуча голям сочен домати. Той се пръсна като граната точно между изразителните очи на Теди Уийкс, като ги скри под алени домати останки. Те се пръснаха по яката на Теди Уийкс и покапаха по фрака на Теди Уийкс. А размъкнатият тип се обърна и хукна надолу по улицата.

Ъкридж ме сграбчи за ръката. В очите му се четеше огромно задоволство.

— Да си тръгваме, а? — каза той.

Ръка за ръка, двамата поехме под галещите лъчи на юнското слънце.

ДЕБЮТЪТ НА БИЛСЪН ТУПАЛКАТА

Установил съм, че с течение на времето все по-трудно си припомням точните обстоятелства, при които за пръв път съм се запознал с този или онзи човек, тъй като по принцип никога не съм бил щастлив собственик на подобна услужлива памет, с която човек се сдобива, ако се запише за кореспондентските курсове, така широко рекламирани по вестниците. Въпреки това мога да заявя без капчица съмнение или колебание, че индивидът, станал впоследствие известен като Билсън Тупалката, нахлу в живота ми в четири и половина, събота следобед на десети септември, два дни след моя двадесет и седми рожден ден. Първото впечатление от вида му беше така разтърсващо, че накара събитията да се запечатат като фотографски образ в плаките на ума ми, за разлика от по-скорошни събития, които отдавна вече са избледнели безвъзвратно. Нашата среща беше не само драматична и стряскаща, тя изигра ролята на финалния нокаутиращ удар на жестоката Съдба и захлопна капака на житейските превратности.

Цяла седмица всичко в живота ми вървеше накриво. Беше се наложило да посетя куп неприятни роднини в провинцията, като на всичко отгоре през цялото време не престана да вали. Имаше семейни молитви преди закуска и игра на карти след вечеря. На връщане към Лондон купето ми беше пълно с бебета, влакът спираше на всяка керемидка, а аз нямах нищо за ядене освен кесия кифлички със стафиди. И когато накрая влязох в квартирата си на Ибъри стрийт и потърсих успокояващата празнота на моята всекидневна, първото нещо, което видях след като отворих вратата, беше огромен червенокос мъжага, проснат върху собственото ми канапе.

Той не помръдна, защото спеше; а най-достоверното свидетелство за впечатлението, което ми направи неговата внушителна фигура, бе решителното ми нежелание да го събудя. Канапето беше малко и господинът преливаше нъв всички посоки. От пръв поглед си личеше, че носът му е бил чупен, а челюстта му точ в точ повтаряше челюстите на десетките герои от филми за Дивия запад, които първо

бият, а после питат. Едната му ръка беше под главата, а другата, увиснала към пода, изглеждаше като повесена на кука говежда плешка. Представа нямах какво прави в моята всекидневна това страшилище, но колкото и силно да ми се искаше да разбера, нямах никакво намерение да търся информация от първа ръка. У него имаше иещо, което подсказваше, че е от онези мъже, които са доста раздражителни при събуждането си. Изнизах се навън и тихо се прокраднах към долния етаж, за да разпитам Бауълс, моя хазаин.

— Сър? — отзова се на повикването ми Бауълс със звучния глас на бивш иконом, като изникна от вътрешността на жилището си, съпроводен от богатия аромат на печена треска с масло.

— В стаята ми има някой — прошепнах аз.

— Това трябва да е мистър Ъкридж, сър.

— Нищо подобно — рязко отговорих аз. Рядко имам смелостта да противореча на Бауълс, но неговото твърдение беше толкова прибързано и неточно, че нямах намерение да позволя да му се размине. — Има някакъв огромен червенокос мъж.

— Приятелят на мистър Ъкридж, сър. Той дойде при мистър Ъкридж тук вчера.

— Как така дошъл тук при мистър Ъкридж вчера?

— Мистър Ъкридж се пренесе тук за периода на вашето отсъствие, сър, вечерта след като заминахте. Предположих, че с ваше одобрение. Каза, ако не ме лъже паметта, „че всичко ще бъде наред“.

По една или друга причина, която така и не бях успял да си обясня, отношението на Бауълс към Ъкридж от първата им среща насам беше като на снизходителен баща към любим син. И сега ме остави с впечатлението, че ме поздравява за наличието на такъв приятел, който пристига и в мое отсъствие се намърдва в квартирата ми.

— Желаете ли още нещо, сър? — попита Бауълс, като хвърли изпълнен с копнеж поглед през рамо. Изглежда не беше склонен да се отлъчва твърде дълго от печената треска с масло.

— Не — отвърнах аз. — Ъ-ъ-ъ... не. Кога очакваш да се върне мистър Ъкридж?

— Мистър Ъкридж ме уведоми, че ще се върне за вечеря, сър. Ако не е променил плановете си, сега трябва да е на дневно представление в Гейети тиътър.

Стигнах до Гейети точно когато публиката беше започнала да се разотива. Заставах в очакване на Странд и след малко бях възнаграден с гледката на жълта мушама, пробиваща си път през тълпата.

— Здравсти, момко! — сърдечно ме поздрави Стенли Федърстоунхо Ъкридж. — Кога се върна? Слушай, искам да запомниш тази мелодия, за да ми я изтананикаш утре, когато със сигурност ще съм я забравил. Слушай сега. — Той се закотви здраво сред надигация се прилив от пешеходци и като затвори очи и вдигна брадичка, започна да пее като някой тиролец със силен и мрачен тенор. — Тъмти-тъмти-тъмти-тъм, тън тън тън — завърши той. — А сега, стари ми друже, можеш да ме водиш отсреща в Коул хоул за глътка силно питие. Как прекара?

— Няма значение как съм прекарал. Кой е онзи тип, дето си го замъкнал в квартирата ми?

— Червенокосият мъж?

— Боже мой! Дори и ти с твоето безгранично нахалство не би ми натресъл повече от един!

Ъкридж ме изгледа огорчено.

— Този тон не ми харесва — каза той, докато ме водеше надолу по стъпалата на Коул хоул. — Дявол да го вземе, твоето държане ме наранява, стари друже. Никога не съм си мислил, че ще имаш нещо против най-добрият ти приятел да положи глава на твоята възглавница.

— Нямам нищо против твоята глава. Но когато главите се умножат...

— Поръчай два портвайна, момко — каза Ъкридж, — и ще ти обясня всичко. През цялото време си мислех, че ще искаш да знаеш. Значи така — продължи той, когато портвайнът пристигна. — Този тип ще ми донесе цяло състояние.

— Е, а не може ли да го направи на някое друго място, а не в моята всекидневна?

— Старче, ти ме познаваш — каза Ъкридж, като отпи щедра глътка. — Энергичен, буден, прозорлив. Умът ми не знае миг покой. Винаги ми хрумват идеи — бинг — като светкавица. Онзи ден бях в една кръчма в Челси, похапвах си хляб със сирене, когато се появи някакъв тип, отрупан със скъпоценни камъни. Отрупан, можеш да ми вярваш. Пръстени от край до край по ръцете, а от иглата му за

вратовръзка можеш да си запалиш пурата. Поразпитах тук-там и разбрах, че бил мениджъра на Тод Бингъм.

— Кой е Тод Бингъм?

— Скъпи ми стари синко, сигурно си чувал за Тод Бингъм. Новият шампион в средна категория. Победи Алф Палмър за шампионския пояс преди няколко седмици. А този тип, един от най-богатите, които съм виждал, бил неговият мениджър. Предполагам, че взема към петдесет процента от всичко, което Тод изкарва, а знаеш какви пари дават за големите срещи в днешно време. Освен това има турнета из музикхоловете, филми и всичко останало. Е, не виждам причина, дори и в най-лошия случай, да не натрупам хиляди. Тази идея ми хрумна две секунди след като ми казаха кой бил този тип. А онова, което ме накара да помисля, че тук Съдбата има пръст, беше щастливата случайност, че тъкмо същата сутрин бях чул, че „Хайъсинт“ бил пристигнал.

Стори ми се, че моят приятел говори несвързано. Уморен от пътуването и огорчен от неканения гост в квартирата ми, неговият неразбираем метод на разказване ме подразни.

— Не знам за какво говориш — изръмжах аз. — Какъв е този „Хайъсинт“? Пристигнал къде?

— Я се стегни, старче — каза Ъкридж с вид на човек, който се опитва да бъде търпелив с малоумно дете. — Нали помниш „Хайъсинт“, парахода, с който предприех моето пътуване преди няколко години. Много пъти съм ти разказвал най-подробно за „Хайъсинт“. Та „Хайъсинт“ пристигна в Лондон вечерта преди да срещна онзи богат тип, а аз още на другия ден ходих до пристанището да си поговоря с момчетата. Типът, когото си заварил в квартирата си, е един от огнярите. Много свестен човек. Не приказва много, но има златно сърце. И в момента, в който ми обясниха кой бил онзи тип със скъпоценните камъни, ме осени като гръм от ясно небе идеята, че ако само успея да склоня този човек, Билсън, да се заеме сериозно с боксиране, като, разбира се, аз му бъда мениджър, състоянието ми е в кърпа вързано. Билсън е човекът, който е измислил юмручния бой.

— Личи му.

— Разкошен човек — ще го харесах.

— И още как! Реших, че ще го харесам, още като го видях.

— Никога не си търси повод за кавга, разбираш ли — всъщност, трябва страшно много да го раздразнят, за да покаже най-доброто, на което е способен; но започне ли веднъж — божичко! Виждал съм как този тип опразни цял нар в Марсилия. Бар, претъпкан с моряци и пожарникари, всеки един способен да повали вол с един удар. Шестима бяха там и не спираха да удрят Билсън с всичката сила и охота, които притежаваха, а той просто ги изхвърли и продължи да си върши работата. Този човек е роден шамшион, момко, истински шампион. И с брадва не можеш да го повалиш, а всеки път, когато той удари някого, погребалните агенти наоколо се скупчват и започват да наддават за трупа. И най-учудващият късмет е, че той си търсеше работа на брега. Изглежда се е влюбил в една от сервитьорките от „Краун“ в Кенингтън. Но не — каза Ъкридж, за да предотврати всякакви недоразумения — онази кривогледата. Другата, Флоси. Русокосото момиче.

— Не познавам сервитьорките от „Краун“ в Кенингтън — казах аз.

— Приятни момичета — бащински отбеляза Ъкридж. — И, както разбираш, всичко се нареди. Интересите на двамата ни съвпадаха. Добрият стар Билсън не е кой знае колко интелигентен, но след около час и нещо успях да го накарам да проумее. След това съставихме и договора. Аз ще получавам петдесет процента от всички приходи като негов мениджър, ще му уреждам срещи и ще се грижа за него.

— И грижите за него включват да му подпъхваш завивката на моето канапе и да го приспиваш с песен?

— Ти продължаваш да си знаеш своето, момко, но това не е най-градивното поведение. Човек би си помислил, че сме замърсили проклетата ти стая.

— Е, трябва да признаеш, че присъствието на този бъдещ шампион в дома ми ще попретрупа малко обстановката.

— Не се тревожи за това, старче — успокоително заяви Ъкридж. — Утре се изнасяме в „Уайт харт“ в Барнс, за да започнем тренировките. Уредил съм на Билсън мач в един от предварителните кръгове в „Уандърлънд“ точно след две седмици.

— Нима? — казах аз, впечатлен от тази предприемчивост. — Как успя?

— Просто го взех с мен и го показах на управата. Те направо му наскочиха. Нали виждаш, видът на този момък говори сам за себе си. Слава Богу, всичко това се случи, когато имах скътана някоя и друга лира. Извадих голям късмет, че случайно срещнах Джордж Тапър точно когато му бяха съобщили, че ще го правят заместник-министър или нещо от сорта — не мога да си спомня подробностите, но е нещо, с което награждават тези типове от Външно министерство, когато покажат усърдие — и Тапи се раздели с една десетачка без да гъкне. Изглеждаше малко нещо замаян. Сега си мисля, че можех да му измъкна двайсетачка, ако бях запазил присъствие на духа или ми беше дошло на ума. Все пак — заяви Ъкридж с мъжествено примирение, което му правеше чест, — вече нищо не може да се направи и ще трябва да се справя с десетачка. Единственото нещо, което ме притеснява в момента, е как да нарека Билсън.

— Да, аз бих внимавал как ще наричам човек като него.

— Искам да кажа, под какво име да се бие?

— Защо не под неговото собствено?

— Родителите му, проклети да са — мрачно отговори Ъкридж, — са го кръстили Уилбърфорс. Питам те, можеш ли да си представиш как ще реагира тълпата в „Уандърлънд“, ако им представят Уилбърфорс Билсън?

— Уили Билсън — предложих аз. — Доста елегантно.

Ъкридж обмисли сериозно предложението със сбърчени вежди, както подхожда на един мениджър.

— Твърде несериозно — произнесе се най-сетне той. — Може да е подходящо за някой от категория „петел“. Не, не ми харесва. Мислех си за нещо от рода на Хикс Урагана или Ригс Скалотрошача.

— Не го прави — възпротивих се аз — или ще унищожих кариерата му в зародиш. Няма нито един шампион с подобно измислено име. Боб Фитцимънс, Джек Джонсън, Джеймс Дж. Корбет, Джеймс Дж. Джефрис...

— Джеймс Дж. Билсън?

— Не става.

— Не мислиш ли — попита Ъкридж почти плахо, — че Уикс Риса може да свърши работа?

— Не познавам боксьор с животински прякор, който да се е бил в нещо повече от трирундова квалификационна среща.

— А какво ще кажеш за Билсън Тупалката?

— Спри дотук — казах аз. — Въпросът е решен. Билсън Тупалката е името, което ти трябва.

— Момко — каза Ъкридж, снишил глас, като се пресегна през масата и сграбчи ръката ми, — това е гениално. Направо гениално. Я поръчай още два портвайна, старче.

Направих го и двамата пихме до дъно за успеха на Тупалката.

Официалното ми запознаване с моя кръщелник се състоя, когато се върнахме на Ибъри стрийт. Колкото и голям да беше респектът ми към този мъж преди, той само засили високата ми оценка на изгледите за успеха, който го очакваше в избраната от него професия. Този път беше буден и пристъпваше тежко из стаята. Изправен, той изглеждаше още по-внушително, отколкото в легнало положение. Освен това при първата ни среща очите му бяха затворени, защото спеше. Сега те бяха отворени, зелени на цвят и с особен метален блясък. Вперени в мен, те ме накараха да изпитам чувството, че внимателно разглеждат тялото ми за подходящи за удари места. Онова, което бе предназначено за предразполагаща усмивка, ми се стори зловещо и язвително присвиване на устните. Като цяло, никога не бях срещал човек, създаден да превръща и най-свирепия надут самохвалко в убеден пацифист само с поглед, а когато си спомних разказа на Ъкридж за малката схватка в Марсилия и как половин дузина здрави и прави първокласни моряци са имали безразсъдството да влязат в схватка с този тип, бях изпълнен с патриотична гордост. В Британския търговски флот очевидно имаше свестни момчета, убеден бях аз. С корави сърца.

Вечерята след запознанството показа, че Тупалката е по-скоро човек с неизчерпаем апетит, отколкото сладкодумен събеседник. Дългите ръце му позволяваха да си взема сол, картофи, пипер и други продукти от първа необходимост без да има нужда да моли за тях. По останалите теми той изглежда нямаше мнение, което да смята достойно за разискване. Силен мълчалив мъжага.

Че има и по-нежна страна на неговия характер ми стана ясно когато, след като изпуши една от моите пури и поговори за това и онова, Ъкридж излезе по една от онези загадъчни задачи, които не го оставяха на мира нито през деня, нито през нощта и ме остави насаме с моя гост. След половинчасово мълчание, нарушавано единствено от

успокояващото клокочене на лулата му, бъдещият шампион ме изгледа смразяващо и проговори.

— Бил ли си някога влюбен, мистър?

Аз бях развълнуван и поласкан. Нещо в моя вид, казах си, нещо неясно, показващо ме като човек емоционален и отзивчив, се беше понравило на този мъжага и той се канеше да излее сърцето си в съкровена изповед. Да, казах аз, много пъти съм се влюбвал. Продължих да говоря за любовта като за благородно чувство, от което нито един мъж не трябва да се срамува. Говорих дълго и разпалено.

— Р-р-р! — изръмжа Билсън Тупалката.

После, сякаш дал си сметка, че си е позволил да разговаря прекалено свободно с един почти непознат човек, той отново потъна в мълчание, което наруши чак когато стана време за лягане. Каза „Лека нощ, мистър!“ и изчезна. Това беше разочароващо. Може би разговорът ни беше смислен, но аз хранех надежда да чуя нещо по-драматично, което би могло да прерасне в покъртително повествование, озаглавено „Душата на страховития звяр“ и да бъде продадено на някой редактор за онази значителна сума, от която винаги изпитваше въпиюща нужда моята кесия.

Ъкридж и неговото протеже отпътуваха на другата сутрин към Барнс и тъй като този крайречен курорт беше встрани от обичайния ми маршрут, повече не видях Тупалката до съдбоносната вечер в „Уандърлънд“. От време на време Ъкридж се отбиваше в квартирата ми да задигне малко пури и някой и друг чифт чорапи и в тези случаи винаги говореше с огромна увереност за перспективите на своя състезател. В началото, както изглежда, имало известна трудност, дължаща се на дълбоко вкоренената идея, че пресованият тютюн за дъвчене бил задължително попълнение към тренировките. Към края на първата седмица, обаче, доводите на здравия разум надделели и той се съгласил да откаже пушенето до своя дебют. След това съгласие Ъкридж беше на мнение, че победата му е в кърпа вързана и той изглеждаше в прекрасно настроение, когато взе от мен пари назаем, за да плати пътя ни до онази станция на метрото, където се качва пътникът, желаещ да посети „Уандърлънд“ — тази Мека на бокса в Ийст Енд.

Тупалката ни беше изпреварил и когато пристигнахме, беше в съблекалнята, полугол и със зашеметяващ вид. Не бях предполагал, че

е възможно някой човек да изглежда по-едър от мистър Билсън, когато беше облечен празнично за разходка по улиците, но по шорти и с боксови обувки той приличаше на по-големия си брат. Мускули, подобни на буксирните котвени въжета на някой презокеански параход, се виеха надолу по ръцете му и потръпваха край масивните му рамене. Слабоватият атлет, който излезе от стаята, когато влизахме, изглеждаше като джудже в сравнение с него.

— Това е момъкът — оповести мистър Билсън, като кимна с червенокосата си глава след тази личност.

Досетихме се какво иска да каже — че другият е неговият противник и духът на убеденост, който ни беше обзел, значително нарасна. За този юноша едва ли имаше някаква надежда за успех там, където шестима избрани представители на Търговската флота се бяха провалили.

— Мислех си за него — каза Билсън Тупалката.

Аз приех, че тази непривична словоохотливост се дължи на известна нервност, естествена за подобен момент.

— Доста дертове е имал тоз момък — каза Тупалката.

Очевидният отговор беше, че тепърва му предстои да се сдобие с още доста такива, но преди някой от двамата ни да успее да отговори, един прегракнал глас обяви, че Подпийналия и Франта са приключили трирундовия си мач и рингът вече очаква нашия избраник. Ние побързахме да заемем местата си. Необходимостта да видим нашия човек в съблекалнята ни беше лишила от удоволствието да присъстваме на размяната на удари между Подпийналия и Франта, но аз останах с впечатление, че трудовият им процес трябва да е бил оживен и доста забавен, тъй като публиката беше в отлично настроение. Всички онези, които не бяха твърде заети да се тъпчат с желирани змиорки, бърбеха весело или подсвиркваха с пръсти на приятели в отдалечени части на залата. Щом мистър Билсън се качи на ринга в цялото великолепие на своята червена коса и подскачащи мускули, бърбенето прерасна в рев. Беше ясно, че „Уандърлънд“ от пръв поглед беше одобрил нашата Тупалка.

Публиката, която посещава „Уандърлънд“, е доста запозната с научната страна на боксирането. Пъргавите крака печелят нейното одобрение, а уemelото извеждане на главата се посреща с многозначителни ръкопляскания. Но онова, което тя цени най-високо е

силното кроше. И само един поглед към Билсън ѝ беше достатъчен, за да разбере, че пред нея се е изправило живото олицетворение на Крошето. Те посрещнаха боксьорите с възторжен рев, след което се настаниха по местата си, за да се насладят на чистото удоволствие от наблюдението на техните ближни, които щяха да се налагат здраво и дълго.

Ревът стихна.

Погледнах притеснено към Ъкридж. Това ли беше героят от Марсилия, мъжът, който изправяше баровете и на когото погребалните агенти се подмазваха? Неуверен беше единствената дума, която можеше да опише нашия Билсън през този първи рунд. Той побутваше леко своя противник, прегръщаше го като брат и се тътреше из ринга като безвреден плужек.

— Какво му става? — попитах аз.

— Той винаги започва бавно — каза Ъкридж, но личеше, че е разтревожен. Пръстите му нервно си играеха с копчетата на мушамата. Съдията предупреждаваше Билсън Тупалката. Говореше му нещо като разочарован баща. Хората от по-евтините места в залата разярено крещяха: „Горчиво!“. В „Уандърлънд“ цареше смразяващ хлад. Първоначалният прекрасен ентусиазъм беше спаднал и звукът на гонга, който оповести края на рунда, беше посрещнат с критично дюдюкане. Когато мистър Билсън се оттегли в своя ъгъл, отвсякъде го възнаградиха с неприкрита враждебност.

С откриването на втория рунд мачът стана доста по-оживен. Нашата Тупалка продължаваше все така бездушно да се мотае по ринга, но противникът му се беше превърнал в друг човек. По време на първия рунд той изглеждаше малко нервен и изпълнен с опасения. Беше се държал така, сякаш смяташе, че не е благоразумно да дразни мистър Билсън. Сега обаче това нежелание за преки действия го беше напуснало. Докато вървеше към центъра на ринга, в поведението му личеше напереност, а щом стигна там, той отправи дълъг ляв мощен удар в носа на мистър Билсън. Удари го два пъти и мистър Билсън примигна два пъти като човек, който беше получил лоши новини от дома. Момъкът с многото дертове тръгна с рамото напред и стовари десния си юмрук право в ухото на Тупалката.

Всичко беше забравено и простено. Миг преди това публика единомудно беше настроена против Билсън. Сега те също тъй

единодушни бяха за него. Защото тези удари, които, личеше си, не бяха го засегнали кой знае колко физически, бяха разбудили у него спортния дух, сякаш някой беше развъртял кранчето на чешма. Те бяха пробудили в душата на мистър Билсън онази стръв за борба, която за всеобщо нещастие отсъстваше през първия рунд. За секунда, след като получи този удар по ухото, Тупалката остана неподвижен, стъпил здраво на краката си и очевидно изпаднал в дълбок размисъл. После, с вид на човек, който внезапно си е спомнил за важна среща, се спусна напред. Досуц като жива мелница той се нахвърли върху момъка с дертовете. Удари го тук, цапна го там. Нанесе сериозни телесни повреди по фасадата му. Всъщност направи с него всичко, което би могъл да стори един ограничаван от боксови ръкавици. След малко момъкът с дертовете се отпусна тежко върху страничните въжета, увесил замаяно глава, а целият му вид говореше, че му се иска да зареже всичко още в този миг. Оставаше Тупалката само да му нанесе последното кроше и стотици ентусиасти, наскочали прави, му подсказваха привлекателни места за него.

Но нашият представител отново изпадна в странна нерешителност. Докато всички присъстващи в залата изглежда знаеха правилната процедура и я описваха на разгорещен цветист английски, мистър Билсън очевидно беше обзет от съмнения. Той погледна неуверено противника си, а после въпросително съдията.

Съдията, който, както по всичко личеше, беше човек с притъпена чувствителност, не прояви никаква отзивчивост. Неговият девиз очевидно беше „Направи го веднага!“ Той беше бизнесмен и искаше клиентите му да получат добра стока срещу парите си. Затова подкани мистър Билсън да си свърши работата както трябва. Накрая мистър Билсън приближи своя противник и изтегли назад дясната си ръка. След като направи това, той отново погледна през рамо към съдията.

Това беше съдбоносна грешка. Мъжът с дертовете, може и да не беше в най-добрата си форма, но като повечето хора с неговата професия беше запазил известен запас от енергия въпреки сполетелите го наскоро злополуки. Още докато мистър Билсън обръщаше глава, той протегна към пода дясната си ръка, а после с едно последно усилие я вдигна с величествен замах към челюстта на противника си. След това, докато капризната публика с внезапна промяна на симпатиите го окуражаваше, заби лявата си ръка в стомаха на мистър Билсън, право в

онова място, на което се намира третото копче на жилетката на един добре облечен мъж.

От всички човешки преживявания най-неприятното е да бъдеш ударен именно на това място. Билсън Тупалката се преви като повехнало цвете, приседна бавно и се просна на пода. Лежеше кротко по гръб, разперил ръце като човек, който се носи по спокойна вода. Неговият работен ден беше приключил.

Над всеобщата гълчава от възбудени гласове на любители на спорта, които се опитваха да обяснят на съседите си как се бе случило всичко, се издигна див вопъл. Това беше гласът на Ъкридж, който оплакваше своя паднал в битката герой.

В единайсет и половина същата вечер, когато се приготвих да си лягам, една прегърбена фигура влезе в стаята ми. Аз безмълвно и съчувствено приготвих чаша скоч със сода и известно време никой от двамата ни не проговори.

— Как е бедният човечец — най-сетне попитах аз.

— Нищо му няма — равнодушно отговори Ъкридж. — Оставих го да се тъпче с риба и пържени картофи на една лавка.

— Не му провървя, да го проснат по този начин.

— Не му провървяло! — прогърмя Ъкридж, като отхвърли обзелата го летаргия със сила, свидетелстваща за дълбоко душевно страдание. — Какво искаш да кажеш с това „Не му провървяло“! Това беше просто проклето твърдоглавие. Дявол да го вземе, животът е много труден! Инвестирам огромни суми в този калтак, осигурявам му луксозен живот в продължение на две седмици без да искам в отплата нищо, освен да се качи на ринга и да нокаутира противника, което би могъл да стори за две минути, ако искаше, а той ме прецаква само и единствено защото другият тип му казал, че будувал цяла нощ, за да се грижи за жена си, която си изгорила ръката във фабриката за конфитюр. Проклета сантименталност!

— Прави му чест — възразих аз.

— Да бе!

— Добрите сърца — продължих да настоявам аз — струват повече от перска корона.

— На кого, по дяволите, е притрябвал боксьор с добро сърце? Каква полза, че този тип Билсън може да нокаутира слон, след като страда от тази проклета мекушава сантименталност? Кой изобщо е чувал за сантиментален боксьор? Този дух не върши работа. Той не носи успех.

— Това, разбира се, е слабост — признах аз.

— Каква гаранция имам — продължи Ъкридж, — че ако отново вляза в огромни разходи и му уредя друг мач, той няма да се извърне и избърше предателска сълза в първия рунд, защото чул, че жената на противника му имала враснал нокът на крака?

— Можеш да му организираш срещи само срещу ергени.

— Да, и първият ерген, с когото трябва да се бие, ще го придърпа в някой ъгъл и ще му каже, че леля му е болна от магарешка кашлица и нашият глупак ще въздъхне и ще протегне брадичка да го цапнат. Човек няма право да бъде червенокос, ако не се покаже достоен за това. И все пак — замислено каза Ъкридж — виждал съм този човек — беше в някаква зала за танци в Неапол — виждал съм го да се разправя поне с единайсет италианци едновременно. Тогава обаче един от тях заби седем сантиметров нож в крака му. На него, изглежда, му трябва нещо подобно, за да го амбицира.

— Не виждам как можеш да уредиш да го пронизват с нож преди всяка среща.

— Така е — скръбно отвърна Ъкридж.

— Какво смяташ да правиш в бъдеще с него? Имаш ли някакви планове?

— Нищо определено. Последният път, когато видях леля ми, тя си търсеше компаньон, който да води кореспонденцията ѝ и да се грижи за канарчето. Мога да се опитам да го уредя при нея.

И с ужасен безрадостен смях Стенли Федърстоунхо Ъкридж взе назаем от мен пет шилинга и се изгуби в нощта.

Следващите няколко дни не видях Ъкридж, но получих новини за него от нашия общ приятел Джордж Тапър, когото срещнах да крачи важно в приповдигнато настроение из Уайтхол.

— Слушай — каза Джордж Тапър без всякакво предисловие. Беше леко замаян и безкрайно ентусиазиран. — Назначиха ме за заместник-министър.

Стиснах ръката му. Бих го потупал по гърба, но човек не потупва по гърба държавните служители от Външно министерство в Уайтхол посред бял ден, дори да е ходил заедно с тях на училище.

— Поздравления — казах аз. — Няма друг, когото с по-голяма радост бих приветствал на поста заместник-министър. Чух нещо подобно от Ъкридж.

— О, да, спомням си, че му казах, че има възможност да ме назначат. Добрият стар Ъкридж! Срецнах го преди малко и му съобщих новината. Много се зарадва.

— Колко ти изкрънка?

— Ъ? О, само пет лири. До събота. Дотогава очаква да се сдобие с доста пари.

— Да помниш случай, когато Ъкридж не е очаквал да се сдобие в най-скоро време с много пари?

— Искам двамата с Ъкридж да дойдете и да вечерята с мен, за да го отпразнуваме. Какво ще кажеш за сряда?

— Чудесно.

— Е, тогава в седем и половина в Риджънт грил. Ще кажеш ли на Ъкридж?

— Не знам къде е. Не съм го виждал близо седмица. Той каза ли ти къде се подвизава?

— На някакво място в Барнс. Как се казваше?

— „Уайтхарт“?

— Точно така.

— Кажи ми — попитах го аз, — как ти се стори? Радостен?

— Много. Защо?

— Последния път, когато го видях, мислеше да зареже всичко. Беше претърпял неуспех.

Веднага след като обядвах, поех към „Уайтхарт“. Фактът, че Ъкридж все още се намираше в този хотел и си беше възвърнал обичайния слънчев поглед към живота очевидно показваше, че облаците, надвиснали над бъдещето на мистър Билсън, се бяха разсеяли и че той все още се боксираше. Че това е така, ми стана ясно веднага щом пристигнах. След като попитах за моя стар приятел, аз бях насочен към една от стаите на горния етаж, откъдето се разнасяха странни приглушени звуци от блъскане. Когато отворих вратата, установих, че източник на необичайния шум е мистър Билсън.

Облечен в спортен панталон и фланелка, той съсредоточено блъскаше голям кожен предмет, който висеше от дървена платформа. Мениджърът му, седнал върху сандък от сапун в ъгъла, беше вперил в него любящ поглед, изпълнен със собственическо чувство.

— Здравсти, стари друже! — каза Ъкридж и стана, когато влязох. — Радвам се да те видя.

Моята поява не беше накарала мистър Билсън да преустанови заниманието си. Шумът от ударите по крушата беше толкова силен, че правеше разговора невъзможен. Ние се пренесохме в тихото убежище на бара на долния етаж, където уведомих Ъкридж за поканата на заместник-министъра.

— Ще дойда — каза Ъкридж. — Едно нещо му е хубавото на добрия стар Билсън — можеш да си сигурен, че няма да спре да тренира, ако го оставиш известно време сам. И, разбира се, той си дава сметка, че това е голямо нещо. То ще го прослави.

— Значи леля ти смята да го наеме?

— Леля ми? За какво, по дяволите, говориш? Я ела на себе си, момко.

— Когато си тръгна от квартирата ми, каза, че ще се опиташ да му намериш работа — да се грижи за канарчето на леля ти.

— О, тогава доста ми беше накипяло. Край с тази история. Поприказвах си сериозно с бедната откачалка и вече гледа сериозно на нещата. И е длъжен, дявол да го вземе, с такава прекрасна възможност пред него.

— Каква например?

— Предстои ни нещо голямо, момко, нещо дяволски голямо.

— Надявам се, че другият тип е ерген. Кой е той?

— Тод Бингъм.

— Тод Бингъм? — разрових се из паметта си аз. — Имаш предвид шампиона в средна категория?

— Точно него.

— Нали не очакваш да повярвам, че вече си уредил среща с шампион?

— Това няма да бъде точно среща. Значи, ето за какво става дума. Тод Бингъм обикаля из залите на Ийст Енд и предлага двеста лири на всеки, който издържи четири рунда с него. Рекламна история.

Добрият стар Билсън ще се развихри в Шордич Импейър идната събота.

— Смяташ ли, че ще може да издържи четири рунда?

— Да издържи четири рунда! — извика Ъкридж. — Ами че той може да издържи четири рунда срещу противник, въоръжен с тежка картечница и няколко търнокопа. Тези пари са ни в кърпа вързани, момко. А приключим ли с тази история, няма да има боксова зала в Англия, която да не пожелае да се боксираме в нея. Нямам нищо против да ти кажа под секрет, стари друже, че до една година очаквам да прибирам стотици лири седмично. Ще овършеем първо тук, знаеш, а после ще се прехвърлим в Америка и ще направим огромно състояние. Дявол да го вземе. Няма да знам как да си харча парите!

— Защо не си купиш един-два чифта чорапи? Моите вече са на привършване.

— Хайде сега, момко — укорително каза Ъкридж, — трябва ли да се дърлим? Нима сега е моментът да навираш противните си чорапи в лицето на стария си приятел? Бих искал да видя у теб по-широк мироглед.

В сряда се появих в Риджънт грил с десетина минути закъснение за вечерята, на която бях поканен от Джордж Тапър и гледката на самия Джордж, застанал гологлав на входа откъм Пикадили ме изпълни с угризения. Джордж беше най-свестният тип на света, но атмосферата във Външно министерство беше увеличила склонността му към известна дребнавост, която проявяваше още от детските си години, и той се разстройваше, ако делата му не вървяха точно по график. Мисълта, че моята неточност може да му провали вечерта, ме накара да се завтека към него пълен с извинения.

— О, ето те и теб — каза Джордж Тапър. — Слушай, твърде зле...

— Ужасно съжалявам, Джордж. Часовникът ми...

— Ъкридж! — извика Джордж Тапър и забелязах, че не аз съм причината за неговото притеснение.

— Няма ли да дойде? — попитах аз удивен. Идеята, че Ъкридж може да пропусне безплатно угощение, беше от онези, които можеха да разклатят солидните основи на света.

— Той дойде. И доведе със себе си момиче!

— Момиче!

— В розово, с руса коса.

Замислих се над този въпрос.

— Това е доста странно нещо, дори и за самия Ъкридж — казах аз, — но предполагам, че ще трябва да ѝ поръчаш вечеря.

— Но тук е пълно с хора, които ме познават, а това момиче е толкова... толкова импозантно.

Изпитвах огромно съчувствие към него, но не виждах как може да се измъкне от положението.

— Как мислиш, бих ли могъл да кажа, че внезапно съм се разболял?

— Това няма ли да нарани чувствата на Ъкридж.

— Ще ми достави удоволствие да нараня чувствата на Ъкридж, проклет да е! — с плам заяви Джордж Тапър.

— Но това ще бъде ужасен удар за момичето, което и да е то.

Джордж Тапър въздъхна. Той беше кавалер по природа. Джордж се изпъна, сякаш се приготвяше за страховито изпитание.

— Предполагам, че нищо не мога да направя — каза той. — Хайде, влизай. Оставих ги да пият коктейли във фойето.

Джордж не беше сгрешил, описвайки ми добавката на Ъкридж към празненството като импозантна. „Крещяща“ също щеше да бъде подходяща дума. Докато вървеше пред нас по пътеката на дългата зала, хванала под ръка Джордж Тапър — тя, изглежда, беше харесала Джордж — имах достагъчно добра възможност да я огледам подробно, от лачените обувки до водопада от златисторуси коси под широкополата дамска шапка. Тя имаше висок, ясен глас и разказваше на Джордж Тапър доста интимни подробности за стомашното неразположение, което напоследък измъчвало някаква нейна леля. Тя не би могла да бъде по-откровена, дори ако Джордж беше семейният ѝ лекар. Видях как добре оформените му уши започнаха да аленеят, като небе при изгрев слънце.

Може би Ъкридж също забеляза това, защото ми се стори, че бе обзет от леко угризение на съвестта.

— Започвам да си мисля, момко — прошепна той, — че старият Тапи е малко раздразнен, че доведох Флоси с мен. Ако имаш възможност, можеш да му кажеш тихичко, че беше абсолютно наложително.

— Кое е това същество? — попитах аз.

— Разказвах ти за нея. флоси, сервитьорката от „Краун“, в Кенингтън. Годеницата на Билсън.

Аз го изгледах смаяно.

— Да не искаш да ми кажеш, че сам си търсиш белята, флиртувайки с момичето на Билсън Тупалката?

— Нищо подобно, старче — шокиран възкликна Ъкридж. — Цялата работа е там, че се налага да ѝ поискам една специална услуга — доста странна молба — и сметнах, че не си струва да ѝ я сервирам ей така, на трезва глава. Първо трябва да погълне известно количество шампанско, а моите средства не стигат за шампанско. След вечерята ще я водя в „Алхамбра“. Довечера ще намина при теб и ще ти разкажа.

След това пристъпихме към вечерята, която определено не се нарежда сред най-приятните преживявания в живота ми. Бъдещата мисис Билсън бърбореше мило през цялото време, а Ъкридж ѝ помагаше да поддържа разговора. Съсипаният вид на Джордж Тапър обаче смъкваше силно градуса на пиршеството. От време на време той се взимаше в ръце и се опитваше да изпълнява ролята си на домакин, но през повечето време изглеждаше като смазана хлебарка. Едва когато Ъкридж и неговата придружителка станаха да си вървят, настъпи всеобщо облекчение.

— Е! — заяви Джордж Тапър със сподавен глас, когато двамата се отдалечиха по пътеката между масите.

Аз запалих пура и се отпуснах покорно на стола, за да го изслушам.

Ъкридж пристигна в квартирата ми в полунощ, а очите му блещукаха със странен блясък иззад стъклата на пенснето му. Поведението му беше жизнерадостно.

— Всичко е наред — каза той.

— Радвам се, че мислиш така.

— Обясни ли на Тапи?

— Не ми се отдаде възможност. Той приказва твърде много.

— За мен?

— Да. Той каза всичко, което винаги съм си мислел за теб, само че много, много по-добре, отколкото аз бих могъл да го формулирам.

За миг лицето на Ъкридж помръкна, но после възвърна изражението си на пълнолика месечина.

— Е, добре. Няма какво да се прави. След ден-два ще му мине. Трябваше да го направя, момко. Беше въпрос на живот и смърт. Но всичко е наред. Прочети това.

Взех писмото, което ми подаде. Почеркът беше разкривен.

— Какво е това?

— Прочети го, момко. Мисля, че ще свърши работа.

Аз зачетох.

„Уилбърфорс.“

— Кой, по дяволите, е Уилбърфорс?

— Казах ти, че това е името на Билсън.

— А, да.

Продължих да чета писмото.

„Уилбърфорс,

Вземам писалка в ръка, за да ти кажа, че никога не мога да бъда твоя. Ти несъмнено ще се изненадаш, като чуеш, че обичам друг и по-добър мъж, така че това е невъзможно. Той ме обича и е по-добър човек от теб.

Надявам се, че настоящото ще те заvari в добро здраве, както се чувствам и аз в този момент.

Искрено твоя,

Флорънс Бърнс“

— Казах ѝ да го поднесе елегантно — обясни Ъкридж.

— Е, определено се е справила — отвърнах аз, като му подадох писмото. — Съжалявам. Макар че я видях за малко, ми се стори добро момиче... за Билсън. Да знаеш случайно адреса на другия мъж? Защото ще бъде любезно от твоя страна да му изпратиш картичка със съвет да напусне Англия за една-две години.

— Тази седмица може да бъде открит в Шордич Импейър.

— Какво!

— Другият мъж е Тод Бингъм.

— Тод Бингъм! — Драматичният характер на ситуацията дълбоко ме развълнува. — Нима искаш да кажеш, че Тод Бингъм е влюбен в момичето на Билсън Тупалката?

— Не. Той изобщо не я е виждал!

— Какво искаш да кажеш?

Ъкридж седна и канапето изскърца под него. Той плесна коляното ми с внезапна и доста неприятна сила.

— Момко — каза Ъкридж. — Всичко ще ти разкажа. Вчера следобед заварих стария Билсън да чете броя на „Дейли Спортсман“. Той, по правило, не си пада по четенето, така че на мен ми стана интересно какво точно е привлякло вниманието му. И знаеш ли какво беше, стари друже?

— Не.

— Беше една статия за Тод Бингъм. Една от онези сантиментални драсканици, които публикуват за боксьорите напоследък, в която се разправя колко добър човек бил в личния си живот и как винаги след всяка среща пращал телеграма на старата си майка и ѝ давал половината печалба. Дявол да го вземе, трябва да има цензура за пресата. Тези глупаци пет пари не дават какво пишат. Предполагам, Том Бингъм няма стара майка, а пък ако има, готов съм да се обзаложа, че пукнат грош не ѝ дава. Този тип Билсън се беше просълзил, когато ми показва статията. Истински сълзи, момко! „Сигур е хубав челяк!“, така каза. Е, как мислиш! Искам да кажа, адски тъпо е, когато човекът, за когото харчиш куп пари и се грижиш за него като бавачка, започва да съчувства на шампиона три дни преди мача с него. Шампион, имай предвид! Достатъчно зле беше, когато се размекна за онзи тип в „Уандърлънд“, но когато взе да лее сълзи за Тод Бингъм, трябваше да направя нещо. Е, ти ме познаваш. Умът ми сече като дисков трион. Прозрях, че единственият начин да противодействам на тези гибелни драсканици е да го накарам така да се ядоса на Тод Бингъм, че да забрави всичко за старата му майка, затова внезапно си помислих — защо не накарам Флоси да се престори, че Бингъм го е изместил от сърцето ѝ? Е, човек не може да поиска такова нещо от момиче без да подготви предварително почвата, затова я доведох на вечерята на Тапи. Това беше гениален ход, момко. Нищо не е в състояние да размекне нежните създания по-добре от една чудесна вечеря, а не може да се отрече, че старият Тапи се беше постарал. Тя се

съгласи в момента, когато я помолих, седна и написа писмото без да ѝ мигне окото. Сигурно си мисли, че това е някаква шега. Тя е веселячка.

— Определено.

— Предполагам, че писмото ще шокира бедния стар Билсън, но пък ще го накара да се развихри в събота вечер, а в неделя сутрин ще бъде на седмото небе от щастие, когато тя му каже, че се е пошегувала, а в джоба му ще има сто лири след победата над Тод Бингъм.

— Струва ми се, ти спомена, че Тод Бингъм предлагал двеста лири.

— Аз ще взема сто — мечтателно каза Ъкридж.

— Единственото слабо място е, че в писмото не се споменава името на другия мъж. Как Билсън ще разбере, че става дума за Тод Бингъм?

— Че как, дявол да го вземе, момко, я си размърдай мозъка! Билсън няма да седи със скръстени ръце и да се прозява, когато получи това писмо. Той ще отпраши право към Кенингтън и ще попита Флоси.

— И тогава тя ще издаде цялата работа.

— Не, няма. Дадох ѝ няколко лири, за да ми обещае, че ще мълчи. А това ми напомня, старче, че останах без достатъчно налични, така че ако е възможно да ми...

— Лека нощ — прекъснах го аз.

— Но, момко...

— И Бог да те пази — твърдо добавих аз.

Шордич Импайър е просторна зала, но когато пристигнах там в събота вечер беше претъпкана до козирката на входната врата. При нормални обстоятелства в събота сигурно винаги има много публика, ала тази вечер фактът, че Тод Бингъм лично ще се появи, беше привлякъл повече хора, отколкото помещението можеше да побере. В замяна на моя шилинг ми беше оказана привилегията да стоя прав до стената най-отзад, позиция, от която не можех да наблюдавам добре представлението.

От редките възможности, които ми се отдаваха, да зърна сцената между главите на моите съседи и от всеобщото вълнение и нетърпение на публиката, разбрах, че не пропускам кой знае колко. Програмата на Шордич Импайър тази седмица се определяше основно от един човек. Посетителите имаха вид на хора, готови да изтърпят предварителните изпълнения като неизбежни пречки, застанали между тях и гвоздеа на

програмата. Те бяха дошли да видят Тод Бингъм и не проявяваха никакъв ентузиазъм спрямо нещастните комици, велосипедисти по въже, жонгльори, акробати и певци на тъжни песни, които им се натрапваха в първата част на представлението. Аплодисментите, които се разнесоха при падането на завесата след поредния драматичен скеч, бяха от сърце, тъй като следващият номер в програмата беше този на звездата.

Изад кулисите пристъпи възпълничък мъж с фрак и червена кърпа, праметната като посланически ешарф през гърдите.

— Дами и господа!

— Млъквай! — изрева публиката.

— Дами и господа!

— Добрият стар Тод! — прозвуча нечий глас. — Млъквай!

— Дами и господа — каза посланикът за трети път. Той притеснено огледа публиката. — С дълбоко съжаление трябва да направя неприятно съобщение. За съжаление, Тод Бингъм не може да се появи пред вас тази вечер.

Тези думи бяха посрещнати от вой, приличен на воя на глутница вълци, лишени от плячката им или на цял амфитеатър римляни при вестта, че запасът от лъвове е привършил. Започнахме да се гледаме един друг, изпълнени с какви ли не догадки. Възможно ли беше това да се случи, или беше твърде невероятно, за да бъде прието?

— Какво му има? — запита дрезгав глас от балкона.

— Ъхъ к'во му има? — повторихме ние, публиката от по-първа ръка на долния етаж.

Посланикът се запромъква неловко с ламото напред към входа за суфльора. Очевидно си даваше сметка, че в никакъв случай не се радва на всеобщо благоразположение.

— Случило му се е помеждие — заяви той, като от вълнение започна да изпуска всички букви „р“. — По пътя насам за нещастие го блъснал камион и той получил доста натъвания и контузии. Искам да обявя, че на негово място ще излезе Пoфесo Дивайн, който ще имитира по пeкacен начин всевъзможни птички и известни животни. Дами и господа — приключи набързо посланикът, като чевръсто освободи сцената от присъствието си, — благодаря на всички до един.

Завесата се вдигна и на сцената изскочи издокаран индивид с навосъчени мустаци.

— Дами и господа, първата ми имитация ще бъде на добре известен песнопоец, обикновения дрозд. И преди да съм започнал представлението, искам да заявя, че нямам нищо в устата си. Звучите, които издавам...

Аз се измъкнах, като бях последван от две трети от публиката. Зад нас, докато вратите се затваряха, долетя жаловитата песен на обикновения дрозд, която вяло се опитваше да се конкурира с песента на онази много по-голяма и сурова птица, която обитава подобни места за развлечения, където публиката е критична и много докачлива.

Вън, на улицата, групичка младежи от Шордич попиваха всяка дума на един възбуден оратор с износена шапка и омачкани панталони, ушити за доста по-едър мъж. Той очевидно разказваше някаква вълнуваща история, която изцяло беше приковала вниманието им. През шума на уличното движение долитаха откъслечни думи.

— ... 'начи. След туй му натресе ощи идин, 'начи. После се почнаха...

— Разотивайте се, вие там! — прекъсна ги един полицай. — Хайде, разотивайте се.

Тълпата оредя и се разпръсна. Аз поех надолу по улицата, съпровождан от притежателя на износената шапка. Въпреки че не се бяхме запознали официално, той изглежда ме сметна за подходящ слушател на своя разказ, след което веднага ме използва като ядро за нова публика.

— ... 'начи, идва тоз тип точно когато Тод влиза през задния вход на залата...

— Тод? — попитах аз.

— Тод Бингъм. Идва, 'начи тоз, точно когато влиза през задния вход и вика „Ей!“, пък Тод вика „Ъ?“, и тоз тип вика „Я ги дигни!“, а Тод го пита „К'о да дигна?“, пък типа вика „Ми ръцете“, а пък Тод вика „Кой, аз ли?“ — един такъв изненадан, 'начи. И като почнаха да се млатят право там.

— Но нали Тод Бингъм бил блъснат от камион?

Мъжът с износената шапка ме погледна със смесица от презрение и негодувание, типична за вярващите, когато гледат хората с еретични възгледи.

— Камион! Ни'къв камион ни гу е блъскал. Що си мислиш, чи гу е блъснал камион? Отде-накъде ши гу блъска камион? Нали ти

разправям, голям пердах изяде от тоз червенокос тип.

Изведнъж получих просветление.

— Червенокос? — извиках аз.

— Ъхъ.

— Едър мъж?

— Ъхъ.

— И той напердаши Тод Бингъм?

— Здравата гу напердаши. Чак се наложи с такси да съ прибира, Тод. Интересна работа, що чувек като тоз тип, дето може да се бие, не му идва на ъкъла да се качи на сцената и да спичели някоя и друга лира от туй. Тъй де.

От другата страна на улицата една електрическа лампа хвърляше наоколо студените си лъчи. В светлината ѝ крачеше мъж, облечен с жълта мушама. Светлината хвърляше отблясъци по пенснето му и придаваше ужасяваща бледност на застиналото му в неподвижна маска лице. Това беше Ъкридж, който се оттегляше като Наполеон от Москва.

— И други хора се питат същото — казах аз.

След което поех бързо през улицата, за да предложа, макар и слаба, но все пак някаква утеха. Има моменти, когато човек се нуждае от приятел.

ПЪРВА ПОМОЩ ЗА ДОРА

Тъй като през цялото ни дългогодишно и задушевно познанство не бях получил доказателство за обратното, винаги бях считал Стенли Федърстоунхо Ъкридж, моят приятел от момчешките дни, за мъж абсолютно безразличен към прелестите на нежния пол. Мислех си, че подобно на толкова много финансови гиганти, той също няма време за пилеене в празни флиртове с жени — други, много по-сериозни въпроси, предполагах аз, щъкаха непрестанно из този велик ум. Ето защо за мен беше изненада, когато една сряда следобед през юни в часа, когато публиката на матинетата напуска салоните, както се разхождах по Шафтсбъри авеню, го съзрях да помага на момиче в бяла рокля да се качи на омнибуса.

Удивих се от начина, по който Ъкридж успя да придаде на тази най-обикновена церемония внушителността на царско изпращане. Поведението му беше смесица от изисканост и преданост. И ако цветът на мушамата му беше с един нюанс по-убито жълто, а шапката му една идея по-нова, той щеше да изглежда съвсем като сър Уолтър Райли. (сър Уолтър Райли (1552–1618) — пътешественик и откривател, предприел няколко експедиции до Северна Америка в търсене на Елдорадо. бел. пр.)

Омнибусът потегли, Ъкридж помахаше с ръка, а аз пристъпих към проучване на тази история. Имах чувството, че ставащото живо ме засяга. Стори ми се, че вратът му определено беше готов за надяване на брачен хомот, а перспективата да издържам мисис Ъкридж и да снабдявам цял рояк малки Ъкриджчета с чорапи и ризи силно ме разтревожи.

— Коя беше тази?

— О, здрасти, момко! — каза Ъкридж, като се обърна. — Откъде изскочи? Ако беше дошъл минутка по-рано, щях да те запозная с Дора.

Автобусът бавно се движеше към Пикадили съркъс и всеки момент щеше да се скрие от погледа ни, затова фигурата на горния етаж се обърна и махна с ръка за последен път.

— Това беше Дора Мейсън — каза Ъкридж, след като размаха огромната си лапа в отговор. — Тя е секретарка и компаньонка на леля ми. Виждахме се понякога, докато живеех в Уимбълдън. Старият Тапи ми даде два билета за това представление в „Аполо“, затова си помислих, че ще бъде любезно да я поканя. Жал ми е за това момиче. Жал ми е за нея, стари друже.

— Че какво ѝ има?

— Сив живот живее. Няма почти никакви развлечения. За мен е проява на милосърдие от време на време да ѝ доставям малко радост. Помисли! Няма какво друго да прави по цял ден освен да сресва пекинезите на леля ми и да печата противните ѝ романи.

— Леля ти романи ли пише?

— Най-отвратителните на света, момко, най-отвратителните на света. Затънала е до уши в литературата откакто я помня. Наскоро я избраха за председател на клуб „Перо и мастило“. Всъщност, именно нейните романи ме довършиха, когато живеех при нея. Имаше навика преди да легна вечер да ми връчва по един от проклетите си романи и да ме препитва по него на закуска. Изобщо не преувеличавам, момко, на закуска. Кучешки живот беше и се радвам, че свърши. Бедното ми тяло не можеше да издържа на напрежението. Е, като познавам леля си, честно мога да ти кажа, че сърцето ми се къса за бедната Дора. Знам колко ѝ е тежко там и се чувствам по-добър човек, че успях да я разведря, макар и за малко. Искане ми се да можех да направя нещо повече за нея.

— Е, можеше да я поканиш на чай след представлението.

— Това е извън сферата на реалната политика, момко. Освен ако не можеш да се измъкнеш без да платиш, което е изключително трудно при наличието на тези касиери, дето наблюдават вратата като невестулки, почерпката с чай дори в някоя от сладкарниците „Ей Би Си“ нанася съкрушителен удар върху портфейла, а в момента здравата съм закъсал. Обаче знаеш ли какво, нямам нищо против да се присъединя към теб на чаша чай, ако си възнамерявал да пийнеш един.

— Нямах такова намерение.

— Хайде, хайде. Прояви малко повече дух на гостоприемство, стари друже.

— Защо носиш тази отвратителна мушама посред лято?

— Не се отклонявай от темата, младежо. От пръв поглед виждам, че имаш нужда от чай. Изглеждаш блед и изтощен.

— Докторите казват, че чаят действа зле на нервите.

— Да, възможно е да има нещо вярно в това. Слушай тогава какво ще ти кажа — заяви Ъкридж, който винаги беше готов да преглътне гордостта си и да отстъпи, — хайде да го превърнем на уиски със сода тогава. Да вървим към „Крайтириън“!

Няколко дни след това се проведеха гонките в Дарби и на трето място се класира един кон на име Гунга Дин. Това не произведе кой знае какво впечатление на интелигенцията, тъй като животното започна надбягването с коефициент сто към три, но за мен означаваше много, тъй като аз бях изтеглил името му на лотарийното залагане в моя клуб. След еднообразната серия от загуби, започнала от първата година на членството ми в клуба, това ми се стори като най-забележителното събитие на века и аз отпразнувах този триумф, като дадох вечеря на неколцина близки приятели. По-късно се оказа, че единствената малка утеха в случая беше, че исках да включа в нея и Ъкридж, но не успях да го открия. Щяха да последват мрачни часове, но поне Ъкридж нямаше да ги преживее и след това да ми натяква дълго време за станалото.

Едва ли има друга толкова силна форма на душевен възторг като тази, родена от победата, та макар и на трето място, в лотарийно залагане. Радостният ми ентузиазъм беше толкова голям, че когато стана единайсет часа, ми се стори глупаво да седим и да си приказваме като баби в някакъв клуб и още по-глупаво да се разотидем. Поради тази причина в изблик на щедрост предложих да се приберем по квартирите си и след като се преоблечем, да продължим гуляя за моя сметка в заведението на Марио, където поради факта, че днес беше петък срещу събота, щеше да има музика и танци до три сутринта. Качихме се на таксите и поехме към апартаментите си.

Колко рядко в този живот ни обзема предчувствие за предстоящо нещастие. Когато влязох в къщата на Ибъри стрийт, където квартирувах, си тананиках весела мелодия и дори обикновено отрезвяващата гледка на Бауълс, моя хазаин, който се намираше в салона, не успя да охлади доброто ми настроение. По принцип срещата с Бауълс оказва върху мен ефекта, който катедралата оказва

върху богомолците, но тази вечер бях имунизиран срещу всякакви прояви на вътрешна слабост.

— А, Бауълс — извиках дружески аз, като едва се удържах да не добавя „мой човек!“. — Здравсти, Бауълс! Слушай, Бауълс, изтеглих Гунга Дин от лотарията в клуба.

— Наистина ли, сър?

— Да. Той финишира трети.

— И аз прочетох това във вечерния вестник, сър. Поздравявам ви.

— Благодаря, Бауълс, благодаря.

— Мистър Ъкридж се отби по-рано тази вечер, сър — каза Бауълс.

— Така ли? Съжалявам, че бях навън. Опитвах се да го откроя. Нещо специално ли искаше?

— Вашият официален костюм, сър.

— Моят официален костюм, а? — Аз се засмях жизнерадостно. — Невероятен човек! Никога не знаеш... — В този миг една страшна мисъл ме порази като кълбовидна мълния. Стори ми се, че в салона се изви леден вятър. — Но не му го даде, нали? — с разтреперан глас попитах аз.

— Напротив, сър, дадох му го.

— Дал си му моя официален костюм? — глухо промълвих аз, като се улових за закачалката за дрехи, за да не падна.

— Каза ми, че няма да имате нищо против, сър — отвърна Бауълс с онази противна търпимост, която проявяваше към всичко, което Ъкридж кажеше или направеше. Една от най-големите загадки в живота ми беше поразителното отношение на моя хазаин към това дяволско изчадие. Той едва ли не му се подмазваше. Прекрасен човек като мен беше принуден да се обръща с благоговейна почит към Бауълс, докато Ъкридж, това петно за човешкия род, можеше да му крещи през перилата, за което изобщо не биваше порицаван. С две думи, случаят беше от онези, които карат човек да се изсмива цинично, когато чуе хората да говорят за равноправие.

— Дал си му моя официален костюм? — промълвих аз.

— Мистър Ъкридж каза, че знаел, че с радост бихте му го заели, тъй като няма да ви трябва тази вечер.

— Но на мен наистина ми трябва, дявол да го вземе! — изкрещях аз, забравил за всякакво благоприличие. Никога преди не бях си позволявал да ругая в присъствието на Бауълс. — Давам вечеря на половин дузина мъже в заведението на Марио след четвърт час.

Бауълс цъкна съчувствено с език.

— Какво да правя?

— Може би ще ми позволите да ви заема моя, сър?

— Твоя?

— Аз имам много хубав костюм, сър. Даде ми го Негова светлост покойният херцог на Окстед, за когото работих в продължение на дълги години. Мисля, че ще ви стои много добре, сър. Негова светлост беше на ръст колкото вас, макар и малко по-слаб. Да го донеса ли, сър? Държа го в един куфар долу.

Задълженията на гостоприемството са свещени. След петнайсетина минути шестима развеселени мъже щяха да се съберат в заведението на Марио и какво щяха да правят, ако домакинът го нямаше? Аз кимнах вяло.

— Много мило от твоя страна — успях да кажа.

— Дребна работа, сър. За мен е удоволствие.

Ако казваше истината, много се радвах да го чуя. Утешителна беше мисълта, че тази история беше донесла някому удоволствие.

Това, че покойният херцог на Окстед е бил по-слаб от мен, ми стана ясно още щом надянах панталоните. До този момент винаги се бях възхищавал на слабите, с дребен кокал, аристократичен тип мъже, но много скоро ми се прииска Бауълс да беше служил при някого, проявяващ по-голяма склонност към тестените храни. Освен това съжалих, че модата да се носи яка от кадифе на официално сако, ако изобщо някога е имало нужда да излиза, не беше продължила още някоя и друга година. Колкото и слаба да беше светлината в спалнята ми, тя беше достатъчно силна, за да примигна стреснато, когато се гледнах в огледалото.

Освен това усетих някаква странна миризма.

— Не мислиш ли, че въздухът в стаята е малко спарен, Бауълс?

— Не, сър. Не е.

— Не долавяш ли странна миризма?

— Не, сър. Но съм доста настинал. Ако сте готов, сър, ще извикам такси.

Нафталин. Това беше миризмата, която бях усетил. Тя ме обливаше като вълна в таксито. Придружаваше ме като мъгла през целия път до заведението на Марио и избухна с пълна сила, когато влязох вътре и свалих палтото си. Гардеробиерът подсмръкна стреснато, когато ми подаде номерчето, един-двама души в непосредствена близост до мен побързаха да се отдалечат, а приятелите ми не ми спестиха истината, когато се присъединих към тях. С пълно мнозинство те съвсем откровенно ми заявиха, че понасят присъствието ми единствено заради факта, че вечерята е за моя сметка.

Суровото и неблагоприятно отношение към щедрата ми личност нарани чувствителната ми душа. Разбрах от опиг как се чувстват прокажените — ритани и хулени от всички. Затова след като приключихме с храната, аз се оттеглих на балкона да пуша в самота. Гостите ми танцуваха щастливо, но това удоволствие бе недостъпно за мен. Чашата на обидата преля, когато компанията изостави за малко темата за нафталинения ми ореол и насочи разгорещените си подигравателни коментари към кадифената ми яка. Затова сега стоях свит в усамотено ъгълче на балкона, заобиколен от изгнаници, на които не беше позволено да слязат на долния етаж, защото не бяха подходящо облечени, дъвчех пурата си и наблюдавах апатично веселбата. Дансингът беше претъпкан и двойките или се въртяха предпазливо, или безцеремонно си проправяха път с блъскане, като използваха партньорите си като тарани. Между онези, които се блъскаха безцеремонно, се открояваше едър мъж, който доста реалистично имитираше парен локомотив. Той танцуваше решително и енергично и когато настъпеше някого, на потърпевшия му се налагаше да се отстрани от пътя му.

От самото начало нещо в този мъж ми се беше сторило познато, но поради странния му маниер да танцува изгърбен, който очевидно беше отработил по подобие на стила на боксиране на мистър Джеймс Дж. Джефрис, не успях веднага да огледам лицето му. Но след малко, когато музиката спря и той се изправи, за да ръкопляска за бис, пред мен се разкриха отвратителните му черти.

Това беше Ъкридж, дявол да го вземе, с моя официален костюм, който му прилягаше толкова добре и му стоеше без нито една гънка, сякаш беше слязъл от корицата на някое модно списание. До този момент никога не си бях давал точна сметка за значението на израза

„безукорен вечерен костюм“. Като извиках възбудено, аз скочих от мястото си и придружен от нафталинената си аура, се завтекох към стълбите. Също като Хамлет аз исках да съсека този човек, заситен с всички негови престъпления, излезли наяве като зеленина през май, като пиене, ругаене или заради някоя постъпка, която не носеше в себе си никаква утеха за избавление.

— Но, друже — каза Ъкридж, когато го притиснах в един ъгъл на фойето, встрани от тълпата, — прояви малко благоразумие.

Аз освободих гърдите си от огромно количество взривоопасна смес, насъбрала се в последния час там.

— Откъде бих могъл да се досетя, че тези дрехи ще ти дотрябват? Постави се на мое място, старче. Познавах те, момко, като истински добър приятел, който с удоволствие би заел на приятел официалния си костюм по всяко време, когато няма нужда от него, и тъй като ти не си беше у дома, когато се отбих, нямаше как да те питам, затова аз, естествено, просто го взех. Това е едно от онези дребни недоразумения, които се случват понякога. А както за щастие се оказва, ти си имал резервен костюм, така че в края на краищата, всичко е наред.

— Нали не мислиш, че този противен маскараден костюм е мой, а?

— Не е ли? — изумен каза Ъкридж.

— Той е собственост на Бауълс. Бауълс ми го зае.

— И изглеждаш направо прекрасно с него, момко — каза Ъкридж. — Дявол да го вземе, изглеждаш като някой херцог или нещо подобно.

— И мириша на магазин за дрехи втора ръка.

— Глупости, скъпи ми синко, глупости. Просто едва доловим намек за някакъв доста приятен дезинфектант. Нищо повече. На мен ми харесва. Действа освежително. Честно, старче. Наистина е забележително какъв вид ти придава този костюм. Изискан. Точно за тази дума се опитвах да се сетя. Всички момичета казват същото. Токущо, докато идваше насам да приказваш с мен, чух как едно от тях прошепна: „Кой е този?“ Това показва колко си ги заинтригувал.

— По-вероятно да е било: „Какво е това?“

— Ха-ха! — разсмя се гръмогласно Ъкридж, като се опитваше да ме поласкае с подмазваческо веселие. — Много добре казано!

Страхотно казано! Не „Кой е този?“, а „Какво е това?“. Чудя се как ти идват наум тези неща. Господи, ако имах ум като твоя... Но сега, синко, ако не възразяваш, наистина трябва да се връщам при бедната малка Дора. Тя ще започне да се чуди какво ли е станало с мен.

Значимостта на тези думи ме накара да забравя за момент справедливия си гняв.

— Ти си тук с момичето, което онзи следобед беше завел на театър?

— Да. Спечелих малка сума на надбягванията в Дерби, та си помислих, че ще бъде чудесно да я поканя на вечеря и танци. Нейният живот е толкова еднообразен.

— Сигурно, след като толкова често те вижда.

— Е, това вече е твърде лично, стари друже — укорително отбеляза Ъкридж. — И малко зловничко. Но знам, че ти не го мислиш наистина. Ти имаш златно сърце, честно. Няма да се уморя да го повтарям. Винаги го казвам. Сурова външност, но златно сърце. Точно така казвам. Е, довиждане засега, момко. Ще намина утре да ти върна костюма. Съжалявам за недоразумението, но утешителното в случая е, че помогнах на тази бедна изтормозена душица, която има толкова малко удоволствия, да се поразведри.

— Само една последна дума — казах аз. — Една последна забележка.

— Да?

— Седя в онзи ъгъл на балкона, ей там — казах аз. — Споменавам този факт, за да се пазиш. Ако се озовеш, танцувайки, под мен, ще пусна върху теб някоя чиния. И ако те умъртви, още по-добре. Аз съм бедна изтормозена душица, която има малко удоволствия.

Поради сладниково-сентименталното уважение, което питая към условностите, и за което непрестанно се упреквам, аз всъщност пропуснах да направя тази услуга на човечеството. С изключение на една франзела, с която го замерих, но не успях да го уцеля, не предприех никакви наказателни мерки спрямо Ъкридж тази вечер. За щастие обаче улучих онзи гнусляр от моята компания, който беше душил с най-неприкрито нахалство нафталинения ми костюм. Но видът на Ъкридж, когато на другия ден се появи у дома, не би могъл да е по-смачкан, отколкото ако бях изпуснал половинкилограмово блокче олово върху дебалата му кратуна. Той нахлу във всекидневната ми

навъсен като лондонското небе през януари. Приличаше на човек, който в схватка със Съдбата е получил съкрушителен ритник. Тъкмо се чудех с коя от хапливите реплики, които се въртяха из ума ми, да го посрещна, но видът му на скашкано пюре ме трогна до такава степен, че се въздържах. Словесната атака щеше да бъде равносилна на танц върху нечий гроб.

— За Бога, какво се е случило? — попитах аз. — Изглеждаш като настъпана жаба.

Той се отпусна тежко на стола и запали една от моите пури.

— Бедничката Дора!

— Какво е станало с нея?

— Уволнена е!

— Уволнена? От леля ти, това ли имаш пред вид?

— Да?

— За какво?

Ъкридж въздъхна тежко.

— Страшно неприятна история, стари друже, и до голяма степен по моя вина. Мислех си, че няма никаква опасност. Разбираш ли, леля ми си ляга в десет и половина всяка вечер, затова си помислих, че ако Дора се измъкне в единайсет и остави някой прозорец отворен, ще успее да се промъкне обратно без проблеми, когато се върнем от заведението на Марио. Но какво се случи? Някакъв проклет досадник — продължи Ъкридж с искрен гняв — затворил дяволския прозорец. Не знам кой го е направил. Подозирам иконома. Той има отвратителния навик да се разхожда из къщата нощем и да затваря разни неща. Дявол да го вземе, животът е толкова труден! Защо хората не оставят нещата както са си и не престанат да дебнат...

— Какво се случи?

— Ами, бяхме оставили отворен прозореца на черната кухня и когато се върнахме в четири часа сутринта, проклетото нещо беше затворено плътно като бисерна мида. Ситуацията изглеждаше безнадеждна, но Дора си спомни, че прозорецът на нейната спалня бил винаги отворен, затова малко се успокоихме. Стаята ѝ е на втория етаж, но аз знаех къде има стълба, затова отидох и я взех и тя тъкмо беше започнала да се изкачва, когато някакъв идиот ни освети с фенер. Оказа се полицаи, който искаше да знае какво става. Целият проблем с

полицаяте в Лондон, момко, и по-точно онова, което ги прави предмет на присмех и освиркване, е, че си врат носа навсякъде. Предполагам, на това му казват усърдие. Никак не мога да разбера защо просто не си гледат собствената работа. Непрестанно стават убийства, а единственото, което този тип прави, е да си стои, да размахва проклетия фенер и да пита какво ставало. На всичко отгоре не се задоволи с отговора ми, че всичко е наред. Настоя да разбуди цялата къща, за да ни идентифицират.

Ъкридж замълча, отдаден на спомени, и по изразителното му лице се изписа болезнено изражение.

— И после? — попитах аз.

— Е, бяхме — кратко отвърна Ъкридж.

— Какво?

— Идентифицирани. От леля ми. По пеньоар и с револвер в ръка. Накратко казано, старче, бедничката Дора беше уволнена.

Сърце не ми даде да обвиня леля му за постъпката, която той очевидно считаше за своеволно и тиранично безчинство. Ако аз бях стара мома с най-нормални възгледи, нито за миг нямаше да се възползвам от услугите на секретарка-компаньонка, която се връща в стаята си да спи само няколко часа преди сутрешното мляко на закуска. Но тъй като Ъкридж явно се нуждаеше от съчувствие, а не от сурова оценка на отношенията между работодател и работник, подхвърлих му няколко утешителни слова, които сякаш малко го поуспокоиха. Той се насочи към практическата страна на въпроса.

— Какво да правя?

— Не виждам какво можеш да направиш.

— Но аз трябва да направя нещо. Заради мен бедната душица остана без работа и аз трябва да се опитам да ѝ я върна. Работата ѝ наистина е противна, но ѝ осигурява прилична прехрана. Мислиш ли, че Джордж Тапър ще отскочи да поговори с леля ми, ако го помоля?

— Предполагам, че ще го направи. Той е най-добросърдечният човек на света. Но се съмнявам дали ще успее да направи кой знае какво.

— Глупости, момко — каза Ъкридж. Неговият непобедим оптимизъм храбро се надигна от дълбините на съществуването му. — Аз имам абсолютно доверие на стария Тапи. Такъв като него се среща един на милион. Освен това е толкова почтен тип, че може да я завърти

на малкия си пръст преди тя изобщо да усети какво става. Човек никога не знае. Да, ще опитам със стария Тапи. Ще отида незабавно да го посетя.

— И аз бих го направил.

— Само ми дай някой грош за такси, синко, и ще успея да стигна до Външно министерство преди един часа. Искам да кажа, дори и нищо да не излезе от молбите, поне ще ме заведе на обяд. А аз имам нужда от нещо укрепващо, момко, неотложна нужда. Тази история направо ми разлюля чарковете.

Три дни след описаните събития, подмамен от приятното ухание на бекон и кафе, аз се облякох бързо и влизайки във всекидневната, установих, че Ъкридж беше наминал да закуси с мен, верен на навика си. Той отново изглеждаше жизнерадостен и действаше енергично с вилицата и ножа, както подобава на човек с неговия неизменно добър апетит.

— Добро утро, стари друже — любезно ме приветства той.

— Добро утро.

— Дяволски вкусен бекон. Най-добрият, който съм опитвал. Бауълс приготвя още за теб.

— Това е добре. Ще пийна чашка кафе, ако не възразяваш, че се разполагам като у дома си, докато чакам. — Започнах да отварям писмата до чинията ми и забелязах, че моят гост ме гледа напрегнато през пенснето си, което според обичая си беше изкривено. — Какво има?

— Как какво?

— Защо — попитах аз — ме гледаш като риба, която има проблеми с белите дробове?

— Така ли те гледах? — Той отпи глътка кафе с пресилено нехайство. — Всъщност, синко, доста съм заинтригуван. Виждам, че си получил писмо от леля ми.

— Какво? — Бях взел последния плик. Той беше адресиран до мен със стегнат женски почерк. Отворих го и разбрах, че Ъкридж беше прав. С вчерашна дата и заглавка „Хийт хаус, Уимбълдън Комън“, то гласеше:

„Уважаеми господине,

Ще се радвам да ви видя на посочения адрес в петък в четири и половина.

Искрено ваша, ДЖУЛИЯ ТЪКРИДЖ.“

Нищо не разбирах. Приятна или не, до този момент сутрешната ми поща, доставяща огромна сметка от някой търговец или скромен чек от някой редактор, винаги досега беше ясна, недвусмислена и лесно разбираема. Това съобщение обаче ме озадачи. Откъде лелята на Тъкридж беше разбрала за моето съществуване и защо посещението ми щеше да ѝ бъде приятно, бяха въпроси, на които не можех да отговоря, затова се опитах да разгадая отговорите им като египтолог, който току-що е открил ново йероглифно ПИСМО.

— Какво иска тя? — попита Тъкридж.

— Иска да я посетя в четири и половина утре следобед.

— Прекрасно! — извика Тъкридж. — Знаех си, че ще клъвне.

— За какво, дявол да го вземе, говориш?

Тъкридж се пресегна и приятелски ме потупа по рамото. Това му движение беше съпроводено от събаряне на пълна чаша кафе, но предполагам, че човекът беше съвсем добронамерен. Той отново се отпусна на стола и нагласи пенснето си, за да ме вижда по-добре. Моята личност изглежда го изпълваше с искрена радост и съвсем неочаквано човекът се впусна във въодушевена възхвала на качествата ми, досущ като някой едновременен министрел, който произнеса импровизирана възхвала на своя господар и работодател.

— Момко — изрече патетично Тъкридж, — ако у теб има нещо, на което винаги съм се възхищавал, това е готовността ти да помагаш на приятелите си. А това е едно от най-благородните качества, което малцина на този свят притежават. Ти си направо уникален в това отношение. Случвало се е при мен да идват хора и да ме питат: „Що за човек е той?“. „Един от най-свестните! — отговарям им аз. — Човек, на когото можеш да разчиташ. Човек, който по-скоро би умрял, отколкото да те предаде. Човек, който би минал през огън и вода, за да стори добро на приятел. Човек със златно сърце и железен характер.“

— Да, аз съм чудесен човек — съгласих се малко озадачен от тези хвалебствия. — Продължавай.

— Продължавам, стари друже — каза Ъкридж леко укорително. — Опитвам се да кажа, че бях сигурен, че с радост ще свършиш тази дребна работа за мен. Нямахте нужда да те питам. Аз знаех.

В този миг ме обзе мрачно предчувствие за ужасната участ, която ми беше подготвил, както често се беше случвало и преди в общуването ми с него.

— Ще бъдеш ли така любезен да ми кажеш в каква волска история си ме накарал този път?

Ъкридж снизходително махна с вилицата си в знак на протест срещу моето раздразнение. Той продължи да говори успокояващо и с подкупваща убедителност. Всъщност направо загука.

— Истинска дреболия, момко. Направо дреболия. Просто дребна проява на доброжелателност. Ще ми бъдеш благодарен, че съм ти предоставил тази възможност. Както трябваше да предвидя от самото начало, от този глупак Тапи нямаше никаква полза. По онзи въпрос за Дора, знаеш. Не успя да постигне никакъв резултат. Отишъл да се види с леля ми онзи ден и я помолил отново да вземе Дора, но тя се заинатила и отказала. Не съм изненадан. Никога не съм имал доверие в Тапи. Беше грешка, че изобщо го пратих. Няма полза да се отива на фронтална атака в подобна деликатна ситуация. Трябва да помислиш коя е слабата страна на врага и да го атакуваш оттам. Е, коя е слабата страна на леля ми, момко? Слабата ѝ страна, коя е тя? Помисли. Поразсъждавай, стари друже.

— Ако съдя по гласа ѝ от онзи единствен път, когато я доближих, тя няма такава.

— Точно тук допускаш грешка, синко. Отрупай я с ласкателства за отворотителните ѝ романи и тя ще се размекне като восък. Когато Тапи се провали, запалих лулата си и добре помислих. И после изведнъж се сетих. Отидох при един мой приятел — абсолютно порядъчен тип — ти не го познаваш. Някой ден трябва да ви запозная — и той написа писмо на леля ми от твое име, като я запита дали можеш да отидеш и да я интервюираш за „Женски свят“. Това е седмичен вестник, който, по една случайност знам, че редовно си купува. Слушай сега, момко. Не ме прекъсвай за малко. Искам да схванеш дяволската хитрост в цялата тази работа. Отиваш, интервюираш я и тя се разтапя от кеф. Страшно е доволна. Е, ти, разбира се, ще трябва да се престориш на Младия последовател, но не

виждам какво против можеш да имаш. Ласкаеш я известно време, тя започва да мърка като динамо, ти ставаш да си ходиш. „Е — казваш ти, — това е най-щастливият момент в живота ми, да срещна човек, на чиито творби отдавна се възхищавам“. А тя казва: „Удоволствието е мое, стари друже“. И продължавате да се лигавите известно време. После ти казваш небрежно, сякаш в момента ти е хрумнало „О, между другото, мисля, че братовчедка ми — или сестра — не, по-добре да си остане братовчедка — мисля, че братовчедка ми, мис Дора Мейсън, е ваша секретарка, нали?“.

„Тя не е нищо подобно — отговаря леля ми. — Уволних я преди три дни“. Ето, това е репликата, която очакваш, момко. Лицето ти помръква, започваш да показваш признаци на безпокойство, направо си сломен. Започваш да я молиш да вземе отново Дора. Към този момент вие вече сте толкова големи приятели, че тя нищо не може да ти откаже. И готово! Скъпи ми синко, от мен да знаеш, ако успееш да запазиш самообладание и да се направиш на Младия последовател както трябва, няма начин планът да се провали. Той направо е непоклатим. Няма нито един пропуск в него.

— Има един.

— Мисля, че грешиш. Обмислил съм всичко много внимателно. Какво имаш предвид?

— Пропускът е, че нямам намерение да се доближавам до твоята проклета леля. Можеш да изприпкаш до този твой приятел, фалшификатора, и да му кажеш, че напразно е изхабил един лист висококачествена хартия за писма.

Едно пенсне изтрака в чинията. Две огорчени очи лъснаха срещу мен. Стенли Федърстоунхо Ъкридж беше дълбоко засегнат.

— Нима искаш да намекнеш, че отказваш? — попита той с тих, леко треперещ глас.

— Аз никога не съм се съгласявал.

— Момко — каза натъжен Ъкридж, като отпусна лакът върху последното си парче бекон, — искам да ти задам един въпрос. Само един простиък въпрос. Предавал ли си ме някога? Имало ли е случай през нашето дългогодишно приятелство, когато съм разчитал на теб и съм оставал излъган? Нито един!

— Е, всяко нещо трябва да има начало. Започвам от днес.

— Но помисли за нея. Дора! Бедничката Дора. Помисли за бедничката Дора.

— Ако тази история я научи да стои далеч от теб, в края на краищата това ще ѝ бъде единствено от полза.

— Но, момко...

Предполагам, че причината е в непреодолимата слабост на характера ми, а не в бекона на Бауълс и някаква предполагаема размекваща съставка. Единственото, което със сигурност мога да споделя, е, че след като в продължение на десетина минути непреклонно отбивах атаките, в края на закуската вече се бях ангажирал със задача, срещу която душата ми гневно се бунтуваше. В края на краищата обаче, както Ъкридж каза, на момичето му беше трудно. Кавалерството си е кавалерство. Трябва да се опитваме да подаваме ръка за помощ, докато тече отреденото ни на този свят време, и прочее неща от този сорт. В четири часа следобед на другия ден се качих на едно такси и дадох на шофьора адреса на Хийт хаус, Уимбълдън Комън.

На влизане в Хийт хаус се чувствах така, все едно имах час при зъболекар, който по някакъв странен каприз съдбата беше едновременно с това и херцог. От момента, в който един иконом, сто пъти по-надут от Бауълс, отвори вратата и след като ме огледа със зле прикрита неприязън, ме поведе през дълъг салон, аз бях обзет едновременно от страх и смирение. Хийт хаус е грандиозна къща и след скромната сивота на Ибъри стрийт тя мачкаше самочувствието като с железен ботуш. Основната ѝ черта беше спретнатост, която сякаш се подиграваше на неколосаната ми яка и порицаваше неизгладените ми панталони. Колкото по-навътре прониквах по излъскания под, толкова по-ясно ми даваше да разбере, че бях част от тънещите в мизерия поданици на Нейно Величество и едно подстригване никак не би ми се отразило зле. Когато излизах от къщи, не бях си дал сметка колко необичайно дълга е косата ми, но сега ми се струваше, че съм окичен със сплъстена и джунглеста растителност. Кръпката на лявата ми обувка, която изглеждаше съвсем на място на Ибъри стрийт, тук се открояваше като ярко петно върху околния пейзаж. Не, аз определено не се чувствах на мястото си, а когато си помислих, че след няколко минути ще застана лице в лице с лелята на Ъкридж, тази легендарна, но зловеща фигура, ме изпълни тъжно

възхищение от прекрасния характер на човека, готов да изтърпи всички изтезания на съвременната инквизиция само и само да помогне на момиче, с което дори не се познава. Нямах никакво съмнение — фактите говореха сами за себе си — аз бях един от най-благородните, най-жертвоготовните, най-прекрасните хора, които познавах. Въпреки това нямах как да отрека, че панталоните ми бяха загубили ръба на коленете.

— Мистър Коркоран — обяви икономът, като отвори вратата на гостната. Интонацията на гласа му подсказваше, че отказва да поеме всякаква отговорност за особата, която въвежда. Ако имах среща, даваше да се разбере той, негово, макар и неприятно задължение беше, да ме въведе. Но след като го свършеше, той отказваше да има каквото и да било общо с цялата работа.

В стаята имаше две жени и шест пекинеза. С пекинезите се бях запознал по време на краткотрайния им претой като ученици в колежа за кучета на Ъкридж, но те очевидно не ме помнеха. Обядът им за моя сметка очевидно се беше изпарил от паметта им. Един по един те се приближаваха към мен, подушваха ме, а после се отдалечаваха, сякаш моята специфична миризма ги беше разочаровала. Четириногите ми домакини оставяха впечатлението, че единодушно се присъединяват към оценката на икономата за младия посетител. Останах сам, лице в лице с двете жени.

Първата от тях — отляво надясно — беше висока ъгловата жена с лице на ястреб и студен поглед. Другата, която бях удостоил само с мимолетен поглед, беше дребна и, както ми се стори, симпатична на вид. Тя имаше лъскава коса осеяна леко тук-там със сиво и меки очи, сини като китайски порцелан. Заприлича ми на високопоставена особа. Сигурно бе близка позната, отбила се за чаша чай. Вниманието ми обаче беше приковано от ястребицата. Тя ме гледаше с пронизващ като испанска кама поглед и аз си помислих, че отговаря съвсем точно на представата, която си бях съставил за нея от думите на Ъкридж.

— Мис Ъкридж? — казах аз, като се подхлъзнах по килима към нея, чувствайки се като дебютант, чийто мениджър против собственото му желание, беше организирал боксов мач с шампиона в тежка категория.

— Аз съм мис Ъкридж — обади се другата жена. — Мис Уотърсън, мистър Коркоран.

Това си беше чиста проба шок, но щом моментът на изненадата премина, за пръв път откакто бях влязъл в тази къща с хлъзгави килими и високомерни икономи, почувствах нещо доста близко до душевен комфорт. Не знам защо от Ъкридж бях останал с впечатлението, че леля му прилича на лелите в театралните постановки, облечени от глава до пети в колосан атлаз и с високо вдигнати вежди. Веднага усетих, че без проблем ще се справя с тази маломерна дама с меки сини очи. Не можех да разбера защо Ъкридж я намира за толкова страшна.

— Надявам се — каза тя с очарователна усмивка — няма да имате нищо против да проведем нашия разговор пред мис Уотърсън. Тя дойде, за да уточним подробностите около бала на клуб „Перо и мастило“, който ще се състои скоро. Мис Уотърсън няма да ни прекъсва и няма да ни пречи. Нали не възразявате?

— В никакъв случай, в никакъв случай — казах възможно най-любезно аз. Няма да бъде пресилено, ако кажа, че в този момент се чувствах изпълнен с благоразположение. — О, не, в никакъв случай.

— Заповядайте, седнете.

— Благодаря, благодаря.

Ястребицата отиде до прозореца и ни остави насаме.

— Е, сега всичко е наред — каза лелята на Ъкридж.

— Да, да — съгласих се аз. Дявол да го вземе, тази жена ми харесваше.

— Кажете ми, мистър Коркоран — започна лелята на Ъкридж, — вие част от екипа на „Женски свят“ ли сте? Той е един от любимите ми вестници. Чета го всяка седмица.

— От външния екип.

— Как така от външния екип?

— Е, аз всъщност не работя в редакцията, но понякога редакторът ми възлага поръчки.

— Разбирам. А кой е редактор сега?

Благоразположението ми започна постепенно да ме напуска. Тя, разбира се, търсеше общи теми за разговор, за да ме предразположи, но ми се искаше да престане да ми задава подобни въпроси. Аз отчаяно се разрових из паметта си за име — каквото и да е име — но както обикновено ми се случва при подобни обстоятелства, бях забравил исички имена, които се срещат в английския език.

— Разбира се, сега си спомням — заяви лелята на Ъкридж за мое огромно облекчение. — Мистър Джевънс, нали? Запознахме се на една вечеря.

— Джевънс — изломотих аз. — Точно така, Джевънс.

— Висок мъж със светли мустаци.

— Да, доста висок — потвърдих безпристрастно аз.

— И той ви изпрати тук да ме интервюирате?

— Да.

— Добре, за кой от моите романи искате да говорим?

Аз се отпуснах, обзет от приятно чувство на облекчение. Найсетне почувствах твърда почва под краката си. И в този момент си дадох сметка, че Ъкридж, с присъщата си разсеяност, беше пропуснал да спомене дори едно-едничко име на някой от романите на тази жена.

— Ъ-ъ-ъ... о, за всички — припряно отвърнах аз.

— Разбирам. За литературното ми творчество като цяло.

— Точно така — каза аз. Сега можех да заявя, че чувството, което изпитвах към нея, определено беше привързаност.

Тя се отпусна в креслото, събрала връхчетата на пръстите си и на лицето ѝ се появи симпатично замислено изражение.

— Мислите ли, че за читателите на „Женски свят“ ще бъде интересно да научат кой е любимият измежду собствените ми романи?

— Сигурен съм, че ще им бъде интересно.

— Разбира се — каза лелята на Ъкридж, — за един автор не е лесно да отговори на такъв въпрос. Нали разбирате, човек изпада в настроения, когато веднъж харесва една книга, друг път — друга.

— Точно така — отвърнах аз. — Точно така.

— А на вас, мистър Коркоран, кой от моите романи най-много ви харесва?

В този момент ме обзе чувство на обреченост, често спохождащо ме в кошмарите ми, когато нагазвам в гъста, лепкава кал и затъвам без надежда за измъкване. Шестте пекинеза се бяха вторачили в мен от шестте си кошници без да мигат.

— Ъ-ъ-ъ... о, всички — чух някакъв глас да отговаря хрипливо. Моят глас, предположих аз, макар че не можах да го позная.

— Възхитително! — каза лелята на Ъкридж. — Е, на това наистина му казвам възхитително. Един-двама критика са на мнение, че творчеството ми е неравностойно. Толкова хубаво е да срещнеш

някого, който не е съгласен с тях. Честно казано, на мен лично най-любим ми е „Сърцето на Аделаид“.

Аз кимнах одобрително за този безпогрешен избор. Мускулите по гърба ми, събрали се на топка между лопатките, бавно започнаха да се отпускат и да се връщат по местата си. Усетих, че отново мога свободно да дишам.

— Да — казах аз, като се намръщих замислено, — предполагам, че „Сърцето на Аделаид“ е най-доброто нещо, което сте написали. Романът има толкова човешко излъчване — добавих аз за всеки случай.

— Вие чел ли сте го, мистър Коркоран?

— О, да.

— И ви достави удоволствие?

— Невероятно!

— Не мислите ли, че на места е леко вулгарен?

— В никакъв случай. — Започнах да виждам светлина в края на тунела. Не знам защо, но си мислех, че нейните романи са от онези, които човек може да намери в библиотеките на морските курорти. Очевидно те принадлежаха към другия тип женски романи — табу за библиотеките. — Разбира се, той е написан честно, смело и показва живота такъв, какъвто е. Но вулгарен? Не, не!

— А онази сцена в оранжерията?

— Най-добрата в цялата книга! — категорично отсякох аз.

Доволна усмивка заигра по устните ѝ. Ъкридж се оказа прав. Похвали творчеството ѝ и тя ще се размекне като восък. Изведнъж ми се прииска да бях прочел романа, за да мога да навляза в подробности и да ѝ доставя още по-голяма радост.

— Толкова се радвам, че ви харесва — каза тя. — Наистина, това е толкова окуражително.

— О, в никакъв случай — скромно промърморих аз.

— О, така е. Защото, разбирате ли, аз съвсем скоро започнах да го пиша. Тази сутрин завърших първата глава.

Тя продължаваше да се усмихва толкова мило, че в първия момент целият ужас на тези думи не успя да проникне в съзнанието ми.

— „Сърцето на Аделаид“ е следващият ми роман. Сцената в оранжерията, която толкова харесвате, е някъде по средата му. Очаквам

да стигна дотам чак в края на следващия месец. Колко странно, че вие знаете всичко за нея.

Е, сега вече си го бях получил и имах чувството, че съм седнал в празно пространство там, където би трябвало да има стол. Фактът, че тя беше толкова мила, само усилваше неудобството, което изпитвах. В живота си доста пъти съм се чувствал като глупак, но никога чак толкова голям, както в този случай. Тази ужасна жена си беше играла с мен, беше ме подвеждала и наблюдавала как се оплитам като муха в паяжина в собствените си лъжи. И изведнъж разбрах, че очите ѝ съвсем погрешно ми се бяха сторили меки. В тях се беше появил твърд блясък. Те приличаха на два сини свредела. Самата тя приличаше на котка, която е уловила мишка, и в един ужасно дълъг миг си дадох сметка защо Ъкридж се страхуваше от нея. У мис Ъкридж имаше нещо, което би уплашило и някой шейх.

— Струва ми се странно също така — продължи тя с металически нотки в гласа, — че идвате да ме интервюирате за „Женски свят“. Защото те публикуваха интервю с мен по-миналата седмица. Видя ми се толкова странно, че позвъних на моята приятелка мис Уотърсън, редактор на вестника, и я попитах да не би да има някаква грешка. А тя ми каза, че никога не е чувала за вас. *Чувала ли си някога за мистър Коркоран, Мюриъл?*

— Никога — отговори ястребицата, като ме изгледа с отвращение.

— Колко странно! — каза лелята на Ъкридж. — О, трябва ли да си тръгвате, мистър Коркоран?

Умът ми, неспособен да понесе напрежението, беше достигнал до пихтиестото състояние на овесена каша, но по тази точка можех да взема отношение. Да, трябваше да си тръгна. През вратата, ако успеех да я намеря, а ако не успеех, през прозореца. И всеки, който се опиташе да ме спре, трябваше много да внимава.

— Ще предадете поздравите ми на мистър Джевънс, когато го видите, нали? — каза лелята на Ъкридж.

Аз опипом се опитвах да намеря дръжката.

— И, мистър Коркоран. — Тя продължаваше да се усмихва мило, но в гласа ѝ простъргваше същата стоманена нотка като в онзи паметен случай, когато викаше невидима Ъкридж да отговаря пред нея от вътрешността на Шийпс Крей Котидж. — Ще предадете ли на моя

племенник Стенли, че ще се радвам, ако престане да изпраща приятелите си при мен. Довиждане.

Предполагам, че в един момент от разговора моята домакиня беше натиснала звънец, защото отвън в коридора ме чакаше моят стар приятел, икономът. С тайнствената телепатия, присъща на хората с неговата професия, той изглежда беше разбрал, че си тръгвам, при меко казано неприятни обстоятелства, защото поведението му беше неумолимо като на тъмничен надзирател. Ръката му от време на време потрепваше, сякаш го сърбеше да ме сграбчи за рамото, а когато стигнахме вратата, той изгледа плочника така, като че ли изпитваше копнеж да чуе глухия звук от моето тяло, което се просва там долу.

— Чудесен ден — казах аз с онзи трескав инстинкт за празно бърбрене, който обхваща силните мъже, рухнали неочаквано в някоя от ямите на Живота.

Той с презрение отказа да отговори, и докато се спусках надолу по огряната от слънце улица, чувствах как продължава да ме следи с поглед. Сигурно мислено си казваше: „Ужасен екземпляр! Единствено заради моето благоразумие и предвидливост не се измъкна с лъжиците.“

Следобедът беше топъл, но току-що преживените събития така бяха разбъркали емоциите ми, че аз изминах пеш целия път до Ибъри стрийт с бързината на кон-рекордьор. Когато влязох във всекидневната си плувнал в пот и уморен като куче, заварих Ъкридж изтегнат на дивана.

— Здравсти, момко — каза този ведър и общителен човек, като протегна ръка към разхладителната напитка, поставена на пода до него. — Чудех се кога ще се върнеш. Исках да ти кажа, че в края на краищата няма да се наложи да ходиш при леля ми. Оказа се, че Дора имала скътани в банката сто лири и някаква нейна позната, която има фирма за машинописни услуги, ѝ предложила съдружие. Посъветвах я да приеме и сега всичко при нея е наред.

Той отпи голяма глътка от чашата и въздъхна доволно. Настъпи мълчание.

— Кога разбра за това? — попитах аз след известно време.

— Вчера следобед — отговори Ъкридж. — Мислех си да намина и да ти кажа, но ми изхвъркна от ума.

ЗАВРЪЩАНЕТО НА БИЛСЪН ТУПАЛКАТА

Моментът беше изключително неприятен, един от онези моменти, които издълбават бръчки по лицето и заради които косата по слепоочията придобива изискан сив цвят. Погледнах кръчмаря. Кръчмарят погледна мен. Компанията наоколо ни следеше без да се намесва.

— Бре! — каза кръчмарят.

Аз съм доста бърз в преценките. Веднага видях, че не изпитва никакво съчувствие към мен. Беше едър, дори тлъст мъж, а очите му създаваха впечатление, че гледа на мен като на лош сън, превърнал се внезапно в действителност. Подвижните му устни леко се присвиха и иззад тях проблесна златен зъб, а мускулите на яките му ръце, здрави като железни обръчи, леко потрепнаха.

— Бре! — каза отново той.

Обстоятелствата, които ме бяха накиснали в настоящото ми пренеприятно положение, бяха следните. Когато пишех своите разкази, почерпани от пълноводната река на живота и предназначени за популярните списания, бях свикнал, подобно на останалите ми братя по перо, да изследвам човешкия род в цялото му многообразие. И така — един ден пълнех колоните с описание на херцозите в техните замъци, а на следващия обратно — захващах се с тънещата в мизерия и дългове част от поданиците на Нейно Величество в бедняшките квартали. Спокойно бих могъл да се нарека разностранен автор. В момента работех върху доста трогателна история за едно момиче на име Лиз, което работеше в магазин за пържена риба на Ратклиф хайуей и ето защо бях дошъл тук да се потопя в местната атмосфера и да събера впечатления. Защото идните поколения можеха да кажат всичко за Джеймс Коркоран, но никога, че е бягал от трудности, лишения и неудобства, когато става дума за неговото Изкуство.

Ратклиф хайуей е интересна оживена улица, но в горещ ден докарва на човек жажда. Ето защо след като обикалях наоколо в продължение на час, влязох в кръчмата „Принцът на Уелс“, поръчах

халба бира, пресуших я на един дъх, бръкнах в джоба си за пари и установих, че е празен. Вече можех спокойно да добавя към записките си за лондонския Ийст Енд още едно наблюдение в смисъл, че джебчийството в тази част на града процъфтява и се е превърнало в съвършено изкуство.

— Ужасно съжалявам — казах аз, усмихвайки се извинително, като се постарях да вложа в гласа си любезно обаяние. — Току-що установих, че съм останал без пари.

Именно в този момент кръчмарят каза „Бре!“ и се измъкна иззад тезгяха през летящата врата.

— Мисля, че са ми пребъркали джоба — обясних аз.

— Айде бе! — изрази недоверие кръчмарят.

Останах с впечатление, че е доста озлобен тип. Годините общение с безскрупулни граждани, опитвали се да пият без да си плащат, го бяха лишили от онзи прекрасен младежки ентузиазъм, с който беше започнал кариерата си на кръчмар.

— Най-добре да оставя името и адреса си — предложих аз.

— На кой — студено попита кръчмарят — му трябва твойто проклето име и адрес?

Тези практични мъже направо хващат бика за рогата. Той беше поставил пръст право в сърцето на проблема. На кого са му притрябвали моето проклето име и адрес? На никого.

— Ще изпратя... — започнах аз, когато изведнъж моят опонент от думи премина без предупреждение към дела. Една очевидно опитна ръка ме сграбчи за врата, друга ме хвана за дъното на панталона, усетих как вятърът гали лицето ми и в следващия момент вече се търкалях по паважа в посока на влажната и зловонна канавка. Кръчмарят, истински гигант на фона на мръснобялата фасада на кръчмата, ме гледаше зловещо.

Мисля, че ако се беше ограничил само до поглед — колкото и обиден да беше — аз нямаше да се задълбочавам повече в проблема. В края на краищата правото беше на негова страна. Как бих могъл да очаквам от него да прозре в душата ми и да забележи нейната снежнобяла чистота? Но докато се надигах, той не можа да устои на изкушението да сложи сол в раната.

— Тъй ти се пада, като се опитваш да пиеш без пари — каза той с непоносимо, както ми се стори, самодоволство.

Тези груби слова ме засегнаха дълбоко и бяха причина да пламна от благородно възмущение. Хвърлих се към кръчмаря. Изобщо не ми дойде наум колко лекомислено е от моя страна да нападам този Колос. Съвсем бях забравил, че той може да ме обезвреди с една ръка. Миг по-късно той вече ми беше напомнил този факт. Още докато летях към него, един огромен юмрук се появи изневиделица и се стовари в слепоочието ми. В резултат на което отново седнах.

— Ей!

Смътно усещах, че някой ми говори, някой, който не беше кръчмарят. Този атлет вече ме беше отписал като слаба ракия и се беше върнал към професионалните си задължения. Вдигнах поглед и видях пред себе си огромна човешка фигура, загърната в голямо количество син шевиот, а после някаква сила ме вдигна без всякакво усилие на крака.

Главата ми вече беше започнала да се избистря и аз успях да огледам по-подробно моя симпатизант. И докато го оглеждах, започна да ми се струва, че съм го виждал някъде и преди. Тази червена коса, тези блестящи очи, тези внушителни форми — това не можеше да бъде никой друг освен моя стар приятел Уилбърфорс Билсън — Билсън Тупалката, бъдещият шампион, когото за последен път бях видял да се боксира в „Уандърлънд“ под ръководството на личния си мениджър Стенли Федърстоунхо Тъкридж.

— Цапнъ ли тъ? — попита мистър Билсън.

Този въпрос не представляваше никаква трудност за мен. Колкото и разстроени да бяха умствените ми способности, на този въпрос можех да отговоря без всякакво колебание.

— Да, цапна ме — потвърдих аз.

— Ър! — изхърка мистър Билсън и мигом хлътна в кръчмата.

Не успях да схвана веднага значението на този ход. Отначало разтълкувах внезапното му оттегляне като желание да употреби нещо ободряващо, уморен от моята компания. Едва когато през вратата започнаха да долитат откъслечни звуци от разговор на висок тон, аз започнах да подозирам, че приписвайки му подобна безчувственост, може би незаслужено съм оскърбил този човек със златна душа. Внезапната поява на кръчмаря превърна подозрението в увереност. Моят ексекютор профуча навън, сякаш тласнат от могъща сила и затанцува заднишком по паважа нещо много наподобяващо фокстрот.

Кръчмарят, както подобава на мъж, практикуващ този занаят на Ратклиф хайуей, беше замесен от кораво тесто. Той не беше страхливец. Веднага щом успя да спре трудно контролируемия си пирует, той опипа внимателно дясната си скула, измърмори нещо под нос и се втурна обратно в кръчмата. Може да се каже, че повторното затваряне на вратата след него отбеляза началото на истинските събития.

Бях твърде омаломощен, за да вляза и да видя какво точно се случваше в кръчмата. Звучите, които се разнасяха отвътре, приличаха на шум от земетресение, при това доста силно земетресение. Стори ми се, че цялата стъклария на света започна едновременно да се троши, населението на няколко града крещеше в един глас и почти си представих как стените на сградата се тресат и огъват. В този момент прозвуча полицейска свирка.

В звука на полицейската свирка има нещо магическо Той действа като масло на най-бурните води. Този специално предизвика мигновено спиране на врявата. Чашите престанаха да се трошат, гласовете притихнаха и миг по-късно мистър Билсън излезе в доста по-различен отколкото на влизане вид. Носът му леко кървеше, а по лицето му се мъдреха началните признаци на насинено око, но иначе по него нямаше други поражения. Той се огледа предпазливо нагоре и надолу по улицата и хукна към най-близкия ъгъл. Аз, като се отърсих от замайващите последствия от сблъсъка с кръчмаря, хукнах след него. Бях преизпълнен с благодарност и възхищение.

Исках да настигна този мъж и да му благодаря тържествено. Исках да го уверя в моята вечна признателност. Нещо повече, исках да взема на заем от него шест пенса. Осъзнаването на факта, че той беше единственият човек в целия лондонски Ийст Енд, който вероятно можеше да ми заеме пари и да ми спести ходенето пеш до Ибъри стрийт, сякаш ми даде криле и аз хукнах двама по-бързо.

Никак не беше лесно да го изпреваря, защото звукът от стъпките ми очевидно караше мистър Билсън да си мисли, че го преследват и да поддържа олимпийско темпо. В края на краищата, когато към препускането си започнах на всяка втора крачка умолително да добавям: „Мистър Билсън! Чуйте, мистър Билсън!“, той очевидно разбра, че се намира сред приятели.

— О, ти ли си? — каза той, като спря.

Очевидно изпита облекчение. Измъкна потъмняла лула и запали. На фона на гъсто стелещия се дим аз произнесох благодарствената си реч. След като ме изслуша, той извади лулата от устата си и в няколко прости думи обясни поуката от цялата история.

— Никой не може да удря моите приятелчета, когат' съм наблизу — изрече заклинателно мистър Билсън.

— Беше ужасно любезно от ваша страна, че си направихте труда — развълнувано казах аз.

— Няма нищц — каза мистър Билсън.

— Сигурно здраво сте ударили онзи кръчмар. Излетя навън с шейсет километра в час.

— Цапнъх гу — съгласи се мистър Билсън.

— Боя се, че е наранил окото ви — съчувствено казах аз.

— Ами, той! — отрече мистър Билсън и презрително се изплю. — Не беше той. Неговите дружки. Шест-седем парчета бяхъ.

— И тях ли цапнахте? — извиках аз, удивен от храбростта на този мъж-чудо.

— Ър! — потвърди мистър Билсън. Той пуши известно време в мълчание, а после добави: — Ама най-много негу бъхтих. — После ме погледна сърдечно с разтърсено из основи доблестно сърце. — Саму кат' си помисля — възмутено заяви той, — чи такъв... ъ-ъ-ъ бабанка — описанието бе изключително точно и прецизно — мож' да цапне дрибусък кат' теб!

Това отношение беше толкова достойно за възхищение, че нямаше как да възразя срещу избора на думи. Нито пък възроптах, че ме наричат „дребосък“. За мъж с осанката на мистър Билсън, предполагам, повечето хора наистина изглеждаха дребосъци.

— Е, много съм ви задължен — казах аз.

Мистър Билсън пушеше мълчаливо.

— Отдавна ли се върнахте? — попитах аз, за да кажа нещо. Макар останалите му качества да бяха достойни за уважение, поддържането на разговор не беше сред тях.

— Да съ върнъ? — учуди се мистър Билсън.

— В Лондон. Ъкридж ми каза, че отново сте тръгнали да плавате.

— Слушай, мистър — възкликна мистър Билсън, който за пръв път прояви истински интерес към думите ми, — виждал ли си гу скоро?

— Ъкридж? О, да, виждаме се почти всеки ден.

— Опитвах се да гу намеря.

— Мога да ви дам адреса му — казах аз и го написах на гърба на един плик. После, след като се ръкувах с него, още веднъж му благодарих за любезната помощ и взех назаем пари за билет в метрото, за да се върна в Цивилизацията, двамата се разделихме, изразявайки взаимното си благоразположение един към друг.

Следващият етап в развоя на събитията ще нарека „Епизодът с неприятната жена“. Това се случи два дни по-късно.

Когато се върнах в квартирата си на Ибъри стрийт малко след обяд, бях посрещнат в коридора от мисис Бауълс, съпругата на моя хазаин.

Поздравих я с известна нервност. Тази жена винаги предизвикваше пулсиране в слепоочията ми, подобно на нейния съпруг. На нея ѝ липсваше посланическото достойнство на Бауълс, но компенсираше този недостиг с изключително гробовно поведение, което караше дори силни мъже да треперят от страх пред погледа на воднистите ѝ очи. Шотландка по рождение, тя имаше очи, които изглеждаха така, сякаш непрестанно търсеха астрални тела, обвити в савани. Според мен това си е любимо домашно занимание на определени обществени кръгове в Северна Британия.

— Сър — каза мисис Бауълс, — в стаята ви има тяло.

— Тяло! — трябва да отбележа, че това начало на разговора, достойно за Филипс Опенхайм (Едуард Филипс Опенхайм (1866–1946) — английски писател на трилъри. Използвал и псевдонима Антъни Партридж, бел. пр.), определено ме стресна. После си спомних нейната националност. — О, мъж, искате да кажете?

— Жена — поправи ме мисис Бауълс. — Тяло с розова шапка.

Усетих как ме обзема чувство за вина. В този непокварен и скромнен дом женските тела с розови шапки очевидно изискваха обяснение. Почувствах, че най-правилният ход от моя страна щеше да бъде да призова небето за свидетел, че тази жена не означава нищо за мен, нищичко.

— Трябва да ви предам това писмо, сър.

Поех плика и го отворих с въздишка. Бях познал почерка на Ъкридж и за стотен път през годините на нашето приятелство бях

обзет от тъжното подозрение, че този човек отново ще иска от мен нещо страховито.

„СКЪПИ МИ СТАРИ ДРУЖЕ,
Рядко ми се налага да те моля да сториш нещо за мен...“

Изсмях се саркастично.

„СКЪПИ МИ СТАРИ ДРУЖЕ,
Рядко ми се налага да те моля да сториш нещо за мен, люмко, но сега те умолявам да подкрепиш усилията ми и да се покажеш истински приятел, какъвто винаги си бил. Онова, което винаги съм твърдял за теб, Корки, мойто момче, е, че си верен другар, който никога не разочарова приятелите си.

Приносителката на настоящото — прекрасна жена, ще ти хареса — е майката на Флоси. Пристигнала е на едnodневна екскурзия от Север и е от жизнено значение да бъде обгрижена и изпратена от Хюстън в шест и четиридесет и пет. Аз не мога да се погрижа за нея, тъй като, за нещастие, съм на легло с изкълчен глезен. Иначе нямаше да те безпокоя.

Това е въпрос на живот и смърт, старче, и аз разчитам на теб. Не мога да ти опиша колко важно е тази стара птица да бъде подходящо забавлявана. От това зависят изключително важни неща. Затова слагай шапката си и се хващай за работа, старче, за което Господ ще те възнагради. Ще ти разкажа подробностите, когато се видим.

Вечно твой,
С. Ф. Ъкридж

P.S. После ще покрия всички разходи.“

Единствено послесловът успя да предизвика у мен слаба меланхолична усмивка, но като го оставим настрана, цялата горна част от неприятния документ ми се стори напълно лишена от положителни емоции. Погледнах часовника си и установих, че беше едва два и половина. Предстоеше ми да се занимавам с поверената ми жена цели четири часа и петнайсет минути. Изругах тихо — от което, разбира се, нямаше никаква полза, защото една от специфичните особености на този зъл дух Ъкридж в подобни случаи беше, че освен ако човек не е достатъчно решителен да пренебрегне неговите неистови молби (нещо, което почти никога не успях да сторя), той не му оставяше възможност за измъкване. Винаги сервираше отвратителните си планове в последния момент и човек нямаше как елегантно да му откаже.

Поех бавно по стълбите към всекидневната си. Мислех си, че за мен щеше да бъде несъмнено преимущество, ако знаех коя, дявол да го вземе, беше тази Флоси, за която Ъкридж говореше с такова лекомислено фамилиарничене. Името ми звучеше абсолютно непознато, макар че паметната записка навеждаше на мисълта, че това проклятие за Великобритания очаква от мен тъкмо обратното. Доколкото ми беше известно, в моя живот нямаше нито една позната Флоси. След като се поразрових из паметта си, от мрачните й дълбини изплуваха отдавна забравени Джейн, Кейт, Мюриъл и Елизабет, но нито една Флоси. Когато отворих вратата, ми стана ясно, че ако Ъкридж очакваше приятните спомени за Флоси да предизвикат нежни отношения между мен и нейната майка, той хранеше фалшива надежда.

Първото ми впечатление след прекрачването на прага на всекидневната беше, че мисис Бауълс притежава дарбата на истинския репортер да акцентира върху съществените детайли. Човек би могъл да каже много неща за майката на Флоси, като например, че беше пълна, приветлива и с много по-силно пристегнат корсет, отколкото който и да е лекар би счел за разумно. Но онова, което доминираше във външния й вид, което крещеше неистово за внимание, беше розовата шапка. Това беше най-големият, най-яркият, най-жизнерадостният и богато украсен Образец на шапкарското изкуство, който някога бях виждал и перспективата да прекарам цели четири часа и петнайсет

минути в компанията на тази шапка добави последния щрих към и без това мрачното чувство, което ме беше обзело. Единственият проблясък на светлина, който осветяваше този емоционален мрак, беше мисълта, че ако отидехме на кино, тя трябва да я свали.

— Ъ, здравейте — казах аз, като се запънах на прага.

— Здравсти — отвърна глас изпод шапката. — Кажи „здравсти“ на джентълмена, Сесил.

Забелязах до прозореца малко издокарано момче. Давайки си сметка с инстинкта на истински творец, че тайната на успешната проза е да знаеш какво да пропуснеш, Ъкридж не го беше споменал в писмото си. А когато младият птеродактил се обърна към мен, за да произнесе нужните любезности, ми стана ясно, че бремето беше по-тежко, отколкото бих могъл да понеса. Дребосъкът имаше мише лице и злобен вид и се вторачи в мен с ледено отвращение, което ми напомни за кръчмаря в кръчмата „Принцът на Уелс“ на Ратклиф хайуей.

— Взех Сесил с мен — каза майката на Флоси (и както предположих, на Сесил), след като младежът, който ме поздрави резервирано, отбелязвайки наум, че този поздрав не го ангажира с нищо, се беше върнал при прозореца, — защото си помислих, че ще бъде хубаво да каже, че е виждал Лондон.

— Разбира се, разбира се — отвърнах аз, докато Сесил, застанал до прозореца, се взираше мрачно в Лондон, сякаш нямаше добро мнение за него.

— Мистър Ъкридж, каза, че ще ни разведете наоколо.

— С удоволствие, с удоволствие — казах аз с треперлив глас, като погледнах шапката и бързо отвърнах очи от нея.

— Мисля, че най-добре ще бъде да отидем на кино, как ще кажете?

— Не! — отсече Сесил. В тона му имаше нещо, което подсказваше, че каже ли „не“, това е окончателно и не подлежи на обсъждане.

— Сесил иска да разгледа забележителностите — обясни майка му. — филмите и при нас можем да гледаме. Той гори от нетърпение да види забележителностите на Лондон. За него ще бъде много образователно да разгледа всички забележителности.

— Уестминстърското абатство? — предложих аз. В края на краищата, имаше ли нещо по-добро за неговия подрастващ ум от това

да види паметниците на великото минало и ако имаше желание, да избере подходящ парцел за собственото си погребение на един покъсен етап? Освен това за миг през ума ми мина мисълта, която отхвърлих, преди да ми донесе някаква утеха, че жените сваляха шапките си в Уестминстърското абатство.

— Не! — каза Сесил.

— Той иска да види убийствата — обясни майката на Флоси.

Тя изрече това така, сякаш то беше най-разумното от всички момчешки желаня, но на мен ми прозвуча неосъществимо. Убийците нямат навика да публикуват официална програма на замислените от тях престъпления. Нямах представа какви убийства са насрочени за днес.

— Сесил винаги изчита всичко за убийствата в неделните вестници — продължи родителката, хвърляйки малко светлина върху въпроса.

— О, разбирам — казах аз. — В такъв случай, мястото, което му трябва, е музеят на мадам Тюсо. Там са всичките убийци.

— Не! — изграчи отново Сесил.

— Той иска да види местата — каза майката на Флоси, проявявайки приятелско търпение към моята несъобразителност, — дето са извършени всички тези убийства. Изрязал си е адресите и иска да може да разкаже на приятелите си, щом се върне, че ги е видял.

Почувствах огромно облекчение.

— Е, значи можем да направим цялата обиколка с такси — извиках аз. — Можем да си останем в таксито отначало покрай. Изобщо няма нужда да слизаме от таксито.

— Или с автобус?

— Не с автобус — категорично казах аз. Бях твърдо решен да вземем такси — при това такси с щори, които да се спускат отвътре.

— Е, както искате — любезно се съгласи майката на Флоси. — Ако трябва да говоря лично за себе си, най-вече предпочитам да се повозя хубавичко в такси. Чу ли какво каза джентълменът, Сесил? Ще се возиш в такси.

— Ъх! — откликна едностранно Сесил, сякаш щеше да повярва в твърдението едва когато го видеше осъществено със собствените си очи. Недоверчиво момче.

Спомените за последвалия следобед не са способни да изтръгнат от гърдите ми тиролски трели. Първо, експедицията далеч надхвърли моите набързо направени сметки във връзка с евентуалните разходи. Защо се получи така, не мога да кажа, но всички зрелищни убийства очевидно бяха извършвани в най-отдалечените места на Лондон като Степни и Канинг таун. Второ, Сесил не беше от личностите, които стават по-приятни, след като ги опознаеш. Според мен най-много го харесваха тези, които най-рядко го виждаха. И накрая — цялата тази история беше доста еднообразна и скоро започна да ми лази по нервите. Таксито спираше пред някаква порутена къща на някоя безлюдна уличка на километри от цивилизования свят, Сесил промушваше неприятната си глава навън през прозореца и в продължение на няколко безмълвни момента на екстаз, изпиваше мястото с поглед, след което произнасяше цяла лекция. Очевидно беше чел доста, при това задълбочено. Знаеше цялата информация.

— „Ужасът на Канинг таун“ — обявяваше той.

— Да, миличък? — майка му хвърляше любящ поглед към него и горд поглед към мен. — Точно в таз' къща, нали?

— Точно в таз къща — казваше Сесил, важен и навъсен като закоравял досадник, който се кани да се изкаже по любимата си тема. — Казвал съ Джеймс Потър. Намерили го в седем на сутрината пуд кухненската мийка с прерязан от ухо до ухо гръцмул. Направил го брата на хазайката. Обесили го в Пентънвил.

Следваха още известно количество подробности от неизчерпаемия запас на хлапето, а после се отправяхме към следващото историческо място.

— „Ужасът на Бинг стрийт“!

— Точно в таз' къща, нали, миличък?

— Точно в таз' къща. Трупът бил намерен в хизбата, напреднал стадий на ръзлужение, с премазана глава, както пу сичку личалу, с някакъв тъп инструмент.

В шест и четиридесет и шест, без да обръщам внимание на розовата шапка, която се подаваше от прозореца и пълната ръка, която ми махаше сърдечно за сбогом, аз обърнах гръб на влака и с бледо, решително лице слязох от перона на гара „Хюстън“ и казах на един таксиджия да ме закара с пълна скорост в квартирата на Ъкридж на Арундел стрийт, Лестър скуеър. Доколко ми беше известно, досега на

Арундел стрийт не бяха убили никого, но по мое лично мнение моментът за това беше назрял. Обществото и разказите на Сесил бяха направили достатъчно, за да неутрализират ефекта от домашното ми възпитание и аз с радост обмислях идеята да му предоставя един „Ужас на Арундел стрийт“ за неговото следващо посещение на столицата.

— Аха, момко — каза Ъкридж, щом влязох. — Заповядай, стари друже. Радвам се да те видя. Чудех се кога ще се появиш.

Той беше на легло, но това не ме избави от съмнението, което ме мъчеше през целия следобед, че е просто един долен симулант. Отказвах да повярвам дори за миг, че глезенът му е навехнат. Смятах, че тъй като беше успял първи да огледа майката на Флоси и нейното скъпоценно изродче, беше решил ловко да ги прехвърли на мен.

— Четях твоята книга, старче — наруши Ъкридж натежалото мълчание с пресилено безгрижие. Той размаха единствения роман, който бях написал, и за да ви докажа с каква черна неприязън беше препълнена душата ми, трябва да заявя, че дори тези негови думи не успяха да ме омилостивят. — Великолепна е, момко. Това е единствената дума, с която мога да я определя. Страхотна. Дявол да го вземе, ревах като малко дете.

— Предполага се, че това е хумористичен роман — хладно отбелязах аз.

— Ревях от смях — побърза да поясни Ъкридж.

Изгледах го с отвращение.

— Къде държиш тъпите си инструменти? — попитах аз.

— Моите какво?

— Тъпите си инструменти. Трябва ми тъп инструмент. Дай ми някакъв тъп инструмент. Господи! Не ми казвай, че нямаш тъп инструмент.

— Имам единствено самобръсначка.

Седнах уморено на леглото.

— Хей! Внимавай, глезенът ми!

— Глезенът ти! — изсмях се зловещо аз с онзи смях, който вероятно е прозвучал от устата на брата на хазайката, преди да започне операцията на Джеймс Потър. — Нищо му няма на глезена ти.

— Изкълчих го вчера, старче. Нищо сериозно — успокои ме Ъкридж. — Но трябва да остана на легло няколко дни.

— Да, докато онази отвратителна жена и нейното проклето синче си заминат.

По лицето на Ъкридж се изписа смесица от огорчение и изненада.

— Нали не искаш да ми кажеш, че не ти е харесала? Мислех си, че вие двамата страшно ще си допаднете.

— Сигурно си помисли, че и двамата със Сесил ще се окажем сродни души?

— Сесил? — колебливо повтори Ъкридж. — Е, вярно, човек трябва да го опознае по-добре. Той е от онези момче та, с които трябва да бъдеш търпелив, за да покажат истинската си същност, ако разбираш какво имам предвид. Мисля, че човек започва постепенно да го харесва.

— Ако се опита да ми хареса, веднага ще го помоля да се откаже.

— Е, като оставим всичко това настрана — каза Ъкридж, — как мина?

Описах следобедните занимания с няколко кратки думи.

— Съжалявам, стари друже — каза Ъкридж, когато свърших. — Това е единственото, което мога да кажа, нали? Съжалявам. Най-тържествено ти давам дума, че нямах представа на какво ще те изложат. Но въпросът беше на живот и смърт. Нямах начин да изклинча, защото Флоси настоя. Не искаше да отстъпи дори на сантиметър.

Изтормозен и страдащ, аз съвсем бях забравил за тайнствената Флоси.

— Коя, по дяволите, е тази Флоси? — попитах аз.

— Какво! Флоси? Не знаеш коя е Флоси? Скъпи ми старче, я се стегни. Няма начин да не помниш Флоси. Сервитьорката от „Краун“, в Кенингтън. Момичето, за което е сгоден Билсън Тупалката. Нали не си забравил Флоси? Точно вчера ми разправяше, че си имал хубави очи.

Паметта ми се пробуди. Почувствах се засрамен как съм могъл да забравя това толкова жизнерадостно и импозантно момиче.

— Разбира се! Онази досадница, която доведе със себе си на вечерята, организирана от Джордж Тапър в Риджънт грил. Между другото, Джордж прости ли ти изобщо за това?

— Е, все още се държи малко хладно — печално призна Ъкридж. — Не знам защо старият Тапи продължава да се тормози от тази случка. Истината е, старче, че Тапи не може да надскочи себе си.

Чудесен тип, но му липсва проникателност. Не може да разбере, че има определени случаи, когато приятелите на даден човек са длъжни да му се притекат на помощ. Докато ти, например...

— Едно нещо ще ти кажа. Надявам се, че мъките, които изтърпях днес следобед, са си заслужавали. Наистина ще съжалявам, след като вече малко се поуспокоих, ако се наложи да те удуша на място. Имаш ли нещо против да ми обясниш каква точно беше целта на занятието?

— Значи, ето какво, момко. Добрият стар Билсън се отби онзи ден да ме види.

— Срецнах го в Ийст Енд и той попита за адреса ти.

— Да, той ми каза.

— Какво става? Ти все още ли си му мениджър?

— Да. Точно за това искаше да ме види. Очевидно до края на договора остава още една година и той не може да участва в нито един мач без моето съгласие. А току-що бил получил предложение да се боксира с някакъв тип на име Алф Тод в „Юнивърсъл“.

— Е, това е малко по-добре от „Уандърлънд“ — казах аз, тъй като питаех дълбоко уважение към тази Мека на боксовия свят. — Колко ще получи този път?

— Двеста лири.

— Двеста лири! Но това са много пари за един на практика неизвестен човек.

— Неизвестен човек? — обидено заяви Ъкридж. — Как така неизвестен? Мен ако питаш, целият боксов свят ври и кипи заради стария Билсън. Буквално вдига пара. Нима той не нокаутира шампиона в средна категория?

— Да, в улично сбиване. И никой не е видял, като го е направил.

— Е, тези неща се разчуват.

— Но чак двеста лири!

— Дребна работа, момко, дребна работа. От мен да го знаеш, съвсем скоро нашите услуги ще струват много повече от някакви си мизерни стотачки. Хиляди, хиляди! Е, все пак, не казвам, че не е добре като начало. Е, та какво ти казвах... а, старият Билсън дойде при мен и рече, че получил това предложение и какво мисля аз по въпроса? А когато се сетих, че аз ще взема половината, веднага му дадох благословията си и му казах, че от моя страна няма никакви пречки.

Можеш да си представиш как се почувствах, когато Флоси тропна с крак и категорично му забрани да се боксира.

— Как точно? Преди десетина минути, когато започна да говориш, ми се стори, че се каниш да обясниш за Флоси. Как така тя се оказа замесена в тази история? Какво направи?

— Просто искаше да спре цялата работа, момко, това е всичко. Да сложи край на бизнеса. Каза, че той не трябва да се боксира.

— Не трябва да се боксира?

— Точно така каза. И то по такъв лекомислен и безгрижен начин, сякаш от неговото боксиране не зависят толкова изумителни добри неща и той никога преди не се е боксирал. Ако щеш вярвай, момко — няма да те обвиня, ако не повярваш — но тя каза, че не искала да му развалят вида. — Докато чакаше да схвана истинското значение на поредното доказателство за женската опърничавост, Ъкридж ме изгледа с повдигнати вежди. — Видът му, старче! Добре ли чу думата? Видът му! Не искала да му развалят вида. Дявол да го вземе, ами че той няма никакъв вид. Както и да обработваш лицето на този човек, няма начин да не подобриш вида му. Цял час спорих с нея, но не, не искаше и дума да чуе. Бягай далече от жените, момко, липсва им всякакъв разум.

— Е, обещавам да избягвам майката на Флоси, ако това те удовлетворява. А тя откъде се взе в цялата тази история?

— А, точно тя е жена за милиони, момко. Тя спаси положението. Появи се в единайсетия час и измъкна твоя стар приятел от кашата. Оказа се, че имала навик от време на време да се появява в Лондон, а Флоси, макар че я обича и уважава, не може да я търпи повече от десет-петнайсет минути. В противен случай се разстройва до такава степен, че дни наред не може да дойде на себе си.

Усетих как започвам да изпитвам известно уважение към бъдещата мисис Билсън. Въпреки злостните думи на Ъкридж по неин адрес, започнах да си мисля, че у това момиче има достатъчно здрав разум.

— Така че когато Флоси ми каза — със сълзи на очи — че очаква скъпата й майчица да пристигне днес, ме осени вдъхновението на живота ми. Казах й, че ще се погрижа за нея отначало докрай, ако Флоси се съгласи Билсън да се боксира в „Юнивърсъл“. Е, това може да ти покаже какво значи семейна привързаност, момко — тя прие с

готовност предложението. Нямам нищо против да споделя с теб, че тя съвсем се размякна и ме разцелува по двете бузи. Останалото, стари друже, ти е известно.

— Да, останалото наистина ми е известно.

— Никога — сериозно заяви Ъкридж, — никога, синко, докато пясъците на пустинята изстинат, няма да забравя как ми помогна днес!

— О, няма нищо. Очаквам до една седмица отново да ми натресеш нещо не по-малко противно.

— Хайде сега, момко...

— Кога ще бъде този мач?

— След седмица. Разчитам, че ще бъдеш до мен. Ще бъда доста напрегнат и нервен, и ще ми трябва някой приятел, който да ме успокоява.

— Не бих пропуснал този мач за нищо на света. Дори преди това ще те заведа на вечеря, искаш ли?

— Думи на истински приятел — сърдечно се отзова Ъкридж. — А на следващата вечер ще ти дам такъв банкет, че цял живот ще го помниш. Защото, момко, ще бъда бъкан с пари. Да, бъкан с пари.

— Да, ако Билсън победи. Какво ще стане, ако загуби?

— Да загуби? Как, по дяволите, може да загуби? Изненадан съм, че приказваш подобни глупости, след като само преди няколко дни си го срещнал. Когато го видя, не ти ли направи впечатление на човек в отлична форма?

— Да, за Бога, наистина ми направи такова впечатление.

— Е, тогава? Струва ми се, че морският въздух го е направил покорав от всякога. Едва успях да си изправя пръстите, след като се ръкувах с него. Той може да спечели световния шампионат за тежка категория още утре, без дори да си извади лулата от устата. Алф Тод — каза Ъкридж, във впечатляващ изблик на въображение — има не повече шансове от еднорък човек в тъмна стая, който се опитва да напъха половин кило разтопено масло в дясното ухо на дива котка с нажежена до червено игла.

Макар да познавах неколцина от членовете, по една или друга причина никога не бях влизал в спортен клуб „Юнивърсъл“, затова когато пристигнахме в нощта на двубоя, атмосферата на мястото доста ме впечатли. То беше много по-различно от „Уандърлънд“, домът на боксирането в Ийст Енд, където бях наблюдавал дебюта на Тупалката.

Там цареше известна небрежност по отношение на облеклото, докато тук навсякъде блестяха ослепително бели колосани нагръдници. Освен това в „Уандърлънд“ беше шумно. Почитателите на спорта се самозабравяха до такава степен, че свиреха с пръсти и крещяха закачки на приятелите си, седнали далеч от тях. В „Юнивърсъл“ човек все едно се намираще в църква. Всъщност, колкото повече седях, толкова повече атмосферата ми се струваше църковна. Когато пристигнахме, двама дякони в категория „петел“ участваха набожно в ритуала под зоркия поглед на ръководещия свещеник, а многобройното паство ги наблюдаваше притихнало. Щом заехме местата си, тази част от службата приключи и свещеникът обяви, че е победил Когс Бързака. За миг сред богомолците се надигна благоговееен шепот. Когс Бързака изчезна във вистиария и след неколкоминутна пауза забелязах познатата фигура на Билсън Тупалката да идва през страничното крило на черквата.

Нямаше никакво съмнение, че Тупалката наистина изглежда добре. Мускулите му повече от всякога приличаха на дебели въжета, а скорошното подстригване придаваше топчест, бодлив вид на главата му, което още повече го поставяше в групата на онези, с които нито един разумен човек не би се скарал лекомислено. Мистър Тод, неговият противник, който го последва миг по-късно, не беше красавец — почти пълната липса на граница между предния край на косата и веждите му беше достатъчна, за да му попречи да бъде определен като такъв. Освен това му липсваше нещо трудно доловимо, което Тупалката несъмнено притежаваше. От първия момент на появата си пред погледа на публиката, нашият човек се превърна в неин любимец. Когато той зае мястото си, сред църковните пейки настъпи радостна възбуда и аз дочух гласове, които шепнешком залагаха значителни суми за него.

— Двубой в шест рунда! — обяви падрето. — Билсън Тупалката (Бърмъндзи) срещу Алф Тод (Мерилбоун). Джентълмени, бъдете добри да преустановите пушенето.

Паството загаси пурите си и битката започна.

Като имах предвид колко много зависеше благосъстоянието на Ъкридж от успеха на неговото протеже тази вечер, с облекчение забелязах, че мистър Тод встъпи в схватката по начин, който не насърчаваше Билсън Тупалката да прояви фаталното си

добросърдечие. Не бях забравил как в „Уандърлънд“ нашият Билсън, почти спечелил мача, позволи да му измъкнат победата изпод носа от чисто сантиментално нежелание да проявява грубост по отношение на своя противник — човек с много дертове. Нямахше вероятност подобно нещастие да се случи тази вечер. Не виждах как някой, който се намира на същия ринг с него, би могъл да почувства съжаление към Алф Тод. Съчувствието беше последното нещо, което поведението му можеше да предизвика в гърдите на неговия съперник. Веднага щом прозвуча гонгът, той скри подобие на чело, с което природата го беше дарила, под бретона си, издиша шумно през нос и се втурна в атака. По всичко личеше, че не страда от предубеждения коя точно ръка е най-добре да използва като средство за нападение. За Алф беше все едно дали това щеше да бъде дясната или лявата. И ако не успееше да удари мистър Билсън с ръка, той беше абсолютно готов, при положение, че погледът на рефера не беше достатъчно зорък, да го блъсне с глава. Човек с широки възгледи — такъв беше Алф Тод.

Уилбърфорс Билсън, ветеран от стотици сбивания по стотици кейове, не остана по-долу в желанието си да участва във веселбата. В негово лице мистър Тод откри достоен и изпълнен с желание другар в игрите. Както побърза да ме уведоми с дрезгав шепот Ъкридж, докато викарият мърмеше Алф, че е забил лакътя си там, където никакъв лакът няма работа, подобни схватки били като въздуха и водата за Уилбърфорс. Той бил участвал в такива схватки цял живот и именно в подобни двубои показвал най-доброто, на което е способен. Това авторитетно мнение намери забележително потвърждение миг по-късно, когато след поредната разгорещена размяна на удари, в която въпреки че беше щедър дарител, получи повече, отколкото бе дарил, мистър Тод се оказа принуден да отскочи назад и да потанцува чевръсто, за да избегне поредното кроше. Когато рундът свърши, Тупалката определено водеше по точки, а борбата беше толкова енергична, че на няколко места в залата избухнаха аплодисменти.

Вторият рунд протече в общи линии като първият. Фактът, че до този момент всичките му опити да разглоби Билсън Тупалката на съставните му части бяха осуетени, не беше оказал никакво обезкуражаващо въздействие върху усърдието на Алф Тод. Той си оставаше все същият активен, енергичен тип, който не щадеше усилията си за продължаване на забавлението. В неговите нападения

имаше всеотдайна страст, която напомняше на човек за избухлива горила, която се опитва да се докопа до своя пазач. От време на време допълнителният ентузиазъм, проявен от неговия противник, го принуждаваше да влезе за миг в клинч, но винаги излизаше от него готов веднага да възобнови схватката. Въпреки това, в края на втория рунд той все още изоставаше малко по точки. Третият рунд добави още точки към резултата на Тупалката, а в края на четвъртия Алф Тод беше изостанал толкова, че дори и при най-щедро отношение на залозите в негова полза, зрителите трудно биха решили да рискуват парите си, за да го подкрепят. Тогава обаче започна петият рунд и онези, които само минута преди това правеха залози три към едно за Тупалката и открито коментираха, че парите на практика вече са в джоба им, настръхнаха по местата си или се приведоха напред с преbledнели и угрижени лица. Само няколко мига преди това те смятаха, че вързаната в кърпа победа едва ли би могла да се изплъзне от ръцете на техния фаворит. Оставаха този рунд и още един след него — някакви си шест минути схватка, а мистър Билсън водеше толкова убедително по точки, че нищо освен случайното му нокаутиране би могло да го лиши от победата. А човек само трябваше да погледне Уилбърфорс Билсън, за да осъзнае абсурдността на подобно предположение. Дори аз, който го бях наблюдавал в „Уандърлът“, отказвах да се замисля над подобна възможност. Ако за някого можеше да се твърди, че е в отлична форма, то това беше Уилбърфорс Билсън.

Но в бокса винаги съществува онзи шанс едно на хиляда. Щом се надигна от ъгъла си в началото на петия рунд, изведнъж стана ясно, че нещата с нашия човек не са наред. Някой от онези случайни удари в последната минута на четвъртия рунд трябва да беше попаднал на жизненоважно място от тялото на Тупалката, защото той очевидно беше в лоша форма. Колкото и невероятно да изглеждаше, Билсън Тупалката едва се държеше на крака. Той се тътреше, вместо да пристъпва наперено; примигваше по начин, съвсем обезкуражителен за неговите поддръжници; все по-трудно парираше енергичните усилия на мистър Тод. Из залата се разнесе шепот. Ъкридж отчаяно стисна ръката ми. Дочух гласове, които предлагаха залози за Алф, а в ъгъла на Билсън, протегнали глави през въжетата, онези представители на низшото духовенство, определени за секунданти на нашия човек, бяха преbledнели, обзети от тревожни предчувствия.

Що се отнася до мистър Тод, той беше направо нов човек. В края на предишния рунд той се беше оттеглил в своя ъгъл с унилите стъпки на боксьор, който вижда пред себе си приближаващото поражение. „Мечтая за непостижимото! — сякаш казваше погледът му, забит мрачно в насмоления под. — Поредната разбита мечта!“. И той беше излязъл на ринга за петия рунд навъсен и изпълнен с досада, като човек, който достатъчно дълго е забавлявал дечицата на някое парти и вече му е дошло до гуша. Явно само нормалната учтивост го караше да изпълни този неприятен ангажимент докрай, но вече не влагаше сърце в действията си.

И тогава, вместо гъвкавия като каучук боец със стоманени мускули, който го беше обсипал със силни удари при последния им сблъсък, на ринга се беше появила тази клюмнала човешка развалина. За миг пълната изненада сякаш скова крайниците на мистър Тод, след което той бързо и без всякакви трудности се приспособи към новите условия. Сякаш някой беше присадил маймунски жлези на Алфред Тод. Той скочи към Билсън Тупалката и хватката на Ъкридж върху ръката ми една не ме накара да извикам от болка.

В залата изведнъж се възцари тишина. Напрегната, изпълнена с очакване тишина, защото ситуацията беше кризисна. Тупалката се беше опрял във въжета близо до ъгъла си без да се интересува от добронамерените съвети на своите секунданти, а Алф Тод, чийто бретон сега почти покриваше очите му, финтиреше в очакване да намери пролука в отбраната на противника. В хода на събитията, касаещи даден човек, винаги настъпва благоприятен момент, от който, ако се възползваш, можеш да спечелиш цяло състояние и очевидно Алф Тод добре разбираше това. Той развъртя за миг ръце — сякаш се опитваше да хипнотизира мистър Билсън, а после се хвърли напред.

Прозвуча мощен вик. Паството изглежда беше загубило всякаква представа къде се намира. Енориашите скачаха от местата си, после отново сядяха и крещяха отвратително. Защото кризата беше преодоляна. По някакъв начин Билсън беше успял да се измъкне от онзи ъгъл и сега се намираше в средата на ринга, видимо облекчен. Въпреки това той не изглеждаше доволен. Неговото обикновено безизразно лице беше изкривено от болка и недоволство. За първи път през цялата среща той изглеждаше истински развълнуван. Вперил поглед в него, аз забелязах, че устните му мърдат, произнасяйки може

би молитва. А когато мистър Тод, отскачайки от въжетата, тръгна към него, той облиза тези устни. Облиза ги злобно, а дясната му ръка се отпусна бавно под коляното.

Алф Тод продължи да крачи към него. Походката му беше наперена, сякаш отиваше на някакъв гуляй или празненство. Това беше краят на един чудесен ден и той го знаеше. Той изгледа Билсън така, сякаш последният беше кана с бира. Ако не се притесняваше от факта, че произхожда от народ, известен със своята сдържаност и спокойствие, той несъмнено щеше да запее. Лявата му ръка се стрелна и се приземи върху носа на мистър Билсън. Не последва нищо. Той вдигна дясната си ръка и за момент я задържа във въздуха почти любящо. Именно в този момент Билсън Тупалката дойде на себе си.

На Алф Тод това сигурно се беше сторило като възкресение. През последните две минути той проверяваше по всеки известен на науката начин теорията си, че мъжът пред него не притежава и следа от сила, и теорията му изглеждаше напълно доказана. Ала ето че сега противникът му се държеше като беснееща вихрушка. Преживяването беше доста обезпокоително. Въжетата се блъснаха в кръста на Алф Тод. Нещо друго го трясна в брадичката. Той се опита да се отдръпне, но една не толкова мека ръкавица се стовари върху подобния на гъба израстък, който беше свикнал със смях да нарича ухо. Друга ръкавица установи контакт с ченето му. И това сложи край на срещата за Алф Тод.

— Билсън Тупалката е победител — напевно произнесе викарият.

— А-а-а! — извика паството.

— Пфу! — въздъхна Ъкридж в ухото ми.

Ситуацията изглеждаше безнадеждна, но старата фирма беше успяла да се спаси на финала.

Ъкридж се завтече към съблекалнята, за да удостои Тупалката с мениджърските си поздравления. След малко аз напуснах залата и се прибрах у дома, тъй като последвалият мач се оказа доста безинтересен след цялото трескаво напрежение на предшествания го. Пуших последната за вечерта лула преди да си легна, когато силен звън на входната врата прекъсна мечтателното ми настроение. Този звън беше последван от гласа на Ъкридж в коридора.

Бях леко изненадан. Не очаквах да видя Ъкридж отново тази вечер. Намерението му, когато се разделихме в „Юнивърсъл“, беше да възнагради мистър Бил със с вечеря и тъй като Тупалката изпитваше силно смущение, когато се налагаше да влезе в някоя кръчма в Уест Енд, това предполагаше пътуване до Ийст Енд, където в обстановка, близка до сърцето му, бъдещият шампион щеше да изпие голямо количество бира и да изяде толкова твърдо сварени яйца, колкото не бихте могли да повярвате, че е възможно. Фактът, че домакинът в момента с гръм и трясък изкачваше стъпалата към квартирата ми, показваше, че гощавката очевидно се е провалила. А щом гощавката се беше провалила, значи нещо се беше объркало.

— Налей ми нещо за пиене, стари друже — каза Ъкридж, като нахлу в стаята.

— Какво, дявол да го вземе, става?

— Нищо, стари друже, нищо. Аз съм разорен, това е всичко.

Ъкридж трескаво се понесе към гарафата и сифона, които Бауълс беше оставил върху масата. Наблюдавах го загрижено. Една обикновена трагедия не би могла да го промени до такава степен — човекът, който се сбогува с мен на изхода на „Юнивърсъл“, беше преизпълнен с радост. Хрумна ми мисълта, че Билсън Тупалката може да е бил дисквалифициран, но миг по-късно я отхвърлих, защото се сетих, че никой не дисквалифицира боксьори след обстоен размисъл половин час след края на срещата. Но какво друго би могло да доведе моя приятел до това изтерзано състояние? Според мен, именно днешният случай беше повод за тържествено празненство.

— Какво става? — отново попитах аз.

— Каква става ли? Ще ти кажа какво става — изпъшка Ъкридж. Той наля сода в чашата си. Трябва да кажа, че в този момент много ми заприлича на крал Лир. — Знаеш ли колко ще получи от срещата тази вечер? Десет лири! Десет проклети жалки златни лири. Ето това става.

— Не разбирам.

— Наградата беше трийсет лири. Двайсет за победителя. Моят дял е десет. Десет, можеш ли да си представиш! Какво, дявол да го вземе, им е хубавото на десет лири?

— Но ти спомена, че Билсън ти казал...

— Да, знам. Каза ми, че щял да получи двеста. Но този малоумен, потаен, подмолен син на Белиал не ми обясни, че ще ги

получи, ако падне!

— Ако падне?

— Да. Щял да ги получи, ако падне. Някакви типове, които искали да спечелят от залозите, го придумали да продаде мача.

— Но той не продаде мача.

— Знам това, дявол да го вземе. Там е цялата работа. И знаеш ли защо не паднал? Ще ти кажа. Точно когато бил готов да се остави да го нокаутират в петия рунд, другият тип случайно го настъпил по врасналия нокът на крака и това така го вбесило, че забравил за всички уговорки, нахвърлил се върху него и му смачкал фасона. Можеш ли да си представиш, момко! Обръщам се към теб като към разумен човек. Чувал ли си някога за подобна глупава, идиотска, малоумна постъпка? Да се откажеш от цяло състояние, дяволски голямо състояние, само и единствено, за да удовлетвориш някакъв моментен каприз! Да се откаже от такова невероятно съкровище, за което не е помислял и в най-смелите си мечти, само защото някакъв тип го настъпил по врасналия нокът на крака. Неговият враснал нокът! — Ъкридж се изсмя дрезгаво. — Какво право има един боксьор да му е враснал нокътят? А дори и да има враснал нокът на крака, трябва да може — Господи! — да изтърпи половин минута известно неудобство. Истината, момко, е, че боксьорите вече не са това, което бяха едно време. Изродили са се, момко, направо са се изродили. Липсва им сърце. Липсва им смелост. Липсва им самоуважение. Липсва им прозорливост. Старата порода булдози отдавна е изчезнала.

И като кимна унило, Стенли Федърстоунхо Ъкридж изчезна в нощта.

ЪКРИДЖ Й ПОМАГА В ТРУДЕН ЧАС

Момичето от бюрото за машинопис и стенография имаше кротък, но изразителен поглед. Отначало в него се четеше единствено ентузиазъм и желание да остана доволен. Сега обаче, като се вдигна от огромната тетрадка, в който беше забоден, той срещна моя с израз на раздразнение и озадаченост. На лицето ѝ беше изписана принудена приветливост като на добра жена, която е била несправедливо измамена. Можех съвсем ясно да прочета какво си мисли, сякаш го беше изкрещяла. Смяташе ме за глупак. И тъй като по този въпрос бяхме единодушни, защото през последния четвърт час аз се чувствах точно така, реших, че трябва да сложа край на моето мъчително излагане.

В случая именно Ъкридж ме беше натопил в тази каша. Той беше разпалил въображението ми с разкази за писатели, които успявали да сътворят по пет хиляди думи на ден, диктувайки произведенията си на стенографка, вместо сами да ги записват. И макар в онзи момент да си давах ясно сметка, че той просто се опитва да осигури клиенти на бюрото за машинописни услуги, в което младата му приятелка Дора Мейсън беше съдружничка, тази идея ме привлече. Като всички писатели, аз изпитвах силно отвращение към непрекъснатата работа и това ми се стори приятен изход, превръщащ съчиняването на литература във весел tête-à-tête разговор. Едва когато тези блеснали очи се вгледаха нетърпеливо в моите и този молив се приготви да записва и най-незначителната от моите златни мисли, открих срещу какво съм изправен. През изминалите петнайсет минути аз изпитвах всички многообразни емоции на човек, който, внезапно призован да произнесе реч пред публика, осъзнава твърде късно, че някой му е отнел ума и го е заменил с глава карфиол. И това ме довърши.

— Съжалявам — казах аз, — но се боя, че няма голяма полза да продължаваме. Явно не мога да се справя.

Сега, след като чистосърдечно бях признал собствената си глупост, изражението на момичето се смекчи. Тя затвори

всепрощаващо тетрадката си.

— Доста хора не могат — каза тя. — Въпрос на навик.

— Сякаш всичко ми изхвъркна от главата.

— Аз самата често съм си мислила, че трябва да е много трудно да диктуваш.

Двама души, но с една обща мисъл.

Нейната симпатична толерантност, съчетана с облекчението, че мъките ми бяха свършили, предизвикаха у мен желание да бърбля. Човек изпитва същото чувство, когато зъболекарят му разреши най-сетне да стане от инквизиторския стол.

— Вие сте от бюрото на Норфък стрийт, нали? — попитах аз. Глупав въпрос, като се има предвид, че аз изрично им се бях обадил по телефона и бях поискал да изпратят някого.

— Да.

— Това е на Норфък стрийт, нали? Искам да кажа... — бързо продължих аз — питам се дали познавате една мис Мейсън там? Мис Дора Мейсън.

Тя доби изненадан вид.

— Аз се казвам Дора Мейсън.

Аз също се изненадах. Не бях предполагал, че съдружничките в бизнеса с машинописни услуги се унижават дотам, че сами да ходят по подобни поръчки. Освен това усетих как ме обзема предишното чувство на неудобство, смятайки — при това, съвсем неоснователно, тъй като я бях виждал само веднъж в живота си, и то от разстояние — че би трябвало да си я спомням.

— Нямахме достатъчно персонал в офиса — обясни тя, — затова дойдох аз. Но откъде знаете името ми?

— Аз съм голям приятел на Ъкридж.

— Ами да, разбира се! Чудех се защо вашето име ми беше толкова познато. Чувал съм го да говори толкова много за вас.

След което двамата наистина се отдадохме на онзи задушевен tête-à-tête, за който си бях мечтал. Тя беше приятно момиче, като единственият видим недостатък в характера ѝ беше нелепото уважение към интелекта и способностите на Ъкридж. Аз, който познавах този враг на човешката раса от момчешките си дни и все още се измъчвах от спомена за онази нощ, когато беше задигнал официалния ми

костюм, бих могъл да коригирам преценката ѝ за него, но ми се стори твърде невъзпитано да разбивам момичешките ѝ мечти.

— Идеята за този бизнес с машинописни услуги беше страхотна. Отвори се прекрасна възможност, но ако не беше мистър Ъкридж, щях да я изпусна. Виждате ли, те искаха двеста лири за участие в съдружието, а аз имах само сто. А мистър Ъкридж настоя да ми даде останалата част от парите. Не знам дали ви е споменал, че се чувствах задължен да направи нещо, защото заради него съм загубила работата си при неговата леля. Всъщност, вината изобщо не беше негова, но той не преставаше да твърди, че ако не бях отишла на танци с него, щях да се върна навреме и нямаше да бъда уволнена. Затова...

Мис Мейсън говореше бързо и едва сега успях да вмъкна коментар за удивителното изявление, което тя беше направила в уводната част на своя разказ. Тези няколко думи така ме бяха смаяли, че почти не обърнах внимание на следващите.

— Казахте, че Ъкридж настоял да намери останалите? — ахнах аз.

— Да. Нали е много мило от негова страна?

— Той ви даде сто лири? Ъкридж!

— Гарантира ги — каза мис Мейсън. — Уредих да платя сто лири авансово, а останалите до шейсет дни.

— Ами ако останалите не бъдат внесени до шейсет дни?

— Е, в такъв случай, се боя, че ще загубя моите сто. Но те ще бъдат внесени, разбира се. Мистър Ъкридж ми каза, че не трябва изобщо да се притеснявам за това. Е, довиждане, мистър Коркоран. Трябва да тръгвам. Съжалявам, че не успяхме да постигнем по-добри резултати с диктуването. Мисля, че ще бъде трудно, докато свикнете.

Бодрата ѝ усмивка на тръгване ми се стори една от най-покъртителните гледки, които бях виждал. Бедното дете! Да кипи от такова весело оживление при положение, че цялото ѝ бъдеще зависеше от способността на Ъкридж да събере сто лири! Предположих, че пак разчита на някой пореден безумен утопичен план, който ще му донесе хиляди — „по скромна преценка, момко!“ — и не за пръв път през годините на приятелството ни си помислих, че Ъкридж би трябвало да се намира на сигурно място в някой дом за душевно болни. Прекрасен човек в много отношения, но не и такъв, който с лека ръка можеше да бъде оставен да се вихри на свобода.

Бях все още погълнат от упоменатите тъжни размисли, когато трясването на входната врата, последвано от тропот на стъпки по стълбите и неясен шум отвън, оповестиха появата на обекта на моите мисли.

— Слушай, момко — каза Ъкридж, връхлитайки в стаята, както му беше навик, като североизточен вихър, — Дора Мейсън ли видях да се отдалечава по улицата? Приличаше на нейния гръб. Тук ли беше?

— Да, помолих нейното бюро да изпрати някого да записва и тя дойде.

Ъкридж се пресегна към буркана с тютюна, напълни лулата си, зареди торбичката си, настани се удобно на дивана, нагласи възглавничките и ме изгледа одобрително.

— Корки, мойто момче — каза Ъкридж, — онова, което ми харесва у теб и причината, поради която винаги съм твърдял, че в най-близко време ще станеш велик човек е, че ти умееш да гледаш в Бъдещето. Ти имаш голям, широк, гъвкав поглед върху нещата. Не си надменен и приемаш съвети. Казвам ти: „Диктувай писанията си, това ще ти се изплати“ и ти, дявол да го вземе, веднага го правиш. Никакво спорене, никакво колебание. Просто се захващаш и го правиш. Точно този дух носи успех. Харесва ми да го виждам. Диктуването ще прибави хиляди лири годишно към приходите ти. Казвам го с ясно съзнание, момко — хиляди. И ако продължиш да водиш редовен и умерен живот и пестиш парите си, сам ще се изненадаш как капиталът ти ще набъбне. Парите при пет процента сложна лихва се удвояват на всеки четиринасет години. Когато станеш на четиридесет...

Изглеждаше невъзпитано да се прекъсне идиличният му поток на мисли след всички тези комплименти, но трябваше да го направя.

— Няма значение какво ще се случи с мен, когато стана на четирийсет — казах аз. — Онова, което искам да знам, е какви са тези приказки, че ти си гарантирал на мис Мейсън сто лири?

— А, тя ти е казала? Да! — безгрижно заяви Ъкридж. — Гарантирах ги. Въпрос на съвест, стари друже. За мен, като мъж на честа, просто нямаше избор. Нали разбираш, не мога да се измъкна, моя беше вината, че леля ми я уволни. Трябва да ѝ помогна в този труден час, момко, трябва да ѝ помогна.

Аз го изгледах учудено.

— Виж сега — изрекох строго аз, — хайде да поставим нещата по местата им. Преди няколко дни изкрънка от мен пет шилинга и каза, че те щели да ти спасят живота.

— Точно така, момко, точно така.

— А сега ми приказваш, че ще хвърлиш сто лири без да ти мигне окото сякаш си Ротшилд. Да не би да пушиш хашиш или да смъркаш нещо?

Когато се надигна и ме погледна през тютюневия дим, в очите на Ъкридж се четеше обида.

— Този тон не ми харесва, момко — укорително каза той. — Кълна се, направо ме наранява. Звучи така, сякаш си загубил вяра в мен, в моята прозорливост.

— О, знам я твоята прозорливост. И онзи твой голям, широк, гъвкав поглед върху нещата. И твоята огромна, пламенна предприемчивост и уши, които стърчат под прав ъгъл като крила на вятърна мелница. Но това никак не ми помага да разбере откъде, дявол да го вземе, очакваш да намериш сто лири.

Ъкридж се усмихна снизходително.

— Нали не мислиш, че щях да гарантирам парите за бедната малка Дора, ако не знаех откъде да ги докопам, а? Ако ме попиташ дали разполагам с тях в този момент, честно ще ти отговоря — не. Но те се мержелеят на хоризонта, момко, мержелеят се на хоризонта. Чувам как пляскат с криле.

— Да не би Билсън Тупалката да се бие с някого и да ти донесе отново цяло състояние?

Ъкридж потръпна от неприятния спомен и по лицето му отново се изписа болка.

— Не споменавай името на този човек пред мен, старче — помоли той. — Всеки път, когато си помисля за него, направо ми причернява пред очите. Не, онова, с което разполагам този път, е сериозен делови проект. Можеш спокойно да го наречеш първокласен. Онзи ден случайно срещнах един тип, с когото се запознах в Канада.

— Не знаех, че си бил в Канада — прекъснах го аз.

— Разбира се, че съм бил в Канада. Иди там и питай първия срещнат дали съм бил в Канада. Канада! Бил съм в Канада, да. А като си заминавах, няколко полицаи ме изпратиха до парахода. Е, срещнах този тип на Пикадили. Луташе се насам-натам и изглеждаше съвсем

изгубен. Не можах да разбера какво търси тук, защото когато се запознахме, той нямаше пукнат цент. Е, както се оказа, дошло му до гуша от Канада и заминал в Америка, за да си опита късмета и да направи пари. И, дявол да го вземе, още с първия опит успял. Купил парцел земя с размер на носна кърпичка някъде в Тексас или Оклахома и една сутрин, както си копал или садил ряпа или нещо подобно, изведнъж изригнал огромен нефтен фонтан. Очевидно подобни неща се случват там всеки ден. Ако мога да събера някоя и друга лира, проклет да съм, ако сам не ида в Тексас. Огромни открити пространства, където мъжете са мъже, момко — точно за мен работа. Е, запрещавахме се и той каза, че възнамерявал да се установи в Англия. Бил родом от Лондон, но сега за нищо на света не искал да живее тук, защото бил толкова променен. Казах му, че най-добре за него ще бъде да си купи къща в провинцията с приличен ловен парк, а той ми каза: „Добре де, как се купува къща в провинцията с приличен ловен парк?“, а аз отговорих: „Остави всичко на мен, стари друже. Ще се погрижа всичко да бъде наред“. Е, той ми каза да действам и аз отидох във „Фармингдънс“, онази агенция за недвижими имоти на Кавендиш скуеър, нали я знаеш. Поговорих си с управителя. Много почтен старец с проскубани бакенбарди. Казах му, че познавам един милионер, който си търси къща в провинцията. „Намери му една къща, момко — казах аз, — и ще си поделим комисионната“. Той каза: „Дадено!“ и всеки момент очаквам да ми съобщи, че е изровил нещо подходящо. Сам разбираш какво може да означава това. Тези брокери приемат като лична обида, ако някой клиент си тръгне от агенциите им с нещо повече от копче за прикрепване на подвижна яка и дрехите, с които е облечен, а аз участвам наполовина в подялбата. Помисли си, момко, добре си помисли.

— Ти сигурен ли си, че този тип наистина има пари?

— Направо е червив, момко. Все още не е установил, че в циркулация има и банкноти по-малки от пет лири. Заведе ме на обяд и когато даде бакшиш на келнера, онзи човечец избухна в сълзи и го разцелува по двете бузи.

Е, трябва да призная, че се успокоих, защото наистина изглеждаше, че благополучието на мис Мейсън беше поставено на здрава основа. Никога не бях предполагал, че Ъкридж може да участва в толкова сигурно делово начинание и го казах. Всъщност, аз направо

прекалих с ододобрението си, защото това го окуражи да ми поиска още пет шилинга назаем, а преди да си тръгне вече преговаряхме за друга сделка, която беше свързана с авансиране от моя страна в размер на половин златна лира в един-единствен транш. Бизнесът поражда бизнес.

През следващите десет дни изобщо не видях Ъкридж. Тъй като му беше навик периодично да изчезва, не се тревожех прекомерно къде се скита моят човек, но от време на време се питах с почуда какво ли става с него. Тази загадка намери своето решение една вечер, когато вървах през Пал Мал на път за дома след късна среща с мой познат актьор, който се канеше да участва във ваниететни представления и на когото се надявах — погрешно, както се оказа — да продам едноактна пиеса.

Казвам вечер, но беше почти два часа сутринта. Улиците бяха тъмни и пусти, навред цареше тишина — цял Лондон спеше с изключение на Ъкридж и някакъв негов приятел, на които се натъкнах да стърчат пред магазина за рибарски такъми на Харди. Искам да кажа, Ъкридж стърчеше, а неговият приятел седеше на паважа, облегал гръб на стълба на близкия фенер.

Доколкото успях да видя на мъждивата светлина, той беше мъж на средна възраст, с груби черти и прошарена на слепоочията коса. Успях да огледам слепоочията му, защото — несъмнено с определен мотив — той беше нахлупил шапката си на коляното на левия си крак. Беше облечен изрядно във вечерен костюм, но видът му беше леко изпортен от пръски кал върху нагръдника на ризата, както и от факта, че по някое време в ранните часове на вечерта беше захвърлил, или някой му беше отнел, вратовръзката. Той се взираше в шапката си с оцъклен поглед. Освен това беше единственият мъж, когото бях виждал да пуши две пури едновременно.

Ъкридж ме приветства с ентузиазма на обсаден от врага гарнизон, посрещащ армейски подкрепления.

— Скъпи мой стари друже! Точно ти ми трябваш! — извика той, сякаш ме беше избрал измежду няколко конкуриращи се помежду си кандидати. — Можеш да ми помогнеш да се оправя с Ханк, момко.

— Това ли е Ханк? — попитах аз, като погледнах към облеганата на стълба спортсмен, който сега беше затворил очи, сякаш гледката на шапката беше започнала да омръзва.

— Да. Ханк Филбрик. Това е човекът, за когото ти раказвах, човекът, който иска къща.

— Струва ми се, че не иска никаква къща. Изглежда съвсем доволен от огромната необятна шир.

— Бедният стар Ханк е малко на градус — обясни Ъкридж, като погледна своя постигнат от бедствие приятел с всепрощаващо съчувствие. — Зле му се отразява. Истината, старче, е, че когато тези типове се видят с много пари, става опасно. Нямаат мярка за нищо. Единственото, което Франк е пил през първите петдесет години от живота си, е вода, а на рождените си дни се е черпил със суроватка, та сега се опитва да навакса изгубеното време. Той съвсем скоро откри, че на света съществуват и такива неща като ликьори и се опитва да ги превърне в свое хоби. Разправя, че имали страшно красив цвят. Нямаше да е толкова зле, ако се наливаше само с един, но той обича да си прави експерименти. Смесва ги, момко. Поръчва от всички и ги смесва в голяма халба. Е, искам да кажа — разсъдливо заяви Ъкридж, — не можеш да обърнеш пет или шест халби със смес от бенедиктин, шартрьоз, кумел, ментов крем и отлежало бренди без да се понакъркаш малко. Особено ако дозаредиш с шампанско и бургундско вино.

При тази мисъл силно потръпнах от ужас. Погледнах към човешката винарска изба на паважа с чувство, граничещо със страхопочитание.

— Наистина ли?

— Всяка вечер през последните две седмици. През повечето време бях с него. Аз съм единственият му приятел в Лондон и той обича да съм до него.

— Какви планове имаш за бъдещето му? — поинтересувах се аз. — Искам да кажа, непосредственото му бъдеще. Ще го пренесем ли някъде или възнамерява да прекар нощта тук, под безмълвните звезди?

— Ако ми помогнеш, момко, ще го отнесем в „Карлтън“. Там е отседнал.

— Няма да е за дълго, ако се прибира в това състояние.

— Господ да те поживи, скъпи ми старче, те нямаат нищо против. Вчера даде двацет лири бакшиш на нощния портиер и ме попита дали според мен било достатъчно. Дай една ръка, момко. Да вървим.

Дадох ръка и тръгнахме.

Тази среднощна среща само затвърди впечатлението ми, че като се беше съгласил да действа като агент на мистър Филбрик при покупката на къща, Ъкридж беше попаднал на златоносна жила. Беглите ми впечатления от Ханк ме убедиха, че той не беше човек, който щеше да бъде придирчив към цената. Щеше да плати толкова, колкото му поискаха, без капчица колебание. Ъкридж несъмнено щеше да спечели достатъчно от своя дял от комисионната, за да плати онези сто лири на Дора Мейсън без дори да усети липсата им. Всъщност, за пръв път в живота си той щеше да притежава онзи малък капитал, за който непрестанно говореше с такъв копнеж. Ето защо престанах да се тревожа за бъдещето на мис Мейсън и се съсредоточих върху собствените си проблеми.

На всеки друг те несъмнено биха се сторили дребни грижи, но за мен бяха достатъчно големи, за да ме тормозят. Два дни след срещата ми с Ъкридж и мистър Филбрик на Пал Мал бях получил обезпокоително писмо.

Имаше един „Светски вестник“, за който по онова време работех понякога и от който исках да получавам повече поръчки. Та редакторът на този вестник ми беше пратил покана за предстоящия бал с танци на клуб „Перо и мастило“, като настояваше в замяна да получи колона и половина жив описателен материал. Едва след като се бях нарадвал на приятната мисъл, че от тази неочаквана работа щяха да изпаднат няколко от така нужните ми лири, си дадох сметка защо думите клуб „Перо и мастило“ ми бяха прозвучали познато. Това беше клубът, на който лелята на Ъкридж Джулия беше популярният и енергичен председател и мисълта за втора среща с тази докачлива дама ме изпълни с дълбока меланхолия. Не бях забравил — и вероятно никога нямаше да забравя — сблъсъка ми с нея в гостната ѝ в Уимбълдън.

Аз обаче не бях достатъчно независим във финансово отношение, за да отхвърлям приумиците на редакторите, така че трябваше да поема към своята Голгота; но тази перспектива мачкаше духа ми и аз все още размишлявах мрачно по въпроса, когато силен звън откъм входната врата прекъсна моята медитация. Той беше последван от буботещия глас на Ъкридж, който попита дали съм си дома. Миг по-късно солидните му форми вече бяха изпълнили стаята ми. Изглеждаше обезумял, пенснето му беше килнато под четиридесет и пет градусов ъгъл, а няколко сантиметрова ивица отделяше яката му

от копчето ѝ. Целият му вид ясно показваше, че е претърпял солиден ъперкът от злата съдба и никак не се изненадах, когато още първите му думи разкриха неговото естество.

— Ханк Филбрик — започна без предисловие Ъкридж — е дяволско изчадие, прокажен задръстеняк и червей.

— Сега пък какво се е случило?

— Тази слабоумна изтривалка за крака ме провали! В края на краищата се отказа от онази къща в провинцията. Дявол да го вземе, ако в днешно време Канада произвежда хора като Ханк Филбрик, то Господ да пази Британската империя.

След тази канонада аз загърбих моите дребни грижи, защото изглеждаха съвсем незначителни в сравнение с тази величава трагедия.

— Какво го накара да промени намеренията си? — попитах аз.

— Този колеблив, нерешителен изверг! Винаги съм имал чувството, че нещо в този човек не е наред. Имаше гаден, измамнически поглед. Нали можеш да потвърдиш това, момко? Не съм ли ти разказвал стотици пъти за неговия измамнически поглед?

— Определено. И защо промени намерението си?

— Не разправях ли непрестанно, че човек не може да му и ма доверие?

— Неведнъж. Какво го накара да промени намерението си?

Ъкридж избухна в горчив смях, който едва не напука стъклото на прозореца. Яката му подскочи като живо същество. Яката на Ъкридж винаги е била нещо като барометър, отразяващ силата на неговите чувства. Понякога, когато духът му бе в границите на нормата, тя стоеше прикрепена към копчето си минути наред; но и най-малкият пристъп на повишено атмосферно налягане я караше да подскача и колкото по-развълнуван беше той, толкова по-високо подскачаше тя.

— Когато дружах с Ханк в Канада — заоплакваше се той, — човекът беше издръжлив като вол. Щраусите взимаха уроци при него по добро храносмилане. Но веднага щом се вижда с малко пари... момко — искрено заяви Ъкридж, — когато забогатея, искам да стоиш до мен и да ме наблюдаваш много внимателно. Щом видиш признаци на израждане, незабавно ме предупреди. Не ме оставяй да се изнежвам. Не ми позволявай да издребнявам по отношение на здравето си. Та докъде бях стигнал? А, да. Веднага щом този тип се вижда с малко пари, започва да си мисли, че е едва ли не стайно мушкато.

— Не бих си помислил подобно нещо, ако имам предвид какво ми разказа онази вечер.

— Точно случилото се онази вечер стана причина за всички неприятности. Той, естествено, се събудил с главоболие.

— Не се и съмнявам.

— Да, но, Боже мой, какво главоболие! Едно време щеше да се справи с него с помощта на доза болкоуспокоително и десетина отсечени дървета. А какво става сега? При всички тези пари, дето ги има, не иска да вземе дори едно простичко лекарство против главобол. Не, сър! Отишъл един от онези кождери на Харли стрийт, който му взел няколко лири, само за да каже: „Е, как сме тази сутрин?“ Фатален ход, момко. Разбира се, кождерът веднага се захванал да го преглежда. Почукал го тук, смушкар го там, казал, че е изтощен и накрая заявил, че трябвало да прекара шест месеца в сух, слънчев климат. Препоръчал Египет. Египет, можеш ли да си представиш, на човек, който в продължение на петдесет години си е мислел, това е някакъв град в Илинойс. Накратко, замина за Египет. Не иска и да чуе за къща в Англия и искрено се надявам някой крокодил да го изяде. А договорът за наем беше съставен и готов за подпис. Дявол да го вземе, много трудно. Понякога се чудя дали си струва да продължава да се боря.

Двамата потънахме в мрачно мълчание. Ъкридж, премятайки като броеница нерадостните си мисли, опипваше разсеяно яката си. Аз пуших с натежало сърце.

— Какво ще прави сега твоята приятелка Дора? — най-последно попитах аз.

— Точно това ме притеснява — печално отговори Ъкридж. — Опитвах се да измисля някакъв друг начин да се сдобия с тази стотачка, но честно да си призная, страшно съм объркан. Не виждам никаква светлина в тунела.

И аз не съзирах нищо окуражаващо. Възможността да се сдобие със сто лири по какъвто и да е друг начин освен чрез обир на Монетния двор, ми се струваше почти невероятна.

— Странно как се стичат нещата — казах аз и му подадох писмото на редактора. — Виж това.

— Какво е то?

— Изпраща ме да напиша репортаж за бала с танци на клуб „Перо и мастило“. Ако не бях се срещал вече с твоята леля...

— И така обърка всичко.

— Нищо не съм объркал. Просто така се случи, че...

— Добре, момко, добре — глухо каза Ъкридж. — Няма да спорим кой крив, кой прав. Факт е, че независимо дали си объркал всичко или не, планът претърпя неуспех. Та какво казваше?

— Казвах, че ако не бях се срещал вече с твоята леля, можех да се запозная съвсем естествено с нея на този бал.

— Щеше да се въплътиш в Младия почитател — започна да доразвива идеята Ъкридж. — Да й вгълпиш, че можеш да й сториш добро, като напишеш някоя и друга добра дума за нея във вестника.

— И да я помоля отново да назначи Дора Мейсън като лична секретарка.

Ъкридж въртеше писмото из ръцете си.

— Не мислиш ли, че дори и при това положение...

Жал ми беше за него, още повече ми беше жал за Дора Мейсън, но по този въпрос бях непреклонен.

— Не, не мисля.

— Но, помисли, момко — продължи да настоява Ъкридж. — На този бал тя може да е в по-сговорчиво настроение. Светлините, музиката, смехът, веселието.

— Не — отсякох аз. — Не може да стане. Не мога да откажа да ида на този бал, защото ако го направя, тутакси ще ми отрежат квитанциите. Но едно нещо ще ти кажа. Смятам да стоя далеч от твоята леля. Точка. Понякога я сънувам нощем и се будя с писък на уста. Освен това, в моя случай няма никаква полза да я убеждавам. Тя изобщо няма да ме изслуша. Твърде късно е. Ти не беше там онзи следобед в Уимбълдън, но можеш да си сигурен, че аз определено не се числя към кръга от нейни приятели.

— Винаги става така — въздъхна Ъкридж. — Всичко идва твърде късно. Е, аз ще тръгвам. Трябва доста да помисля, момко. Доста да помисля.

И той си тръгна без дори да отмъкне половината от тютюневите ми запаси — сигурен знак, че неговият жилав дух беше безвъзвратно сломен.

Балът на клуб „Перо и мастило“ се проведе, като много други тържествени церемонии от подобен род, в Лотъс румс, Найтсбридж. Сградата приличаше на казарма и изглежда беше предназначена само

за подобни тъжни събития. По всичко личеше, че по отношение на членската маса клуб „Перо и мастило“ държеше повече на качеството отколкото на количеството; а музиката на оркестъра, когато пристигнах, се характеризираше с онзи тенекиен звук, който винаги се получава в много големи зали, пълни на една шеста от обема си. Вътре беше хладно и мрачно и цареше всеобща меланхолия. Малкото двойки, които танцуваха на огромния няколко акра дансинг, изглеждаха сериозни и вглъбени, сякаш размишляваха за Всевишния там горе и си даваха сметка за тленността на човешката плът. По наредените покрай стените столове, които могат да се видят само в танцувалните салони под наем, седяха чудати същества и полугласно разговаряха, по всяка вероятност за тенденциите в скандинавската литература. Всъщност, единственото хубаво нещо в цялото мрачно събитие беше, че то се случваше преди ерата на очилата с рамки от черупка на костенурка.

Странната сива безнадеждност, която винаги ме измъчваше при срещите ми с големи групи хора на литературата, още повече се задълбочи при мисълта, че всеки миг мога да се сблъскам с мис Джулия Ъкридж. Обикалях из залата нащрек — като котка, озовала се в непозната уличка, която във всяка сянка вижда неприятел, готов да я замери с тухла половинка. От предстоящата среща не очаквах нищо друго освен неловкост и смущение. Урокът, който бях научил от предишната си среща с нея беше, че ако искам да бъда щастлив, трябва да се държа колкото е възможно по-далеч от мис Джулия Ъкридж.

— Извинете!

Моите предпазни мерки се бяха оказали крайно неефективни. Тя ме беше издебнала изотзад.

— Добър вечер — казах аз.

Няма никакъв смисъл подобни сцени да се репетират предварително. Всички предвиждания и очаквания отиват директно в коша. Когато влязох в тази зала, най-сериозно смятах, че ако срещна дяволската романистка, щях да изпитвам същото изпълнено с плахост усещане за вина и малоценност, което се беше оказало така пагубно за мен в Уимбълдън. Бях пропуснал да взема обаче предвид факта, че този болезнен за мен сблъсък се беше случил на неин терен и че от самото начало съвестта ми далеч не беше чиста. Тази вечер условията бяха различни.

— Вие член ли сте на клуб „Перо и мастило“? — попита с леден тон лелята на Ъкридж.

Нейните студени сини очи бяха вперени в мен с израз, който не беше точно отвращение, а по-скоро смразяващо и критично презрение. Така придиричивата готвачка гледа торния бръмбар, попаднал незначайно как в нейната чиста кухня.

— Не — отговорих аз. — Не съм.

Чувствах се самоуверен и готов за схватка. За мен тази жена беше истинска напасть божия и аз се опитах да изразя това свое убеждение с езика на очите.

— В такъв случай, кажете ми, моля, какво правите тук? Това е частен бал с танци.

Е, всеки си има своите моменти. Чувствах се така, както, предполагам, се е чувствал Билсън Тупалката по време на скорошния си двубой с Алф Тод, когато е видял своя противник да пристъпва към него свалил гарда, готов да получи нокаутиращ удар.

— Редакторът на „Светски вестник“ ми изпрати покана. Искане да напиша репортаж за събитието.

Ако аз се чувствах като Билсън Тупалката, лелята на Ъкридж сигурно се чувстваше съвсем като мистър Тод. Беше обезвредена, отровният ѝ зъб — счупен, ноктите ѝ — подрязани. В миг аз се бях преобразил от торен бръмбар в богоподобно същество, способно, ако спечелят благоразположението му, да осигури онова славословие, което е така скъпо на сърцето на всяка романистка. А тя не беше спечелила моето благоразположение. От всички тъжни слова, произнесени от човешка уста или написани от човешка ръка, най-тъжните са: „А можеше“. Ще бъде преувеличено да твърдя, че ченето ѝ увисна, но болката от този злочест момент я накара да разтвори устни в нещо подобно на отчаяние. Ала тази жена беше направена от доброкачествен материал. Тя веднага се окопоти.

— Журналистически пропуск — промърмори тя.

— Журналистически пропуск — като ехо повторих аз.

— Мога ли да го видя?

— Разбира се.

— Благодаря.

— Няма защо.

Тя отмина.

Аз възобнових огледа си на танцуващите вече доста по-спокоен. От пиедестала на сегашното ми приповдигнато настроение те не изглеждаха толкова зле, както преди няколко минути. Някои от тях, всъщност голяма част от тях, имаха почти човешки облик. Дансингът се беше понапълнил и дали защото се дължеше на моето въображение или не, атмосферата сякаш беше станала по-задушевна. Все още оставаше старото впечатление за погребална церемония, но сега човек можеше да приеме, че става дума за не толкова официална, а доста приятна погребална церемония. Започнах да изпитвам задоволство, че съм дошъл.

— Извинете!

Мислех си, че съм приключил с тази история завинаги, затова се извърнах с известно недоволство. Гласът, който се беше обърнал към мен, беше изискан тенор, а мъжът, влязъл в полезрението ми, имаше вид на изискан тенор. Той беше млад и възпълен, с царствена прическа и пенсне, завързано с черна връв.

— Извинете ме — каза този млад мъж, — вие член ли сте на клуб „Перо и мастило?“

Моето раздражение се стопи, защото изведнъж си дадох сметка, че погледното от правилния ъгъл, твърдият отказ на тези хора да приемат, че аз мога да бъда един от тях, беше доста ласкателно. Несъмнено, помислих си аз, те се чувстваха в положението на собственика на един нощен клуб, който, даден на съд за оклеветяване на млада дама, която отказал да пусне под предлог, че не била подходяща личност за контакти с посетителите на заведението му, обяснил на съдията, че направил това като комплимент към нея.

— Не, слава Богу! — отвърнах аз.

— В такъв случай, какво...

— Журналистически пропуск — обясних аз.

— Журналистически пропуск? От кой вестник?

— „Светски вестник“.

У този младеж липсваше вкоренената гордост на Джулия Ъкридж, която я караше да се държи надменно и поне външно — с безразличие. Той грейна като изгряващо слънце. Сграбчи ръката ми и започна да я мачка. После заподскача весело около мен като младо агне напролет.

— Скъпи ми друже! — жизнерадостно възкликна въпросният младеж и стисна още по-здраво ръката ми, да не би дори и при това положение да избягам. — Скъпи ми друже, наистина трябва да поискам извинение. Не бих ви попитал, но тук присъстват хора, които не са поканени. Само преди миг срещнах един мъж, който каза, че си бил купил покана. Някаква нелепа грешка. Не сме пусkali покани за продажба. Канех се да го разпитам по-подробно, ала той изчезна в тълпата и повече не го видях. Това е частен бал с танци, само за членовете на клуба. Елате с мен, скъпи ми друже, и аз ще ви дам някои подробности, които може да ви бъдат полезни за вашия репортаж.

Той ме въведе решително в малка стая встрани от залата, затвори вратата, за да не мога да се измъкна и на принципа, според който човек маже лапите на котката с масло, за да я убеди да се настани в нов дом, започна да се суети и да вади уиски и цигари.

— Седнете.

Аз седнах.

— Първо, за този клуб. Клуб „Перо и мастило“ е единствената ексклузивна организация в Лондон от този тип. Ние се гордеем с този факт. За литературните кръгове ние сме това, което са „Брукс“ и „Карлтън“ за светските. Членовете се избират единствено с покана. Изборът, както разбирате, има характер на награда. Имаме точно сто члена, като включваме само онези писатели, които, по наше мнение, притежават прозорливост.

— А големият, широк, гъвкав поглед върху нещата?

— Извинете?

— Нищо.

— Имената на повечето присъстващи тук тази вечер трябва да са ви много познати.

— Познавам мис Ъкридж, председателката.

Лека, почти неуловима сянка премина през лицето на пълния младеж. Той свали пенснето си и почисти стъклата с леко неодобрение. В гласа му се промъкна глуха нотка.

— А, да — каза той. — Джулия Ъкридж. Мила душица, но между нас казано, само между нас, никак не я бива за администратор.

— Нима!

— Наистина. Честно казано, аз върша цялата работа. Аз съм секретар на клуба. Между другото, името ми е Чарлтън Праут. Може

би сте го чували?

Той ме изгледа с очакване и аз си помислих, че трябва да направя нещо по отношение на него. Беше твърде пригладен и нямаше право да си носи косата по този начин.

— Разбира се — отвърнах аз. — Чел съм всички ваши книги.

— Наистина ли?

— „Письък в нощта“. „Кой уби Джаспър Блосъм?“ — всички.

Той настръхна неодобрително.

— Сигурно ме бъркате с някой друг...ъ-ъ-ъ... писател — каза той. — Темите на моите произведения са доста различни. Рецензентите обикновено описват подобни произведения като „пастели в проза“. Най-харесваната ми книга, според мен, е „Сива мирта“. „Данстъбълс“ я издадоха миналата година. Беше приета изключително добре. Освен това се занимавам с критика за доста поизискани литературни обзори. — Той замълча. — Ако мислите, че ще представлява интерес за вашите читатели — каза той с неодобрително махване на ръката — ще ви изпратя снимка. Възможно е вашият редактор да поиска да я използва.

— Сигурен съм, че ще иска.

— Една снимка някак си... така де... откроява подобни репортажи.

— Точно това — сърдечно отговорих аз — прави една снимка и нищо друго.

— И да не забравите „Сива мирта“. Е, ако сте изпушили цигарата си, можем да се върнем в балната зала. Хората там разчитат на мен да поддържам настроението.

Щом той отвори вратата, ни посрещна изблик на музика и дори в този първи момент изпитах странното чувство, че сега тя звучи по-различно. А когато се измъкнахме иззад една палма в саксия и пред нас се разкри дансингът, разбрах причината за това.

Дансингът беше пълен. Всъщност беше претъпкан, задръстен от гърчещи се в ритъм тела и не можеше да побере всички танцуващи. Там, където двойките се бяха движили като единични разузнавачи, сега имаше цели батальони В залата беше шумно, навсякъде се носеше смях. Тези хора може и да разчитаха, както сподели моят събеседник, на него, за да поддържа настроението им, но по всичко личеше, че се веселяха забележително добре и в негово отсъствие. Аз поспрях и

удивено огледах тълпата. Цифрите, които беше цитирал Праут, очевидно бяха погрешни.

— Мисля, казахте, че клуб „Перо и мастило“ има само сто члена.

Секретарят се опитваше да нагласи очилата си. Той имаше почти същата способност като Ъкридж да изпуска пенснето си в моменти на силно вълнение.

— Сто... сто са — заекна той.

— Е, като ги броя отляво надясно, излизат близо седемстотин.

— Не мога да разбера.

— Може би са провели нов избор и са приели неколцина писатели, на които им липсва прозорливост — предположих аз.

В този момент съзрях мис Ъкридж, която вървеше към нас наежена.

— Мистър Праут!

Талантливият млад автор на „Сива мирта“ подскочи конвулсивно.

— Да, мис Ъкридж?

— Кой са всички тези хора?

— Аз... аз не знам — отговори талантливият младеж.

— Не знаете! Ваша работа е да знаете. Вие сте секретарят на клуба. Предлагам да разберете колкото може по-бързо кои са и какво си мислят, че правят тук.

С вид на човек, изпратен против волята му на смъртоносна мисия и уши, обагрени в яркорозово, скастриеният секретар се зае храбро със задачата. Край нас минаваше мъж с ведър вид, светли мустаци и вратовръзка и той скочи към него като възпълничък леопард.

— Извинете, сър.

— Е?

— Ще бъдете ли така добър... имате ли нещо против... извинете ме, че питам...

— Какво правите тук? — рязко попита мис Ъкридж, като прекъсна безплодното му запъване с властно нетърпение. — Как се озовахте на този бал?

Човекът доби изненадан вид.

— Кой, аз ли? — каза той. — Дойдох с всички останали.

— Какво искате да кажете с това „всички останали“?

— Членовете на клуба „Танцувални мероприятия и разходки сред природата на магазини «Уорнърс»“.

— Но това е бал с танци на клуб „Перо и мастило“ — с треперлив гласец изхленчи мистър Праут.

— Има някаква грешка — убедено отвърна мъжът. — Някаква глупава грешка. Ето — добави той, като повика с кимване един солиден джентълмен на средна възраст, който се суетеше наоколо, — по-добре да поговорите с нашия почетен секретар. Той трябва да знае. Мистър Бигс, този джентълмен изглежда мисли, че е станала някаква грешка с бала.

Мистър Бигс се спря и изслуша казаното. Погледнат отблизо, той имаше енергичен, непоколебим вид. Човекът определено ми хареса.

— Мога ли да ви представя мистър Чарлтън Праут? — казах аз. — Автор на „Сива мирта“. Мистър Праут — продължих, тъй като това не произведе почти никакво впечатление — е секретарят на клуб „Перо и мастило“.

— А аз съм секретарят на клуба „Танцувални мероприятия и разходки сред природата на магазини «Уорнърс»“ — заяви мистър Бигс.

Двамата секретари се изгледаха предпазливо, като две кучета.

— Но какво правите тук? — простена мистър Праут с глас на лек ветреца, полюшващ върховете на дърветата. — Това е частен бал с танци.

— Нищо подобно — решително отсече мистър Бигс. — Аз лично купих билети за всички наши членове.

— Но ние не сме пускали никакви билети за продажба. Балът беше изключително за...

— Съвсем очевидно е, че или сте дошли в погрешна зала, или сте сбъркали датата — тросна се мис Ъкридж, като отне думата на мистър Праут и пое върховното командване. Не я обвинявах, че изпитва известно нетърпение. Секретарят се справяше доста слабо с поверената му операция.

Мъжът, който представляваше клуба „Танцувални мероприятия и разходки сред природата на магазини «Уорнърс»“ повдигна многозначително вежди и изгледа учтиво, но войнствено този нов противник. Сега видът му ми легна на сърцето още повече. Човекът

срещу нас беше готов да се бори докрай, дори ако това му отнемеше цялото лято.

— Нямам честта да познавам тази дама — спокойно отвърна той, но очите му бяха започнали да кървяват. Хората от рода Бигс, сякаш казваха тези очи, считаха под достойнството си да воюват с жени, но ако жените си го търсеха, те можеха да бъдат мъже от стомана, без капчица жалост към врага. — Мога ли да попитам коя е тази дама?

— Това е нашата председателка.

— Радвам се да се запозная с вас, мадам.

— Мис Ъкридж — довърши представянето мистър Праут. Името изглежда прозвуча познато на мистър Бигс. Той се наведе и очите му блеснаха победоносно.

— Ъкридж ли казахте?

— Мис Джулия Ъкридж.

— Тогава всичко е наред — оживено заяви мистър Бигс. — Няма никаква грешка. Аз купих нашите билети от един джентълмен на име Ъкридж. Взех седемстотин по пет шилинга бройката, с намаление заради количеството и десет процента отстъпка за това, че платих в брой. Ако мистър Ъкридж е действал противно на указанията, вече е твърде късно да се поправи станалото. Би трябвало много ясно да му обясните какво трябва да направи, преди да се захване да го прави.

И с това изключително логично становище почетният секретар на клуба „Танцувални мероприятия и разходки сред природата на магазини «Уорнърс»“ се завъртя на тока на лъскавата си лачена бална обувка и изчезна сред множеството. Аз също се отдалечих. Тук, очевидно, нямаше какво повече да ме задържа. Докато вървах към изхода, погледнах през рамо. Авторът на „Сива мирта“ изслушваше встъплението на предстоящия болезнен tête-à-tête със своята шефка. Сърцето ми се късаше за него. Ако на света имаше напълно невинен човек, това беше именно мистър Праут, но президентката на клуб „Перо и мастило“ не беше жена, която би позволила подобна дреболия да ѝ попречи.

— О, просто ми хрумна, момко — каза Стенли Федърстоунхо Ъкридж скромно, интервюиран по-късно от нашия представител. — Ти ме познаваш. В един момент умът ми е празен лист, в следващия — бум! — хрумва ми някоя страхотна идея. Когато ми показва онази покана за бала, нещо загложди ума ми. После случайно срещнах в

пивницата един тип, който работел в магазини „Уорнърс“. Приятен тип, доста пъпчив. Каза ми, че техният клуб „Ганцувални мероприятия и разходки сред природата“ подготвял поредното празненство за полугодието. От дума на дума го убедих да ме запознае с почетния секретар и се договорихме. Този мъж ми хареса, момко. Голямо удоволствие е да срещнеш разумен човек, който разбира от бизнес. Уточнихме подробностите за нула време. Е, нямам нищо против да ти кажа, Корки, мойто момче, че най-сетне за пръв път в живота ми започвам ясно да виждам пътя си. Сега разполагам с известен капитал. След като изпратя на бедната малка Дора нейната стотачка, ще ми останат най-малко петдесет лири. Петдесет лири! Скъпи ми стари синко, от мен да знаеш, няма граница — абсолютно никаква граница пред онова, което мога да постигна с пет десетарки в джоба. Отсега нататък съвсем ясно виждам пътя напред. Стъпил съм на твърда почва. Светът, мойто момче, е в краката ми. Нищо не може да ми попречи да натрупам огромно състояние. Не преувеличавам, стари друже — огромно състояние. Ами че след година, по моите при това съвсем скромни сметки... — В този момент нашият представител напусна бързо сцената.

НЯМА СВАТЪБЕНИ КАМБАНИ ЗА НЕГО

Както може да се очаква от човек със светъл оптимизъм и вяра в живота като Ъкридж, цялата тази история отдавна е причислена към доказателствата, подкрепящи тезата, че в този наш свят всяко зло в края на краищата се оказва за добро. В нея отначало докрай той вижда пръста на Съдбата. И когато иска да представи аргумент в потвърждение на теорията си, че за добродетелните и де ните има изход от всяко трудно положение, точно епизод той прилага като Веществено доказателство. Може да се каже, че началото на тази история беше положено в Хей маркет един следобед в средата на лятото. Обядвахме за моя сметка в ресторант „Пал Мал“ и тъкмо излизахме, когато един голям и лъскав автомобил отби до тротоара, а шофьорът скочи от седалката, отвори капака на двигателя и започна да бърника вътре с чифт клещи в ръце. Ако бях сам, щях да се задоволя само с небрежен, бегъл поглед и да отмина, но за Ъкридж гледката как някой друг работи винаги представляваше неустойим интерес, затова той ме хвана за ръката и ме поведе да помагам в оказването на морална подкрепа на труженика. Приблизително две минути след като започна да диша настойчиво във врата на мъжа, последният, очевидно разбрал, че онова, което гъделичка косъмчетата по тила му не е нежен юнски вятър, погледна раздражено нагоре.

— Ей! — направи опит да протестира той. После раздранението му отстъпи място на нещо, което — като се има предвид, че беше шофьор — можеше да мине за сърдечност. — Здравсти! — поздрави той.

— О, Фредерик, здрасти — каза Ъкридж. — Не те познах. Това ли е новата кола?

— Аха — кимна шофьорът.

— Мой приятел — като се обърна към мен, обясни Ъкридж набързо. — Запознахме се в една кръчма. — Лондон беше пренаселен от приятели, с които Ъкридж се беше запознавал в една или друга кръчма. — Какъв е проблемът?

— Придърпва — каза шофьорът Фредерик. — Ей сега ще я оправя.

Увереността в собствените му способности се оказа оправдана. След малко той се изправи, затвори капака и избърса ръцете си.

— Хубав ден — каза той.

— Чудесен — съгласи се Ъкридж. — Накъде си тръгнал?

— Трябва да ида в Адингтън. Да взема началството, играе голф там. — За миг той се поколеба, после размекващото въздействие на лятното слънце очевидно взе връх. — Искате ли да ви закарам до Ийст Кройдън? Оттам можете да вземете влак обратно.

Предложението беше изключително благородно и нито Ъкридж, нито аз бяхме склонни да го отхвърлим с лека ръка. Настанихме се в колата, Фредерик натисна стартера и се понесохме бързо — двама светски господа, поели на следобедна разходка. Що се отнася до мен, аз се чувствах спокоен и жизнерадостен, а нямах причина да мисля, че Ъкридж се чувства по-различно. Затова неприятното произшествие, връхлетяло ни в този момент, ни се стори дважд по-разтърсващо. Бяхме спрели в долния край на улицата, за да дадем път на движещите се на север коли, когато нашата приятна следобедна дремливост беше нарушена от внезапен и силен вик.

— Ей!

Че викацията се беше обърнал към нас, нямаше никакво съмнение. Той стоеше на паважа на по-малко от метър, вперил гневен поглед именно в нашето скъпо купе. Беше набит мъж на средна възраст с брада, изключително неподходящо облечен в редингот и с бомбе, ако отчетем времето и предубежденията на светското общество по отношение на дрехите.

— Ей! Ти! — изрева повторно брадацият, скандализирайки всички почтени минувачи.

Шофьорът Фредерик, след като му хвърли бърз презрителен поглед с крайчеца на окото си, престана да проявява внимание към непристойните кръсъци на този представител на низшите слоеве, но аз с изненада забелязах, че Ъкридж беше започнал да наподобява дива твар, попаднала в капан. Лицето му беше почервеняло и бе добило надут вид, а той се взираше право напред в бъдещ съжаление опит да игнорира онова, което очевидно не би могло да бъде игнорирано.

— Искам да си поговоря с теб! — прогърмя гласът на брадация.

След това събитията се развиха със светкавична бързина. Колите бяха започнали да се движат и ние също поехме, набирайки скорост. Тогава мъжът очевидно си даде сметка, че „ако иска да направи нещо, то най-добре да го направи мигом“. Той подскочи тежко и се стовари върху стъпалото на автомобила. Ъкридж, който внезапно ж на [???], протегна голямата си ръка и го бутна. Неканеният гост падна и последното, което видях, беше как размахва юмрук, изправен по средата на улицата, излагайки се на непосредствената опасност да бъде прегазен от омнибус № 3.

— Господи! — въздъхна с известна угриженост Ъкридж.

— За какво беше всичко това? — попитах аз.

— Един тип, на когото дължа малко пари — кратко обясни Ъкридж.

— А! — възкликнах аз с разбиране. Повече обяснения не ми бяха нужни. Никога до този момент не бях виждал кредиторите на Ъкридж в действие, но той често ми беше подсказвал, че го дебнат из цял Лондон като леопарди в джунглата в очакване да се нахвърлят върху него. Имаше определени улици, по които той за нищо на света не искаше да минава, защото се боеше от физическа саморазправа.

— Цели две години вече ме преследва като ловджийско куче — каза той. — Появява се внезапно, когато най-малко очаквам и ми изправя косата.

Прииска ми се да получа повече подробности, дори намекнах нещо в този дух, но той потъна в мрачно мълчание. Навлизахме с голяма скорост в Клапъм Комън, когато се случи втората злополука, която щеше да ме накара дълго да помня това пътуване. Точно когато пред очите ни се появи указателната табела, някакво глупаво момиче изникна точно пред предните гуми. Тя пресичаше улицата и щом видя колата, напълно се паникьоса. Хукна да търчи напред-назад като пощуряла кокошка и докато двамата с Ъкридж едновременно скочихме на крака, вкопчили се ужасено един в друг, тя се спъна и се просна на земята. Ала Фредерик, майстор в своя занаят, бързо овладя положението. Той сви рязко и когато миг по-късно спряхме, момичето вече се надигаше, потънало в прах, но все пак цяло-целеничко. Беше едро момиче с изражение на бавнозагриваща овца.

Подобни случки се отразяват различно на различните хора. В хладните сиви очи на Фредерик, когато погледна през рамо, докато

даваше колата на заден ход, се четеше само изпълненото с досада презрение на един супермен към безкрайната глупост на заблудения пролетариат. Аз, от друга страна, бях реагирал с поток от нервни ругатни. А на Ъкридж, както забелязах, когато се поуспокоих, инцидентът беше въздействал върху кавалерските инстинкти. През цялото време, докато се движехме на заден ход, той си мърмореше нещо и изскочи от колата още преди да спрем съвсем, бълвайки извинения.

— Ужасно съжалявам. Можехме да ви убием. Не мога да си простя.

Момичето пък се отнесе към случилото се по съвсем друг начин. То се изкикоти глуповато. Не знам защо, но този безмозъчен смях ме впечатли по-силно от всичко случило се до този момент. Това неуместно веселие се дължеше, естествено, на разстроени нерви. Но аз още от пръв поглед бях получил някакво предубеждение спрямо въпросното същество.

— Надявам се — продължи да дърдори Ъкридж, — че не сте ранена? Кажете ми, че не сте ранена.

Момичето отново се изкикоти. Прииска ми се да отменим и да я забравя.

— Не, никак даже.

— Но сте разстроена, нали?

— Здравата се изтърсих — изкиска се малоумната гъска.

— И аз така си помислих. Боях се, че така е станало. Разстроена. Нервните ви възли треперят. Позволете ми да ви откарам до вас.

— О, няма нужда.

— Настоявам. Определено настоявам!

— Ей — каза с нисък, нетърпящ възражения глас шофьорът Фредерик.

— Е?

— Трябва да продължа към Адингтън.

— Да, да, да — раздражено заяви Ъкридж, съвсем като феодален владетел, който се възмуцава на неканената намеса на свой васал. — Но има достатъчно време да откарам тази дама до дома ѝ. Не виждаш ли, че е разстроена! Къде да ви закараме?

— Ей там, зад ъгъла на другата улица. Балбриган е името на къщата.

— Балбриган, Фредерик, на другата улица — каза Ъкридж с тон, който не търпеше възражения.

Предполагам, че гледката на дъщерята, пристигаща пред входната врата в даймлер, е необичайна на Пийбоди роуд, Клапъм Комън. Едва бяхме спрели, когато Балбриган започна да бълва навън обитателите си на цели взводове. През първите десет секунди на стъпалата отпред се появиха последователно баща, майка, три по-малки сестри и двама братя. Те се стекоха по градинската пътека като огромна вълна.

Ъкридж съвсем се развихри. Той бързо се вживя в ролята на приятел на семейството и пое всичко в свои ръце. След като се запозна с всички, с няколко трогателни слова обясни случилото се, докато аз си седях мълчалив и незначителен в моя ъгъл, а шофьорът Фредерик се взираше в масломера с неразгадаем поглед.

— Нямахте да си простя, мистър Прайс, ако нещо се беше случило с мис Прайс. За щастие, моят шофьор е отличен професионалист и успя да завие точно навреме. Ти прояви невероятно хладнокръвие, Фредерик — щедро го похвали Ъкридж, — невероятно хладнокръвие.

Фредерик продължи да се взира резервирано в масломера.

— Каква хубава кола, мистър Ъкридж! — каза майката на семейството.

— Нали? — небрежно отбеляза Ъкридж. — Да, доста прилична стара машина.

— Вие можете ли да карате? — попита по-малкият от двамата малки братя почтително.

— О, да. Да. Но по принцип използвам Фредерик из града.

— Ще ни удостоите ли с присъствието си вие и вашият приятел на чаша чай? — попита мисис Прайс.

Видях, че Ъкридж се поколеба. Той съвсем скоро беше привършил един отличен обяд, но никога не можеше да устои на предложение за безплатно похапване. В този момент обаче се обади Фредерик.

— Ей! — каза той.

— Е?

— Трябва да продължа към Адингтън — твърдо изрече Фредерик.

Ъкридж се сепна като човек, събуден от сън. Бях сигурен, че беше успял да убеди сам себе си, че колата е негова.

— Разбира се, да. Бях забравил. Трябва да бъда в Адингтън почти незабавно. Обещах да взема няколко приятели, които играят голф там. Някой друг път, а?

— Винаги, когато сте наоколо, мистър Ъкридж — заяви лъчезарно на всеобщия любимец мистър Прайс.

— Благодаря, благодаря.

— Кажете ми, мистър Ъкридж. Все се чудя, откакто ми казахте името си. То е толкова необичайно. Имате ли някаква връзка с мис Ъкридж, писателката? — изкудкудака майката на момичето.

— Тя ми е леля — грейна Ъкридж.

— О, наистина ли? Толкова харесвам нейните истории. Кажете ми...

Фредерик, на когото безмерно се възхищавах, прекъсна решително предстоящата продължителна литературна дискусия, като натисна стартера и ние потеглихме сред хор от благопожелания и покани. Стори ми се, че чух как Ъкридж, извърнат назад, обеща да доведе леля си на неделния обяд някой път. Щом завихме зад ъгъла, той се настани удобно на седалката и започна да ме поучава.

— Винаги оставяй добро впечатление, момко. Нищо не може да се сравни с доброто впечатление. Никога не пропускай възможността да се представиш както трябва. Това е тайната на успешния живот. Просто няколко сърдечни думи и виждаш — вече разполагам с място, където винаги мога да се отбия да похапна, когато не ми достигат средствата.

Бях отвратен от користолюбивите му възгледи и не поколебах да го заявя, но той ме смъмри от висотата своята житейска мъдрост.

— Добре е, че гледаш по този начин на нещата, Корки, моето момче, но даваш ли си сметка, че едно такова семейство винаги има студено говеждо, печени картофи, туршия, салата, крем от нишесте и някакво сирене всяка неделна вечер след литургия? Има моменти в живота на всеки човек, момко, когато хапка студено говеждо, последвано от крем от нишесте, означава повече, отколкото думите биха могли да изразят.

След около седмица ми се наложи да отскоча до Британския музей, за да събера материал за поредната си блестяща статия с много

полезна за читателите информация. Тези мои шедьоври се появяваха из седмичниците от време на време, макар и не толкова често, колкото бих искал. Скитах из Музея и събирах данни, когато попаднах на Ъкридж, стиснал за ръка две момчета. Изглеждаше доста изтощен и ме приветства с радостта на корабокрушенец, зърнал платно на хоризонта.

— Хайде, момчета, тръгвайте да си обогатявате знанията — каза той на децата. — Когато свършите, ще ме намерите тук.

— Добре, чичо Стенли — в хор отговориха те.

— Чичо Стенли? — с укор отбелязах аз.

Той леко трепна от обида.

— Това са хлапетата на Прайс. От Клапъм.

— Помня ги.

— Днес съм ги извел на разходка. Трябва да се отплатя за гостоприемството, Корки, мой човек.

— Това означава ли, че си започнал да се натрапваш на онези злочести хорица?

— Отбивам се там понякога — с достойнство отвърна Ъкридж.

— Още няма седмица откакто се запозна с тях. Колко често си се отбивал?

— Един-два пъти, май. Може би три.

— По време на храна?

— Е, имаше едно-друго за похапване — призна Ъкридж.

— И сега си чичо Стенли!

— Чудесни, сърдечни хора — каза Ъкридж и ми се стори, че долових в гласа му предизвикателна нотка. — Приеха ме като член на семейството от самото начало. Днес следобед, например, ми натресоха тези хлапета. Но като цяло тази работа има повече положителни страни. Признавам, че не си падам твърде по пеенето на църковни химни след вечерята в неделя, но питателната храна, момко, си е неоспорим факт. Студеното говеждо — с мечтателен вид заяви Ъкридж, — определено си го бива.

— Лакомо добиче! — осъдително казах аз.

— Трябва да оцелявам, старче. Разбира се, има едно-две неща в тази история, които ме поставят в неловко положение. Например, те някак са останали с впечатлението, че колата, с която се появихме онзи ден, е моя и децата непрекъснато ми опяват да ги повозя. За щастие

успях да подкупя Фредерик и той предполага, че ще може да уреди едно-две кръгчета през следващите няколко дни. А мисис Прайс постоянно ме моли да заведа леля ми на чай, за да си поговорят, а на мен сърце не ми дава да ѝ кажа, че леля ми абсолютно и окончателно се отказа от мен и ме лиши от наследство същия ден след онази история с танците.

— Не си ми казал.

— Не съм ли? А, да. Получих писмо от леля, в което ме уведомяваше, че за нея аз вече не съществувам. Помислих си, че това е проява на отвратително тесногръдие, но не мога да твърдя, че бях съвсем изненадан. И въпреки това се чувствам доста неловко, когато мисис Прайс иска да пообщува с нея. Наложих си да ѝ кажа, че леля ми е хроничен инвалид и никога не излиза, тъй като на практика е прикована към леглото. Всичко това ме изтощава, момко.

— Предполагам.

— Разбираш ли — каза Ъкридж, — никак не обичам да увъртам.

Но нямаше как да избегне това, така че го оставих и продължих своята изследователска дейност.

След това заминах в отпуск за няколко седмици извън града. Когато се върнах на Ибъри стрийт, Бауълс, моят хазаин, откъсна от сърцето си един комплимент за загорелия ми вид, а после ме уведоми, че докато съм отсъствал Джордж Тапър ме е търсил няколко пъти.

— Много искаше да ви види, сър.

Това ме изненада. Джордж Тапър винаги се радваше — или си даваше вид, че се радва — да види стар приятел от училище, когато го потърсех, но рядко се отбиваше у дома.

— Каза ли какво иска?

— Не, сър. Не остави съобщение. Просто попита кога се очаква да се завърнете и изрази желание да го посетите, веднага щом ви бъде удобно.

— Най-добре веднага да отида и да се срещна с него.

— Може би ще бъде разумно, сър.

Намерих Джордж Тапър във Външното министерство, заобиколен от важни бумажки.

— Ето те и теб най-сетне! — извика, както ми се стори, сърдито Джордж. — Вече бях започнал да си мисля, че никога няма да се върнеш.

— Прекарах чудесно, много благодаря, че попита — отвърнах аз.
— Розите отново разцъфтяха по бузите ми.

Джордж сгърчи лице като захапал лимон и изруга кратко първо бузите ми, а после и розите.

— Виж какво — настойчиво заговори той, — трябва нещо да се направи. Видя ли се вече с Ъкридж?

— Не още. Мислех да го потърся тази вечер.

— Потърси го. Знаеш ли какво е станало? Този беден нещастник взел, че се сгодил и ще се жени за някакво момиче от Клапъм!

— Какво?

— Сгоден! За някакво момиче от Клапъм. Клапъм Комън — добави Джордж Тапър, сякаш според него това утежняваше положението още повече.

— Шегуваш се!

— Не се шегувам — раздразнително отвърна Джордж. — Имам ли вид на човек, който се шегува? Срецнах го в Батърсий парк с нея и той ме представи. Тя ми напомни — каза Джордж Тапър, като леко потръпна, тъй като онази страховита вечер явно беше оставила незаличими следи в душата му — на онази противна жена в розово, която доведе със себе си на вечерята в Риджънт грил и която през цялото време не спря да ломоти на висок глас за стомашните проблеми на леля си.

Тук, според мен, той се отнесе несправедливо към мис Прайс. По време на краткото ни познанство тя ми се беше сторила голяма досадница, но никога не бих си помислил да я поставям редом до Флоси на Билсън Тупалката.

— Добре де, какво искаш да направя? — попитах аз, при това съвсем основателно.

— Трябва да измислиш някакъв начин да го откачиш от тази въдица. Аз не мога да направя нищо. По цял ден съм зает.

— Аз също съм зает.

— Зает, дръжки — изпръхтя презрително Джордж Тапър, който в моменти на силна емоция проявяваше склонност да прибъгва към фразеологията на училищните ни дни и да се изразява по неподобаващ за служител на Външното министерство начин. — Само веднъж седмично вземеш, че се понапънеш малко, за да снесеш някаква проклета статия за някой жълт парцал на тема „Трябва ли помощник-

енорийските свещеници да се целуват?“ или друга такава глупост, а през останалото време се шляеш с Ъкридж. Ясно е, че ти си човека, който трябва да измъкне бедния идиот от капана.

— А ти откъде знаеш, че той иска да бъде измъкнат? Струва ми се, че много прибързано си правиш заключения. За вас, безчувствените правителствени чиновници, е много лесно да се подигравате на свещеното чувство, но именно любовта, както понякога казвам, кара земята да се върти. Ъкридж вероятно чувства, че досега не е знаел какво означава истинско щастие.

— Хайде бе! — изсумтя Джордж Тапър. — Е, на мен не изглеждаше така, когато го срещнах. Спомняш ли си, когато в училище премина в тежката категория и онзи тип от Сеймур му извади въздуха в първия рунд? Точно такъв вид имаше, когато ми представяше момичето.

Склонен съм да призная, че това сравнение ме впечатли. Странно как тези дребни случки от детството се запечатват в паметта на човек. Дори след толкова време все още виждах Ъкридж превит на две, притиснал с ръкавица диафрагмата си, а погледът му шареше наоколо с изненада и объркване. Ако поведението му като годеник беше напомнило на Джордж Тапър за този злополучен случай, то изглежда наистина беше дошло време приятелите му да се притекат на помощ.

— Ти очевидно си приел ролята на негов неофициален ангел-пазител — каза Джордж. — Затова сега ще трябва да се задействаш.

— Ще отида да го видя.

— Цялата тази история е толкова абсурдна — каза Джордж Тапър. — Как може Ъкридж да се ожени за когото и да било! Та той няма пукната пара.

— Ще му обърна внимание на този факт. Той очевидно го е пропуснал.

Когато навестяхах Ъкридж в жилището му, имах навика да заставам под прозореца и да викам името му — при което, ако беше в наличност и приемаше посетители, той се надвесваше навън и ми пускаше ключа си, като спестяваше неудобството на своята хазайка да се качва от сутерена и да отваря вратата. Много разумен подход, като се има предвид, че отношенията му с тази тиранична дама обикновено бяха доста обтегнати. Не измених на навиците си и скоро на прозореца цъфна глава.

— Здравсти, момко!

Стори ми се, дори от това голямо разстояние, че имаше нещо странно в лицето му, но едва когато изкачих стълбите и се озовах в стаята му, установих това със сигурност. Забелязах, че по някакъв начин той беше успял да се сдобие с насинено око, което, макар и попреминало апогея си, все още беше с изключително наситен цвят.

— Боже мой! — възкликнах аз, вперил поглед в декорацията. — Как и кога?

Ъкридж мрачно подръпна от лулата си.

— Дълга история — каза той. — Помниш ли онези хора на име Прайс от Клапъм...

— Да не би сега да ми кажеш, че твоята годеница вече е успяла да ти фрасне един в окото?

— Вече си чул? — изненадан попита Ъкридж. — Кой ти каза, че съм сгоден?

— Джордж Тапър. Току-що се видях с него.

— О, добре, това ще ми спести доста обяснения. Момко — сериозно каза Ъкридж, — нека това да ти послужи като предупреждение. Никога...

На мен ми трябваха факти, не поучения.

— Как се сдоби с това око? — прекъснах го аз.

Ъкридж издуха облак дим и другото му око просветна мрачно.

— Това беше работа на Ърни Финч — каза той студено.

— Кой е Ърни Финч? Никога не съм го чувал.

— Пада се някакъв приятел на семейството и, доколкото мога да разбера, е имал големи мераци по отношение на Мейбъл преди аз да се появя. Когато се сгодихме, той отсъствал и очевидно никой не сметнал за нужно да му каже за промяната, та той се върна една вечер и ме свари да я целувам за довиждане в предната градина. Гледай сега как зловещо се стекоха обстоятелствата, Корки. При вида му Мейбъл се стресна и извика. А фактът, че тя извика, накара този гнусен тип Финч да погледне на ситуацията от абсолютно погрешен ъгъл. Той се втурна към нас, дръпна силно с една ръка очилата ми и ме удари с другата в окото. И преди да успея да го докопам, писъкът на Мейбъл разбуди цялото семейство, те излязоха и ни разтърваха, като обясниха, че съм сгоден за Мейбъл. Когато чу това, човекът се извини. Ще ми се да беше видял противната му самодоволна усмивка, когато го правеше.

После избухна кавга и старият Прайс му забрани да стъпва в къщата. Не че от това имах някаква полза. Оттогава си стоя тук и никъде не излизам. Чакам синината да попремине.

— Разбира се — заявих аз, — човек няма как донякъде да не съжали онзи тип.

— Това не се отнася за мен — отсече категорично Ъкридж. — Стигнах до заключението, че на този свят няма място едновременно за двама ви. Затова живея с надеждата някоя нощ да го срещна в някоя тъмна уличка.

— Ти си му отнел момичето — напомних му аз.

— Не ми трябва отворотелното му момиче — с не съвсем кавалерско раздражение извика Ъкридж.

— В такъв случай, ти наистина искаш да се измъкнеш от тази ситуация?

— Разбира се, че искам да се измъкна.

— А как изобщо позволи да се стигне дотам?

— Не мога да ти кажа, стари друже — откровено си призна Ъкридж. — Всичко ми е като някакво ужасно неясно петно. Цялата история си беше истински шок. Дойде ми като гръм от ясно небе. Единственото, което си спомням е, че се озовахме сами в гостната след неделната вечеря и изведнъж стаята се напълни с Прайсовци от всякакъв сорт, които бръцолевеха благословии и честитки. И стана тя каквато стана.

— Но ти трябва да си им дал някакъв повод.

— Държах я за ръката. Признавам това.

— Ах!

— Добре де, дявол да го вземе, не виждам защо трябваше да се прави такъв въпрос от това. Какво означава едно обикновено държане на ръка? Всичко, Корки, мойто момче, се свежда до въпроса „Може ли някой мъж да се чувства в безопасност?“. В днешно време нещата са стигнали дотам — отсече Ъкридж дълбоко оскърбен, — че само да подхвърлиш на някое момиче блага дума и докато се усетиш, вече си в хотел „Лорд Уордън“ в Дувър и събираш ориза от косата си.

— Е, трябва да признаеш, че сам си го търсеше. Появи се с нов даймлер и започна да важничеш за половин дузина милионери. Освен това си извеждал семейството на разходка с колата, нали?

— Може би един-два пъти.

— И си говорил за леля си, предполагам, и колко е богата?

— Може би съм я споменавал бегло понякога.

— Е, тези хора съвсем естествено са си помислили, че Бог те изпраща. Богатият зет. — Настроението на Ъкридж се подобри дотолкова, че да оформи върху устните му наченките на слаба доволна усмивка. После проблемите му отново го затиснаха. — Всичко, което трябва да направиш, ако искаш да се измъкнеш, е да им признаеш, че нямаш пукнат грош.

— Но, момко, там е проблемът. По едно стечение на обстоятелствата сега съм в навечерието на спечелване на голямо състояние и се боя, че съм им споменавал това.

— Какво имаш предвид?

— Откакто те видях за последен път, вложих всичките си пари в букмейкърския бизнес.

— Какви ги приказваш — „всичките си пари“? Откъде си се сдобил с пари?

— Нали не си забравил онези петдесет лири, които спечелих от продажбата на билети за бала на леля ми? После спечелих още нещичко от разумни залози тук и там. Та така. В настоящия момент фирмата е още малка, но като се има предвид, че светът е пълен с балами, които се надпреварват да залагат на губеци коне, тази работа е потенциална златна мина, а аз съм партньор без пряко участие в ръководството на фирмата. Те просто ще ми се изсмеят в лицето и ще се завтекат към съда, за да заведат дело за нарушаване на обещание. Трудно е, дявол да го вземе! Точно когато здраво съм стъпил с крак на стълбата към успеха, да ми се случи това. — Ъкридж млъкна и беше очевидно, че мозъчните му клетки са включени на пълна мощност. — Има само един план, за който се сещам — най-накрая каза той. — Ще имаш ли нещо против да напишеш анонимно писмо?

— Каква е идеята?

— Просто си мислех, че ако им напишеш анонимно писмо, обвиняващо ме в какво ли не... Може да напишеш, съм вече женен.

— Няма да свърши работа.

— Може би си прав — унило каза Ъкридж и отново изпадна в мълчалив размисъл. Аз станах да си вървя. Бях стигнал до вратата, когато го чух да трополи надолу по стълбите.

— Корки, старче!

— Ехо?

— Струва ми се, че го измислих — каза Ъкридж, като застана до мен. — Хрумна ми преди секунда. Какво ще стане, ако някой отиде до Клапъм и се престори на детектив, който разпитва за мен? Зловещо и загадъчно, нали разбираш. Няколко многозначителни кимвания и поклащания на главата. Да създаде впечатление, че ме издирват за нещо. Схващаш ли идеята? Ще задаваш куп въпроси и ще си записваш отговорите в тефтерче...

— Какво искаш да кажеш — аз ли искаш да отида?

Ъкридж ме погледна обидено.

— Разбира се, че ти. Нали няма да откажеш да направиш подобна дребна услуга на стария си приятел?

— Ще откажа и още как! А освен това от моето ходене там няма да има никаква полза? Те са ме виждали.

— Да, но няма да те познаят. Твоето лице — угоднически каза Ъкридж — е най-обикновено и с нищо незапомнящо се. Или пък някой от онези гримьори в театъра ще те дегизира...

— Не! — твърдо заявих аз. — Готов съм да направя всичко в разумни граници, за да ти помогна да се измъкнеш от тази каша, но отказвам да си сложа фалшиви бакенбарди заради теб, или заради когото и да било друг.

— Добре тогава — унило измънка Ъкридж, — в такъв случай няма какво да се...

В този момент той изчезна. Това стана толкова бързо, та човек можеше да остане с впечатление, че ангел небесен се беше спуснал от висините и го беше грабнал. Само острият мирис на силния му тютюн остана да ми напомня, чо до преди миг Ъкридж е бил до мен, а затръшването на нходната врата ми подсказа къде е изчезнал. Огледах се в невъзможност да си обясня това тъй внезапно оттегляне и едва тогава чух шум от тичане и забелязах набит брадат мъж на средна възраст с редингот и бомбе. Той беше от онези хора, които, веднъж видени, трудно могат да бъдат забравени. Веднага го познах. Това беше кредиторът, мъжът, на когото Ъкридж дължеше известна сума пари, мъжът, който се беше опитал да превземе на абордаж нашата кола в Хей маркет. Като спря на улицата пред мен, той свали бомбето и попи потта от челото си с голяма пъстра копринена кърпа.

— Този, с когото говорехте, не беше ли мистър Смолуийд? — попита той на пресекулки. Очевидно беше останал без дъх.

— Не — любезно отвърнах аз. — Не. Не беше мистър Смолуийд.

— Вие ме лъжете, млади човече! — извика кредиторът и гласът му се извиси в до болка познат вик. При тези думи, сякаш те бяха някаква вълшебна парола, улицата изведнъж се пробуди от сън. Тя се изпълни с народ. От прозорците започнаха да се подават прислужници, отвсякъде започнаха да се стичат хазайки, самите стени сякаш започнаха да изригват развълнувани зрители. Оказах се център на внимание — и поради някаква причина, която не можех да си обясня, в ролята на злодея от драмата. Какво в действителност бях сторил на бедния старец, никой не знаеше; ала философската школа, която твърдеше, че съм го ограбил и най-брутално пребил, имаше най-многобройни последователи и на доста места се чуваха предложения да бъде линчуван. За щастие някакъв младеж със син костюм от каша, който беше един от най-рано пристигналите на местопроизшествието, се самообяви за умиротворител.

— Хайде, старче, ела — успокояващо каза той, като хвана под ръка силно разгневения кредитор. — Не искаш да привличаш излишно внимание към себе си, нали?

— Там вътре! — изрева кредиторът, като посочи към вратата.

Тълпата изглежда разбра, че е направила грешка в диагнозата. Преобладаващото мнение вече беше, че аз съм отвлякъл дъщерята на мъжа и я държа като пленница зад онази зловеща врата. Настроението в полза на моето линчуване стана почти всеобщо.

— Хайде, хайде — каза младежът, когото с всяка изминала минута харесвах все повече.

— Ще разбия вратата!

— Хайде, хайде! Нали не искаш да правиш глупости — замоли го умиротворителят. — Преди да се усетиш, ще пристигне някой полицай и няма да се почувстваш никак добре, ако той установи, че вдигаш глупав скандал.

Трябва да кажа, че ако бях на мястото на брадатия мъж и правото толкова неоспоримо беше на моя страна, този довод изобщо нямаше да ме трогне, но предполагам, че почтените граждани, които могат да загубят репутацията си, имат различни възгледи за значението на един сблъсък с полицията, колкото и правото да е на тяхна страна. Гневът на

кредитора започна да стихва. Той се поколеба. Очевидно се опитваше да подходи към въпроса в светлината на чистия разум.

— Знаеш къде живее този тип — продължи да го убеждава младежът. — Разбираш ли какво имам предвид? Искам да кажа, можеш да дойдеш и да го намериш когато си поискаш.

Това също ми прозвуча неубедително, но очевидно успя да убеди онеправдания кредитор. Той се остави да бъде отведен и след малко драмата загуби притегателната си сила поради оттеглянето на главния герой. Публиката се разотиде. Прозорците започнаха да се затварят, районът се изпразни и улицата отново премина във владение на котката, която обядваше в канавката и на амбулантния търговец на зеленчуци, който възпяваше своето брюкселско зеле.

През процепа на пощенската кутия се разнесе дрезгав глас.

— Онзи отиде ли си, момко?

Аз допрых устни до процепа и ние започнахме да си говорим като Пирам и Тисба. (вавилонска легенда, разработена от Овидий в неговите „Метаморфози“ и легнала в основата на Шекспировата трагедия „Ромео и Жулиета“. Дватама влюбени се срещали тайно, защото принадлежали към враждуващи семейства и на една от срещите Тисба, която дошла по-рано, видяла на мястото лъвица и избягала, но си изпуснала плаща. Лъвицата го разкъсала, а Пирам помислил, че е загинала самата Тисба и се самоубил. Виждайки малко по-късно трупа му, момичето направило същото, бел. пр.)

— Да.

— Сигурен ли си?

— Определено.

— И не се спотайва нейде зад ъгъла, изчаквайки удобен момент да ми скочи?

— Не. Отиде си.

Вратата се отвори и Ъкридж излезе с огорчен вид.

— Това е непоносимо! — каза той кисело. — Едва ли ще повярваш, Корки, но целият този шум е за жалките една лира, два шилинга и три пенса за едно противно човече с пружина, което се счупи още първия път, като го навих. Още първия път, старче! Не става дума за велосипед за двама, за фотоувеличител „Кодак“ и за фотографски фенер.

Аз изпаднах в недоумение.

— Защо едно човече с пружина трябва да бъде като велосипед за двама и всичко останало?

— Ето каква е историята — каза Ъкридж. — Близко до мястото, където живеех преди няколко години, имаше магазин за велосипеди и фотографски принадлежности. Там видях един велосипед за двама, който доста ми хареса. Поръчах го условно на въпросния тип. Разбираш ли, абсолютно условно. Освен това поръчах един фотоувеличител „Кодак“ и фотографски фенер. Стоките трябваше да бъдат доставени, когато твърдо решах дали да ги купя. След седмица този тип ме пита има ли още нещо, което искам да науча, преди окончателно да купя боклуците. Казах му, че все още обмислям въпроса, а междувременно взех малкото човече с пружина, изложено на витрината. Когато го навият, човечето се движи.

— И?

— И, дявол да го вземе — огорчено обясни Ъкридж, — то изобщо не тръгна. Счупи се още първия път, когато се опитах да го навия. След това минаха няколко седмици и този тип започна да се държи изключително неприятно. Искаше да му платя! Опитах се да му обясня. Казах му: „Виж сега, мой човек, трябва ли да говорим повече за това? Всъщност, мисля, че ти се измъкна сух от водата. За какво — казах му — предпочиташ да ти дължат? За едно човече с пружина или за велосипед за двама, фотоувеличител «Кодак» и фотографски фенер?“ Човек би си помислил, че това уравнение е достатъчно просто и за най-посредствения интелект, но не, той продължи да вдига пара, докато накрая се наложи да си сменя квартирата. За щастие, бях му дал фалшиво име...

— Защо?

— Просто обикновена делова предпазливост — обясни Ъкридж.

— Разбирам.

— За мен въпросът бе приключен. Но оттогава той постоянно изскача пред мен, когато най-малко очаквам. Веднъж проклетият дявол едва не ме спипа наред Странд, та се наложи да търтя като заек нагоре по Бърли стрийт. Със сигурност щеше да ме стигне, само че се спъна в кошница картофи. Това си е истинско преследване, мътните да го вземат, точно така — преследване!

— Защо не му платиш на човека? — предложих аз.

— Корки, старче — каза Ъкридж с явно неодобрение към тези безразсъдни финансови методи, — бъди разумен. Как да му платя? Ако оставим настрана факта, че на този етап от моята кариера ще бъде истинска лудост да започна да пиляя пари наляво и надясно, това си е въпрос на принцип!

Непосредственият резултат от този неприятен епизод беше, че Ъкридж, след като си опакова багажа в един малък куфар и ме накара да платя, макар и с голяма неохота, едноседмичния му наем вместо предупреждение, тихо и без да вдига шум се изнесе от собственото си жилище и се настани в моето за голямо удоволствие на Бауълс, който приветства неговото пристигане с церемониална радост и се разстла над него по време на вечерята като баща над отдавна загубен син. И преди ми се беше случвало да му давам убежище, когато се нуждаеше от такова, затова Ъкридж се настани в покоите ми с лекотата на войн ветеран, участвал в стотици военни кампании. След което описа квартирата ми като най-гостоприемния дом на света и каза, че почти бил решил да остане и да прекара старините си тук.

Не мога да кажа, че това предложение ме накара да изпадна в екзалтираната радост, в която изпадна Бауълс. От вълнение той за малко да изпусне блюдото с картофи. Все пак съм длъжен да призная, че Ъкридж не беше претенциозен гост. Неговият навик никога да не става от леглото преди обяд ми осигури онези спокойни утрини, които са толкова важни за един млад журналист, ако иска да напише най-доброто, на което е способен, за рубриката си „Интересна информация“. Ако пък ми се наложеше да работя вечер, той винаги беше готов да слезе долу и да изпуши лула тютюн с Бауълс, когато намираше за също тъй приятен събеседник, какъвто Бауълс намираше него. Всъщност, единственият му недостатък беше навикът, който си беше създал, да нахлува в спалнята ми по всяко време на нощта, за да сподели с мен някой нов план, предназначен да го избави от почтените му задължения спрямо мис Мейбъл Прайс от Балбриган, Пийбоди роуд, Клапъм Комън. Моите до болка прями забележки по повод на това му държане го обуздаха за четиридесет и осем часа, но в три часа на неделната сутрин, с която завършваше първата седмица на неговия престой, светлината на лампата над главата ми даде да разбере, че той отново беше нахлул.

— Мисля си, момко — чух в просъница доволен глас и в същия момент върху пръстите на краката ми се стовари огромна тежест, — че най-сетне успях да намеря идеалното решение. Браво на Бауълс. Без помощта му тази идея никога нямаше да ми хрумне. Едва когато ми разказа сюжета на романа, който четял в момента, изведнъж прогледнах. Слушай, старче — продължи Ъкридж, като се настани още по-удобно върху пръстите на краката ми, — и ми кажи не съм ли измисли нещо наистина добро. Преди няколко дни лорд Клод Тремейн трябвало да се ожени за Анджела Брейсбридж, най-красивото момиче в Лондон...

— За какво, дявол да го вземе, говориш? И знаеш ли кое време е?

— Времето няма значение, Корки, мойто момче. Утре е ден за почивка и можеш да спиш до късно. Бях започнал да ти разказвам сюжета на това романче, дето Бауълс го чете. — Не си ме събудил в три часа сутринта, за да ми разказваш сюжета на някакво блудкаво романче!

— Ти не ме слушаш, старче — с лек укор в гласа отбеляза Ъкридж. — Казах, че именно този сюжет ме наведе на голямата идея. Ще бъда кратък, тъй като ми се струва че си в доста странно настроение. Та този лорд Клод, усетил някаква особена болка в левия хълбок и отишъл на лекар няколко дни преди сватбата, а докторът направо съсипал младия му живот, като му заявил, че му остават само шест месеца живот. Историята е доста по-дълга, разбира се, а накрая се оказва, че този глупав доктор бил сгрешил, но най-важното е, че този развой на събитията направил сватбата абсолютно немислима. Всички били изпълнени със съчувствие към Клод. Нещо повече — непрекъснато повтаряли, че той в никакъв случай не трябвало да мисли за женитба. Ето как внезапно ми хрумна, момко, че това е спасителният план на живота ми. Утре ще ходя на вечеря в Балбриган и това, което искам да направя, е просто да...

— Можеш да спреш дотук — ядосано заявих аз. — Знам какво искаш да направя. Искаш да дойда с теб, дегизиран с цилиндър и стетоскоп, да обясня на тези хорица, че съм лекар от Харли стрийт, че съм те преглеждал и съм установил, че си в последния стадий на сърдечно заболяване.

— Нищо подобно, старче, нищо подобно. Не бих и помислил да те моля да правиш подобно нещо.

— Щеше да ме помолиш, ако се беше сетил за това.

— Е, всъщност, като го споменавах — замислено произнесе Ъкридж, — това не би било никак зле. Но ако нямаш желание да го...

— Нямам.

— Добре, тогава всичко, което искам да направиш, е да дойдеш в Балбриган към девет. Дотогава вечерята ще е приключила. Няма смисъл — заяви дълбокомислено Ъкридж — да пропускам вечерята. Ела в Балбриган към девет, попитай за мен и ми кажи пред цялата банда, че леля ми е много тежко болна.

— Какъв е смисълът на всичко това?

— Корки, ти не показваш онази проникателна интелигентност, за която съм изприказвал толкова похвали. Не разбираш ли? Това ще ме довърши. Ще се хвана за сърце то...

— Те ще прозрат в миг измамата.

— Ще помоля за вода...

— Е, това е убедителен жест. Ще ги накара да разберат, че не си на себе си.

— И малко след това ще си тръгнем. Всъщност, ще си тръгнем възможно най-бързо. По този начин ще съм показал, че имам слабо сърце, а след няколко дни ще им пиша, че съм минал на преглед и венчавката, за нещастие, трябва да бъде отменена, защото...

— Изключително глупава идея!

— Корки, мойто момче — сериозно заяви Ъкридж, — за човек, затънал като мен до уши в смрадта, нито една идея, която има шанс да проработи, не е глупава. Не мислиш ли, че тази ще свърши работа?

— Може и да свърши — признах аз.

— В такъв случай, ще опитам. Мога да разчитам на теб да изиграеш ролята си, нали?

— Но откъде съм разбрал, че леля ти е болна?

— Много просто. Обадили са се от нейната къща, а ти си единственият човек, който знае къде ще прекарам вечерта.

— А ще се закълнеш ли, че това е всичко, което искаш да направя?

— Абсолютно всичко.

— Няма да ме закараш там и да ме натопиш за нещо друго?

— Старче!

— Добре — казах аз. — Интуицията ми подсказва, че нещо ще се обърка, но предполагам, че трябва да го направя.

— Ето това са думи на истински приятел! — възкликна Ъкридж.

В девет часа на следващата вечер аз стоях на стълбите на Балбриган в очакване някой да отговори на позвъняването ми. Във виолетовия сумрак се прокрадваха котки, а от един осветен прозорец на сутерена се разнасяше подрънкване на пиано и долитаха гласове, пеещи някакъв скръбен химн. Разпознах този на Ъкридж, който се извисяваше над останалите. Той изразяваше с енергия, която за малко да счупи стъклото, желание да бъде малко дете, непознано грях и това още повече подсили собственото ми мрачно настроение. Дългият опит, който имах с находчивите замисли на Ъкридж, ме беше научил да бъда фаталист по отношение на същите. Независимо от многообещаващите изгледи за успех, почти винаги се оказвах забъркан в някакви кошмарни каши.

Вратата се отвори. Появи се прислужница.

— Тук ли е мистър Ъкридж?

— Да, сър.

— Мога ли да го видя за момент?

Последвах я в гостната.

— Един джентълмен, който иска да види мистър Ъкридж — обяви прислужницата и ме остави да изиграя ролята си.

Усещах се доста странно. Изпитвах паника, от която устата ми беше пресъхнала и изведнъж си дадох сметка, че това е същата онази сценична треска, която бях изпитал преди години, когато поради недостиг на таланти в училището, бях избран да изпея песен по време на годишната продукция. Погледнах към пълната с Прайсовци стая и езикът ми изневери. Над етажерката край стената висеше провесен на корда зловец на вид препариран гларус с разперени криле. Човката му беше зейнала, а очите му гледаха язвително. Усетих, че съм се втренчил в него като хипнотизиран. Той сякаш от пръв поглед беше прозрял намеренията ми.

Ъкридж ми се притече на помощ. Невероятно спокоен в тази страховита стая, той приближи да ме поздрави, блестящо облечен с фрак, лачени обувки и вратовръзка, в които познах моята лична собственост. Както винаги, когато беше оплячкосал гардероба ми, той излъчваше богатство и почтеност.

— Искал си да ме видиш, момко?

Той ме погледна многозначително и аз се окопитих. Бяхме репетирали внимателно тази малка сцена докато обядвахме и започнах бързо да си припомням диалога. Успях да се отърся от хипнотичното въздействие на пернатото грозилище и започнах.

— Боя се, че имам неприятни новини, старче — тихо казах аз.

— Неприятни новини? — повтори Ъкридж, опитвайки се да пребледнее.

— Неприятни новини!

По време на репетициите го бях предупредил, че диалогът ще звучи също като някой водевилен номер на двама заядливи колежани, но той беше отхвърлил възражението ми като пресилено. Независимо от всичко думите ни прозвучаха точно така и аз усетих как ме облива топла вълна и се изчервявам.

— Какво има? — развълнувано попита Ъкридж, като ме хвана за ръката със сила, равна на конска ухапка.

— О-о-о! — извиках аз. — Леля ти! Току-що ми телефонираха от дома й — продължих аз, набирайки скорост, — за да ми кажат, че отново е получила криза. Състоянието й е много тежко. Може би вече е твърде късно.

— Вода! — каза Ъкридж, като се олюля и сграбчи жилетката си — или по-точно моята жилетка, която твърде непредвидливо бях пропуснал да заключа. — Вода!

Играта му беше превъзходна. Дори аз, колкото и да ми се искаше да престане да съсипва една от най-хубавите ми вратовръзки, трябваше да призная това. Предполагам, че се олюля толкова убедително заради опита от множеството удари, които беше изтърпял от Съдбата през живота си. В стаята нямаше вода, но цяла орда от невръстни Прайсовци мигом се втурна да потърси вода, а през това време останалите членове на семейството се скупчиха около разстроения мъж, загрижени и изпълнени със съчувствие.

— Леля ми! — изстена Ъкридж.

— Аз не бих се притеснявал, старче — долетя глас откъм вратата.

Гласът беше толкова презрителен и неприятен, та за миг си помислих, че именно гларусът беше проговорил. Щом се обърнах обаче, забелязах младеж в син костюм от каша. Младеж, когото бях

виждал преди. Това беше Умиротворителя, онзи тип, който беше успокоил и отвел разгневения мъж, на когото Ъкридж дължеше известна сума пари.

— Аз не бих се притеснявал — отново каза той и изгледа Ъкридж с откровена омраза. Появата му предизвика вълнение. Мистър Прайс, който мачкаше рамото на Ъкридж с мълчаливото съчувствие на силен мъж, се извиси величествено, доколкото му позволяваха неговите метър и шейсет и пет.

— Мистър финч — каза той, — мога ли да знам какво правите в дома ми?

— Добре, добре...

— Мисля, че ви казах...

— Добре, добре — повтори Ърни Финч, който очевидно беше младеж с характер. — Дойдох само да изоблича един мошеник!

— Мошеник!

— Него! — каза младият мистър Финч, като посочи презрително с пръст Ъкридж.

Стори ми се, че Ъкридж понечи да каже нещо, но се отказа. Що се отнася до мен, аз се бях измъкнал от центъра на събитията и наблюдавах иззад един червен плюшен диван по-нататъшния им развой без да привличам внимание към себе си. Искаше ми се изцяло да се разгранича от ставащото пред очите ми.

— Ърни Финч — надутото заяви мисис Прайс, — какво искаш да кажеш?

Младежът изобщо не изглеждаше обезкуражен от царящата атмосфера на всеобща враждебност. Той засука малките си мустачки и се усмихна хладно.

— Искам да кажа — заяви той, като бръкна в джоба си и извади някакъв плик, — че този тип тук няма никаква леля. Или, ако има, тя не е мис Джулия Ъкридж, известната и богата романистка. Аз имах своите съмнения към този джентълмен от самото начало, мога да ви кажа, и откакто дойде за пръв път в тази къща, обикалям из града и разпитвам за него. Първото, което направих, беше да пиша на леля му — дамата, за която разправя, че му била леля — като се престорих, че търся адреса на нейния племенник, тъй като съм негов съученик от едно време. Ето какво ми написа тя в отговор — можете да видите сами, ако искате: „Мис Ъкридж потвърждава, че е получила писмото

на мистър Финч и в отговор иска да заяви, че тя няма племенник“. Няма племенник! Това е достатъчно ясно, нали?

— Той вдигна ръка, за да спре коментарите. — А ето и още нещо — продължи той. — Тази кола, с която той се перчи. Тя изобщо не е негова. Собственост е на един човек, който се казва Филимор. Записах си номера и направих проверка. Освен това името на този тип съвсем не е Ъкридж. Казва се Смолуид. Той е един мошеник без пукнат грош, който ви заблуждава от момента на стъпването си в тази къща. И ако позволите на Мейбъл да се омъжи за него, ще направите най-голямата грешка в живота си!

Настъпи изненадано мълчание. Прайсови започнаха да се споглеждат безмълвно, потресени до дъното на душите си.

— Не ти вярвам — най-сетне каза главата на семейството, но в думите му липсваше убеденост.

— В такъв случай — отвърна Ърни Финч — може би ще повярваш на този джентълмен. Влезте, мистър Гриндли.

Брадясал, облечен в редингот и безкрайно озлобен, Кредиторът прекрачи наперено в стаята.

— Кажете им — подкани го Ърни Финч.

Кредиторът не чака втора покана. Той заби блеснал поглед в Ъкридж и гърдите му се надигнаха под напора на насъбраните чувства.

— Съжалявам, че нарушавам спокойствието на вашето семейство в неделя вечер — каза той, — ала този младеж ми каза, че ще намеря мистър Смолуид тук, затова дойдох.

Повече от две години го търся под дърво и камък за доставени стоки на стойност една лира, два шилинга и три пенса.

— Той ви дължи пари? — смутолеви мистър Прайс.

— Завлече ме — ясно отговори Кредиторът.

— Вярно ли е това? — попита мистър Прайс, като се обърна към Ъкридж.

Ъкридж се беше изправил и сякаш се чудеше дали е възможно да се изниже незабелязан от стаята. При този въпрос той спря и по устните му заигра слаба усмивка.

— Ами... — каза Ъкридж.

Главата на семейството не губи повече време да задава въпроси. Той очевидно беше взел решение какво да прави. Беше претеглил

доказателствата и беше направил своето заключение. Очите му хвърляха мълнии. Той вдигна ръка и посочи към вратата.

— Напуснете къщата ми! — прогърмя гласът му.

— Дадено! — кротко каза Ъкридж.

— И никога повече не стъпвайте в нея!

— Дадено! — каза Ъкридж.

Мистър Прайс се обърна към дъщеря си.

— Мейбъл — каза той, — развалям твоя годеж. Развалям го, разбираш ли? Забранявам ти повече да се виждаш с този мошеник. Чу ли ме?

— Добре, тате — каза мис Прайс, която проговори за първи и последен път. Тя очевидно беше послушна и разумна дъщеря. Стори ми се, че забелязах как хвърли доволен поглед към Ърни Финч.

— А сега, сър — извика мистър Прайс, — вървете си!

— Дадено! — каза Ъкридж.

Ала Кредиторът внесе делови тон в разговора, който очевидно приключваше.

— А какво ще стане — попита той — с моите една лира, два шилинга и три пенса?

За миг ми се стори, че ситуацията ще загрубее. Ала Ъкридж, находчив както винаги, намери решение.

— Имаш ли у себе си една лира, два шилинга и три пенса, старче? — попита ме той.

И както обикновено ставаше за мое нещастие, аз разполагах с тази сума.

Поехме заедно по Пийбоди роуд. Моментното смущение на Ъкридж вече беше преминало.

— Това само показва, момко — жизнерадостно каза той, — че човек не трябва никога да се отчайва. Колкото и мрачна да е перспективата, стари друже, никога, никога не се отчайвай. Този мой план можеше да проработи, а можеше и да не успее — не се знае какво щеше да стане. Но вместо да си правя труда да увъртам, което винаги ми е много противно, нещата се наредиха по-добре от всички мои очаквания. — Ъкридж се замисли доволно за миг. — Никога не съм си мислил — продължи той, — че ще дойде момент, когато ще изпитам признателност към Ърни Финч; но, кълна се, друже, ако сега това момче беше тук, щях да го прегърна. Щях да го притисна към гърдите

си, дявол да го вземе! — Той отново се замисли. — Чудно, стари друже — продължи той, — как се подреждат нещата. Много пъти ми е идвало да платя на този нещастник Гриндли, просто за да се избавя от досадното му преследване, но всеки път нещо сякаш ме спираше. Не мога да ти кажа какво точно — някакво чувство. Сякаш до мен стоеше ангел-хранител, който ми казваше какво да правя. Господи, само помисли къде щях да бъда, ако се бях поддал на този импулс. Именно появата на Гриндли реши нещата. За Бога, Корки, мойто момче, това е най-щастливият момент в живота ми.

— Щеше да бъде най-щастливият и в моя — свадливо казах аз, — ако се надявах отново да си видя тази една лира, два шилинга и три пенса.

— Хайде сега, момко — запротестира Ъкридж, — това не са думи на приятел. Не помрачавай този наистина радостен момент. Не се тревожи, ще си получиш парите обратно. Хилядократно!

— Кога?

— Един ден — наперено оповести Ъкридж. — Един ден.

ДЪЛГАТА РЪКА НА КУТ ОТКАЧАЛКАТА

Дори при наличието на годишна рента, достатъчно солидна, за да им спести ударите на Живота, е странно колко малко се променят хората, макар от детството им да ги делят доста години. Навремето, в пансиона на училището, което посещавах, имаше един тип на име Кут. Дж. Дж. Кут. Та той беше известен на всички като Откачалката заради безсмислените и глупави суеверия, които определяха всяка негова постъпка. Момчетата са здравомислещи, практични същества и не проявяват особена търпимост към онзи, който не желае да се присъедини към групичката пушачи зад гимнастическия салон, при това не поради някакви морални скрупули, на които, ако трябва да бъдем справедливи към него, той би погледнал с присмех, а само защото същата сутрин бил видял сврака. Точно така постъпи Дж. Дж. Кут и си спомням, че тогава за пръв път чух да го наричат Откачалката.

Веднъж лепнато, прозвището си остана въпреки факта, че ни хванаха още преди да сме изпушили и по половин цигара и надлежно си го получихме от един мускулест главен учител, което ни подсказа, че свраката на рамото на Кут очевидно е поназнайвала едно-друго. В продължение на пет щастливи години, докато се разделихме и всеки се упъти да търка банките на един или друг университет, никога не се обръщах към Кут по друг начин освен с „Откачалка“ и точно с „Откачалка“ го поздравих, когато един следобед съвсем случайно се срещнахме в Сандаун малко след края на гонката в три часа.

— Успя ли да прибереш нещо от тази? — попитах аз, след като си разменихме поздравии.

— Здравата хлътнах — отвърна Откачалката потиснат, но не и съкрушен, като истински плутократ, който може да си позволи подобни неща. — Бях заложил десетачка на Моя камериер.

— На Моя камериер! — извиках аз, слисан от подобна необяснима подкрепа на животно, което, дори и в предварителното разтъпкване из определеното за целта място на хиподрума беше показало признаци на апатия и изтощение, да не говорим за

склонността му да се спъва в собствените си крака. — Какво те накара да направиш това?

— Да, предполагам, че така или иначе нямаше никакви шансове да спечели — съгласи се Кут, — но преди седмица моят камериер, Спенсър, си счупи крака и си помислих, че това може да е поличба.

И тогава разбрах, че въпреки мустаците и няколкото килограма, които беше сложил отгоре, той все още си беше старата Откачалка от момчешките ми години.

— Винаги ли използваш този принцип при залаганията? — поинтересувах се аз.

— Ами направо ще се учудиш, ако разбереш колко често дава резултат. В деня, когато затвориха леля ми в частната клиника за психично болни, прибрах пет стотачки, като подкрепих Лудата Джейн за Юбилейната купа.

— Да ти се намира цигара? Благодаря.

— О, Господи!

— Сега пък какво има?

— Някой ми е пребъркал джоба — със заекване произнесе Кут Откачалката, като извади треперещата си ръка. — Имах портфейл с почти сто лири, а сега го няма!

В следващия момент с изненада забелязах слаба, примирена усмивка по лицето на моя човек.

— Е, с това стават две — промърмори той сякаш на себе си.

— Две какво?

— Две нещастия. Тези неща винаги вървят по три, знаеш. Всеки път, когато се случи нещо лошо, се стягам и очаквам следващите две. Е, този път, слава богу, остава да се случи само още едно.

— Какво беше първото?

— Нали ти казах, че моят камериер, Спенсър, си счупи крака.

— Според мен това би трябвало да е първото от тройката нещастия на самия Спенсър. Ти къде се вписваш в случая?

— Как къде се вписвам! Знаеш ли какъв зор виждам, откакто го няма! Глупакът, който ми изпратиха от агенцията да го замести, за нищо не става. Я погледни! — Той протегна добре сложения си крак. — На това ръб ли му казваш?

От скромната гледна точка на собствените ми издути на коленете панталони бих го нарекъл идеален ръб, но Откачалката никак не

изглеждаше във възторг от него, така че не ми оставаше нищо друго, освен да му препоръчам да стисне зъби и да понесе този удар на съдбата като истински мъж и тъй като след малко удари камбанката за гонката в три и половина, ние се разделихме.

— О, между другото — каза Откачалката преди да тръгне, — ще присъстваш ли на официалната вечеря на възпитаниците на „Рикън“ другата седмица?

— Да, ще дойда. Ъкридж също.

— Ъкридж? Боже мой, не съм виждал стария Ъкридж от години.

— Е, и той ще бъде там. И, предполагам, ще се опита да ти изкръпка някой краткосрочен заем. Това ще бъде третото ти нещастие.

Решението на Ъкридж да присъства на ежегодната вечеря на Старчетата от училището, където двамата с него бяхме — тъй да се каже — получили образование, беше изненада за мен. Защото, макар че по всяка вероятност яденето щеше да бъде вкусно и питателно, кувертът струваше половин златна лира на глава, а от участниците в тържествената сбирка се очакваше да бъдат с вечерно облекло. И макар че Ъкридж понякога разполагаше с десет шилинга, с които се беше сдобил след залагане на фрак или с фрак, който беше взел под наем за десет шилинга, за него беше необичайно да разполага и с двете неща едновременно. Въпреки това той удържа на думата си и в нощта на банкетата пристигна в квартирата ми за глътка освежител за отскок. Бе облечен безупречно и готов за празненството.

Може би малко нетактично го попитах коя точно банка е обрал.

— Мисля, че само преди седмица ми беше споменал, че ти е тясно около врата.

— Тясно ми беше — потвърди Ъкридж, — по-тясно отколкото с тези проклети панталони. Никога не си купувай готови официални дрехи, Корки, моето момче. Никога не са достатъчно добри. Но нещата се оправиха. Успях да сеизмъкна от ямата, старче. Миналата събота реализирахме изключителна печалба в Сандаун.

— Реализирахме?

— Фирмата. Нали ти казах, че се явявам съдружник без пряко участие в управлението на бизнеса със залаганя на конни надбягвания.

— За Бога! Нима искаш да кажеш, че това наистина носи пари?

— Носи пари? Скъпи мой стари приятелю от детските дни, как би могло да не носи пари? Още отначало ти казах, че това е златна мина. Охолството е на крачка от мен — чака само да протегна ръка. Онзи ден си купих половин дузина ризи. Това може да ти даде представа за какво говоря!

— Колко спечели?

— В известен смисъл — каза Ъкридж разнежено — съжالياвам за това благополучие. Искам да кажа, онези стари безпарични дни не бяха чак толкова лоши, Корки, старче, а? Тогава животът имаше вкус. Беше шеметен, ярък, интересен. Пък и винаги съществува опасност, когато човек забогатее, да се отпусне и да се остави течението да го носи. Въпреки всичко обаче, пълният джоб си има и своите хубави страни. Е, общо взето, никак не съжالياвам, че успях да направя пачка.

— Колко спечели? — отново попитах аз, вече достатъчно впечатлен. Фактът, че Ъкридж беше купил шест ризи за себе си, вместо да откъдне моята, говореше за богатство, сравнимо по мащаби с това на граф Монте Кристо.

— Петнайсет лири — каза Ъкридж. — Петнайсет златни лири, моето момче! И то от надбягванията само за една седмица! А не си забравил, че състезанията продължават през цялата година, нали. Месец след месец, седмица след седмица, ние ще се разширяваме, ще се разгъваме, ще се развиваме. Никак няма да е зле, старче, да пуснеш някоя и друга благоразумна приказка тук и там между момчетата на тази вечеря, като ги посъветваш да депозират залозите си при нас. Името на фирмата е Айзък ОЪрайън, Блустрийт номер 3, Сейнт Джеймс. Телеграфен адрес Айкобий, Лондон, а нашите представители присъстват на всички официални срещи. Но не споменавай, че съм свързан с фирмата. Не искам да се разчува, тъй като това може да накърни репутацията ми в обществото. А сега, момко, ако не искаме да закъснеем за този гуляй, по-добре да поемаме.

Ъкридж, както вече имах възможност да отбележа, беше напуснал училище, така да се каже, в немилост. Казано направо, той беше изключен, защото беше избягал през нощта, за да посети местния панаир и трябваше да минат доста години на хладно пренебрежение, докато бъде допуснат да членува в Обществото на Старчетата, чиито членове се славеха с неопетнена репутация.

Въпреки това по отношение на патриотизма той не отстъпваше на никого.

По време на пътуването ни към ресторанта, където щеше да се състои вечерята, неговото сантиментално настроение по отношение на доброто старо училище все повече се задълбочаваше и накрая, когато приключихме с храната и започнаха речите, той беше стигнал до онова състояние, в което мъжете така се разчувстват, че канят на дълги съвместни разходки хора, които в по-трезви моменти не желаят да виждат и избягват среща с тях, като се шмугват в тесните странични улички. Ъкридж обикаляше от маса на маса с огромна пура в уста, разказваше спомени и веднага съветваше съвипускниците си, които се бяха добрали до високи позиции в църквата, да депозират залозите си в Айзък О'Брайън, Блу стрийт номер 3, Сейнт Джеймс — солидна и заслужаваща доверие фирма с телеграфен адрес Айкобий, Лондон.

Речите на тези вечери винаги се откриват с дълга и претъпкана с цифри тирада от президента, който, поглеждайки крадешком към предварително нахвърляните си бележки, обявява различните отличия, спечелени от Старчетата през изминалата година. Верен на традицията, на настоящата сбирка той започна с А. Б. Богър („Добрият стар Богър!“ — от Ъкридж), награден със златен медал на Мът-Спивис за изследвания в областта на геологията в Оксфордския университет, продължи със С. Д. Коджър, назначен в ръководството на група енории в Уестчестърската катедрала („Точно така, Коджър, стари друже!“), не пропусна факта, че като награда за работата му по изграждане на фонтаните в Стреслау, Дж. Дж. Суогър е получил от правителството на Руритания Ордена на Сребърната мистрия, трета степен (с кръстосани кирки).

— Между другото — каза президентът в заключение, — преди да приключа искам да кажа още нещо. Едно от старчетата, Б. В. Лолор, ще участва в избори за място в Парламента следващата седмица в Редбридж. Знаем, че много ще се зарадва на помощта ви, ако отскочите дотам и му окажете съдействие.

Той седна на мястото си, а старчето зад него, което оповестяваше тостовете с дробове като ковашки мях, дрезгаво се провикна:

— Господин президент, господа, моля за тишина. Мистър Х. К. Ходжър ще произнесе тост за здравето на присъстващите.

Х. К. Ходжър се изправи с решимост, която може да се види само по лицето на човек, комуто думите на преждеговорившия са напомнили за историята с двамата ирландци. А компанията, похапнала до насита, е притихнала, готова да го удостои със снизходително внимание.

Това обаче не се отнасяше за Ъкридж. Той беше вперил разчувстван поглед към стария си приятел Лолор, седнал в отсрещния край на масата. Настаняването на присъстващите на подобни събития бе така организирано, че съвипускниците да седят на една маса, а бъдещият представител на Редбридж в Парламента беше част от нашия випуск.

— Ей, Клюн, стари друже — провикна се Ъкридж, — вярно ли е това?

Бъдещият член на Парламента бе удостоен от своите съученици с това изразително прозвище заради представителния, но доста голям нос, увенчаващ фасадата му. Подобни момчешки недъзи никога не се забравят от околните, но аз самият никога не бих си помислил да се обърна по този начин към Б. В. Лолор, защото макар и мой връстник, годините го бяха направили твърде достолепен. Подобни скрупули обаче не тревожеха ума на Ъкридж. Той произнесе обидната дума с пиянски рев, толкова мощен, та накара Х. К. Ходжър да произнесе грешно следващата дума и да загуби нишката на мисълта си.

— Шт! — изсъска президентът, хвърляйки укорителен поглед към нашата маса.

— Шт! — присъедини се и Б. В. Лолор, като изкриви в гримаса гладкото си лице.

— Добре де, ама истина ли е? — продължи да упорства Ъкридж.

— Разбира се, че е — прошепна Лолор. — Тихо!

— Тогава, дявол да го вземе — извика Ъкридж, — разчитай на мен, млади Клюне. Аз ще бъда до теб. Няма да пожалея усилия, за да ти помогна. Можеш да разчиташ, че аз ще...

— Моля ви! Там, на онази маса — каза президентът, като се надигна, докато Х. К. Ходжър, който точно беше стигнал до „Тогава, ако щете вярвайте, аз трябваше да...“, замълча обидено и подръпна покривката.

Ъкридж утихна. Ала неговото предложение за помощ не беше мимолетна пиянска приумица, която би могла да бъде забравена на

следващия ден. Няколко сутрини по-късно, аз все още се излежавах, когато той нахлу, пременен за път до последното копче и с очукан куфар в ръка.

— Тъкмо тръгвам, момко, тъкмо тръгвам!

— Чудесно! — казах аз. — Довиждане.

— Корки, мой човек — прогърмя Ъкридж, като седна върху леглото, което изскърца, и отрови въздуха със зловонния си тютюн. — Тази сутрин се чувствам щастлив. Окрилен. И защо? Защото върша нещо от алтруистични подбуди. Ние, Корки, заетите делови хора, сме склонни да изключим алтруизма от живота си. Твърде склонни сме да се запитаем: „Каква е моята печалба от това?“ и ако след проучване установим, че такава няма да има, забравяме за идеята. Ето защо тази работа ме прави толкова дяволски щастлив. Днес заминавам за Редбридж и каква ще бъде моята печалба от това? Никаква. Никаква, моето момче, освен чистото неподправено удоволствие да помогна на един стар съученик в затруднение. Ако мога да направя нещо, колкото и малко да е то, за да помогна на младия Клюб да събере най-много гласове, това ще бъде достатъчна награда за мен. Ще си свърша моята работа, момко, а може да се окаже, че тъкмо тя е онази дреболия, която ще донесе крайната победа. Ще отида там и ще говоря...

— О, сигурен съм, че ще го направиш.

— Не знам кой знае колко за политиката, вярно е, но мога да назубря достатъчно, за да си свърша работата. Хулите трябва да свършат работа в случая, а мен страшно ме бива да хуля. Знам за какво става въпрос. Обвиняваш противниковия кандидат във всички недостойни постъпки, за които можеш да се сетиш, без да стигаш докрай, разбира се, за да не му дадеш възможност да заведе дело за клевета. А сега, от теб, Корки, стари ми друже, искам да...

— О, Господи! — изстенах аз при тези познати думи.

— ...ми поизгладиш тази предизборна песен. Седял съм цяла нощ да я пиша, но виждам, че тук-там куца. За половин час можеш да я оправиш. Изглади я, момко, и без да се помайваш я прати в хотел „Бул“, Редбридж, днес следобед. Може би тъкмо тя ще бъде средството да изтикаме Клуба на финалната права с един нос преднина.

Той изтрополя навън забързано и тъй като вече беше невъзможно да заспя, взех листа, който Ъкридж беше оставил, и зачетох стиховете.

Бяха добре замислени, ала не ставах за нищо. Ъкридж не беше поет, иначе не би се опитал да римува „Лолор“ с „коридор“.

Докато закусвах, ми хрумна доста стегната и точна фраза, а и думите на Ъкридж, че дълг на всички стари съученици е да се притекат на помощ на кандидата се въртяха из главата ми като досадна муха, затова прекарах предиобеда в съчиняване на нова епическа песен. Успях да привърша до обяд и след като я изпратих до хотел „Бул“, се запътих да хапна, обзет от онова чувство на удовлетворение, което, според Ъкридж, е присъщо на алтруистите. Разхождах се бавно по Пикадили, като се наслаждавах на цигарата след сития обяд, когато неочаквано срещнах Кут Откачалката.

По симпатичното лице на Откачалката се четеше смесица от раздразнение и задоволство.

— Случи се — каза той.

— Какво?

— Третото нещастие. Казах ти, че ще се случи.

— Сега пък какъв е проблемът? Да не би Спенсър да си е счупил и другия крак?

— Откраднаха ми колата.

Щеше да бъде прилично от моя страна да покажа любезно съчувствие, но от най-ранни години винаги ми е било трудно да устоявам на изкушението да се отдавам на лекомислие и шеговитост, когато си имам работа с Кут Откачалката. Той беше толкова неприлично богат, че нямаше право да има подобни неприятности.

— Хайде, хайде — казах аз, — лесно можеш да си вземеш друга. В днешно време фордовете са направо без пари.

— Не беше форд — извреця обидено Откачалката. — Беше чисто нов уинчестър-мърфи. Само преди месец платих хиляда и петстотин лири за него, а сега го няма.

— Къде го видя за последен път?

— Не съм го видял последен. Шофьорът го докарал до апартамента ми сутринта, но вместо да остане при него, както би трябвало да направи, докато се приготвя, отскочил зад ъгъла да си купи чаша кафе, така разправя! И когато се върнал, тя била изчезнала.

— Чашата с кафе ли?

— Колата, глупчо. Колата била изчезнала. Някой я откраднал.

— Предполагам, че си уведомил полицията?

— Сега съм се запътил към Скотланд Ярд. Току-що ми хрумна. Имаш ли представа каква е процедурата? За първи път съм замесен в подобно нещо.

— Даваш им номера на колата, а те уведомяват полицейските участъци из цялата страна да я търсят.

— Ясно — каза Кут Откачалката, като живна малко. — Това звучи доста обещаващо, нали? Искам да кажа, че рано или късно някой ще я забележи.

— Да — казах аз. — Разбира се, първото нещо, което един крадец ще направи, ще бъде да свали табелата с номера и да я замени с фалшива.

— О, Господи! Наистина ли?

— А след това да пребоядиса колата в различен цвят.

— Виж ти!

— Все пак полицията успява да ги открие. След години ще попаднат на нея в някоя стара плевня, с разбито купе и изваден двигател. След това ще ти я върнат и ще поискат да им платиш наградата. Но, всъщност, трябва да се молиш никога да не си я получиш обратно. Тогава цялата история ще бъде истинско нещастие. Ако си я получиш непокътната след няколко дни, това няма да бъде никакво нещастие и третата поредна трагедия ще продължи да ти виси над главата както преди. А кой знае какво може да се окаже тя. Ти донякъде изкушаваш Провидението, като искаш да намесиш Скотланд Ярд.

— Да — каза Кут Откачалката колебливо. — Все едно, знаеш ли, мисля, че ще го направя. Искам да кажа, в края на краищата, един уинчестър-мърфи за хиляда и петстотин лири си е уинчестър-мърфи за хиляда и петстотин лири, откъдето и да го погледнеш, нали?

Което показва, че дълбоко някъде и у най-суеверните хора може би се таи зрънце здрав разум.

Първоначалното ми намерение беше участието ми в допълнителните избори в окръг Редбридж да не надхвърля написването на три куплета за химна в прослава на Лолор Клюна и изпращането на поздравителна телеграма в случай, че той спечелеше. Но се случиха две неща, които ме накараха да променя мнението си. Първото беше прясно хрумналата ми идея, че в качеството си на млад журналист можех да спечеля от тази история няколко лири с

„Интересна информация“ („Как се печелят модерни избори: С усмивка за гласуването!“); второто, че откакто замина, Ъкридж не беше престанал да ми изпраща телеграма след телеграма, една от друга по-провокиращи, което в края на краищата разпали искрата на любопитството ми.

По-долу прилагам примери:

„Чудесен развой. Вчера произнесох три речи. Изборната песен сензация. Пристигай. ЪКРИДЖ.“

„Местните считат Клюна за безспорен фаворит. Вчера произнесох четири речи. Изборната песен печели гласове. Пристигай. ЪКРИДЖ.“

„Победата се вижда. Вчера говорих на практика цял ден. Изборната песен предизвиква фурор. Дечицата си я припяват в креватчетата. Пристигай. ЪКРИДЖ.“

Оставям на който и да е млад автор да каже дали човек, който през живота си е написал един-единствен текст за предизборна песен, би могъл да устои на тази атака. С изключение на една песен за мюзикхол („Мамо, тя ме щипе по крака“, изпята от Тим Симс, Свенливиия комик, в Пийбълс Хиподроум и свалена от програмата поради всеобщо настояване още след първото представление), нито една написана от мен дума не беше пята пред и от публика. Естествено, изпитвах радостно вълнение, като си представях как хилядите просветени избиратели в Редбридж — или поне правилно мислещата част от него — реват с всичка сила тези благородни строфи: „никой враг коварен родината не ще сломи, щом на Английската държава Лолор кормилото държи!“

Изобщо не бях помислял дали беше технически правилно да описвам като кормчия на държавния кораб човек, който по всяка вероятност щеше да прекара цялата си парламентарна кариера в пълно мълчание, гласувайки покорно така, както водачът на парламентарната група щеше да му заповяда. Единственото, което ме интересуваше, беше, че звучи добре и исках да го чуя. Освен това имах възможност, която твърде вероятно никога повече нямаше да се повтори, да видя как Ъкридж се излага пред многобройна публика.

Заминах за Редбридж.

Първото нещо, което видях на излизане от гарата, беше един много голям плакат, от който ме гледаше изразителното лице на Лолор

Клюна, с надпис:

ЛОЛОР ЗА РЕДБРИДЖ

Това беше добре, но непосредствено до него, очевидно поставена от ръката на противник, имаше карикатура на този плакат, която подчертаваше внушителния нос на моя приятел по начин, който според мен далеч надхвърляше границите на почтения дебат. Под нея се мъдреха думите:

НАИСТИНА ЛИ ИСКАТЕ ТОВА ЗА ЧЛЕН?

На което, ако бях все още колебаещ се жител на избирателния район, със сигурност бих отговорил „Не!“, защото в този гротескно удължен нос имаше нещо, което приписваше на човека, без никаква надежда за обжалване, всички неприятни качества, които един член на Парламента би могъл да притежава. От пръв поглед се виждаше, че става дума за човек, който, ако бъдеше избран, щеше да използва цялата си подмолна хитрост, за да намали бюджета на военния флот, да обложи с данъци храната на бедните и да нанесе поредица от удари върху устоите на дома. И като че ли това не беше достатъчно, та само няколко метра по-нататък имаше плакат, който покриваше почти цялата страна на една къща, и с прости, ясно разбираеми черни букви, големи по трийсетина сантиметра, обявяваше:

ДОЛУ КЛЮНА

ТОЗИ ВОДОЛИВНИК

В ЧОВЕШКИ ОБРАЗ

Трудно ми беше да проумея как моят стар съученик след една седмица в постоянната компания на подобни злостни обиди по повод неговия външен вид, можеше да понася гледката на собственото си лице в огледалото за бръснене всяка сутрин. Споделих това с Ъкридж, който беше дошъл да ме посрещне на гарата с разкошен автомобил.

— О, това е нищо — каза Ъкридж дрезгаво. Първото, което ми направи впечатление у него, беше, че гласните му струни очевидно са били свръхнатоварени от последната ни среща насам. — Най-обикновена размяна на предизборни любезности. Когато завием зад следващия ъгъл, ще видиш плаката, който пък ние поставихме. Екстра работа.

Обещанието на Ъкридж отговаряше на истината. Само един поглед, докато минавахме край него, ми беше достатъчен, за да установя, че избирателите в Редбридж се намираха в изключително

неприятното положение да избират между Клюна, който беше изрисуван на улицата, която отминахме и този грозник, който се изпречи пред очите ми сега. Мистър Хърбърт Хакстъбъл, противниковият кандидат, изглеждаше не по-малко надарен от природата откъм уши, точно както неговият противник откъм нос и художникът не беше подминал този отличителен белег. И наистина, като се изключеха тясното лице с близко разположени очи и уста на убиец, изглеждаше, че мистър Хакстъбъл е само уши. Те бяха увиснали и се развяваха около лицето му като пътна чанта и аз отвърнах поглед ужасен.

— Нима искаш да кажеш, че ви е позволено да правите подобни неща? — невярващо попитах аз.

— Скъпи стари друже. Това е просто формалност. Противниковият отбор ще се чувства неудобно и ще бъде разочарован, ако не ги правиш. А откъде са разбрали, че наричаме Лолор „Клюна“? — попитах аз, защото този въпрос не ми даваше мира. Обективно погледнато, това бе единственото име, с което Лолор можеше да бъде наричан, но подобно обяснение никак не ме задоволяваше.

— Това — призна Ъкридж — до голяма степен беше моя грешка. — Първият път, когато говорих на митинг, малко се поувляхох и стана така, че се обърнах към стареца с неговото прозвище. Клюна ми беше малко сърдит за това известно време.

— Напълно го разбирам.

— Но това вече е минало — жизнерадостно заяви Ъкридж. — Ние сме големи приятели. Той разчита на мен за всяко нещо. Вчера многословно ми призна, че ако го изберат, това ще се дължи в голяма степен на моята помощ. Фактът, момко, е, че пожънах страхотен успех сред многоглавата хидра. Очевидно им харесва да ме слушат, когато говоря.

— Обичат да се смеят, а?

— Хайде сега, младежо — укорително каза Ъкридж, — това не е подходящият тон. Докато си тук трябва да обуздаеш този дух на лекомислие. Това е дяволски сериозна работа, Корки, старче, и колкото по-рано го осъзнаеш, толкова по-добре. Ако си дошъл тук да се присмиваш и подиграваш...

— Дойдох да чуя как пеят моята предизборна песен. Кога я пеят?

— О, на практика през цялото време. Може да се каже — непрекъснато.

— В баните си?

— Повечето от гласоподавателите тук не се къпят. Ще го разбереш, когато стигнем на Бискит роу.

— Какво е Бискит роу?

— Това е онзи квартал на града, където живеят момчетата, които се бършат във фабриката за бисквити на Фич и Уеймън, момко. Те са, така да се каже — заяви Ъкридж важно, — колебаещият се елемент в града. Останалите са се определили ясно и безусловно. Те или безрезервно подкрепят Клюна, или са луди по Хакстъбъл — но тези момчета от бисквитената се колебаят. Затова трябва да ги обработим много внимателно.

— О, ти ще ги обработваш, така ли?

— Ние — поправи ме Ъкридж.

— Не и аз!

— Корки — твърдо отсече Ъкридж, — стегни се. Извиках те тук, за да ми помогнеш да обработя тези тиквеници от бисквитената фабрика. Къде остана патриотизмът ти, момко? Нима не искаш старият Клюн да влезе в Парламента, а? Трябва да опънем всяка жила. Трябва да хванем здраво плуга. Работата, с която ти трябва да се заемеш, е целуването на бебчетата...

— Няма да целувам проклетите им бебчета!

— Ще ги целуваш, момко, освен ако не искаш да прекараш остатъка от живота си, когато вече ще бъде твърде късно, в безполезни самообвинения, че старият Клюн е загубил на финала заради твоята жалка страхливост. Помисли, старче. Прояви алтруизъм! Може да стане така, че твоите усилия да се окажат решаващият фактор в тази отчаяна надпревара с почти изравнени шансове.

— Какво искаш да кажеш с това, че надпреварата е отчаяна с почти изравнени шансове? В пороя от телеграми, с които ме заля, ти ми пишеше, че победата на Клюна е в кърпа вързана.

— Това беше само за да заблудя онзи тип в телеграфа, за когото подозирам, че е от лагера на противника. Всъщност, между нас казано, всичко виси на косъм. Няколко гласа в едната или другата посока ще решат играта.

— Защо ти не целуваш проклетите ревльовци?

— Има нещо у мен, което ги плаши, момко. Опитах един-два пъти, но само отблъснах няколко ценни гласоподаватели, като изплаших скъпоценното им потомство така, че изпадна в нервна криза. Мисля, че не им харесват очилата ми. Но ти... ти — каза Ъкридж с възмутително преувеличение — идеално пасваш за целуване на бебчета. Още когато те видях за пръв път, си казах: Ето един от хората, предопределени от природата да целуват бебчета. Веднага щом започнах да обработвам тези хора и разбрах срещу какво съм изправен, се сетих за теб. Корки е човекът, казах си, човекът, който ни трябва, е Корки. Добре изглежда. И не само добре изглежда, но изглежда мил. Ще те харесат, момко. Бебчетата могат да се доверят на лицето ти...

— Слушай сега...

— А и няма да продължи дълго. Само няколко улици и свършваме. Така че, стегни се, момко, и се дръж като мъж. Ключона ще даде чудесна вечеря в твоя чест довечера в хотела. Знам, че ще има и шампанско. Не преставай да мислиш за това и всичко ще ти се стори лесно.

Обработването на гласоподаватели е въпрос, за който е нужно доста време, ако бъде обстойно разгледан. Според мен, това общовзето е противна практика. Домът на един англичанин е неговата крепост и на мен ми се струва непоносимо точно когато си се съблякъл по риза и си се настанил удобно да изпушиш успокояваща нервите лула, да позволиш на някакви абсолютно непознати досадници да се намърдат при теб и да те тормозят с противното си ласкателство и безочливо любопитство за кого точно смяташ да гласуваш. И макар че нямам желание да се впускам надълго и широко в преживяванията си на Бискит роу, трябва да кажа, че на практика всеки жител на този кален и мръсен квартал напълно споделяше мнението ми по въпроса. Никога преди не бях срещал група мъже, които така последователно да проявяват нескрита враждебност. Оглеждаха ме, смръзили вежди, отговаряха на моята нескопосна любезност с груби едносрични думи, дърпаха бебчетата си далеч от мен и ги скриваха, пищящи, в някой далечен край на къщата. Общо взето, доста обезкуражаващо преживяване, бих казал, което показваше, че що се отнася до Бискит роу, Лолор Ключона нямаше да спечели нито един глас на изборите.

Ъкридж прие с насмешка тази черногледа прогноза.

— Скъпи ми стари друже — жизнерадостно извика той, когато вратата на последната къща се затръшна след нас и аз изложих пред него заключенията, до които бях стигнал, — не трябва да им обръщаш внимание. Те просто са си такива. Към всички се отнасят като към най-долна смрадлива подметка. Ами че на един от поддръжниците на Хакстъбъл му строшиха главата именно в тази къща, която току-що напуснахме. Според мен изгледите са твърде обещаващи, момко.

За моя изненада така смяташе и самият кандидат. Когато приключихме с вечерята и си приказвахме, пушейки пури, а Ъкридж шумно похъркваше в креслото, Лолор Клюна се изказа доста самоуверено за своите шансове.

— И колкото и да е странно — каза Клюна, потвърждавайки онова, на което досега бях гледал като на най-обикновено неоправдано перчене на Ъкридж, — човекът, който наистина ще ми е помогнал най-много от всички, ако ме изберат, е старият Ъкридж. Разбира се, речите му са на самата граница с клеветата, но той определено умее да говори пред публика. През изминалата седмица успя да се превърне в доста популярна фигура в Редбридж. Всъщност, трябва да ти призная, че тази негова известност понякога ме изнервя. Знаем колко безотговорен може да бъде и ако се превърне в център на някакъв скандал, това със сигурност ще означава поражение за мен.

— Какъв скандал?

— Понякога във въображението ми изниква ужасна картина — каза Клюна, като потръпна леко — как някой от неговите кредитори изведнъж се изправя сред публиката и го изобличава, тъй като не е платил за чифт панталони или нещо друго.

Той погледна тревожно към спящата фигура.

— Няма причина да се притесняваш, ако продължи да носи този костюм — казах аз успокоително, — защото по една случайност го е задигнал от мен. Чудех се защо ми изглежда толкова познат.

— Е, както и да е — заяви Клюна с непоколебим оптимизъм, — предполагам, че ако е имало да се случва нещо подобно, досега да се е случило. Той говори по митинги цялата седмица без подобни издънки. Ще го оставя да открие последното ни събрание утре вечер. Той умее да подгръзва публиката. Ти, разбира се, ще дойдеш, нали?

— Нищо не би могло да ме спре, ако ми предстои да видя как Ъкридж подгръзва публиката.

— Ще се погрижа до получиш място на подиума. Ще бъде най-голямото събрание от всички, които сме провели досега. Гласуването ще бъде на следващия ден и това ще бъде нашата последна възможност да убедим онези, които все още не са решили за кого да гласуват.

— Не знаех, че такива хора посещават събранията. Мислех, че публиката винаги държи твърдо за оратора.

— В някои избирателни райони може и да е така — мрачно отвърна Клюна, — но това определено не се отнася за Редбридж.

Огромното събрание в подкрепа на кандидатурата на Лолор Клюна се проведе в известната с грозотата си Зала на Обединените механици. Докато седях на подиума в очакване на началото, до мен достигаха разнородни миризми на прах, непрани дрехи, портокалови обелки, тебешир, дърво, гипс, помада и на Обединените механици, които образуваха сложна по състав и богата по съдържание смес, която, започнах да предчувствам, най-вероятно щеше да се окаже извън границите на поносимостта. Смених си мястото, за да седна до малка, но изглеждаща обещаващо врата, през която щеше да бъде възможно, ако се наложеше, да се оттегля незабелязано.

Принципът, по който се избират председателите на подобни събрания, сигурно ви е достатъчно добре познат, за да се впускам в подробности, но в случай, че някои мои читатели не са на „ти“ с начина на действие на политическата машина, трябва да обясня, че почетната длъжност не може да получи никой по-млад от осемдесет и пет години, като предимство имат хората с аденоиди. (болезнен израстък в носно-гърлената кухина, трета сливица, бел. пр.) В случая с Лолор Клюна организаторите бяха надминали себе си и бяха избрали първенеца на класа. В допълнение към аденоидите, многоуважаваният маркиз на Крикълуд изглежда се беше родил (и все още продължаваше да стиска) с огромен и парещ картоф в устата, а ораторските си умения беше придобил в кореспондентски курс по пощата. Успях да разбера първото му изречение — че ще ни отнеме само момент — но цели петнайсет минути след това стоях объркан. По мърдането на адамовата му ябълка разбрах, че още говори, но какво точно казваше дори не можех да се досетя. И тъй като вратата до мен безмълвно ме подканяше да се възползвам от възможността, която ми предоставя, аз се промъкнах тихо през нея и я затворих след себе си.

Като се изключи факта, че председателят беше изчезнал от погледа ми, положението ми не се беше подобрило съществено. Сценичните ефекти в залата не бяха успели да ме очароват, но и тук нямаше нищо ободрително, на което да спра поглед. Бях се озовал в покрит с каменни плочи коридор с боядисани в отровназелено стени, който завършваше с ред стъпала. Тъкмо се канех нехайно да поема към тях, за да ги проуча по-подробно, когато чух нечии стъпки и в следващия миг пред погледа ми изникна шлем, последван от червендалесто лице, синя униформа и големи здрави боти — придавайки завършен вид на един полицай, който тръгна право към мен по коридора с отмерени крачки, сякаш беше на обход из района си. Лицето му изглеждаше строго и неодобрително и приписах това на факта, че току-що бях запалил цигара — най-вероятно на място, където пушенето не се поощряваше. Пуснах цигарата и виновно я стъпках с тока на обувката си — постъпка, за която още в следващия миг съжалих, защото самият полицай извади една от дълбините на куртката си и ме помоли за огънче.

— Не ми е позволено да пуша по време на дежурство — непринудено обясни той, — но не виждам нищо лошо в това да запаля една цигара.

Сега видях, че онова, което бях взел за строго и неодобрително изражение, е било просто официална маска. Съгласих се, че няма нищо лошо в това човек да запали цигара.

— Започна ли събранието? — попита полицаят, като кимна с глава към вратата.

— Да. Председателят точно произнасяше встъпителните реплики, когато излязох.

— А! По-добре да им дадем малко време да загреят — загадъчно каза той.

В продължение на няколко минути се възцари спокойно мълчание, докато миризмата на евтин тютюн се конкурираше с другите миризми в коридора.

След малко обаче тишината беше нарушена. От невидимата зала долетя слабо ръкопляскане, а после се разнесе мелодия. Аз се сепнах. Не беше възможно да различа думите, но енергичният ритъм нямаше как да се сбърка:

Тъм-тъмти-тъмти-тъмти-тъм.

Тъм-тъмти-тъмти-тъм.

Тъм-тъмти-тъмти-тъмти-тъм.

Тъм-тъмти-тъмти-тъм.

Тя беше! Трябваше да бъде тя! Аз поруменях, изпълнен със скромна гордост.

— Това е мое — казах, като се опитах думите ми да прозвучат равнодушно.

— Ъ? — попита полицаят, който беше изпаднал в дълбок размисъл.

— Това, което пеят. Мое е. Моята предизборна песен.

Стори ми се, че полицаят ме изгледа странно. Може и да беше с възхищение, но на мен ми заприлича повече на разочарование и неодобрение.

— Ти да не си на страната на Лолор? — навъсено попита той.

— Да. Аз написах неговата предизборна песен. Сега я пеят.

— Аз съм против него, напълно, от дъното на душата си — натъртено произнесе полицаят. — Никак не ми харесват възгледите му — подмолни, тъй им викам. Подмолни.

Нямаше какво да отговоря. Тази разлика в мненията беше неприятна, но това беше положението. В края на краищата, нямаше никаква причина политическите различия да помрачат началото на едно хубаво приятелство, готово да покълне сред отровназелените стени на коридора, собственост на Обединените механици. Не трябваше да го вземам навътре, това беше правилната тактика. Опитах се внимателно да насоча разговора към теми, които не бяха толкова спорни.

— Това е първото ми посещение в Редбридж — словоохотливо започнах аз.

— Ъ? — измуча полицаят, но виждах, че това никак не го интересува. Той довърши цигарата си с три бързи дръпвания и я стъпка. И след като го направи, видът му стана някак странно решителен и напрегнат. Изпъкналите му като на варена риба очи сякаш казваха, че прехосването на време вече беше приключило и беше дошъл ред за изпълнение на полицейските задължения. — Оттук ли се

минава за подиума, господине? — попита той, като кимна към към вратата.

Не мога да кажа защо, но в този момент внезапно ме обзе лошо предчувствие.

— Защо искате да идете на подиума? — разтревожен попитах аз.

Вече не можех да сбъркам страховития му поглед с официална маска. Толкова студ и мраз се бяха концентрирали в него, че все едно леден юмрук ме фрасна в слънчевия сплит и аз неволно отстъпих към вратата.

— Не е ваша работа — строго отсече той — защо искам да ида на подиума. Ако искате наистина да знаете — продължи той с внезапната непоследователност, отличаваща великите умове, — ще арестувам един тип.

Макар и малко обидно за Ъкридж, аз веднага реших, че ако някой на подиума беше заплашен от арест, то именно той беше човекът. Имаше поне още двайсетина ревностни поддръжници на Клюна, насядали зад председателя отвъд тази врата, но нито за миг не допуснах възможността, че именно някой от тях е цел на ръката на закона. Само миг по-късно се оказа, че инстинктът ми не ме е излъгал. Пеенето беше престанало и пространството на залата бе уплътнено от гръмовен глас. Той говореше, после беше прекъснат от гръмогласен смях, след което отново заговори.

— Той е — кратко каза полицаят.

— Трябва да има някаква грешка — подех аз. — Това е моят приятел, мистър Ъкридж.

— Нито знам името му, нито ме е грижа как се казва — категорично заяви полицаят. — Но ако той е едрият тип с очилата, дето е отседнал в „Бул“, точно той ми трябва. Той може и да е ’ного смешен и забавен оратор — изрече полицаят ядно, докато доволен изблик на смях посрещна вероятно поредната острота за сметка на страната, която блюстителят на реда очевидно подкрепяше, — но това няма никакво значение, защото ще трябва да дойде с мен до участъка и да обясни откъде притежава крадена кола, за която е изпратено запитване от централата.

Сърцето ми се сви. Пред очите ми просветна.

— Кола? — с разтреперан глас попитах аз.

— Кола — каза полицаят.

— Да не би името на джентълмена, подал жалба, че колата му е била открадната, да е Кут? Защото...

— Не зн...

— ...защото ако е така, е станала грешка. Мистър Ъкридж е личен приятел на мистър Кут и...

— Не знам името на човека, чиято кола е открадната — троснато отвърна полицаят. — Знам само, че има изпратено запитване, а този тип се движи с нея.

В този момент, както се бях притиснал към вратата, нещо твърдо се заби в гърба ми. Крадешком опипах с ръка зад мен и пръстите ми попаднаха на ключ. Полицаят се беше навел, за да вдигне тефтерчето, което беше изпуснал. Аз лекичко завъртях ключа и го пуснах в джоба си.

— Бъдете така любезен да се дръпнете малко, за да стигна до вратата — каза полицаят заплашително, като се изправи. Той поекспериментира с дръжката. — Ама тя е заключена!

— Нима? — казах аз. — Така ли?

— Как излязохте през тази врата, щом е заключена?

— Тя не беше заключена, когато излязох.

За миг той ме изгледа подозрително, после почука настоятелно с голямото червено кокалче на пръста си.

— Ш-ш-ш! Ш-ш-ш! — разнесе се възмутен шепот през ключалката.

— Никакво „ш-ш-ш!“ — грубо отсече полицаят. — Отворете тази врата, ясно ли е? — И замени червеното кокалче с подобния си на овнешки бут юмрук. Звукът от блъскането му отекна из коридора като далечна гръмотевица.

— Моля ви — възроптах аз, — смущавате събранието.

— Аз искам да смутя събранието — отвърна силният мъж, който в никакъв случай не беше мълчалив. И в следващия миг, за да докаже, че в действията е също толкова добър колкото и в думите, той отстъпи една-две крачки, вдигна великанския си крак и замахна.

Строителят на Залата на Обединените механици беше свършил както трябва работата си, но едва ли му е минавало през ум, че могат да възникнат извънредни обстоятелства, които да доведат до сблъсък между вратата му и полицейски крак. Може би вратата щеше да издържи на по-слаб натиск и малтретиране, но срещу тарана в

полицейска униформа тя се оказа безсилна. С остър звук, подобен на вика на протестиращ човек, вратата поддаде. Тя се люшна назад и пред очите ми се разкри гледка на множество стреснати лица. Не знам дали основната част от публиката в залата беше чула трясъка, но той със сигурност беше направил впечатление на малката група на подиума. Долових бързо движение на фигури към мястото на суматохата — различих тази на председателя, който гледаше смаяно като изненадана овца, и на Ъкридж, който пък хвърляше кръвнишки погледи. В този момент полицаят прекрачи отломките и препречи гледката.

Само миг по-късно в мен не остана никакво съмнение дали ставащото беше привлякло интереса на публиката. От всички ъгли на залата се разнесе смутена гълчавя и като се озовах бързо на подиума, видях, че ръката на Закона вече се беше стоварила. Тя беше сграбчила Ъкридж за рамото със здрава хватка пред очите на всички присъстващи.

Полицаят имаше само минутка преди врявата да достигне своя апогей, през която съществуваше възможност да бъде чуто. Той умело се възползва от тази възможност. Като отметна глава, ченгето изрева така, сякаш даваше показания пред глух съдия.

— Той е от-крад-нал ав-то-мо-бил! А-рес-тувам го защото е открад-нал ав-то-мо-бил! — извика той и всички успяха да чуят думите му. А после, с внезапната бързина на човек, свикнал да разделя углавни престъпници от приятелите им, той изчезна, и Ъкридж изчезна заедно с него.

Последва дълго и объркано изумление. До този момент в Редбридж не се беше случвало подобно нещо по време на политическо събрание и публиката изглежда не знаеше как да реагира. Първият човек, успял да си възвърне здравомислието, беше някакъв дребен тип с неприятен вид на третия ред, който се беше откροил по време на речта на председателя с няколко безмилостни апострофа. Той скочи от стола си и се покатери върху него.

— Мъже на Редбридж! — извика той.

— Сядай! — автоматично изрева публиката.

— Мъже на Редбридж — повтори дребният тип с глас, който далеч превъзхождаше телесните му пропорции, — нима ще се доверите... нима възнамерявате да подкрепите... нима имате

намерение да поверите делата си в ръцете на човек, който наема престъпници...

— Сядай! — изкрещяха няколко гласа, но имаше и такива, които извикаха: „Слушайте, слушайте!“

— ...който наема престъпници да говорят на неговата трибуна? Мъже на Редбридж, аз...

На това място някой сграбчи дребосъка за яката на ризата и го смъкна на пода. Някой друг цапна първия по главата с чадър. Трети счупи чадъра и заби юмрук в носа насобственика му. След което всеобщото участие в търкала беше факт. Струваше ми се, че всеки се бие с всички останали, а отзад в залата групичка сериозни мислители, в които, струва ми се, разпознах обитателите на Бискит роу, беше започнала да троши столовете и да ги хвърля напосоки. Събранието окончателно се разтури, когато първата вълна се люшна към подиума. Председателят оглави ланическото бягство към моята малка врата, следван по петите от останалите важни персони. Аз се озовах някъде по средата на процесията, изпреварен от лидерите, но все пак в доста добра позиция. Последното, което видях от огромното събрание в подкрепа на кандидатурата на Лолор Клюна беше измъченото и отчаяно лице на Клюна, когато си одра пищяла в една прекатурена маса, докато се опитваше с три крачки да стигне до изхода.

Утрото на следващия ден беше ясно и прекрасно, а слънцето, докато се носехме обратно към Лондон, се усмихваше благосклонно през прозорците на нашето третокласно купе. То обаче не успяваше да предизвика ответна усмивка по лицето на Ъкридж. Той седеше в ъгъла и намръщено гледаше навън към потъналата в зеленина местност. По никакъв начин не изглеждаше благодарен че престоят му в ареста беше приключил. От устата му не се отрони и една признателна дума за бързината и съобразителността, с която бях успял да го измъкна оттам.

Постигнах това с помощта на телеграма за пет шилинги, адресирана до Кут Откачалката. Малко след закуска Ъкридж беше нахлул в стаята ми като свободен човек с информацията, че Откачалката бил изпратил телеграма па полицията на Редбридж с указания да отключат арестантската килия. По всичко обаче личеше, че той счита свободата за нещо дребно в сравнение с преживените от него страдания и сега седеше във влака и мислеше, мислеше, мислеше.

Не бях изненадан, когато първото нещо, което направи щом пристигнахме на Падингтън, беше да скочи в едно такси и да нареди на шофьора да го откара незабавно на адреса, където живееше Кут Откачалката.

Аз лично, макар и да бях достатъчно деликатен, за да не го заявя, бях на страната на Кут. Щом Ъкридж е искал да задига колите на приятелите си без да им даде никакво обяснение, смятах, че рискът е бил изцяло за негова сметка. Не виждах по силата на каква свръхестествена телепатия Кут Откачалката би могъл да знае, че изчезналият му уинчестър-мърфи е попаднал в ръцете на негов стар съученик. Ала Ъкридж, ако се съдеше по святкащия му поглед и здраво стиснати устни, да не говорим за факта, че яката му беше изскочила от копчето си, а той не си беше направил труда да я оправи, мислеше по друг начин. Когато ни въведоха в разкошната всекидневна на Откачалката, от гърдите му се откъсна дълга и дълбока въздишка като на боксьор, който чува гонга да оповестява началото на първия рунд.

Откачалката изприпка от съседната стая по пижама и халат на цветя. Очевидно не обичаше да става рано.

— О, ето ви и вас! — доволно констатира той. — Слушай, старче, ужасно се радвам, че всичко е наред.

— Наред! — Ъкридж изсумтя възбудено. Гърдите му се надуха под жълтата мушама. — Наред!

— Ужасно съжалявам, че си имал неприятности.

Ъкридж се помъчи да каже нещо, но не успя.

— Знаеш ли, че прекарах нощта на отвратителен дървен нар — най-сетне дрезгаво рече той.

— Наистина ли? Виж ти!

— Знаеш ли, че тази сутрин в полицията ми четоха конско?

— О, не!

— И разправяш, че всичко било наред!

Той беше готов да отприщи бента на красноречието си и да произнесе дълга реч, предназначена да причини срам и тревога у Кут Откачалката, защото вдигна юмрук, размаха го възбудено и преглътна един-два пъти. Но преди да се впусне в обвинителната си пледоария, домакинът го изпревари.

— Не мисля, че това е станало по моя вина — изблея Откачалката Кут, като по този начин даде израз на собствените ми

чувства.

— Не мислиш, че това е станало по твоя вина? — заекна Ъкридж.

— Слушай, старче — миролюбиво подех аз. — Не исках да го казвам преди, защото ми се стори, че не беше в настроение за това, но какво друго би могъл да направи бедният човечец? Взимаш му колата без никакво обяснение...

— Какво?

— ...и той съвсем естествено си е помислил, че е открадната и е предупредил полицията да търсят крадеца. Всъщност, именно аз го посъветвах да направи това.

Ъкридж се взираше мрачно в Откачалката.

— Без никакво обяснение! — повтори той. — Ами моето писмо, дългото и прилежно написано обяснително писмо, което ти изпратих?

— Писмо?

— Да!

— Не съм получил писмо — каза Кут Откачалката.

Ъкридж злобно се изсмя.

— Сега ще започнеш да разправяш, че в пощата нещо са объркали, а? Плитко скроено, много плитко скроено. Сигурен съм, че пуснах писмото. Помня, че го сложих в джоба си именно с тази цел. Ето, то не е тук сега, а аз нося този костюм откакто заминах за Редбридж. Виж. Ето какво има в джоба...

Думите му заглъхнаха, когато погледна към плика в ръката си. Настъпи продължително мълчание. Ченето на Ъкридж бавно увисна.

— Виж ти, дявол да го вземе, как ли е станало това? — промърмори той.

Трябва да призная, че в този труден момент Кут Откачалката прояви благородство, което аз никога не бих могъл да проявя. Той само кимна съчувствено.

— И на мен самия често ми се случват подобни неща — каза той. — Така и не мога да запомня, че трябва да изпратя тези неща. Е, след като всичко е обяснено, нека пийнем по едно, старче, и да забравим станалото.

Блясъкът в очите на Ъкридж показва, че предложението беше добре дошло, но жалките останки на съвестта му не му позволяваха да изостави темата на разговора, както предлагаше неговият домакин.

— Но, кълна се в Бога, Откачалка, стари друже... — заекна той — аз, дявол да го вземе, не знам какво да кажа. Имам предвид...

Кут Откачалката вече ровеше в шкафа за изходния материал на предстоящия приятелски гуляй.

— Нито дума повече, старче, нито дума — помоли той. — Подобно нещо може да се случи на всеки. Освен това, цялата история ми се отрази общо взето добре. Оказа се дяволски щастлива за мен. Ден след като колата изчезна, в третата гонка на Кемптън Парк се състезаваше един абсолютен аутсайдер на име Открадната стока и на мен ми се стори, че този кон нарочно е изпратен. Беше като предзнаменование. Заложих трийсет лири при двайсет и пет към едно. Хората наоколо изпопадаха от смях, като видяха, че залагам на този изтощен дръглив кон и, дявол да го вземе, животното победи без всякакви усилия! Гушнах дебела пачка!

Ние шумно го поздравихме с този щастлив завършек. Ъкридж беше особено възторжен.

— Да — продължи Кут Откачалката, — спечелих седемстотин и петдесет лири. Ей така, от въздуха! Заложих при онзи нов тип, за който ми разправяше на вечерята, старче — онзи тип Айзък О'Брайън. Той направо фалира и се наложи да излезе от бизнеса. Досега ми е платил само шестстотин лири, но разправя, че имал партньор, който не участвал пряко в ръководството на фирмата или нещо подобно, и той щял да плати остатъка.

ОТТЕГЛЯНЕТО НА БИЛСЪН ТУПАЛКАТА

Театър „Роял“ в Луниндно се намира по средата на главната улица на този отвратителен град, а точно срещу мърлявия му главен вход има улична лампа. Докато я приближавах, забелязах застанал до нея човек. Беше едър мъж, а видът му показваше, че наскоро е имал изтощително преживяване. Целият беше покрит с прах и някъде беше загубил шапката си. При звука на моите стъпки той се обърна и лъчите на лампата разкриха познатите черти на моя стар приятел Стенли Федърстоунхо Ъкридж.

— Боже Господи! — възкликнах аз. — Какво правиш тук?

Беше изключено да халюцинирам. Това беше той — от плът и кръв. А какво правеше Ъкридж, тази волна птичка, в Луниндно, ми беше невъзможно да си представя. Разположен, както личи от името му, в Уелс, този град е мрачно, неприветливо и кално място, населено с яки и зли мъже с подозрителни очи и тридневни бради. След четиридесетминутен престой ми се струваше невероятно, че някой би могъл да живее тук освен по принуда. Ъкридж ме зяпна невярващо.

— Корки, стари друже! — възкликна той. — Това, дявол да го вземе, е най-удивителното събитие в световната история. Ти си последният човек, когото очаквах да видя тук.

— Аз също. Някакъв проблем ли имаш? — попитах аз, като огледах раздърпания му вид.

— Проблем? Проблем, и то какъв! — изсумтя Ъкридж и изненадата му отстъпи място на справедливо възмущение.

— Изхвърлиха ме!

— Изхвърлили са те! Кой? Откъде?

— От проклетия театър, момко. След като ми взеха парите, дявол да го вземе. Е, аз, разбира се, оказах съпротива, но въпросът е принципен. Корки, никога не тръгвай де търсиш справедливост, защото няма такова нещо под широкия небесен свод. Бях излязъл да глътна малко въздух след първото действие, а когато се върнах, някакъв сатана в човешки облик ми беше заел мястото. И само защото

се опитах да вдигна този тип за ушите, цяла дузина наемни убийци налетяха изневиделица върху мен и ме изхвърлиха. Представи си само! Нещастна страна! Дявол да го вземе — гневно каза той с поглед, изпълнен с копнеж, — имам намерение да...

— Не бих го направил — опитах се да охладя ентусиазма му аз. — В края на краищата, има ли значение? Подобни неща се случват от време на време. Деловият човек ги подминава с усмивка.

— Да, но...

— Ела с мен да пийнем нещо.

Това предложение го накара да се разколебае. Желанието за бой угасна в погледа му и той за миг се замисли.

— Ти нямаше ли поне да хвърлиш една тухла през прозореца? — изпълнен със съмнения попита той.

— Не, не!

— Може би си прав.

Той ме хвана под ръка и ние прекосихме улицата по посока на светещите като приканващ маяк прозорци на близката кръчма. Кризата беше отминала.

— Корки — каза Ъкридж малко по-късно, като остави внимателно халбата си с бира на плота, да не би поради възбудата си да разлее съдържанието ѝ. — Не мога да се начудя, направо не мога да се начудя на поразителния факт на твоята поява в този проклет град.

Аз обясних положението си. Присъствието ми в Луниндно се дължеше на факта, че вестникът, който понякога се възползваше от моите услуги като специален автор, ме беше изпратил да напиша попълен и научно подплатен репортаж, отколкото техният местен кореспондент беше в състояние да съчини, за дейността на някой си Евън Джоунс, най-новият ентусиазиран религиозен проповедник, радетел за възстановяване на старите обичаи, който периодично разпалваше страстите на миньорското население в Уелс. Неговото следващо и най-голямо събрание щеше да се състои на другата сутрин в единадесет часа.

— Но ти какво правиш тук? — попитах аз.

— Какво правя? — повтори Ъкридж. — Кой, аз ли? Е, къде другаде очакваш да бъда? Не си ли чул?

— Да чуя какво?

— Не видя ли афишите?

— Какви афиши? Пристигнах едва преди час.

— Скъпи ми стари друже! Е, в такъв случай, естествено, ти не си в течение на местните дела. — Той пресуши халбата си, въздъхна доволно и ме изведе на улицата. — Виж!

Ъкридж сочеше към един афиш с едри букви в червено и черно, който красеше страничната стена на Търговски център за дамски шапки „Бон Тон“. Системата на уличното осветление в Лунидно е дефектна, но все пак успях да прочета какво пише на него:

ОДФЕЛОУС ХОЛ

Специален мач в десет рунда ЛОЙД ТОМАС
(Лунидно)
срещу БИЛСЪН ТУПАЛКАТА (Бърмъндзи)

— Ще се състои утре вечер — обясни Ъкридж. — И нямам нищо против да ти кажа, момко, че ще спечеля колосално състояние.

— Все още ли си мениджър на Тупалката? — попитах аз, учуден от тази непреклонна упоритост. — Смятах, че след последните два случая ти е дошло до гуша.

— О, този път сериозно ще се постарая. Поговорих бащински с него.

— Колко ще получи?

— Двайсет лири.

Така, сякаш бях изпил огромни количества шампанско под акомпанимента на оркестър, който свири много силно. Още преди проповедникът да заговори, настроението на околните беше смущаващо за човек с трезв ум, защото огромната тълпа беше започнала да пее химни веднага щом зае местата си. И макар че мнението, което си бях съставил за жителите на Лунидно, не беше високо, нямаше как да отрека вокалните им умения. Има нещо в уелския глас, когато подеме песен, което никой друг глас не притежава, нещо злоещо и изпитателно, което прониква в съзнанието на човека и

сякаш го разбърква с кол. В добавка към това беше последвала и речта на Евън Джоунс.

Не ми трябваше дълго време, за да разбера защо този човек беше преминал през провинцията като пожар. Той притежаваше магнетизъм, искрена убеденост и глас на пророк, който плаче в пустошта. Пламенните му очи сякаш се визираха във всеки един от присъстващите в залата, а всеки път, когато спираше, около мен се надигаха въздишки и вопли като дим от пещ. Той приключи след повече от час, както с изненада установих след справка с часовника си. Аз премигнах като разбуден сомнамбул, поотърсих се, за да се уверя, че все още съм там и излязох. Докато вървах и се оглеждах за „Шапка и пера“, бях, както вече казах, в странно приповдигнато настроение и крачех в нещо подобно на унес, но внезапен глъч ме изтръгна ит мислите ми. Огледах се и видях табелата на „Шапка и пера“, окачена над една сграда от другата страна на улицата.

Това беше съмнителна кръчма в съмнителен квартал, а звуците, които се разнасяха от вътрешността ѝ, не биха чаресали на нито един миролюбив пешеходец. Чуваха се кръсци и звук от трошене на стъкло. Внезапно вратата га отвори и една позната фигура бързо се измъкна навън. Миг по-късно на прага се появи жена.

Тя беше дребна, но държеше най-голямата и страховита бърсалка, която съм виждал. От тази бърсалка се стичаше мръсна вода и докато женицата я размахваше заплашително, мъжът, след като погледна тревожно през рамо, продължи бързешком по пътя си.

— Здравейте, мистър Билсън! — казах аз, когато той се стрелна край мен.

Може би това не беше най-удачният момент да подема светски разговор с него. Той не показва никакво желание да спре. Изчезна зад ъгъла, а жената с няколко вдъхновени слова размаха победоносно бърсалката си и отново влезе в кръчмата. Продължих да вървя и след малко една едра фигура се измъкна предпазливо от съседната малка уличка и закрачи редом с мен.

— Не те познах, мистър — рече с извинителен тон мистър Билсън.

— Очевидно доста бързахте — съгласих се аз.

— Р-р-р! — каза мистър Билсън и за известно време изпадна в дълбокомислено мълчание.

— Коя — попитах аз може би малко нетактично — беше тази ваша приятелка?

Мистър Билсън доби смутен вид. Съвсем ненужно, по мое мнение. Дори героите могат с пълно основание да треперят пред бърсалка, размахана от разгневена жена.

— Излези от задната стая — смутено каза той. — Почна да крещи, като видя к'во съм направил. Не мож' удари жена — кавалерски обясни мистър Билсън.

— Разбира се, че не — съгласих се аз. — Но какъв беше проблемът?

— Извърших дубро дело — добродетелно заяви мистър Билсън.

— Добро дело?

— Излях им бирите.

— Чии бири?

— Ами сичките им бири. Влязох и вътре имаше доста грешни хора, дето се наливаха с бира. И аз ги излях. Сичките. Тръгнах по масите и им излях бирите една подир друга. Тез бедни грешници бая са изненадаха — каза мистър Билсън с, както ми се стори, тържествуваща усмивка.

— Лесно мога да си го представя.

— Хъ?

— Казвам, сигурен съм, че са били изненадани.

— Р-р-р! — отвърна мистър Билсън. Той се намръщи. — Бирата — продължи с хладна непреклонност той — е лошо нещо. Греховна е, де, бирата. Жили като змия и хапе като проклета усойница.

Устата ми се навлажни. Тъкмо такава бира търсех из страната години наред. Помислих си, обаче, че не е благоразумно да го споделям. Поради някаква причина, която не можех да проумея, моят спътник, който някога обичате бирата не по-малко от всеки друг, очевидно беше изпълнен с новодобита пуританска неприязън към тази напитка. Реших да сменя темата.

— С нетърпение очаквам участието ви в мача довечера.

Той ме изглежда безизразно.

— Мойто?

— Да, в Одфелоус Хол.

Той поклати глава.

— В никакъв Одфелоус Хол няма да се бия — отвърна той. — Нито в Одфелоус Хол, нито нейде другаде ши са бия, нито довечера, нито друга вечер. — Той се замисли дълбоко и след малко, очевидно стигнал до заключение, че последното му изречение може да бъде подсилено с прибавянето на отрицание, добави „Не!“.

И след като каза това, той внезапно спря и настръхна като ловджийско куче, надушило свежа следа. Аз вдигнах логлед, за да видя какъв интересен предмет край пътя беше привлякъл вниманието и забелязах, че стоим под табелата на друга кръчма, на която пишеше „Синия глиган“. Прозорците ѝ бяха гостоприемно отворени и през тях долиташе мелодичното подрънкване на чаши. Мистър Билсън облиза устни с мълчаливо задоволство.

— Прущавай, мистър — каза той и неочаквано ме остави сам.

Единствената ми мисъл в момента беше да намеря Ъкридж колкото може по-бързо, за да го известя за този зловец развой на събитията. Защото бях дълбоко разтърсен. Нещо повече, аз бях разтревожен и притеснен. При положение, че беше една от звездите в специален, десетрундов мач, който трябваше да се състои тази вечер, отношението на мистър Билсън ми се стори странно, да не кажа обезпокоително. Ето защо, въпреки внезапния трясък и гълчава от вътрешността на „Синия глиган“, които ме приканваха да спра и видя какво става, аз поех бързо напред и нито спрях, нито се послушах, докато не стигнах до стъпалата пред Карлиън стрийт номер седем. Най-сетне, след като продължителното ми звънене и чукане накара някаква жена в напреднала възраст да отвори вратата, намерих Ъкридж да лежи върху кушетка с дамаска от росхар в далечния ъгъл на всекидневната.

Веднага му разказах обезпокоителните новини. Щеше да бъде загуба на време, ако се опитам да му ги поднеса постепенно.

— Току-що срещнах Билсън — казах аз — и по всичко личи, че е изпаднал в доста странно настроение. Всъщност, със съжаление трябва да кажа, старче, че той остави у мен впечатлението...

— Че няма да се бие довечера? — каза Ъкридж с необяснимо спокойствие. — Точно така. Няма. Преди малко дойде тук да ми каже. Това, което ми харесва у него, е внимателното му отношение към всички заинтересовани. Той не иска да попречи на ничии планове.

— Но какво е станало? Да не би да се оплаква, че ще получи само двайсет лири?

— Не. Той мисли, че боксирането е греховно.

— Какво?

— Това е положението, Корки, мойто момче. Като последни глупаци го изпуснахме от поглед за секунда тази сутрин и той се завлякъл на онова религиозно събрание. Излезе след лека и здравословна закуска да се помотае, както каза, и преди половин час се върна нов човек. Дълбоко загрижен за ближните, проклет да е! С гаден пророчески блясък в очите. Каза ни, че според него боксирането било греховно и после хукна да разнася Словото.

Бях потресен до дъното на душата си. Уилбърфорс Билсън — несравнимият, но своенравен Билсън Тупалкаса, не беше най-идеалният боксьор за менажиране, но досега никога не беше прекрачвал границата. Дребните проблеми, които създаваше на своя мениджър, можеха да бъдат преодолявани с търпение и такт. Но не и този. Психологията на мистър Билсън беше за мен като отворена книга. Той притежаваше ограничен ум, способен да побере не повече от една идея в даден момент, а освен това беше неотстъпчив като всеки простодушен човек. Въпреки всички аргументи, той оставаше непреклонен. Всички усилия на здравия разум да проникне в тази твърда глава, оставаха напразни. При това положение на нещата не можех да си обясня странното спокойствие на Ъкридж. Бях удивен от силата на духа, която проявяваше в този труден час.

Следващата забележка обаче ми даде нужното обяснение.

— Ще използваме заместник.

Изпитах облекчение.

— О, значи имате заместник? Извадили сте късмет. Къде го намерихте?

— Всъщност, момко, реших довечера да изляза аз.

— Господи!

— Това е единствената възможност, мойто момче. Няма друг начин.

Изгледах го втрещен. Дългогодишното ми приятелство със С. Ф. Ъкридж ме беше имунизирило срещу всички безумства, които би могъл да направи, но това ми дойде твърде много.

— Нима искаш да ми кажеш, че сериозно възнамеряваш да излезеш на ринга довечера? — извиках аз.

— Абсолютно нормално делово начинание, старче — решително отвърна Ъкридж. — Аз съм в отлична форма. Бях спаринг партньор на Билсън всеки ден, докато тренираше.

— Да, но...

— Истината, момко, е, че ти нямаш никаква представа за моите възможности. Вярно е, че напоследък се поотпуснах и дори, може да се каже, позагубих предишната си енергия, но, дявол да го вземе, докато пътувах с онзи товарен кораб, не минаваше седмица без да се сбия сериозно с някого. Всичко беше позволено — каза Ъкридж, припомняйки си с удоволствие безгрижното си минало — с изключение на хапане и удари с бутилки.

— Да, но сега става дума за професионален боксьор!

— Е, за да бъда съвсем точен, момко — каза Ъкридж, като изведнъж изостави позата на герой и заговори поверително, — срещата ще бъде предварително уредена. Изи Превин се срещна с мениджъра на онзи Томас и се разбраха по джентълменски. Мениджърът, първокласен кръвопиец, настоява да платим на неговия човек още двайсет лири след срещата и просто няма как да откажем. В замяна на това Томас е съгласен да манкира усърдие в продължение на три рунда, в края на който период, момко, ще ме удари леко по главата и аз ще падна в нокаут като истински губец. Освен това аз имам право да го ударя здраво — веднъж — стига да не е по носа. Виждаш, значи, как с малко такт и дипломация всичко се подрежда и няма недоволни.

— А какво ще стане, ако публиката си поиска парите обратно, когато разбере, че ще гледа заместник?

— Скъпи ми стари друже — запротестира Ъкридж, — нима предполагаш, че човек с делови ум като моя е пропуснал тази възможност? Разбира се, че аз ще се боксирам като Билсън Тупалката. Никой в града не го познава. Аз съм здрав, едър мъж, тежка категория като него самия. Не, момко, колкото и да ровиш, не можеш да откриеш слабо място в плана.

— И защо не можеш да го удариш по носа?

— Не знам. Понякога хората имат странни капризи. А сега, Корки, мойто момче, мисля, че е по-добре да си тръгваш. Трябва да си почивам.

Одфелоус Хол беше започнал да се пълни, когато пристигнах там същата вечер. Всъщност, по всичко личеше, че любителите на спорта в Луиндно ще я препълнят до покрива. Наредих се на опашката пред касата и след като извърших необходимата транзакция, влязох и се отправих към съблекалните. Най-накрая, след продължително обикаляне из лабиринт от коридори, открих Ъкридж, пременен за ринга и загърнат с познатата жълта мушама.

— Залата ще бъде пълна — казах аз. — Народът приижда на тълпи.

Той прие тази информация с учудваща липса на ентузиазъм. Погледнах го загрижено и се разтревожих от отчаяния му вид. Това лице, което сияеше победоносно при последната ни среща, беше бледо и безжизнено. Тези очи, в които обикновено светеше пламъка на неугасим оптимизъм, изглеждаха унили и изтерзани. Докато го наблюдавах, той сякаш се разбуди от унеса, в който беше изпаднал, протегна ръка към ризата си, която висеше наблизко па една кукичка и започна да я облича през глава.

— Какво става? — попитах аз.

Главата му се подаде от ризата и той ме погледна изтерзано.

— Тръгвам си — кратко обяви той.

Тръгваш си? Как така си тръгваш? — Опитах се да разсея онова, което взех за пред стартова треска. — Всичко ще бъде наред.

Ъкридж се изсмя горчиво.

— Щом ударят гонга, ще забравиш тълпата.

— Не е работата в тълпата — каза глухо Ъкридж, докато надяваше панталоните си. — Корки, старче — продължи сериозно той, — ако някога почувстваш как гневът те обзема до такава степен, че искаш да удариш някой непознат на публично място, опитай се да се сдържиш. Нищо няма да постигнеш по този начин. Този тип Томас беше тук преди малко с мениджъра си, за да уговорим последните подробности. Именно той е човекът, с когото имах неприятности снощи в театъра!

— Онзи, когото си измъкнал от мястото за ушите? — ахнах аз. Ъкридж кимна.

— Веднага ме позна, проклет да е, и ако не беше мениджърът му, много свестен човек, когото харесах, веднага щеше да се нахвърли върху мен.

— Мили Боже! — промълвих аз ужасен от този страховит развой, като същевременно си мислех колко характерно беше за Ъкридж, когато имаше на разположение цял град хора, с които да се заяжда, да избере единствения професионален боксьор сред тях. В този момент, докато Ъкридж завързваше лявата си обувка, вратата се отвори и влезе някакъв мъж.

Новодошлият беше нисък, мургав, с малки блестящи очи и по непринуденото приятелско държание и факта, че когато заговори, допълваше думите си с жестове, заключих, че това трябва да е мистър Изи Превин, отскоро подвизаващ се като Айзък О'Брайън. Той беше възплащение на самата бодрост.

— И — каза той с ненавременна жизнерадост, — как е момчето? Момчето го изглежда раздразнено.

— Залата — продължи мистър Превин с почти лиричен възторг — е абсолютно пълна. Натъпкана, препълнена и задръстена. Висят от покрива за клепачите. Всичко ще бъде за чудо и приказ.

Предвид обстоятелствата, той едва ли би могъл да използва неподходящ израз. Ъкридж потръпна мъчително, после заговори без всякакво колебание.

— Няма да се бия!

Жизнерадостта на мистър Превин се стопи като сняг през април. Пурата падна от устата му, а кръглите му очички изведнъж заблестяха смяяно.

— Какво искаш да кажеш?

— Случило се е нещо твърде неприятно — обясних аз. — Изглежда този Томас е човекът, с когото Ъкридж е имал неприятности в театъра снощи.

— Какъв Ъкридж? — прекъсна ме мистър Превин. — Това тук е Билсън Тупалката.

— Разказах на Корки всичко — каза Ъкридж през рамо, докато завързваше дясната си обувка. — Стар мой приятел е.

— О! — възкликна мистър Превин с облекчение. — Разбира се, щом мистър Корки е твой приятел и е на ясно, че всичко това е поверително и не трябва да се разгласява, добре. Но какви са тези приказки от теб? Нищичко не разбирам. Какво искаш да кажеш с това, че няма да се биеш? Разбира се, че ще се биеш.

— Томас е бил току-що тук — казах аз. — Двамата с Ъкридж са се сдърпали снощи в театъра и Ъкридж естествено се страхува, че този тип ще се отметне от уговорката.

— Глупости — каза мистър Превин с такъв вид, сякаш се опитваше да успокои непослушно дете. — Няма да се отметне от уговорката. Обеща, че няма да играе грубо и няма да играе грубо. Даде ми джентълменска дума.

— Той не е джентълмен — мрачно заяви Ъкридж.

— Глупости!

— Ще се измъкна оттук колкото мога по-бързо!

— Помисли си! — изстена мистър Превин. — Пълно е с прекрасна публика, натъпкана като сардини, в очакване на началото. Нима очакваш от мен да изляза и да им кажа, че няма да има среща? Учудваш ме! — каза мистър Превин, като се опита да въздейства на гордостта му. — Къде е твоят мъжествен дух? Голям, плещест мъжага като теб, който е участвал в какви ли не побои на времето...

— Не — хладно посочи Ъкридж — и с професионални боксьори, които ми имат зъб.

— Той няма да те нарани.

— Няма да има такава възможност.

— На ринга с него ще се чувстваш приятно и уютно, все едно играеш на топка с малката си сестричка.

Ъкридж отвърна, че нямал малка сестричка.

— Но помисли! — замоли го мистър Превин, като пръхтеше край него като тюлен. — Помисли за парите! Даваш ли си сметка, че ще трябва да ги върнем всичките, до последното пени?

На лицето на Ъкридж премина болезнен спазъм, но той продължи да закопчава яката си.

— И не само това — продължи мистър Превин. — Тия бабаити ще бъдат толкова разгневени, когато чуят, че няма да има среща, че направо ще ме линчуват.

Ъкридж не се разтревожи от тази възможност.

— И теб също — добави мистър Превин.

Ъкридж се сепна. Тази теория изглеждаше правдоподобна, но той очевидно не се беше сетил за нея до този момент. Затова се спря разколебан. В този миг в съблекалнята влезе забързан мъж.

— Какво става? — попита нервно той. — Томас е на ринга от пет минути. Готов ли е твоят човек?

— След половин минута — каза мистър Превин и се обърна многозначително към Ъкридж. — Нали така? Ще бъдеш готов след половин минута?

Ъкридж кимна сломено. Без да продума, той свали ризата, обувките и яката, разделяйки се с тях сякаш бяха стари приятели, които не очаква отново да види. Хвърли замислен поглед към мушамата си, преметната самотно върху един стол. След това, подобно на погребална процесия, ние поехме по коридора, който водеше към главната зала. До нас достигна шум от множество гласове, изведнъж блесна ярка светлина и ние се озовахме там.

Трябва да призная, че любителите на спорта от Луниддно бяха съвсем безпристрастни хора. Макар че не познаваха Ъкридж, когато се качи на ринга, те го посрещнаха отлично. И неговата потиснатост сякаш за миг се изпари, защото шумните аплодисменти имат свойството да оказват тонизиращо въздействие. По изопнатите му устни заигра слаба доволна усмивка и аз си мисля, че тя щеше да прерасне в стеснително ухилване, ако в този миг не беше съзрял вдъхващия страхопочитание мистър Томас, който се извисяваше внушително срещу него. Видях как примигна като човек, който, мислейки си разсеяно за разни неща, изведнъж се блъсва в улична лампа, и отново възвърна нещастния си вид.

Сърцето ми се късаше за него. Ако с помощта на моите дребни спестявания в банката той можеше мигом да се озове в безопасност в лондонската си квартира, бих му ги предложил безрезервно. Мистър Превин беше изчезнал, оставяйки ме да стоя до ринга и тъй като никой не възрази срещу това, аз останах там, загледан в огромната маса от кости и мускули, която представляваше Лойд Томас. Определено имаше много за гледане.

Мистър Томас беше, според мен, от онези мъже, на които не им личи колко са едри, когато са облечени в дрехи — защото иначе не можех да проумея как дори фактът, че е отнел мястото му, би могъл да накара Ъкридж да си послужи с насилие срещу него. В оскъдното облекло, предназначено за ринга, той изглеждаше като човек, от когото всеки би изтърпял смирено всяка обида. Беше висок над метър и осемдесет и навсякъде, където у един мъж се очакваше да пращи от

мускули, той прасеще от мускули. За миг тревогата ми за Ъкридж се примеси със съжаление, че никога няма да имам случай да видя този мускулест индивид в действие с мистър Билсън. Битката, помислих си аз, щеше да си струва пътя дори до Луниндно.

Междувременно съдията представи главните действащи лица по краткия, впечатляващ маниер на всички съдии. След това се отдръпна и откъм далечната част, сякаш вестител на лоша поличба, прозвуча гонг. Мъжаката Томас, борейки се, както ми се стори, с обзелите го силни емоции, тръгна тежко към центъра на ринга.

В настоящите спомени за една ярка и изпъстрена с променливи успехи кариера, аз най-често описвам Стенли Федърстоунхо Ъкридж като проникателен мислител. Сега щях да си спомня, че освен всичко друго, той беше и човек на действието. Още докато мистър Томас се тътреше към него, левият му юмрук се стрелна и с глух звук се стовари върху ребрата на противника му. Накратко, в деликатна и трудна ситуация, Ъкридж се държеше съвсем адекватно, което ме изненада. Колкото и голямо да беше нежеланието му да участва в това състезание, щом склони, той започна да се бие мъжки. Някъде към средата на първия рунд си дадох сметка каква беше истината. Колкото и засегнат да беше мистър Томас, джентълменското споразумение все още беше в сила. На думата на Томас можеше да се вярва безрезервно. Колкото и силна да беше неговата неприязън към Ъкридж, след като беше обещал, че през първите три рунда ще удря леко и ще се въздържа, той възнамеряваше да се придържа към договорката. Вероятно в промеждутъка между посещенията му в съблекалнята на Ъкридж и появата му на ринга мениджърът му си беше поговорил сериозно с него. Дали досегашното му държане се дължеше на авторитета на неговия мениджър или пък на собствения му благороден характер, не знам, но не можех да оспоря факта, че той се отнасяше към Ъкридж със забележителна въздържаност и последният се добра до своя ъгъл на ринга след края на първия рунд на практика непокътнат.

И именно това му изигра лоша шега в края на краищата. Едва гонгът беше възвестил началото на втория рунд, когато той изскочи от своя ъгъл с повишено самочувствие и заподскача около мистър Томас като дервиш.

Можех да прочета мислите му, сякаш ги беше изговорил. Беше съвсем ясно, че той не бе успял да проумее истинското положение на нещата. Вместо да оцени въздържаността на своя противник и да му бъде благодарен за нея, той беше изпълнен с престъпна гордост. Пред мен, мислеше си той, стои мъж, който определено ми има зъб — и, по дяволите, изобщо не успя да ме удари както трябва. Коего говореше, че той, Ъкридж, е в по-добра форма, отколкото беше предполагал и може да покаже на многобройните почитатели на спорта нещо, което си струва да се види. Резултатът от всичко това беше, че докато един разумен човек би схванал ситуацията от пръв поглед и би се опитал да покаже благодарността си, давайки предпазлив отпор на мистър Томас, шепнейки успокоителни комплименти в ухото му при всеки клинч, в опит се да положи основите на една красиво приятелство преди срокът на джентълменското споразумение да изтече, Ъкридж извърши най-непростимото. За миг в центъра на ринга произтече леко финтиране, после се чу рязко изплющяване, последвано от изненадано скимтене и мистър Томас, с постепенно наливащи се с кръв очи, се отпусна на въжетата и започна да си мърмори на уелски.

Ъкридж го беше праснал по носа.

И отново трябва да отдам дължимото на безпристрастната публика на Луиндно. Удареният беше един от тях може би дори любимият син на Луиндно — и въпреки това постижението на госта бе възнаградено с неподправен възторг. Прозвуча вик, сякаш Ъкридж беше направил на всеки един от присъстващите лична услуга. Викът продължи, докато той енергично приближаваше своя противник, и — за да покаже колко непредубедена е публиката в Луиндно и напълно лишена от пристрастия — стана дважд по-силен, когато мистър Томас, размахал юмрук като свински бут, трясна Ъкридж и го повали по гръб. Каквото и да се случваше, при положение, че включваше достатъчно насилие, изглежда доставяше удоволствие на тази толерантна публика.

Ъкридж с мъка се надигна на коляно. Сетивата му бяха замъглени от този неочакван удар, около петнадесет пъти по-силен от онези, които беше получавал от началото на мача, но той беше човек с висок дух. Без значение колко смирено отстъпваше пред заплашителната си хазайка или чевръсто се шмугваше из някоя странична уличка при вида на някой приближаващ кредитор, бойният му дух никога не го напускаше, когато ставаше дума за схватка между

двама мъже, в която няма замесен финансов елемент. Той с мъка се изправи, докато мистър Томас, вече определено забравил джентълменското споразумение, кръжеше край него с готови юмруци, възпиран единствено от факта, че ръкавиците на Ъкридж все още докосваха пода.

Именно в този напрегнат миг, някакъв глас прошепна в ухото ми:
— Половин момент, мистър!

Една ръка леко ме избута настрани. Нещо едро скри светлината от погледа ми. И Уилбърфорс Билсън, провирайки се между въжетата, изпълзя на ринга.

За целите на летописеца беше добре, че в първите няколко мига след тази смайваща случка публиката изпадна в изумено мълчание. В противен случай щеше да бъде трудно да търся мотиви и да обяснявам скрити причини. Според мен зрителите бяха или твърде изненадани, за да за крещят, или за няколко кратки секунди си помислиха, че мистър Билсън представлява авангард на отряд от цивилни полицаи, които всеки момент щяха да нахлуят в залата. Факт е, че в продължение на минута те останаха безмълвни и мистър Билсън успя да каже онова, крето искаше.

— Боксирането — изрева мистър Билсън — не е праведно!

Откъм публиката се разнесе притеснено шумолене.

Съдията колебливо подвикна:

— Ей! Ей!

— Греховно е — обясни мистър Билсън с глас, подобен на сирена, която предупреждава корабите в дъждовно и мъгливо време. Речта му беше прекъсната от мистър Томас, който се опитваше да го заобиколи и да нападне Ъкридж. Тупалката леко го бутна назад.

— Гуспуда! — изрева той. — Аз също бях побойник! Удрял съм мъже, когато съм бил ядосан. Р-р-р, аха. Ама получих просветление. О, братя мои...

Никой не успя да чуе следващите му думи. С изненадваща внезапност смразяващата тишина се стопи. Навсякъде из залата наскачаха изпълнени с възмущение посетители, които държаха да изложат мнението си за ставащото.

Съмнявам се обаче, че дори и да му бяха дали възможност да продължи речта си, мистър Билсън щеше да говори по-дълго, защото в този момент Лойд Томас, който гризеше връзките на ръкавиците си с

вид на човек, чието търпение е изчерпано, изведнъж захвърли тези пречки, предпочитайки в замяна по-свободната самоизява и като пристъпи с голи ръце, удари силно мистър Билсън в ченето.

Мистър Билсън се обърна. Виждаше се, че е засегнат, но повече душевно, отколкото физически. За миг той сякаш не беше сигурен какво да направи. После обърна и другата страна.

Кипящият от гняв мистър Томас удари и нея. Сега вече Уилбърфорс Билсън преодоля своята нерешителност и съмнения. Той очевидно сметна, че е направил всичко, което би могло да се очаква от един пацифист. Човек има само две страни. Той протегна подобната си на мачта ръка, за да блокира трети удар, контрира с точност и дух, които запратиха нападателя му с олюляване към въжетата, след което свали бързо сакото си и се захвана за работа с онова непросветлено усърдие, което го беше направило несъмнен любимец на публиката в стотици пристанища. А аз внимателно подхванах Ъкридж, докато падаше от ринга и бързо го подбрах по коридора към неговата съблекалня. Бих дал какво ли не, за да остана и наблюдавам суматохата, която обещавахе да се превърне в битката на всички времена, ако полицията не се намесеше, но задълженията на приятелството винаги са стояли на първо място за мен. След десетина минути обаче, когато Ъкридж, измит, облечен и възстановен възможно най-близо до нормалното състояние, което може да постигне човек, изпитал цялата тежест на Лойд Томас в някоя жизненоважна точка на тялото си, протягаше ръка към своята мушама, през междинните врати долетя вик, който беше толкова завладяващ, та моят спортен дух отказа да го пренебрегне.

— Връщам се след минутка, старче — казах аз.

И прищпорван от този все по-гръмовит рев, аз препуснах обратно към залата.

В промеждутъка, докато помагах на моя пострадал приятел, в залата очевидно бяха успели да въведат известно благоприличие. Конфликтът беше загубил първоначалната си бурна невъздържаност. Поддръжниците на благоприличното начало в спора бяха успели да придумат мистър Томас да надене ръкавиците си, бяха успели да намерят един чифт и за Тупалката. Освен това беше ясно — възникналият конфликт се ръководеше от етикета на турнира, защото бяха определили рундове и един от тях току-що беше свършил.

Мистър Билсън седеше отпуснат на един стол в своя ъгъл, а секундантите се грижеха за раните му. В другия ъгъл се извисяваше мистър Томас. Дори един поглед към двамата мъже беше достатъчен, за да добия представа какво беше предизвикало внезапният страхотен изблик на ентузиазъм сред патриотите на Луиндно. В последните секунди на рунда, който току-що беше приключил, местният син очевидно категорично беше излязъл напред по точки. Може би някой случаен удар беше успял да си проправи път през гарда на Тупалката, оставяйки го открит и незащитен за последната атака. Той седеше безсилно отпуснат в ъгъла си и имаше вид на човек, чиито моменти са преброени. Очите му бяха затворени, устата му зееше отворена и цялата му фигура говореше за изтощение. Мистър Томас, напротив, беше подпрял ръце на коленете си, приведен нетърпеливо напред, сякаш тази формалност — почивката между рундовете — дразнеше неговия властен дух.

Гонгът прозвуча и той скочи от мястото си.

— Момко! — прошепна измъчен глас и една ръка ме хвана за лакътя.

С крайчеца на окото си забелязах, че Ъкридж е застанал до мен. Аз се отърсих от него. Моментът не беше никак подходящ за разговор. Цялото ми внимание беше насочено към онова, което ставаше на ринга.

— Чуваш ли, момко?

Положението там беше стигнало онзи етап, когато публиката губи самоконтрол — силните мъже се качват върху столовете си, а слабите мъже крещат: „Сядай!“. Във въздуха витаеше онова наелектризиращо вълнение, което предшества всеки нокаут.

И в следващия момент нокаутът дойде. Ала не Лойд Томас нанесе последния удар. Уилбърфорс Билсън, гордостта на Бърмъндзи, който само миг преди това се клатеше под ударите на своя противник като стар негоден кораб под напора на ураган, беше открил някакъв мистериозен източник на енергия, който му помогна да нанесе онзи последен удар, който печели битки. Той се издигна нагоре, профуча право към целта си и посредством изумителен, чудотворен ъперкът изпълни своята задача. Това беше последната дума. Всеки друг по-лек удар любимият син на Луиндно можеше да понесе с твърдост, защото тялото му сякаш беше направено от тик, неподатливо на повечето неща

с изключение на динамита. Но това беше финалът. Той не остави място за спор, нито за отбягване. Лойд Томас се завъртя, описа пълен кръг, отпусна ръце и бавно рухна на пода.

От публиката се разнесе див вик, а после настъпи тържествена тишина. И в тишината гласът на Ъкридж отново прозвуча в ухото ми.

— Слушай, момко, този проклет Превин е избягал с цялата сума от постъпленията.

В малката всекидневна на Карлиън стрийт номер седем беше тихо и тя изглеждаше тъмна. Това се дължеше на факта, че Ъкридж беше доста едър и вземаше толкова навътре ударите на Съдбата, че когато нещо се провалеше, мрачното му настроение сякаш изпълваше стаята като мъгла. В продължение на няколко минути след завръщането ни от Одфелоус Хол никой от двамата ни не проговори. Ъкридж беше изчерпал речниковия си запас по адрес на мистър Превин; що се отнася до мен, нещастieto ми се струваше толкова огромно, че съчувствените ми слова дойдоха да изглеждат като подигравка.

— Току-що си спомних още нещо — глухо каза Ъкридж, като се размърда на канапето.

— Какво е то? — тихо и съчувствено попитах аз.

— Този тип Томас. Той трябваше да получи още двайсет лири.

— Не мисля, че ще си ги поиска.

— Ще си ги поиска и още как — мрачно каза Ъкридж. — Като се изключи факта, дявол да го вземе — продължи той и в гласа му внезапно се прокрадна оптимистична нотка — че не знае къде се намирам. Бях забравил това. Имахме късмет, че се изнесохме от онази зала преди да ме спипа.

— Мислиш, че Превин, когато е уговарял подробностите с мениджъра на Томас, не е споменал къде сте отседнали?

— Малко вероятно. Защо да го прави? Поради каква причина?

— Един джентълмен иска да се срещне с вас, сър — монотонно произнесе жената в напреднала възраст от вратата.

Джентълменът влезе. Беше мъжът, който беше дошъл в съблекалнята да съобщи, че Томас е на ринга; и макар че тогава не ни бяха представили един на друг, не ми трябваше слабия стон на Ъкридж, за да разбере кой е.

— Мистър Превин? — каза той. Беше енергичен мъж, с прями обноси и пряма реч.

— Не е тук — отговори Ъкридж.

— И вие ще свършите работа. Вие сте негов съдружник. Дойдох за онези двайсет лири.

Настъпи мъчително мълчание.

— Няма ги — каза Ъкридж.

— Какво няма?

— Парите, дявол да го вземе. И Превин го няма. Офейка.

Погледът на мъжа стана неприятен. Макар че светлината в стаята беше слаба, тя беше достатъчна, за да видим израза на лицето му и този израз в никакъв случай не беше любезен.

— Това не ми върши работа — каза той с металически нотки в гласа.

— Виж сега, стари друже...

— Този номер няма да мине. Искам си парите или ще извикам полицаи. Хайде!

— Но, човече, бъди разумен.

— Сгреших, като не ги прибрах предварително. Сега обаче ще ги взема. Давай ги.

— Но аз ти казах, че Превин офейка!

— Наистина е офейкал — вметнах аз, като се опитах да помогна.

— Точно така, мистър — прозвуча глас откъм вратата. — Срецнах го, когато се измъкваше.

Беше Уилбърфорс Билсън. Той стоеше на прага като човек, който не е сигурен как ще го приемат. Целият му вид сякаш молеше за извинение. На лявата му буза имаше синина, а едното му око беше затворено, но не се виждаха други следи от скорошния сблъсък на ринга.

Ъкридж се беше втренчил в него така, сякаш всеки момент очите му щяха да изхвъркнат от орбитите.

— Ти си го срещнал — простена той. — Наистина ли го срещна?

— Р-р-р! — каза мистър Билсън. — Като идвах към залъта. Видях го кат тъпчеше парите в малко чанте и сетне се изниза бързо.

— Господи! — извиках аз. — Не се ли сетихте какво е намислил?

— Р-р-р! — съгласи се мистър Билсън. — Нивга не ми е харесвал.

— Защо тогава, ти, беден малоумник — изрева Тъкридж, — не го спря, за Бога?

— Изобщо не се сетих — призна извинително мистър Билсън.

Тъкридж се изсмя грозно.

— Направо му забих един в мутрата — продължи мистър Билсън — и му взех малкото чанте.

Той постави на масата малко очукано куфарче, което, докато го побутваше към нас, подрънкваше мелодично; после с вид на човек, престанал да се тревожи за дреболии, пое към вратата.

— Ще ме прущавате, гуспуда — каза Билсън Тупалката със съжаление. — Не мога да остана. Трябва да вървя да разнасям светлината.

ЪКРИДЖ СЕ ИЗМЪКВА СУХ ОТ ВОДАТА

Покойният сър Рупърт Лейкънхийт, кавалер на Ордена на Британската империя, член на Кралския викториански орден, беше от мъжете, с които страната ни се гордее. До оттеглянето му в пенсия през 1906 година той беше назначаван като губернатор на различни, известни с нездравословния си климат предни постове на Британската империя, разположени около Екватора и като такъв беше спечелил уважението и почитта на всички. Един добронамерен редактор, когото познавах по-отблизо, ми осигури работа като помощник на Вдовицата на този велик администратор при подготовката на мемоарите му за печат. И така, през един летен следобед тъкмо бях привършил с натъкмяването на подходящата външна обличовка за първото си посещение при нея в къщата ѝ на Търлоу скуеър, Южен Кенсингтън, когато на вратата се почука и влезе Бауълс, моят хазаин, отрупан с подаръци.

Те се състояха от бутилка с крещящ етикет и голяма картонена кутия за шапки. Аз ги изгледах недоумяващо, тъй като не бяха адресирани до мен.

Бауълс, с характерния си посланически маниер, благоволи да обясни.

— Мистър Ъкридж — каза той с онази нотка на бащинска привързаност, която винаги се прокрадваше в гласа му, щом заговореше за тази заплаха за целокупната цивилизация — се отби преди минутка, сър, и пожела да ви връча тези неща.

Щом приближих масата, на която беше поставил предметите, успях да реша загадката с бутилката. Тя беше голяма и тумбеста, а върху най-изпъкналата ѝ част с червени букви се мъдреше една-единствена дума: ПЕППО. Под нея, с по-малки черни букви беше написано: „Действа ободрително“. Не бях виждал Ъкридж повече от две седмици, но си спомних, че при последната ни среща ми беше говорил за някакъв противен сироп, от онези без рецепта, на който той

по някакъв начин беше станал представител. Очевидно това беше въпросната лечебна течност.

— Но какво има в кутията за шапки? — попитах аз.

— Не мога да кажа, сър — отвърна Бауълс.

В този миг обектът на дискусията, който до този момент си стоеше на мястото мирно и тихо като всяка нормална неодушевена вещ, изруга цветисто като стар моряк, след което запя встъпителните тактове на „Ани Лори“ и накрая потъна в предишното си мрачно мълчание.

Несъмнено няколко дози от ПЕППО биха ме въоръжили с необходимата сила на духа, за да понеса със стоическо безразличие това забележително произшествие. Тъй като обаче вътрешността ми не съдържаше нито капка от чудодейния сироп, оживяването на мъртвата материя оказа ужасно въздействие върху нервните ми центрове. Аз отскочих назад и съборих един стол, а Бауълс, забравил за своето достолепие, се издигна безмълвно към тавана. За пръв път го виждах да сваля обичайната си маска на пенсиониран сфинкс, затова дори в този тежък за мен момент аз изпитах искрена наслада от гледката. Тя беше от онези вълнуващи преживявания, които се случват веднъж в живота.

— За Бога! — възкликна Бауълс.

— Я си вземи един фъстък — гостоприемно предложи кутията за шапки. — Вземи си, де.

Паниката на Бауълс намаля.

— Това е птица, сър. Папагал!

— Какво, дявол да го вземе, си мисли, че прави Ъкридж — изревах аз както подобава на възмутен стопанин, — като задръства стаята ми с проклети папагали? Ще ми се този човек да разбере...

Споменаването на името Ъкридж подейства на Бауълс като галещ летен бриз. Той възвърна обичайната си самоувереност.

— Не се съмнявам, сър — изрече той с хладна нотка в гласа, очевидно предназначена да ме укори за моето избухване, — че мистър Ъкридж има основателна причина да ни повери птицата. Предполагам, че иска вие да поемете грижите за нея.

— Той може и да иска... — започнах напушен аз, но в този момент погледът ми попадна върху часовника. Ако не исках да създам

лошо впечатление у работодателката си, като я накарам да ме чака, трябваше незабавно да тръгна.

— Остави тази кутия за шапки в другата стая, Бауълс — казах аз. — И, предполагам, ще направиш добре, ако дадеш на птицата нещо за ядене.

— Много добре, сър. Можете да сте напълно сигурен, че ще се погрижа за нея както трябва.

Гостната, в която ме въведоха, след като пристигнах на Търлоу скуеър, беше пълна с всевъзможни джунджурии, разнообразни по големина, форма и цвят, напомнящи гръмогласно за губернаторската кариера на покойния сър Рупърт. В допълнение към тях в стаята се намираще дребно и смущаващо красиво момиче със синя рокля, което ми се усмихна дружелюбно.

— Леля ми ще слезе всеки момент — каза тя и в продължение на няколко минути си разменяхме банални реплики.

След това вратата се отвори и се появи лейди Лейкнхийт.

Вдовицата на Администратора беше висока, ъгловата и слаба жена, със загоряло от слънцето лице и израз на диктатор в оставка, което правеше съвсем правдоподобна теорията, че в годините преди 1906 тя несъмнено беше дала своя принос в управлението на поверените на покойния ѝ съпруг територии. Целият ѝ вид говореше за жена, предопределена от Природата да внушава законност и ред в гърдите на буйните канибалски вождове. Тя ме огледа с преценяващ поглед, а после, сякаш примирена с факта, че макар и да изглеждах съвсем незначителен, вероятно щях да ѝ свърша същата работа като всеки друг срещу предлаганата от нея сума, ме прие сред паството си, като натисна звънеца и нареди да донесат чай.

Чаят беше сервиран и аз се опитвах да съчетая духовит диалог с трудната задача да крепя чашата си върху най-малката чинийка, която някога бях виждал, когато моята домакиня погледна неволно през прозореца и издаде звук, който беше нещо средно между въздишка и цъкане с език.

— О, Боже! Пак този странен човек.

Момичето със синята рокля, което беше отказало чай и бродираше в единия от ъглите, се наведе още повече над своето ръкоделие.

— Мили! — жално проплака губернаторшата, сякаш желаше съчувствие в тази неприятна ситуация.

— Да, лельо Елизабет?

— Този човек отново идва!

Последва кратка, но ясно доловима пауза. Страните на момичето се обагриха в нежно розово.

— Да, лельо Елизабет? — каза тя.

— Мистър Ъкридж — обяви прислужницата на вратата.

В този миг установих, че ако подобни неочаквани удари продължаваха да ме спохождат и съществуването ми се превърнеше в нескончаема поредица от сътресения и изненади, то щеше да се наложи да допусна ПЕППО официално в живота си като съществен регулиращ фактор. Аз безмълвно наблюдавах как Ъкридж нахлу весело в гостната с уверената решителност на мъж, попаднал в позната обстановка. Дори и да не разполагах с думите на лейди Лейкънхийт като доказателство, поведението красноречиво говореше, че той е чест посетител в нейната гостна; а как беше успял да се сближи с една толкова видна и уважавана дама, за мен беше пълна загадка. Съвзех се от вцепенението си, за да установя, че ни запознават, и че Ъкридж, поради някаква причина, несъмнено съвсем ясна за неговия потаен ум, ала необяснима за мен самия, се отнасяше към мен като към съвсем непознат човек. Той кимна любезно, но сдържано и аз, влизайки в тон с негласното му желание, кимнах в отговор. Очевидно изпълнен с облекчение, той се впусна в задушевен разговор с лейди Лейкънхийт.

— Имам добри новини за вас — каза той. — Новини за Ленард.

Промяната в поведението на нашата домакиня при тези думи беше забележителна. Нейният тираничен вид се смекчи мигновено и се превърна в трепетно суетене. Цялата ѝ надменност, която я беше накарала само преди миг да го назове „онзи странен човек“, изчезна като подплашен канибал. Тя настоя да му поднесат чай и кифлички.

— О, мистър Ъкридж! — извика тя.

— Не искам да събуждам напразни надежди и прочее неща от сорта, момко... искам да кажа, лейди Лейкънхийт, но кълна се, наистина смятам, че съм попаднал на следа. Доста усърдно поразузнах тук-там.

— Колко мило от ваша страна!

— Не, не — скромно отвърна Ъкридж.

— Толкова се притесних — каза лейди Лейкънхийт, — че нямах нито миг спокойствие.

Много лошо!

— Снощи имах пристъп на моята отвратителна малария.

При тези думи, сякаш му бяха дали знак, Ъкридж бръкна под креслото си и извади от шапката си като някой фокусник една бутилка, сестра-близначка на онази, която беше оставил в моята стая. Дори от мястото си успях да разчета онези ободрителни думи върху яркия ѝ етикет.

— В такъв случай имам точно това, от което се нуждаете — избоботи той. — Ето какво ви трябва. Блестящи отзиви отвсякъде. Две дози и сакатите хвърлят патериците и се записват в кордебалета.

— Аз едва ли бих могла да бъда наречена саката, мистър Ъкридж — отбеляза лейди Лейкънхийт, възвърнала част от предишната си студенина.

— Не, не! За Бога, не! Но няма да сгрешите, ако вземете ПЕППО.

— ПЕППО? — изпълнена със съмнения повтори лейди Лейкънхийт.

— Той ще ви ободри.

— Мислите, че ще ми се отрази добре? — попита страдалката колебливо.

— Несъмнено.

— Е, много мило и съобразително от ваша страна, че сте го донесли. При тези тревоги около Ленард...

— Знаем, знаем — измърмори Ъкридж, досущ като някой лекар.

— Струва ми се толкова странно — заяви лейди Лейкънхийт, — че след като пуснах обяви във всички вестници, никой не успя да го намери.

— Може би някой го е намерил! — загадъчно каза Ъкридж.

— Мислите, че е бил откраднат?

— Убеден съм. Такъв красив папагал като Ленард, който може да говори на шест езика...

— И да пее — промълви лейди Лейкънхийт.

— ...и да пее — добави Ъкридж, — струва много пари. Но не се притеснявай, стар... ъ... не се притеснявайте. Ако разследването, което в момента провеждам, се окаже успешно, Ленард ще бъде при вас утре жив и здрав.

— Утре?

— Точно така, утре. Разкажете ми сега за вашата малария.

Усетих, че е дошло време да си тръгвам. Не само защото разговорът бе тръгнал в чисто медицинска посока и аз на практика бях изключен от него; онова, което наистина ме теглеше навън, беше неотложната нужда да изляза някъде на открито и да помисля. В ума ми цареше истински хаос. Изведнъж започна да ми се струва, че светът е пълен с важни и обезпокоителни папагали. Взех си шапката и станах. Домакинята удостои оттеглянето ми само с разсеяно кимване. Последното нещо, което видях, беше как Ъкридж като човек с голямо сърце нежно се навежда напред, за да не пропусне нито сричка от клиничните откровения на своята събеседничка. Той не потупваше лейди Лейкънхийт по ръката и не ѝ казваше да бъде храбра малка жена, но правеше всичко, което един мъж може да направи, за да ѝ покаже, че макар и суров на вид, сърцето му си е на мястото и съчувства на нейните неприятности. Тръгнах обратно към къщи. Вървах бавно и замислено, като се блъсках в улични лампи и пешеходци. Когато най-сетне стигнах Ибъри стрийт, гледката на Ъкридж, изтегнат на дивана с цигара в уста, ми подежда като небесно откровение. Бях твърдо решен преди да си тръгне да получа обяснение за онова, което ставаше, дори ако трябваше да изтръгна със сила истината от него.

— Здравсти, момко! — каза той. — Дявол да го вземе, Корки, стари друже, преживявал ли си някога в живота си нещо по-странно от нашата среща преди малко? Надявам се, не се сърдиш, задето се престорих, че не те познавам. Работата е там, че положението ми в онази къща... Какво, по дяволите, правеше ти там, между другото?

— Помагам на лейди Лейкънхийт да подготви мемоарите на съпруга си.

— Разбира се, да. Спомням си, като я чух да казва, че щяла да впрегне някого. Но колко странно, че това се оказа точно ти. Както и да е, докъде бях стигнал? О, да. Моето положение в къщата, Корки, е толкова деликатно, че не се осмелявам да рискувам и да вляза в каквато и да е ангажираща близост. Искам да кажа, че ако бяхме се хвърлили да се прегръщаме и ти след време направеше някакъв глупав гаф — а нищо не ти пречи да го сториш, момко — и те изхвърлят на улицата за лявото ухо — е, виждаш в какво положение ще се окажа аз.

Ще бъда несъмнено завлечен от твоето падение. А аз най-тържествено те уверявам, момко, че от добрите ми отношения с тази жена зависи целият ми живот. Трябва да получа нейното съгласие!

— Нейното какво?

— Нейното съгласие. За женитбата.

— Женитбата?

Ъкридж издуха облак дим и се вторачи сантиментално през него към тавана.

— Нали е истински ангел? — тихо въздъхна той.

— Лейди Лейкънхийт ли имаш предвид? — попитах аз, озадачен.

— Не се прави на малоумник! Мили, разбира се.

— Мили? Момичето в синьо?

Ъкридж въздъхна мечтателно.

— Когато я срещнах за пръв път, Корки, тя носеше точно тази синя рокля. И шапка с финтифлюшки. Беше в метрото. Отстъпих й мястото си и докато висях на кожения ремък над нея, се влюбих направо светкавично. Давам ти честната си дума, момко, влюбих се завинаги в нея между спирките на Слоун скуеър и Южен Кенсингтън. Тя слезе на Южен Кенсингтън. Аз също. Проследих я до къщата, позвъних, убедих прислужницата да ме пусне, а щом се озовах вътре, скалъпих някаква история, че са ме упътили неправилно и съм попаднал на грешен адрес и прочее неща от сорта. Сигурно са ме помислили за луд, или че се опитвам да им продам някаква застраховка, но за мен това нямаше значение. След няколко дни ги посетих, а после се навъртах наоколо и внимателно следях къде ходят и какво правят, пресрещах ги навсякъде, където отидеа, покланях се, подхвърлях по някоя дума и общо взето ги карах да усещат присъствието ми. Казано накратко, стари друже, ние се сгодихме. Успях да установя, че Мили има навик да извежда кучето на разходка в Кенсингтън гардънс всяка сутрин в единайсет и след това нещата започнаха да се подреждат. Струваше ми доста усилия, разбира се, да ставам толкова рано, но аз бях неизменно там всеки ден, приказвахме и хвърляхме пръчки на кучета и... е, както казах, сгодени сме. Тя е най-възхитителното и прекрасно момиче, което си срещал в живота си, момко.

Изслушах този разказ без да пророня дума. Цялата история беше твърде катастрофална за ума ми. Тя направо ме смаза.

— Но... — започнах аз.

— Но — прекъсна ме Ъкридж — все още не сме съобщили новината на старата дама и аз се опитвам с всеки нерв на тялото си, с всяка фибра на мозъка си, стари друже, да ѝ се представя в добра светлина. Затова ѝ занесох онзи ПЕППО. Сигурно ще кажеш, че не е кой знае колко, но всяка дреболия помага. Показва усърдие. А от усърдието по-хубаво няма. Но, разбира се, онова, на което най-много разчитам, е папагалът. Това е моят коз.

Аз прокарах ръка по сбръчканото си от мисловен напън чело.

— Папагалът! — повторих аз едва-едва. — Обясни ми за папагала.

Ъкридж ме изгледа искрено учуден.

— Нима искаш да ми кажеш, че още не си разбрал? Човек с твоята интелигентност! Корки, ти ме смайваш. Ами че аз го откраднах, разбира се. Или по-точно, Мили и аз го откраднахме. Мили — момиче като нея се среща едно на милион — пхна птицата в пазарска чанта една вечер, когато леля ѝ вечеряше навън и ми я спусна през прозореца на гостната. Сега аз я държа на заден план, докато не назрее моментът за зрелищното ѝ връщане. Нямах да свърши работа, ако я бях върнал веднага. Лоша стратегия. По-разумно ще бъде да задържа пернатото няколко дни в резерв, да покажа усърдие и да предизвикам интерес. Двамата с Мили разчитаме на факта, че старата дама така здраво се е запънала да ѝ върнат папагала, та едва ли после ще ми откаже каквото и да било.

— Но защо натресе проклетия папагал в моята квартира? — попитах аз, спомнил си за неприятното преживяване. — Сърцето ми щеше за една бройка да изхвърчи като тапа навън, когато кутията за шапки проговори.

— Съжалявам, старче, но трябваше да го направя. Не мога да бъда сигурен, че на старата дама няма да ѝ скимне да дойде в моята квартира за нещо. От време на време съм я канил — твърде непредвидливо, както сега си давам сметка — на чай някой следобед. Затова трябваше да оставя птицата при теб. Утре ще я взема.

— Ще я вземеш още тази вечер.

Не тази вечер, старче — замоли Ъкридж. — Утре. Ще видиш, че няма да ти създава никакви неприятности. Просто ѝ подхвърляй по някоя дума от време на време и ѝ давай хляб, натопен в чай или нещо друго и няма да имаш никакви проблеми с нея. А аз ще мина най-късно към обяд да я взема. Господ здраве да ти дава, момко, затова, че ми помогна днес!

За човек като мен, който счита, че са му необходими поне осем часа сън, ако иска да запази младежкия си вид, фактът, че папагалът Ленард се оказа много чувствителен и лесно възбудим, се оказа убийствено измерителен. Както щях да установя, изпитанията, през които беше минал след напускането на родния дом, бяха разтърсили нервната му система. Преди да си легна новият ми съквартирант се държеше сравнително прилично, а когато се изтегнах блажено в леглото за оздравителен сън, пернатият ми гост вече спеше първия си сън. Но в два сутринта сигурно го беше навестил някакъв кошмар, защото бях изтръгнат от дебрите на съня от дрезгав монолог, който според мен беше на някакъв туземен диалект. Изпълнението продължи без прекъсване до два и петнайсет, а след това бе заменено от имитация на парен валяк. След неколкominутно буботене, очевидно успокоен, папагалът отново заспа. Аз се унесох към три, а в три и половина бях разбуден от бодрите чувици на моряшка песен. Оттам нататък периодите, в които всеки от нас спеше, изобщо не съвпаднаха. Нощта беше дълга и изтощителна и преди да изляза след закуска, аз оставих категорични указания на Бауълс да уведоми Ъкридж при пристигането му, че ако плановете му да прибере моя неканен гост същия ден се объркат, смъртността сред папагалите рязко ще се повиши. Когато се върнах в квартирата си вечерта, установих, че ултиматумът ми е бил взет присърце. Кутията за шапки беше изчезнала, а около шест часа се появи Ъкридж, толкова засмян и радостно възбуден, че аз разбрах какво се беше случило още преди да заговори.

— Корки, мой човек — възторжено започна той, — това е най-шантавият и най-веселият ден за всички времена и можеш спокойно да ме цитираш!

— Лейди Лейкънхийт ти даде благословията си?

— Не просто ми я даде, а ми я дари радостно и с възторг.

— Не мога да проумея — казах аз.

— Какво не можеш да проумееш? — попита Ъкридж, усетил дразнеща нотка в гласа ми.

— Е, не искам да хвърлям напразни обвинения, но си мисля, че първото нещо, което тя би направила, е да проучи финансовото ти състояние.

— Моето финансово състояние? Че какво не му е наред на моето финансово състояние? Имам петдесет и няколко лири на влог в банката и съм на прага да натрупам огромно състояние от този ПЕППО.

— И това удовлетвори лейди Лейкънхийт? — скептично попитах аз.

Ъкридж се поколеба за миг.

— Е, ако трябва да бъда съвсем честен, момко — призна той, — останах с впечатление, че тя си мисли, че леля ми ще подкрепи финансово начинанието, докато си стъпя на краката.

— Леля ти! Но леля ти окончателно и безвъзвратно се отказа от теб и те лиши от наследство.

— Да, ако трябва да бъдем съвсем точни, точно така постъпи. Но старата дама не знае това. Всъщност, аз съвсем умишлено не ѝ го споменах. Нали разбираш, счетох за нужно при този развой на събитията, да изиграя леля ми като основен коз.

— Ти ми каза, че папагалът бил твоят основен коз.

— Знам, че ти казах. Но тези неща се променят в последния момент. Тя клокочеше от благодарност за птицата като връщ чайник, но когато се възползвах от възможността да поискам благословията ѝ, с изненада видях, че се наежи и разколеба. В очите ѝ се появи предишния неприятен стоманен блясък и бабето започна да плещи за тайни срещи и че сме я държали в неведение. Ситуацията изискваше да мисля бързо, момко. И тогава получих вдъхновение. Изиграх картата с леля ми. И повярвай ми, старче, все едно бях изрекъл някакво магическо заклинание. Оказа се, че старата дама отдавна е почитателка на нейните романи и копнее да се запознае с нея. Омекна като памук в момента, когато споменах името на леля ми и оттогава нямам никакви проблеми с нея.

— А мислил ли си какво ще се случи, когато двете се срещнат? Не виждам дори половин процентова възможност леля ти да даде блестяща препоръка за твоите достойнства.

— Това е вярно. Важното в случая обаче е, че за огромна изненада късметът се оказа на моя страна. По една щастлива случайност леля ми не е в града. В момента е в къщата си в Съсекс, където довършва поредния си роман, а в събота ще отплава за Америка, където ще изнася сказки.

— Как разбра това?

— Късмет, братче, страхотен късмет. Срегнах случайно нейния секретар, един тип на име Уосик, на приятелска сбирка в клуба миналата събота. Няма никакъв начин да се срещнат. Когато леля ми довършва роман, никога не чете писмата или телеграмите си, така че няма смисъл скъпият бабет да се опитва да се свърже с нея. Днес е сряда, тя ще отплава в събота и ще бъде в странство шест месеца — е, дявол да го вземе, когато разбере за тази история, аз отдавна ще бъда женен мъж.

Уговорката между мен и моята работодателка при предварителните ни разговори беше, че тя и племенницата ѝ ще посвещават следобедите си на мемоарите, и че най-удобно ще бъде всеки ден да се явявам на Търлоу скуеър в три часа. На следващия ден тъкмо се бях настанил в кабинета на приземния етаж, когато влезе Мили, натоварена с документи.

— Леля ме помоли да ви донеса писмата на чичо Рупърт за 1889 година.

Огледах я с интерес и с нещо много близко до благоговение. Това беше момичето, нагърбило се с ужасната задача да изживее живота си като мисис Стенли Федърстоунхо Ъкридж — и, нещо повече, перспективата изглежда ѝ харесваше. Точно такива качества превръщат момичетата в истински героини.

— Благодаря — казах аз, като сложих писмата на бюрото. — Между другото, мога ли... надявам се, че ще... — заекнах аз — искам да кажа, Ъкридж ми разказа всичко. Надявам се, че ще бъдете много щастливи.

Лицето ѝ грейна. Тя наистина беше най-очарователното момиче, което бях срещал.

— Благодаря ви много — изчурулика момичето. После седна в огромното кресло и изведнъж ми се стори дребна като мушица. — Стенли ми разказа какви големи приятели сте двамата. Той много държи на вас.

— Страхотен човек! — сърдечно отвърнах аз. Бях готов на всичко, за да ѝ доставя удоволствие. Това момиче беше невероятно очарователно. — Познаваме се още от училище.

— Знам. Той винаги го споменава. — Тя ме погледна с кръглите си очи, точно като на персийско коте. — Предполагам, вие ще му бъдете шафер? — Тя се заля от смях. — По едно време бях много уплашена, че няма да има нужда от шафер. Мислите ли, че беше твърде непочтено от наша страна да откраднем папагала на леля Елизабет?

— Непочтено? — възмутено отговорих аз. — В никакъв случай. Що за идея!

— Тя страшно се притесни — отбеляза момичето.

— Притесненията и грижите от време на време са полезни — уверих я аз. — Твърде голямото душевно спокойствие води до преждевременна старост.

— И въпреки това никога не съм се чувствала по-лоша и засрамена от себе си. Знам, че Стенли се чувстваше по същия начин.

— Със сигурност! — съгласих се аз прочувствено. Това създание беше толкова прелестно, така фино, та дори абсурдното ѝ предположение, че Ъкридж притежава съвест не можа да наруши душевния ми комфорт.

— Той е чудесен и мил, истински кавалер.

— Аз самият бих използвал същите думи.

— Е, за да ви убедя какъв прекрасен характер има, ще ви кажа, че излезе с леля, за да ѝ помогне с пазаруването.

— Нима!

— Просто да се опита да ѝ се реваншира, разбирате ли, за тревогите, които ѝ причинихме.

— Това е благородно! Точно така. Абсолютно благородно!

— А ако има нещо на света, което да мрази най-много, това е да носи пакети.

— Този човек — възкликнах аз с фанатичен възторг — е истински сър Галахад!

— Нали? Онзи ден...

Тя беше прекъсната, Някой затръшна входната врата. От коридора се разнесе тропот на големи крака. Вратата на кабинета рязко се отвори и вътре влетя самият сър Галахад, отрупан с пакети.

— Корки! — започна той. В този миг, забелязал бъдещата си съпруга, която тревожно се беше надигнала от креслото, се вторачи в нея с очи, изпълнени със сърцераздирателно съжаление, като човек, комуто предстои да съобщи лоша новина. — Мили, моето момиче! — изрече той трескаво. — Загазихме!

Момичето се вкопчи в масата.

— О, Стенли, скъпи!

— Има само една надежда. Хрумна ми, докато се...

— Да не би леля Елизабет да е променила мнението си?

— Все още не. Но — мрачно предрече Ъкридж — съвсем скоро ще го направи, освен ако не реагираме светкавично.

— Но какво се е случило?

Ъкридж хвърли пакетите. Това, изглежда, го поуспокои.

— Тъкмо излизахме от „Хародс“ — каза той — и се канех да отпраша към къщи с тези пакети, когато ми го сервира. Като гръм от ясно небе!

— Какво, Стенли, скъпи? Какво ти сервира?

— Най-противната и гаднярска новина на света. Че ще присъства на вечерята на клуб „Перо и мастило“ в петък вечер. Видях я да говори с някаква жена със сплескан като на мопс нос в отдела за плодове, зеленчуци, птици и домашни любимци, но така и не разбрах за какво си говореха. А тя да вземе да покани старата дама на тази проклета вечеря!

— Но, Стенли, защо леля Елизабет да не отиде на вечерята в клуб „Перо и мастило“?

— Защото моята леля пристига в града в петък, специално за да произнесе реч на тази вечеря, а твоята леля ще направи всичко възможно да ѝ бъде представена и да си поговорят надълго и нашироко за мен.

Двамата се втренихме безмълвно един в друг. Новината наистина беше смазваща. Също като влизането в контакт на два несъвместими химикала, така и срещата на леля с леля щеше неизбежно да произведе експлозия. И в тази експлозия щяха да бъдат погубени безвъзвратно надеждите и мечтите на две влюбени сърца.

— О, Стенли! Какво можем да направим?

Ако въпросът беше отправен към мен, щеше да ми бъде трудно да отговоря; но Ъкридж, този изобретателен човек, макар и повален, не

беше нокаутиран.

— Има само един изход. Хрумна ми, докато търчах по Бромптън роуд. Момко — продължи той, като сложи тежката си ръка върху рамото ми — ще имам нужда от твоето съдействие.

— О, чудесно! — извика Мили.

Аз самият не бих направил подобен коментар. Тя продължи да обяснява.

— Мистър Коркоран е толкова умен. Сигурна съм, че ако нещо може да се направи, той ще го направи.

Това окончателно унищожи шансовете ми да окажа каквато и да е съпротива. Щях да успея да дам отпор на Ъкридж, но очарованието на това момиче така бе смазало волята ми, че бях като восък в нейните ръце.

Ъкридж седна на бюрото и заговори напрегнато, както подобаваше на случая.

— Колкото и да е странно, момко — с поучителен тон започна той, — понякога се оказва, че дори най-големите трудности, през които човек трябва да премине, в края на краищата могат да му донесат нещо добро. В живота ми няма период, който да съм мразил повече от месеците, прекарани в къщата на леля ми в Уимбълдън. Но слушай продължението, стари друже! Именно докато търпях негодите и тиранията ѝ, успях да изуча нейните навици, което в случая ще ни помогне. Помниш ли Дора Мейсън?

— Коя е Дора Мейсън? — бързо попита Мили.

— Една обикновена възрастна жена, която беше секретарка на леля ми — също тъй бързо отговори Ъкридж.

Аз лично помнех Дора Мейсън като доста хубаво и привлекателно момиче, но си дадох сметка, че ще бъде неразумно да споделя тези спомени. Задоволих се само да отбележа наум, че Ъкридж, независимо от недостатъците му като съпруг, притежаваше онзи тъй необходим такт, който помага в семейния живот.

— Мис Мейсън — продължи той, както ми се стори, този път малко по-предпазливо и премерено — имаше навика да ми разказва понякога за работата си. На мен, разбираш ли, ми беше жал за тази възрастна женица, защото нейният живот беше сив и безрадостен и си бях поставил за цел от време на време да внасям в него известно разнообразие.

— Колко типично за теб, скъпи!

Тези думи, както се досещате, каза Мили, а не аз. Тя гледаше своя годеник с блеснали от възхищение очи и според мен си мислеше, че описанието, което бях дал за него, като един модерен Галахад, беше твърде скромно за неговите невероятни качества.

— И едно от нещата, които сподели спонтанно с мен — не се отклони от основната линия Ъкридж, — беше, че въпреки постоянното ораторстване по тези снобарски купони, леля ми не може да обели и думичка, ако речта ѝ не е предварително написана и тя не я е наизустила. Мис Мейсън ми се закле тържествено, че именно тя е написала всяка дума, произнесена от леля ми пред публика през последните две години. Започваш ли да схващаш мисълта ми, момко? Казано накратко, трябва да докопаме тази реч, която тя се кани да произнесе на вечерята в „Перо и мастило“. Трябва да сложим ръка на нея, стари ми друже, преди да стигне до леля ми. По този начин ще осуетим нейните планове. Задигни тази реч, Корки, старче, преди да е достигнала до нея и от мен да знаеш, че в петък ще установи, че има главоболие и не може да присъства на вечерята.

Бях скован от онова чувство на неизбежна обреченост, което спохожда хората в опасност.

— Може би вече е късно — изпелтечих аз в последен плах опит за самосъхранение. — Сигурно отдавна е получила речта.

— В никакъв случай. Знам каква е, когато завършва някоя от противните си книги. Не дава по никакъв начин да отвличат вниманието ѝ. Уосик, нейният секретар, при всички положения има нареждане да ѝ изпрати проклетото нещо с препоръчано писмо, което да пристигне в петък сутринта, така че тя да успее да го наизусти във влака. Слушай сега внимателно, момко, защото съм обмислил всичко до най-малките подробности. Леля ми е в къщата си в Маркет Дийпинг, Съсекс. Не знам какво е разписанието на влаковете, но със сигурност има поне един, който може да ме откара до Маркет Дийпинг довечера. Веднага щом пристигна, ще изпратя телеграма на Уосик подписана с „Ъкридж“ — каза този знаменит интригант. — Аз имам пълно право да подписвам телеграми с „Ъкридж“ — добави той оправдателно. — В нея ще му наредя да предаде речта на господин, който ще го потърси, защото има уговорка с него да занесе речта в къщата ѝ. Единственото, което се иска от теб, е да отидеш до къщата

на леля ми, да се срещнеш с Уосик — прекрасен момък и точно от онзи тип хора, които нищо няма да заподозрат — да вземеш ръкописа и да си тръгнеш. Щом завиеш зад първия ъгъл, ще го хвърлиш в най-близката кофа за боклук и всичко ще бъде наред.

— Не е ли наистина чудесен, мистър Коркоран? — извика Мили.

Погледнах към нея. Очите ѝ на персийско коте сезираха грейнали в моите — радостно, доверчиво, изпълнени с увереност. Аз преглътнах с усилие.

— Добре — дрезгаво казах аз.

На другата сутрин, докато се качвах в таксито, което щеше да ме откара до Хийт хаус, Уимбълдън Комън, бях обзет от тежко като олово предчувствие за надвиснала над мен неизбежна гибел. Опитах се да се избавя от този разтърсващ страх, като убеждавах сам себе си, че той се дължи единствено на спомените от последното ми посещение в тази къща, но той се бе вкопчил в гърдите ми и отказваше да ме напусне. През целия път бях изпълнен с мрачно предчувствие и когато позвъних на входната врата, ми се стори, че някакво немирно черно дяволче се изкиска зловещо. И докато чаках да ми отворят, изведнъж разбрах!

Дяволчето имаше пълното основание да се кисна, та чак да се пукне от кикот. Като светкавица ме озари прозрението къде е слабостта на нашия план. Беше съвсем в стила на Ъкридж, този вечно прибързващ малоумник, да не я забележи; но това, че аз самият не я бях забелязал, вкисна допълнително и без друго киселото ми настроение. Простият факт, който беше убегнал от вниманието и на двама ни, беше следният — тъй като бях идвал в къщата и преди, икономът щеше да ме познае. Аз можеше и да успея да отмъкна речта, но на Великия бял вожд щеше да бъде докладвано кой и кога го е направил. Щеше да ѝ бъде съобщено, че посетителят, дошъл за ръкописа, е бил не някой друг, а презреният мистър Коркоран, свързан с неприятни спомени. И какво щеше да се случи тогава? Даване под съд? Затвор? Обществен позор?

Бях готов да отпраша към някое по-сигурно убежище, когато вратата се отвори и аз изпитах най-силното облекчение, спохождало някога човешко същество.

Пред мен стоеше нов новеничък иконом.

— Е?

Всъщност, той не произнесе думата, но наличният му чифт изразителни, свъсени вежди свършиха работата вместо него. Изключително противен тип, точно толкова отблъскващ и лепкав колкото своя предшественик.

— Искам да се срещна с мистър Уосик — твърдо заявих аз.

В поведението на иконома не се прокрадна сърдечност, но очевидно видя, че с мен шега не бива. Той ме поведе през познатия коридор и след малко се озовах в гостната, където отново бях подложен на проверка от шестте пекинеза, които, както и при предишното ми посещение, се измъкнаха от кошниците си, подушиха ме и с разочарован вид отново се намърдаха там.

— За кого да предам, сър?

Е, нямаше да ме праметнат толкова лесно.

— Мистър Уосик ме очаква — хладно отвърнах аз.

— Много добре, сър.

Разходих се бодро из стаята, като оглеждах предметите в нея. Подсвирквах си тихичко. Поговорих любезно с пекинезите.

— Здравейте, пекинезчета! — каза аз.

Приближих до камината, над която имаше огледало. Тъкмо се оглеждах и си мислех, че лицето ми не изглежда чак толкова лошо — може би не точно красиво, но с нещо типично в него — когато внезапно в огледалото се отрази нещо друго.

Това друго нещо беше фигурата на известната романистка и прочута ораторка по вечеринки, мис Джулия Тъкридж.

— Добър ден — каза тя.

Странно колко често боговете, които използват нас, бедните човеци, за безплатни забавления, провалят собствените си замисли, като прекаляват с подигравките. Всяка друга непредвидена пречка помалко страховита от настоящата, щеше несъмнено да ме превърне в безволев лист индиго, да ме стресне и накара да заеквам, с една дума — да ме направи идеален обект за подигравки. Ала в така сложилата се ситуация установих, че ме изпълва не нещо друго, а странна невъзмутимост. Имах подсъзнателното усещане, че в по-късните часове на деня реакция ще последва и че следващият път, когато погледна в огледало, ще установя с почуда, че косата ми е побеляла, но в момента бях неестествено спокоен и умът ми бръмчеше като циркуляр в хладилна камера.

— Здравейте — чух се да казвам. Стори ми се, че гласът ми идва от някаква дълбока пещера, но беше спокоен и дори с приятен тембър.

— Искали сте да ме видите, мистър Коркоран?

— Да.

— Защо тогава — попита тихо мис Ъкридж — сте пожелали да се срещнете с моя секретар?

В гласа ѝ се долавяше същият язвителен металически звън, който бях доловил при предишния ни сблъсък на същия ринг. Но странното спокойствие, което изпитвах, не ме напусна.

— Разбрах, че сте извън града — казах аз.

— Кой ви каза това?

— Някой го спомена в клуб „Савидж“ онази вечер.

Това очевидно я задоволи.

— Защо искате да ме видите? — попита тя, смутена от бързите ми и интелигентни отговори.

— Надявах се да науча някои факти, свързани със сказките, които ще изнасяте в Америка.

— Откъде разбрахте, че се каня да изнасям сказки в Америка?

Аз повдигнах вежди. Това беше детинско.

— Някой го спомена в клуб „Савидж“ — отвърнах аз.

Тя отново се смути.

— Стори ми се, мистър Коркоран — каза тя с неприязнен блясък в сините очи, — че вие може да сте човекът, за когото става дума в телеграмата на моя племенник Стенли.

— Телеграма?

— Да. Промених плановете си и се върнах в Лондон снощи вместо тази вечер, и едва бях пристигнала, когато донесоха телеграма, подписана „Ъкридж“, от селото, където бях отседнала. В нея имаше инструкции за секретаря ми да предаде на господина, който ще дойде тази сутрин черновата на речта, която трябва да произнесе на вечерята в клуб „Перо и мастило“. Предполагам, че това би трябвало да е някаква недодялана шега от страна на моя племенник Стенли. Освен това предположих, мистър Коркоран, че вие трябва да сте онзи господин, за когото става дума.

Можех цял ден с лекота да отбивам подобни нападки.

— Странна идея! — казах аз.

— Намирате я странна? Защо тогава казахте на иконома ми, че моят секретар ви очаква?

Това беше най-злостният удар до момента, но аз го отбих.

— Човекът очевидно не ме е разбрал правилно. Стори ми се — добавих надменно аз — доста глупав тип.

Очите ни се срещнаха в мълчалив двубой за кратък миг, но всичко беше наред. Джулия Ъкридж беше възпитана жена и това я постави в много неизгодно положение в тази схватка. Защото хората могат да разправят каквото си искат за превзетите маниери на модерната цивилизация и да презират нейното двуличие, но не може да се отрече, че тя притежава едно страхотно достойнство. Каквито и да са нейните недостатъци, цивилизованите порядки не позволяват на една благовъзпитана дама с високо положение в литературните среди да нарече един мъж лъжец и да го прасне по носа, колкото и да е убедена, че той напълно го заслужава. Ръцете на мис Ъкридж потрепнаха, устните ѝ се присвиха, а в очите ѝ се появи изражение, от което човек можеше да получи прободни рани, ако то вземеше, че се материализираше, но тя успя да се сдържи. Само сви рамене.

— Какво искате да знаете за моя цикъл сказки? — попита тя.

Джулия Ъкридж беше вдигнала бялото знаме.

Несполучилият комбинатор и аз се бяхме уговорили да вечеряме заедно в Риджънт грил рум тази вечер и да отпразнуваме щастливия завършек на неговите неприятности. Аз пристигнах пръв и сърцето ми се обля в кръв за моя беден приятел, забелязвайки го как безгрижно крачи по пътеката към нашата маса. Съобщих му лошата новина по най-внимателния възможен начин и духът му рухна като величествена руина под ударите на времето. Единственото изречение, което даде като принос към разговора, ако не се броят случайните едносрични възклицания, той произнесе, когато сервитьорът се оттегли с кутията пури.

— Колко е часът, Корки, старче?

Погледнах часовника си.

— Наближава девет и половина.

— В този момент — каза Ъкридж мрачно — леля ми започва да разправя на старата дама какво мисли за мен.

Не бих могъл да нарека лейди Лейкнхийт, дори ѝ в най-добрите ѝ моменти, жизнерадостна жена, но ми се стори, че беше доста по-

навъсена от обикновено, когато седнах на чай с нея следващата сутрин. Тя проявяваше всички белези, характерни за жена, получила обезпокоителни новини. В действителност тя изглеждаше точно като жена на която лелята на мъжа, който се опитва чрез женитба да се превърне в член на нейното уважавано семейство, е разкрила истинския характер на въпросния индивид.

При тези обстоятелства не беше никак лесно да се поддържа разговора по темата за племето мгомо-мгомо. Насред моите самоотвержени опити се случи нещо, което ме накара да изхълцам.

— Мистър Ъкридж — съобщи прислужницата.

Появата на Ъкридж тук сама по себе си бе достатъчно удивителна. Но обяснението за същия вид на домашен любимец, който беше белязал държането му по време на нашата първа среща в тази гостна, беше извън границите на моето въображение. Гледката на това чудо на природата, което бях оставил предишната вечер прекършено като млада тръстика от силен вятър, а сега пърхаше като безгрижна птичка, ми подежда така разтърсващо, че направих онова, което с последни усилия избягвах всеки път, когато бях удостояван с гостоприемството на лейди Лейкънхийт — разлях чашата си с чай.

— Чудя се — каза Ъкридж, впускайки се в разговор с присъщата му жизнерадостна безцеремонност — дали това ще свърши някаква работа, лельо Елизабет.

Аз бях успял да закрепя някак чашата си, но чувайки това любящо обръщение, ръката ми трепна и проклетото чудо отново се катурна. Само някой жонгльор с дългогодишен опит би могъл успешно да се справи с миниатюрните чаши и чинийки на лейди Лейкънхийт под напора на емоциите, които изпитвах в момента.

— Какво е то, Стенли? — попита лейди Лейкънхийт с лек проблясък на интерес.

Двамата бяха навели глави над някаква бутилка, която Ъкридж беше извадил от джоба си.

— Това е нещо ново, лельо Елизабет. Току-що излязло на пазара. Разправят, че вършело отлична работа за папагали. Може би си струва да го опиташ.

— Много мило от твоя страна, Стенли, че си го донесъл — сърдечно заяви лейди Лейкънхийт. — Ще дам на Ленард от него, ако отново получи пристъп. За щастие, днес следобед се чувства по-добре.

— Чудесно!

— Моят папагал — каза лейди Лейкънхийт, решила да включи и мен в разговора — получи много странен пристъп снощи. Не мога да си го обясня по никакъв начин. Здравето му никога не ми е създавало проблеми. Тъкмо се обличах за вечеря, затова не присъствах в самото начало на пристъпа, ала моята племенница, която е била свидетелка на случилото се, ми разказа, че той започнал да се държи много странно. Съвсем неочаквано, както изглежда, той започнал да пее много възбудено; после спрял по средата на такта и започнал да се мъчи. Племенницата ми, която е много добросърдечно момиче, естествено много се притеснила. Тя изтича да ми съобщи и когато аз слязох долу, бедничкият Ленард се беше отпуснал на стената на клетката си съвсем изнемощял и единственото, което успя да каже, беше „Вземи си фъстък!“ Той повтори това тихо няколко пъти, а после затвори очи и се катурна от пръчицата си. Прекарах половината нощ будна до него, но сега, за щастие, той изглежда започна да се възстановява. Днес следобед почти възвърна нормалното си весело настроение и непрестанно приказва на суахили, което винаги е признак, че се чувства бодър.

Аз измърморих моите съболезнования и поздравления.

— Беше изключително неприятно, че Ленард се разболя точно снощи — съчувствено отбеляза Ъкридж, — защото попречи на леля Елизабет да отиде на вечерята в клуб „Перо и мастило“.

— Какво! — За щастие, този път бях оставил чашата си на масата.

— Да — със съжаление отбеляза лейди Лейкънхийт. — А с такова нетърпение очаквах да се запозная с лелята на Стенли там. Но след като бедният Ленард беше в това ужасно състояние, съвсем естествено не можех да мръдна от къщи. Грижите за него са на първо място. Ще трябва да почакам, докато мис Ъкридж се върне от Америка.

— Следващият април — тихо промърмори Ъкридж.

— Мисля, че ще ме извините, мистър Коркоран, ако изтичам горе, за да видя как е милата душица.

Вратата се затвори.

— Момко — сериозно заяви Ъкридж, — не показва ли това...

Аз го изгледах обвиняващо.

— Ти ли отрови папагала?

— Аз? Да отровя папагала? Разбира се, че не съм отровил папагала. Цялата история се дължи на погрешна доброжелателност, проявена в дух на най-чист алтруизъм. И, както казвах, не показва ли това, че всяка добрина, колкото и банална да е, никога не остава невъзнаградена в нашето мироздание? Човек би предположил, че когато донесох онази бутилка ПЕППО на старата дама, всичко ще завърши с няколко най-обикновени думи на благодарност. Но забележи, момко, как различните фактори се обединяват за добро. Мили, която, между нас казано, е момиче за милиони, си помислила, че птицата изглежда леко неразположена снощи и с доброто желание да ѝ помогне, ѝ дала парченце хляб, потопено в ПЕППО. Решила, че това ще ободри папагала. Признавам чистосърдечно, че не знам какво слагат в това нещо, но е факт обаче, че нашият пернат приятел почти мигновено се напил. Е, ти чу разказа на старата дама за станалото след това, но, повярвай ми, тя не знае дори и половината от всичко случило се. Мили разправя, че човек трябвало да види Ленард, за да повярва. Когато старата дама слязла долу, той бил изпаднал в пиянско вцепенение, а днес цял ден го боли глава. Ако наистина се е надигнал и съвзел, това означава, че е превъзмогнал един от най-славните махмурлуци на столетието. Нека това ти послужи за урок, момко! Не пропускай нито ден без да извършиш добро дело. Колко е часът, стари друже?

— Наближава пет.

Ъкридж сякаш се замисли за миг и щастлива усмивка огря лицето му.

— В този момент — доволно каза той — леля ми е някъде из Ламанша. А в сутрешния вестник прочетох, че от югоизток се задава ураган!

Издание:

Ъкридж. 2005. Изд. Кронос, София. Превод: от англ. Тодор Кенов. Формат: 20 см. Страници: 256. ISBN: 954-8516-97-7

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.